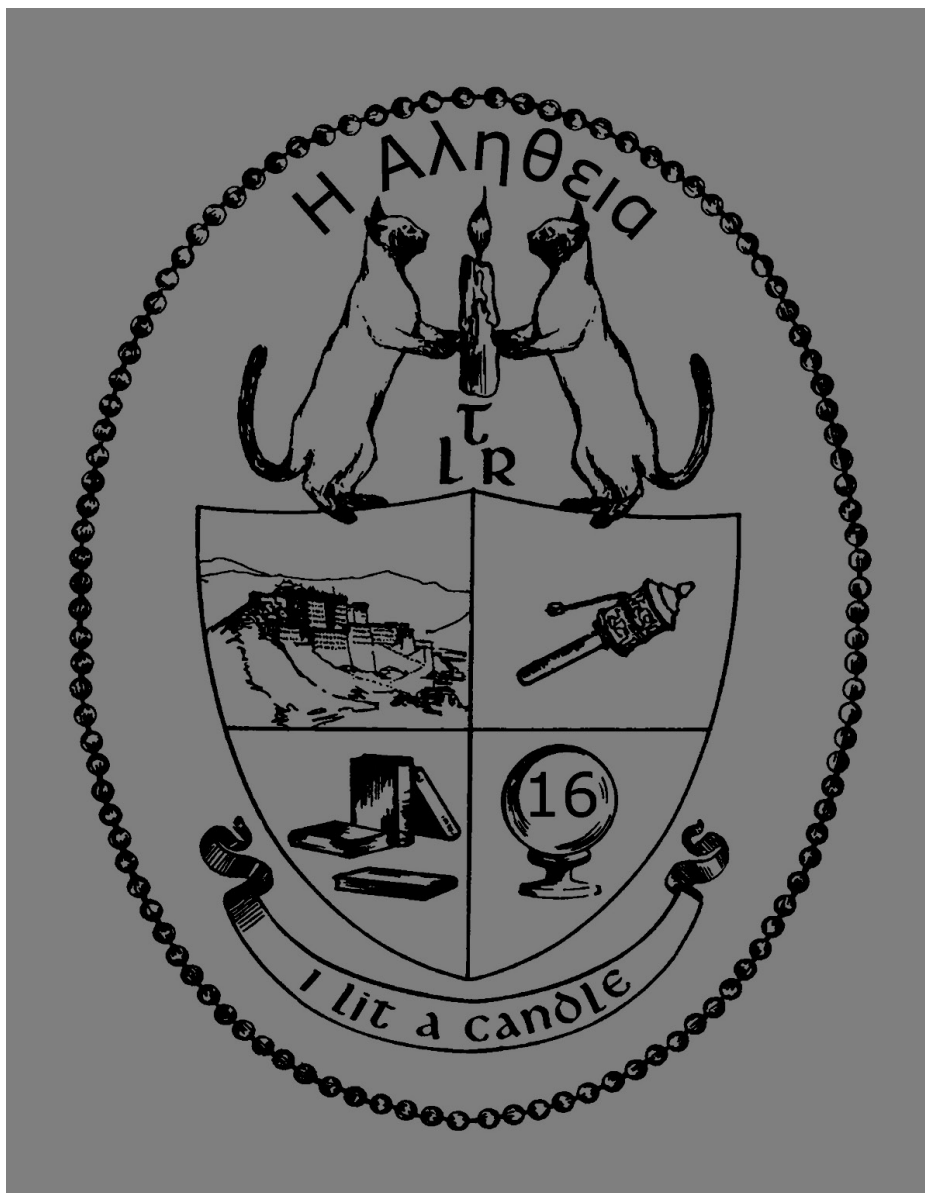

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΝΑ ΑΝΑΨΕΙΣ ΕΝΑ ΚΕΡΙ
ΠΑΡΑ ΝΑ ΚΑΤΑΡΙΕΣΑΙ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ.....	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ.....	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ.....	55
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ.....	71
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ.....	87
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ.....	107
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ.....	125
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ.....	143
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ.....	157
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ.....	173

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Ο Γέροντας έγειρε κουρασμένα προς τα πίσω κι ακούμπησε στο μαξιλάρι. Η πλάτη του ήταν πιασμένη και πονούσε. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα της καμπουριαστής στάσης που ήταν αναγκασμένος να παίρνει για πολλές πολλές ώρες. Τα μάτια του ήταν θαμπά από τον καταρράκτη της ηλικίας του. Ο Γέροντας σήκωσε το πίσω μέρος του χεριού του, τα σκούπισε και μετά κοίταξε τριγύρω. Χαρτιά, χαρτιά, τίποτε άλλο εκτός από χαρτιά δεν βρισκόταν στο τραπέζι μπροστά του. Χαρτιά καλυμμένα με περίεργα σύμβολα και ομάδες δυσκολοδιάβαστων γραμμάτων. Μπροστά στον γέροντα πηγαινοέρχονταν διάφορα άτομα περιμένοντας τις διαταγές του. Αργά αργά ο Γέροντας σηκώθηκε όρθιος άποδιώχνοντας στενοχωρημένα τα χέρια που απλώθηκαν για να τον βοηθήσουν. Τρέμοντας από το βάρος των χρόνων, ο Γέροντας προχώρησε προς κάποιο κοντινό παράθυρο. Το κρύο που έμπαινε από το άνοιγμα τον έκανε να ανατριχιάσει και να κλείσει πιο σφιχτά τον παμπάλαιο χιτώνα γύρω από το σώμα του. Ακουμπώντας τη ράχη του πάνω στον πέτρινο τοίχο έμεινε να κοιτάζει τριγύρω. Έχοντας την ικανότητα να βλέπει μακριά, όταν Η εργασία του απαιτούσε άπ' αυτόν να βλέπει κοντά, έριχνε τώρα το βλέμμα του στα μακρινά όρια της κοιλάδας της Λάσα. Η μέρα ήταν ζεστή για τη Λάσα. Οι ιτιές βρίσκονταν στις καλύτερες στιγμές τους και τα φύλλα τους έδειχναν το ωραιότερο πράσινο. Τα μικρά ανθάκια τους δημιουργούσαν ευχάριστες κίτρινες λάμψεις που είχαν για φόντο ένα καφεπράσινο χρώμα. Χίλια διακόσια μέτρα πιο κάτω από τον γέροντα τα χρώματα αυτά ενώνονταν αρμονικά με τη λάμψη του ήρεμου νερού που φαινόταν μέσα από τα χαμηλότερα κλαδιά. 9

Τ. Λομπσανγκ Ραμππα Η Αληθεια 1976

Ο Γέροντας Αστρολόγος άφησε τη σκέψη του να περιπλανηθεί επάνω στη Γη που απλωνόταν μπροστά του, συλλογιστικέ την ισχυρή Ποτάλα, το χώρο που είχε ζήσει και τόσο σπάνια αφήσει, και αυτό μόνο για πολύ σοβαρά θέματα. Όχι, όχι σκέφτηκε, δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος για να σκέφτομαι αυτό. Ας αφήσω τα μάτια μου να χαρούν το θέαμα. Υπήρχε μεγάλη δραστηριότητα στην κοιλάδα Σό που απλωνόταν με κάποια τρυφερότητα στους πρόποδες της Ποτάλα. Κάποιοι κλέφτες είχαν πιαστεί, καθώς έκλεβαν εμπόρους πάνω στα περάσματα των ψηλών βουνών και τους είχαν φέρει στο δικαστήριο στο χωριό. Η δικαιοσύνη είχε ήδη απονεμηθεί σε άλλα άτομα που είχαν προσβάλει τον νόμο. Κάποια άτομα είχαν καταδικαστεί για ένα σοβαρό έγκλημα και τώρα απομακρύνονταν από το δικαστήριο με τις αλυσίδες τους να χτυπάνε στον ίδιο τόνο με τα βήματά τους. Τώρα οι άνθρωποι αυτοί θα έπρεπε να γυρίζουν από τόπο σε τόπο παρακαλώντας για λίγη τροφή, γιατί έτσι αλυσοδεμένοι που ήταν δεν θα μπορούσαν να δουλέψουν. Ο Γέροντας Αστρολόγος κοίταξε λυπημένα τον μεγάλο καθεδρικό ναό της Λάσα. Εδώ και πολύ καιρό ήθελε να τον επισκεφθεί για να ξαναζήσει παλιές παιδικές μνήμες, αλλά τα καθήκοντά του του είχαν απαγορέψει κάθε πράξη που θα είχε σαν μόνο σκοπό τη δική του διασκέδαση. Αναστενάζοντας ετοιμάστηκε να απομακρυνθεί από το παράθυρο, όταν κάτι του τράβηξε την προσοχή πέρα μακριά. Γυρίζοντας προς έναν ακόλουθο είπε. Πέρα από το Ντόντπαλ Λίνγκα, δίπλα στο Κεσάρ, μου φαίνεται ότι αναγνωρίζω τον μικρό, δεν είναι ο Ράμππα. Ο ακόλουθος έγνεψε καταφατικά. Ναι, αξιότιμε κύριε, είναι ο μικρός Ράμππα και ο υπηρέτης Τζού. Το αγόρι, το μέλλον του όποιου ετοιμάζεται τώρα σ' αυτό το ωροσκόπιο. Ο Γέροντας Αστρολόγος χαμογέλασε κουρασμένα καθώς κοίταζε κάτω τη μορφή του πολύ μικρού αγοριού και τον τεράστιο, κοντά στα δύο μέτρα, υπηρέτη από την Επαρχία Κάμ. Έμεινε να κοιτάει τις δύο μορφές, τη μια πάνω σε ένα μικρό αλογάκι και την άλλη πάνω σε ένα μεγάλο, που προχωρούσαν προς το μέρος τους, ώσπου κρύφτηκαν πίσω από την προεξοχή ενός βράχου. Μουρμουρίζοντας σιγανά, ο Γέροντας γύρισε πίσω στο τραπέζι του. Όστε αυτό, μουρμούρισε, θα σχηματίσει τετράγωνο με αυτό. Χμμμ, έτσι λοιπόν για πάνω από εξήντα χρόνια, ο άνθρωπος αυτός θα περάσει από πολλά βάσανα εξαιτίας της αντίθετης επίδρασης του. Η φωνή του έσβησε σε ένα ψιθύρισμα, καθώς ανακάτευε αμέτρητα χαρτιά, κάνοντας ορισμένες σημειώσεις και σβήνοντας ότι δεν χρειαζόταν. 10

Ο Γέροντας ήταν ο πιο φημισμένος Αστρολόγος του Θιβέτ, ένας άνθρωπος

με πλήρη γνώση των μυστηρίων αυτής της αξιότιμης τέχνης. Η αστρολογία του Θιβέτ είναι πολύ διαφορετική από την αστρολογία της Δύσης. Εδώ στη Λάσα Η ημερομηνία της σύλληψης συσχετιζόταν με την ημέρα της γέννησης. Ο Μεγάλος Αστρολόγος πρόλεγε το Μονοπάτι της Ζωής των σπουδαίων και των σημαντικών μελών των οικογενειών τους. Η ίδια Η κυβέρνηση ζητούσε τη συμβουλή των αστρολόγων, όπως και ο Δαλάι Λάμα. Η αστρολογία αυτή όμως δεν έμοιαζε με εκείνη που εκμεταλλεύονται στη δύση τα διάφορα περιοδικά. Δίπλα σε μακριά χαμηλά τραπέζια, κάθονταν Ιερείς αστρολόγοι ελέγχοντας τα διάφορα σώματα και τις μεταξύ τους σχέσεις. Σχηματίζονταν χάρτες που έδειχναν τα σχήματα στον ουρανό την ώρα της σύλληψης, την ώρα της γέννησης, την ώρα της παράδοσης του ωροσκοπίου για διάβασμα, που ήταν γνωστή βέβαια από πιο πριν, και για κάθε χρόνο της ζωής του υποκειμένου ετοιμαζόταν ένας πλήρης χάρτης. Έπειτα όλοι οι επί μέρους χάρτες ενώνονταν σε μια μεγάλη αναφορά. Το Θιβετιανό χαρτί ήταν όλο χειροποίητο και σχημάτιζε παχιά φύλλα που μόλις έφταναν τα 20 εκατοστά στο ύψος και τα εξήντα εκατοστά στο μήκος. Τα χαρτιά της δύσης έχουν μεγαλύτερο ύψος και λιγότερο πλάτος, ενώ τα χαρτιά του Θιβέτ είναι ακριβώς το αντίθετο. Τα φύλλα των βιβλίων δεν είναι δεμένα μεταξύ τους, αλλά συγκροτούνται σε ένα σωρό, ανάμεσα σε δυο φύλλα από ξύλα. Τέτοιου είδους βιβλία στη Δύση θα καταστρέφονταν στα σίγουρα και μάλιστα πολύ γρήγορα. Στο Θιβέτ όμως το χαρτί είναι κάτι το ιερό και το προσέχουν όλοι πάρα πολύ. Το να καταστρέφεις χαρτί εθεωρείτο σοβαρό αδίκημα και το να σχίσεις μια σελίδα από ένα βιβλίο σήμαινε καταστροφή χαρτιού πάλι επομένως σοβαρό αδίκημα. Ένας Λάμα που χρησιμοποιούσε ένα βιβλίο, είχε κοντά του έναν μικρό μαθητευόμενο. Το επάνω φύλλο από ξύλο μετακινιόταν με μεγάλη προσοχή και τοποθετούταν ανάποδα, στα αριστερά του Αναγνώστη. Κάθε σελίδα που διαβαζόταν, την έπαιρνε με σεβασμό ο μικρός μαθητευόμενος και την τοποθετούσε με την κατάλληλη σειρά δίπλα στον Λάμα, από πάνω από το φύλλο του ξύλου. Μόλις τελείωνε το διάβασμα, τα φύλλα φτιάχνονταν προσεχτικά και το βιβλίο έδενε με μακριές λωρίδες υφάσματος. Έτσι ακριβώς ετοιμαζόταν και το ωροσκόπιο. Κάθε φύλλο γραφόταν με προσοχή Η σχεδιάζόταν. Έπειτα τοποθετούταν κάπου δίπλα για να στεγνώσει γιατί ήταν προσβολή να υπάρχουν πάνω στο χαρτί μουτζούρες. 11

Και κάποτε τελικά, ίσως μετά από έξι μήνες, γιατί ο χρόνος δεν έπαιζε κανένα ρόλο, το ωροσκόπιο ήταν έτοιμο. Ο μαθητευόμενος, σ' αυτή την

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

περίπτωση ήταν ένας νεαρός μοναχός με πολύχρονη πείρα, πήρε αργά το φύλλο και το τοποθέτησε πάνω από το άλλο που βρισκόταν ήδη πιο πέρα. Ο Γέροντας Αστρολόγος σήκωσε το καινούργιο φύλλο και μουρμούρισε. Τς, Τς, αυτό το μελάνι έχει αρχίσει να παίρνει άσχημο χρώμα προτού ακόμα εκτεθεί στο φως. Αυτή η σελίδα θα πρέπει να ξαναγράφει. Λέγοντας αυτά τα λόγια πήρε ένα από τα ραβδιά γραψίματος και έκανε μια βιαστική σημείωση. Αυτά τα ραβδιά γραψίματος ήταν μια εφεύρεση χρονονολογούμενη από πανάρχαια χρόνια, αλλά εξακολουθούσαν να φτιάχνονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, όπως και πριν από δυο ή τρεις χιλιάδες χρόνια. Υπήρχε ένας μύθος που μιλούσε για την εποχή εκείνη, όταν το Θιβέτ ήταν κοντά σε μια λαμπυρίζουσα θάλασσα και τον μύθο αυτό τον υποστήριζαν και οι κατά καιρούς ανακαλύψεις κοχυλιών, απολιθωμένων ψαριών και πολλών άλλων αντικειμένων που υπάρχουν μόνο στις ζεστές χώρες που βρίσκονται κοντά στη θάλασσα. Υπήρχαν θαμμένα κατασκευάσματα κάποιας από καιρό εξαφανισμένης φυλής, εργαλεία, σκαλισμένα είδη, κοσμήματα. Όλα αυτά, μαζί με χρυσάφι, βρίσκονταν σε αφθονία κοντά στα ποτάμια που περνούσαν μέσα από τη χώρα. Τώρα πάλι οι ράβδοι γραψίματος φτιάχνονταν με τον ίδιο τρόπο ακριβώς, όπως και πριν από πάρα πολλά χρόνια. Οι μοναχοί έπαιρναν μια μάζα αργίλου και έπειτα πήγαιναν στα δάση με τις ιτιές και διάλεγαν από τα μικρά δενδρύλια λεπτά κομμάτια κλαδιών πάχους όσο το μισό μικρό δάχτυλο ενός παιδιού και μήκους 3 εκατοστών ίσως. Αφού γινόταν αυτή η συγκομιδή, μεταφέρονταν όλα σε ένα ειδικό τμήμα της Ποτάλα. Εδώ θα εξεταζόταν προσεχτικά όλα τα κλαδιά και εκείνα που ήταν ευθεία, χωρίς μπουμπούκια, προσέχονταν ιδιαίτερα. Ξεφλουδίζονταν προσεχτικά και έπειτα τυλίγονταν με άργιλο με προσοχή σχεδόν ευλαβική για να μη σπάσει κανένα. Τα κλαδιά που ήταν λίγο κεκαμμένα ή στριμμένα τυλίγονταν κι αυτά με άργιλο γιατί θα μπορούσαν θαυμάσια να χρησιμοποιηθούν από τους νέους μοναχούς και τους μαθητευόμενους. Τα κλαδιά τα περιτυλιγμένα με άργιλο, υπήρχε ειδική σφραγίδα που έδειχνε ποιά προορίζονταν για τον Εσώτατο Εκείνο και τους ανώτερους Λάμα, ποιά για τους μεγάλους Λάμα και ποιά για καθημερινή χρήση, είχαν μια μικρή τρύπα να διαπερνάει την άργιλο, έτσι ώστε ο ατμός που θα δημιουργόταν εξαιτίας της μεγάλης θερμοκρασίας να έφευγε και να μην προκαλούσε το σπάσιμο της αργίλου. 12

Τώρα λοιπόν αυτά τα κομμάτια τοποθετούνταν στη σειρά σ' ένα μεγάλο δωμάτιο. Θα έμεναν εκεί για ένα μήνα περίπου με την υγρασία τους να φεύγει

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

στην ξηρή ατμόσφαιρα. Μετά από τέσσερις ή έξι μήνες θα μεταφέρονταν σε μια φωτιά που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί επίσης και για άλλους σκοπούς, μαγείρεμα, ζέσταμα νερού κλπ. Και τοποθετούνταν με προσοχή ώστε να βρεθούν κατευθείαν στο κατακόκκινο μέρος της φωτιάς. Η θερμοκρασία θα έμενε σ' αυτό το ύψος για μια μέρα περίπου και μετά μπορούσε να σβήσει η φωτιά. Όταν κρύωνε η άργιλος την έσπαγαν, πέταγαν τα άχρηστα κομμάτια μακριά και τα άνθρακοποιημένα κλαδιά της ιτιάς (ξυλάνθρακας) θα ήταν έτοιμα για την ύψιστη χρήση, τη μεταφορά της αληθινής γνώσης. Τα κλαδιά που θεωρήθηκαν άχρηστα για τη μετατροπή τους σε ξυλάνθρακες, χρησίμευαν στο άναμμα φωτιών για την αποξήρανση της αργίλου των άλλων. Οι φωτιές γίνονταν από καλοξηραμένη κοπριά γιάκ και κάθε παράξενο ξύλο που θα τύχαινε να βρίσκεται στην περιοχή. Βέβαια, ποτέ το ξύλο δεν το χρησιμοποιούσαν για να ανάψουν φωτιά αν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε άλλους πιο ευγενικούς σκοπούς, γιατί το ξύλο είναι κάτι το σπάνιο στο Θιβέτ. Τα ραβδιά γραψίματος, έτσι, ήταν αυτό το είδος που στο δυτικό κόσμο είναι γνωστό σαν κάρβουνο και το χρησιμοποιούν οι καλλιτέχνες για τα ασπρόμαυρα σχέδιά τους. Αλλά ήταν απαραίτητο και το μελάνι και έτσι χρησιμοποιόταν και ένα άλλο είδος δέντρου του Θιβέτ. Πάλι είχαμε το περιτύλιγμα σε άργιλο, αλλά αυτό ζεσταινόταν πολύ περισσότερο και περνούσε από πολύ υψηλότερες θερμοκρασίες. Έπειτα, μετά από πολλές μέρες, όταν έσβηναν οι φωτιές και έβγαιναν από τις στάχτες τα κομμάτια της αργίλου, τα άνοιγαν και στο εσωτερικό τους βρισκόταν ένα πολύ μαύρο υπόλειμμα, σχεδόν καθαρό κάρβουνο. Το κάρβουνο απομακρυνόταν προσεχτικά και περνούσε από λεπτομερή εξέταση για να ανακαλυφθεί οτιδήποτε δεν ταίριαζε μαζί του. Έπειτα, το έβαζαν μέσα σε ένα σχετικά χοντρό ύφασμα που το έδεσαν πολύ σφιχτά γύρω από μια πέτρα μέσα στην οποία υπήρχε ένα κοίλωμα. Το κοίλωμα αυτό θα πρέπει να ήταν 4,5 εκ. Επί 3 εκ. Με βάθος 0,5 εκ. Μοναχοί της οικιακής τάξης χτυπούσαν έπειτα με προσοχή το ύφασμα που βρισκόταν μέσα στο κοίλωμα και το αποτέλεσμα ήταν ένας πρώτης τάξεως άνθρακας. Το επόμενο στάδιο ήταν η ανάμιξη αυτού του άνθρακα με Κόμμι από ορισμένα δέντρα που φύονταν στην περιοχή. 13

Έπειτα τη μαύρη μάζα που είχε δημιουργηθεί την άφηναν και στέγνωσε σε κομμάτια. Όταν αργότερα κάποιος ήθελε μελάνι να γράψει έπαιρνε ένα κομμάτι, το έβαζε σε έναν κατάλληλο πέτρινο υποδοχέα και του έριχνε λίγο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπτα Η Αληθεια 1976

νερό. Το αποτέλεσμα ήταν ένα μελάνι με κόκκινο-καφέ χρώμα. Τα επίσημα έγγραφα και οι μεγάλης σημασίας αστρολογικοί χάρτες ποτέ δεν γράφονταν με τέτοιου είδους μελάνι, αντίθετα έπαιρναν ένα κομμάτι από το πιο καλογυαλισμένο μάρμαρο, το κρεμούσαν με μια γωνία 45 μοιρών και από κάτω του έβαζαν πολυάριθμες λάμπες βουτύρου με πολύ μακριά πολύ ψιλά φιτίλια ώστε ο καπνός να είναι παχύς μαύρος. Ο καπνός αυτός χτυπούσε το γυαλισμένο μάρμαρο και μετατρεπόταν αμέσως σε μια μαύρη μάζα. Μετά από λίγο, όταν είχε πια μαζευτεί πάνω στο μάρμαρο αρκετή ποσότητα μαύρης μάζας, ένας νεαρός μοναχός το καθάριζε και τη μάζευε όλη. Μετά ξαναγύριζε το μάρμαρο στην προηγούμενη θέση του για να μαζευτεί ακόμα περισσότερο κάρβουνο. Μαζευόταν από τα δέντρα ένα ρητινώδες κόμμα, το έβαζαν μέσα σε έναν υποδοχέα που θα τον είχαν ζεστάνει κατάλληλα ώστε το κόμμα να αποκτήσει την συνοχή του νερού και να καθαριστεί. Από την επιφάνεια του κόμμα, που έβραζε, απομακρυνόταν ένα παχύ υπόλειμμα άχρηστων ουσιών και τελικά έμενε ένα τελείως καθαρό, ελαφρά κίτρινο υγρό. Μέσα σ' αυτό έριχναν μια ποσότητα κάρβουνου, που μόλις είχε παρθεί από το μάρμαρο, και το αποτέλεσμα ήταν μια αρκετά σκληρή μάζα. Αυτή η μάζα απλωνόταν πάνω σε μια πέτρα για να στεγνώσει και να σκληρύνει περισσότερο. Έπειτα κοβόταν σε τετράγωνα που προορίζονταν για τους ανώτερους Λάμα και τους επισήμους. Η χρήση πάλι αυτών των κομματιών γινόταν όπως και με το πρώτο είδος μελανιού, τα έβαζαν μέσα σε πέτρες με κοιλώματα και το άναμειγνυαν με νερό ώσπου η μάζα αυτή να αποκτήσει την κατάλληλη ρευστότητα. Στο Θιβέτ δεν υπήρχαν φυσικά στυλό η πένες. Η γραφή γινόταν με κλαδιά ιτιάς που είχαν προσεκτικά αποφλοιωθεί, καθαριστεί και είχαν ξυστεί στη μια άκρη. Τα ραβδιά αυτά έπειτα τα ξήραιναν πολύ προσεχτικά για να μη σπάσουν η ραγίσουν και τα έβαζαν πάνω σε καυτές πέτρες που τα σκλήραιναν ώστε να μπορούν να διατηρηθούν για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα. Η Θιβετιανή γραφή επομένως θα ήταν σωστότερο να λέγεται Θιβετιανό ζωγράφισμα, γιατί οι χαρακτήρες, τα ιδεογράμματα, γράφονταν με ραβδιά που έμοιαζαν με πινέλα, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που γράφουν οι Κινέζοι η οι Γιαπωνέζοι.¹⁴

Τώρα ο γέροντας αστρολόγος μουρμούριζε θυμωμένα για την κακή ποιότητα μελανιού που υπήρχε σ' αυτή τη σελίδα. Συνέχισε το διάβασμα ώσπου συνειδητοποίησε ότι διάβαζε για το θάνατο του ενδιαφερομένου. Η Θιβετιανή αστρολογία καλύπτει όλα τα θέματα, ζωή τρόπος ζωής-θάνατος.

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

Διάβασε πολύ προσεχτικά τις προβλέψεις ελέγχοντας τες και ξαναελέγχοντάς τες, γιατί αυτό το ωροσκόπιο ανήκε σ' ένα μέλος μιας πολύ σημαντικής οικογένειας, ήταν ένα ωροσκόπιο πολύ σημαντικό όχι μόνο γιατί η οικογένεια ήταν σπουδαία, αλλά γιατί το πρόσωπο αυτό είχε ένα πολύ σημαντικό έργο μπροστά του. Ο γέροντας έγειρε προς τα πίσω. Ξαφνικά συνειδητοποίησε ότι ο δικός του θάνατος ήταν τρομερά κοντά. Αυτό ήταν το τελευταίο μεγάλο έργο της ζωής του. Η προετοιμασία ενός ωροσκοπίου με τόσες λεπτομέρειες. Η ολοκλήρωση αυτού του έργου και τα γεγονότα που θα αποδείκνυαν ότι είχε δίκιο θα οδηγούσαν στο χαλάρωμα των δεσμών του σώματός του και στον τερματισμό της ζωής του. Δεν φοβόταν τον θάνατο. Ο θάνατος ήταν μόνο μια περίοδος μετάβασης. Το ήξερε αυτό. Αλλά μετάβαση η όχι ήταν σίγουρα μια περίοδος αλλαγής που ο γέροντας τη φοβόταν. Θα έπρεπε να αφήσει την πολυαγαπημένη του Ποτάλα, θα έπρεπε να αδειάσει τη θέση του μεγάλου αστρολόγου του Θιβέτ, θα έπρεπε να αφήσει όλα τα πράγματα που ήξερε, που τα αγαπούσε. Ναι, θα έπρεπε να φύγει και, σαν ένα μικρό παιδί σε κάποιο μοναστήρι, να ξαναρχίσει πάλι. Πότε. Το ήξερε κι αυτό! Που. Το ήξερε! Αλλά ήταν τόσο δύσκολο ν' αφήσει τους παλιούς φίλους, να κάνει μια αλλαγή στη ζωή του, γιατί φυσικά δεν υπάρχει θάνατος, αυτό που εμείς ονομάζουμε θάνατο είναι μόνο η μετάβαση από ζωή σε ζωή. Σκέφτηκε όλες τις διαδικασίες. Είδε τον εαυτό του νεκρό όπως είχε τόσο συχνά δει άλλους, νεκρό το ακίνητο σώμα χωρίς καμιά δύναμη. Τότε δεν θα ήταν πια ένα λογικό πλάσμα, αλλά μια μάζα νεκρής σάρκας στηριγμένη σε μια μάζα άψυχων κοκάλων. Είδε με τη φαντασία του, το σώμα του γυμνό από τους χιτώνες του και δεμένο με το κεφάλι πάνω στα γόνατα και τα πόδια προς τα πίσω στην πλάτη ενός άλογου, τυλιγμένο με παλιόρουχα να το οδηγούν στα περικόρα της Λάσα όπου θα παραδινόταν στον νεκροπομπό. Θα έπαιρναν το σώμα του και θα το τοποθετούσαν πάνω σε μια μεγάλη επίπεδη πλάκα, ειδικά φτιαγμένη για αυτόν το σκοπό. 15

Θα το άνοιγαν και θα έβγαζαν έξω όλα τα εσωτερικά του όργανα. Ο επικεφαλής θα φώναζε δυνατά και θα άρχιζαν να μαζεύονται τριγύρω τα όρνια, τα τόσο συνηθισμένα σ' αυτά τα πράγματα. Θα έπαιρναν την καρδιά του και θα την πέταγαν στον αρχηγό του σμήνους, που θα την καταβρόχθιζε χωρίς μεγάλη προσπάθεια. Έπειτα θα έπαιρναν τα νεφρά, τα πνευμόνια και

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

τα άλλα όργανα και θα τα πετούσαν στα υπόλοιπα όρνια. Με αιματοβαμμένα χέρια οι νεκροπομποί θα απογύμνωναν τα άσπρα κόκαλα από τη σάρκα. Αυτή θα την έκοβαν σε λωρίδες και θα την έριχναν στα όρνια τα συγκεντρωμένα τριγύρω σαν άνθρωποι που μαζεύονταν να συζητήσουν ένα πολύ σοβαρό θέμα. Έχοντας πια αποχωριστεί από τα όργανα και τη σάρκα, ο κοκάλινος σκελετός θα θρυμματιζόταν και θα τοποθετούταν με προσοχή στις τρύπες της πέτρας. Έπειτα με άλλα κομμάτια βράχων θα τον χτυπούσαν συνέχεια ώσπου να γίνουν όλα τα κόκαλα μια λεπτή σκόνη. Τη σκόνη αυτή θα την ανακάτευαν με αίμα από το σώμα και με άλλες εκκρίσεις που θα είχαν μείνει και θα την άφηναν πάνω στο βράχο για να τη φάνε τα όρνια. Και μετά από λίγες ώρες δεν θα υπήρχε πια κανένα ίχνος από αυτό που πριν ήταν ένας ζωντανός άνθρωπος. Ούτε ίχνος και από τα όρνια. Θα είχαν φύγει κι αυτά μακριά και θα ξανάρχονταν μόνο με το επόμενο κάλεσμα. Ο γέροντας τα σκεφτόταν όλα αυτά, και με κάποια θλίψη γύρισε τον στοχασμό στα πράγματα που είχε δει στην ινδία, όπου οι φτωχοί άνθρωποι όταν πέθαιναν πετάγονταν στα ποτάμια η θάβονταν στην Γη. Μόνο οι πλούσιοι που είχαν χρήματα να αγοράσουν ξύλο καίγονταν, όταν πέθαιναν, και μετά η στάχτη τους πεταγόταν στον ιερό ποταμό και το πνεύμα τους ξαναγύριζε πίσω στους κόλπους της μητέρας Γης. Ο γέροντας κούνησε το κεφάλι του και μουρμούρισε. Δεν είναι τώρα κατάλληλη στιγμή να σκέφτομαι τη μετάβασή μου. Θα πρέπει πρώτα να τελειώσω με τις σημειώσεις γύρω από τη ζωή αυτού του μικρού αγοριού. Αλλά τελικά ούτε αυτό δέ θα γινόταν, γιατί μεσολάβησε μια διακοπή ο γέροντας αστρολόγος μουρμούριζε τις οδηγίες για το πως θα πρέπει να ξαναγράφει όλη η σελίδα με καλύτερο μελάνι, όταν ακούστηκαν γρήγορα βήματα και το χτύπημα μιας πόρτας. Ο γέροντας σήκωσε το κεφάλι του θυμωμένος, δεν ανεχόταν τέτοιου είδους διακοπές, δεν επέτρεπε θόρυβο μέσα στο αστρολογικό τμήμα. Αυτός ο χώρος ήταν χώρος γαλήνης, ησυχίας, συγκέντρωσης, όπου ο μεγαλύτερος

15

Θόρυβος ήταν εκείνος που έκαναν οι πένες γράφοντας πάνω στα χειροποίητα φύλλα. Από μακριά ήρθε ο θόρυβος υψωμένων φωνών. Πρέπει να τον δω, πρέπει να τον δω αυτό το λεπτό. Το απαιτεί ο εσώτατος εκείνος. Έπειτα ακούστηκε το χτύπημα των ποδιών πάνω στο έδαφος και το θρόισμα των ρούχων. Ένας Λάμα από την κατοικία του Δαλάι Λάμα εμφανίστηκε κρατώντας στο χέρι του μια ράβδο πάνω στην οποία ήταν τυλιγμένο ένα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

κομμάτι χαρτί που φαινόταν να φέρει τα γράμματα του ίδιου του εσώτατου εκείνου. Ο Λάμα ήρθε προς τα μπρος, έκανε την καθιερωμένη υπόκλιση προς τον γέροντα αστρολόγο και γύρισε το ραβδί προς το μέρος του ώστε να μπορέσει να τραβήξει το μήνυμα. Ο γέροντας πήρε το μήνυμα, το διάβασε και έσμιξε τα φρύδια του με απορία. Μα, μα, μουρμούρισε, πως μπορώ να φύγω τώρα. Δεν έχω τελειώσει ακόμα τους υπολογισμούς μου. Αν σταματήσω τώρα. Αλλά τότε κατάλαβε ότι δεν του έμενε τίποτε άλλο να κάνει από το να φύγει αμέσως. Με έναν αναστεναγμό απογοήτευσης έβγαλε τον παλιό του χιτώνα και φόρεσε κάποιον πιο περιποιημένο, πήρε μερικούς χάρτες και μερικά ραβδιά γραψίματος και γύρισε προς έναν μοναχό που βρισκόταν δίπλα του λέγοντας. Έλα νέε μου, πάρε αυτά και έλα μαζί μου. Μ' αυτά τα λόγια ξεκίνησε σιγά-σιγά ακολουθώντας τον Λάμα με τον χρυσοκίτρινο χιτώνα. Ο Λάμα με τον χρυσοκίτρινο χιτώνα κανόνισε το βήμα του έτσι ώστε ο γέροντας που τον ακολουθούσε να μη συναντήσει μεγάλες δυσκολίες. Περπατούσαν για πολύ ώρα περνώντας μέσα από ατελείωτους διαδρόμους, μπροστά από μοναχούς και Λάμα που παρατούσαν τις δουλειές τους για να ύποκλιθούν με σεβασμό μπροστά στον μεγάλο αστρολόγο. Μετά από μια αρκετά μεγάλη διαδρομή, το πέραςμα από πάτωμα σε πάτωμα, ο Λάμα με το χρυσοκίτρινο χιτώνα και ο μεγάλος αστρολόγος έφτασαν στο τελευταίο πάτωμα όπου βρισκόταν τα διαμερίσματα του ίδιου του Δαλάι Λάμα, του δέκατου τρίτου Δαλάι Λάμα, του εσώτατου εκείνου που θα πρόσφερε στο Θιβέτ περισσότερα από οποιοδήποτε άλλον Δαλάι Λάμα. Οι δυο άντρες έστριψαν σε μία γωνία και έπεσαν πάνω σε κάτι νεαρούς μοναχούς που έπαιζαν θορυβωδώς έχοντας δεμένα τα πόδια τους με ύφασμα και γλιστρώντας πάνω στο πάτωμα. Οι νεαροί μόλις τους είδαν μέριασαν με σεβασμό για να περάσουν. Η δουλειά αυτών των νεαρών μοναχών ήταν να διατηρούν 17

Καθαρά και καλογουαλισμένα όλα τα πατώματα, έτσι περνούσαν τη μέρα τους έχοντας τυλιγμένα τα πόδια τους με πανιά και γλιστρώντας πάνω-κάτω. Το αποτέλεσμα των προσπαθειών τους ήταν το πάτωμα να έχει μια θαυμάσια λάμψη μαζί βέβαια με την ομορφιά του παλιού. Αλλά το πάτωμα γινόταν έτσι και πολύ γλιστερό. Ο Λάμα με τον χρυσοκίτρινο χιτώνα το ήξερε αυτό και έτσι σταμάτησε για λίγο, και έπιασε τον γέροντα αστρολόγο από το μπράτσο, γιατί ήξερε ότι ένα σπασμένο χέρι η πόδι θα ήταν για αυτή την

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

ηλικία μια καταδίκη σε θάνατο. Σε λίγο βρέθηκαν μέσα σε ένα δωμάτιο ηλιόλουστο όπου ο ίδιος ο μεγάλος Δέκατος Τρίτος καθόταν στη στάση του λωτού κοιτάζοντας έξω από το παράθυρο το πανόραμα των Ιμαλαίων που απλώνονταν μπροστά του και αγκάλιαζαν την κοιλάδα της Λάσα. Ο γέροντας αστρολόγος χαιρέτησε με τον καθιερωμένο τρόπο τον βασιλιά Θεό του Θιβέτ. Ο Δαλάι Λάμα έκανε νόημα στους ακολούθους του να τους αφήσουν μόνους και σε λίγο αυτός και ο μεγάλος αστρολόγος κάθονταν μόνοι στα μαξιλάρια που χρησιμοποιούνται στο Θιβέτ για καρέκλες. Κι οι δυο τους γνώριζαν αρκετά ο ένας τον άλλον. Ο μεγάλος αστρολόγος ήξερε όλες τις υποθέσεις του κράτους, ήξερε όλες τις προβλέψεις γύρω από το Θιβέτ, γιατί αυτός ο ίδιος ήταν που είχε κάνει τις περισσότερες. Τώρα ο μεγάλος Δέκατος Τρίτος φαινόταν πολύ στενοχωρημένος, γιατί οι μέρες που ζούσαν ήταν πολύ σημαντικές, γεμάτες άγχος και αγωνίες. Η εταιρεία των ανατολικών Ινδιών, μια Βρεταννική εταιρεία, προσπαθούσε να βγάλει έξω από τη χώρα χρυσό και άλλα αντικείμενα πολύτιμα, ενώ σε πολλούς παράγοντες και αρχηγούς του Βρεταννικού στρατού άρεσε η ιδέα της κατάληψης του Θιβέτ. Η απειλή όμως της γειτονικής Ρωσίας τους εμπόδιζε να πάρουν δραστικά μέτρα. Εκείνα τα χρόνια οι Βρετανοί έδιναν πολλές δοκιμασίες και άσχημες στιγμές στο Θιβέτ, όπως ακριβώς έκαναν και οι Κινέζοι αργότερα. Όσο για τους Θιβετιανούς, αυτοί δεν είχαν καμιά όρεξη να διαλέξουν ανάμεσα στους Κινέζους και στους Βρετανούς, αυτοί ήθελαν να τους αφήσουν ήσυχους μόνο. Δυστυχώς υπήρχε και ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα στο Θιβέτ εκείνη την εποχή. Υπήρχαν δυο τάγματα ιερέων, το ένα ήταν γνωστό με το όνομα κίτρινοι σκούφοι και το άλλο με το όνομα κόκκινοι σκούφοι. Πολλές φορές γίνονταν βίαιες συζητήσεις ανάμεσα τους και οι δύο ηγέτες, ο Δαλάι Λάμα που ήταν αρχηγός των κίτρινων σκούφων και ο Πάντσεμ Λάμα που ήταν αρχηγός των κόκκινων σκούφων δεν έτρεφαν μεγάλη συμπάθεια ο ένας για τον άλλον.¹⁸

Στην πραγματικότητα υπήρχε πολύ λίγη συμπάθεια ανάμεσα στα δυο τάγματα. Εκείνη την εποχή την δύναμη την είχαν οι υποστηρικτές του Δαλάι Λάμα, αλλά δεν ήταν πάντοτε έτσι. Υπήρχαν εποχές που ο Πάντσεμ Λάμα που σε λίγο θα ήταν αναγκασμένος να αφήσει το Θιβέτ είχε τη μεγαλύτερη δύναμη και τότε η χώρα βρισκόταν μέσα στο χάος, ωστόσο ο Δαλάι Λάμα μπόρεσε με τη βοήθεια των Τατάρων να ενισχύσει τη θέση του. Τελικά στα θρησκευτικά θέματα οι κίτρινοι σκούφοι είχαν αυτό που θα μπορούσε να

Τ. Λομπσανγκ Ραμππα Η Αληθεια 1976

ονομάσει κανείς μεγαλύτερη ιερότητα. Ο Εσώτατος εκείνος, ο Δαλάι Λάμα που είχε αποκτήσει αυτόν τον τίτλο και που ήταν επίσης γνωστός σαν ο μεγάλος Δέκατος Τρίτος έκανε πολλές ερωτήσεις σχετικά με το πιθανόν μέλλον του Θιβέτ. Ο γέροντας αστρολόγος ξεφύλλισε τα φύλλα που είχε μαζί του και έβγαλε τα κατάλληλα χαρτιά και τους χάρτες. Οι δύο άντρες κάθισαν μαζί να τα συζητήσουν. Σε λιγότερο από εξήντα χρόνια, είπε ο αστρολόγος, το Θιβέτ θα παύσει να υπάρχει σαν μια ξεχωριστή οντότητα. Οι Κινέζοι με μια νέα μορφή πολιτικής κυβέρνησης θα εισβάλουν στη χώρα και θα εξαφανίσουν ουσιαστικά την τάξη των ιερέων στο Θιβέτ. Μετά τον θάνατο του Δέκατου Τρίτου, έμαθε ο Δαλάι Λάμα, ο διάδοχός του θα εκλεγόταν με την συνενοχή των Κινέζων. Θα διαλεγόταν ένα παιδί που θα αναγνωριζόταν σαν μετενσάρκωση του μεγάλου Δέκατου Τρίτου και οι ερωτήσεις για την ακρίβεια της εκλογής θα αποδείκνυαν ότι η πολιτική θα έχει παίξει σημαντικό ρόλο σ' αυτήν, αφού ο Δέκατος τέταρτος Δαλάι Λάμα θα προέρχεται από την περιοχή της Κίνας. Ο Εσώτατος εκείνος ήταν πολύ στενοχωρημένος μ' αυτή την υπόθεση και προσπάθησε να κάνει μερικά σχέδια για να μπορέσει να σώσει τον πολυαγαπημένο του λαό, αλλά, όπως έδειξε ο μεγάλος αστρολόγος, μπορούσαν να γίνουν πολλά για να αλλαχθεί το άσχημο ωροσκόπιο ενός μόνο ατόμου, αλλά δεν υπήρχε ούτε ένας γνωστός τρόπος που να μπορούσε να αλλάξει ουσιαστικά το ωροσκόπιο και τη μοίρα ενός ολόκληρου λαού. Μια χώρα αποτελείται από τόσες διαφορετικές μονάδες, τόσα πολλά άτομα, που δεν θα μπορούσαν να αλλάξουν, ούτε να διαταχτούν ούτε να πεισθούν να σκεφθούν με τον ίδιο τρόπο, τον ίδιο χρόνο και για τον ίδιο σκοπό. Η μοίρα του Θιβέτ ήταν γνωστή. Η μοίρα των σοφών ρητών, των αγίων βιβλίων και της ιερής γνώσης δεν ήταν ακόμα γνωστή, 19

Αλλά πιστευόταν ότι θα μπορούσε ένας μικρός να εκπαιδευτεί κατάλληλα, να δεχτεί ειδική γνώση, να αναπτύξει ειδικές ικανότητες και να σταλεί στον κόσμο πέρα από τα όρια του Θιβέτ για να γράψει το τι ξέρει γύρω από το Θιβέτ και τα μυστήρια του. Οι δύο άντρες συνέχισαν τη συζήτησή τους, όταν τελικά ο Δαλάι Λάμα είπε. Και αυτό το αγόρι, ο Ράμππα, του έχεις ετοιμάσει το ωροσκόπιό του. Θα 'θελα να το διαβάσεις σε μια ειδική συγκέντρωση στο σπίτι των Ράμππα σε δυο εβδομάδες από σήμερα. Ο μεγάλος αστρολόγος τρεμούλιασε. Δύο εβδομάδες. Αν του ζητούσε κανείς να δώσει μια

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

συγκεκριμένη απάντηση θα έλεγε ότι δεν θα ήταν έτοιμος σε δυο μήνες η σε δυο χρόνια. Έτσι λοιπόν είπε με τρεμάμενη φωνή. Ναι, Αγιώτατε, όλα θα είναι έτοιμα σε δυο βδομάδες από σήμερα. Αλλά αυτό το αγόρι θα συναντήσει πολλές άσχημες στιγμές στη ζωή του, βάσανα και ταλαιπωρίες, κυνηγητά, αρρώστιες κάθε εμπόδιο που μπορεί να φανταστεί κανείς θα τοποθετηθεί μπροστά του από τις δυνάμεις του κακού και ιδιαίτερα από μια από αυτές που είναι κατά κάποιον τρόπο συνδεδεμένη με ορισμένους δημοσιογράφους. Ο Δαλάι Λάμα αναστέναξε δυνατά και είπε. Ας τα αφήσουμε αυτά για την ώρα, γιατί ότι είναι μοιραίο δεν μπορεί να αλλάξει. Θα πρέπει να κοιτάξεις προσεκτικά όλους τους χάρτες και πάλι για να βεβαιωθείς ότι όλα αυτά που θα πεις θα είναι απολύτως σωστά. Προς το παρόν έλα να παίξουμε μια παρτίδα σκάκι, έχω κουραστεί τρομερά με τις υποθέσεις του κράτους. Ένα ασημένιο καμπανάκι χτύπησε και ένας Λάμα με χρυσοκίτρινο μανδύα μπήκε μέσα στο δωμάτιο και πήρε την παραγγελία να φέρει το τραπεζάκι και το σκάκι για να μπορέσουν να παίξουν οι δύο άντρες. Το σκάκι ήταν κάτι το δημοφιλές ανάμεσα στους μορφωμένους της Λάσα, αλλά αυτό το σκάκι είναι κάπως διαφορετικό από αυτό που παίζεται στη δύση. Στη δύση όταν αρχίζει ένα παιχνίδι το κάθε πιόνι στην πρώτη του κίνηση έχει το δικαίωμα να κάνει δύο βήματα, ενώ στο Θιβέτ τα πιόνια κάνουν πάντα ένα βήμα. Στο Θιβέτ πάλι δεν υπήρχε η περίπτωση όταν ένα πιόνι κατάφερνε και έφτανε στην πίσω γραμμή του αντιπάλου να γίνει βασίλισσα, ούτε γινόταν καθόλου χρήση του ματ, αντίθετα, όταν ο βασιλιάς έμενε μόνος του χωρίς κανένα πιόνι η άλλο κομμάτι, τότε εθεωρείτο ότι υπάρχει ισοπαλία. Οι δύο άντρες κάθισαν και έπαιξαν με ατελείωτη υπομονή νιώθοντας ο καθένας μέσα του τη ζεστή ομορφιά της αγάπης και του σεβασμού που είχε αναπτυχθεί ανάμεσά τους. Πάνω στην επίπεδη στέγη ανέμιζαν οι σημαίες της προσευχής καθώς τις χτυπούσε το αεράκι από το ψηλό βουνό. 20

Από κάτω ακούγονταν οι τροχοί της προσευχής που γύριζαν ψέλνοντας τις ατελείωτες φανταστικές προσευχές τους. Πάνω στις επίπεδες στέγες άστραφταν οι χρυσαφένιες λάμπες που έρχονταν από τα δώδεκα μνημεία των προηγούμενων ενσαρκώσεων του Δαλάι Λάμα, γιατί σύμφωνα με τη Θιβετιανή πίστη ο κάθε Δαλάι Λάμα που πέθαινε πήγαινε απλώς στο μεταβατικό στάδιο και μετά ξαναγυρνούσε στη Γη μέσα στο σώμα κάποιου μικρού αγοριού. Στο Θιβέτ ο επανερχομός στη Γη ήταν ένα δεδομένο της θρησκείας που δεν το σχολίαζε κανένας. Έτσι λοιπόν πάνω στην επίπεδη

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

σκεπή υπήρχαν δώδεκα σώματα μέσα σε δώδεκα χρυσούς τάφους, ο καθένας από τους οποίους είχε στο επάνω μέρος του ζωγραφισμένα διάφορα σχέδια, σπείρες και κύκλους, που είχαν σαν σκοπό την απομάκρυνση των κακών πνευμάτων. Από τους χρυσούς τάφους μπορούσε κανείς να δει το αστραφτερό κτίριο του κολεγίου της ιατρικής επιστήμης, το Σακπόρι πάνω στο σιδερένιο βουνό, τον οίκο της ιατρικής στο Θιβέτ. Πιο πέρα απλωνόταν η πόλη της Λάσα που τώρα έλαμπε κάτω από τον μεσημεριάτικο Ήλιο. Ο ουρανός είχε ένα βαθύ κόκκινο χρώμα και τα βουνά που αγκάλιαζαν την κοιλάδα της Λάσα ήταν στεφανωμένα στην κορυφή τους με καθαρό κατάλευκο χιόνι. Καθώς η ώρα είχε περάσει, όπως το έδειχναν και οι σκιές από τη δυτική οροσειρά που όλο μεγάλωναν, οι δυο άντρες μέσα στα κρατικά διαμερίσματα αναστέναξαν και παραμέρισαν, όχι και με μεγάλο ενθουσιασμό, το σκάκι, γιατί τώρα είχε φτάσει η ώρα της λατρείας, η ώρα που ο Δαλάι Λάμα έπρεπε να παρακολουθήσει τις λειτουργίες, η ώρα που ο μεγάλος αστρολόγος έπρεπε να επιστρέψει στους υπολογισμούς του, αν βέβαια ήθελαν να υπάρξει η παραμικρή πιθανότητα να ετοιμαστεί το ωροσκόπιο μέσα στο χρονικό διάστημα που είχε ορίσει ο Δαλάι Λάμα. Για μια ακόμα φορά ξαναχτύπησε το ασημένιο καμπανάκι, για μια φορά ακόμα εμφανίστηκε ο Λάμα με τον χρυσοκίτρινο χιτώνα που δέχτηκε με λίγα μουρμουρητά τα λόγια τις οδηγίες, ότι θα έπρεπε δηλαδή να συνοδεύσει τον μεγάλο αστρολόγο στην επιστροφή του στα δικά του διαμερίσματα, τρία πατώματα πιο κάτω. Ο μεγάλος αστρολόγος σηκώθηκε κουρασμένα όρθιος, χαιρέτησε τον Δαλάι Λάμα με τον καθιερωμένο τρόπο και απομακρύνθηκε από το δωμάτιο του Πνευματικού αρχηγού του.²¹

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Όι! Όι! Άι! Αι! Ακούστηκε να λέει μια φωνή στη μισοσκοτεινιά εκείνης της

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

ευχάριστης μέρας. Τα άκουσες αυτά για την κυρία Ράμπα. Άρχισε πάλι! Ακολούθησε ο ήχος βημάτων, ο θόρυβος από χαλίκια που παρασύρονταν στο βάδισμα και έπειτα ένας αναστεναγμός. Η κυρία Ράμπα. Τι έκανε τώρα. Η πρώτη φωνή απάντησε στη δεύτερη με κάποια καλυμμένη χαρά. Φαίνεται ότι για ένα ορισμένο τύπο γυναικών, άσχετα από την τάξη τους, άσχετα από την εθνικότητά τους, το να μεταφέρουν περιέργες ειδήσεις κυρίως καλές ήταν το πάν. Η θεία του θετού γιου μου άκουσε μια περιεργη ιστορία. Όπως ξέρεις πρόκειται να παντρευτεί εκείνων από τα τελωνεία της δυτικής πύλης. Ο φίλος της της είπε ότι τον τελευταίο καιρό η κυρία Ράμπα παραγγέλνει συνέχεια διάφορα πράγματα από την Ινδία και τώρα οι έμποροι με τα καραβάνια τους είναι έτοιμοι για την παράδοση. Άκουσες εσύ τίποτα. Να σου πω, έχω ακούσει ότι κάτι το σημαντικό θα γίνει στους κήπους τους στο κοντινό μέλλον, αλλά θα πρέπει να θυμάσαι ότι ο μεγάλος κύριος Ράμπα ήταν ο κυβερνήτης μας, όταν ο Εσώτατος εκείνος είχε πάει στην Ινδία, κατά την εισβολή των Βρετανών που τόσα κακά μας έφερε. Φαντάζομαι ότι είναι τελείως φυσικό μια από τις μεγαλύτερες κυρίες της χώρας μας να θέλει να παραγγείλει κάτι. Δεν βλέπω τίποτε το κακό σ' αυτό, εσύ. Η πληροφοριοδότρια εξέπνευσε απότομα και έπειτα παίρνοντας μια βαθιά αναπνοή φώναξε. Α! Μα εσύ δεν τα ξέρεις όλα, δεν ξέρεις σχεδόν τίποτε! Ένας φίλος μου που υπηρετεί έναν από τους μοναχούς στο Κεσάρ έχει έρθει από την Ποτάλα, ξέρεις μου είπε ότι ετοιμάζεται ένα πλήρες ωροσκόπιο για εκείνον τον μικρό, εκείνο ξέρεις τον διαβολάκο που έχει πάντοτε μπλεξίματα και φαίνεται να είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα του πατέρα του. Άκουσες εσύ τίποτε για αυτό.23

Η άλλη κυρία σταμάτησε για λίγο και μετά απάντησε. Ναι, αλλά θα πρέπει να θυμάσαι ότι ο Παλζόρ πέθανε τώρα πρόσφατα εγώ η ίδια είδα που έπαιρναν το σώμα του. Ο τεμαχιστής των νεκρών τον πήρε με πολύ μεγάλο σεβασμό μακριά από το σπίτι. Δύο ιερείς τον συνόδεψαν μάλιστα μέχρι την πόρτα, αλλά εγώ είδα με τα ίδια μου τα μάτια ότι μόλις οι δύο ιερείς γύρισαν την πλάτη τους, ο άλλος άρπαξε το σώμα του μικρού και το έβαλε απότομα, με την κοιλιά προς τα κάτω, πάνω σε ένα μικρό άλογο και το πήγε στο Ραγκιάμπ, όπου οι νεκροπομποί θα τον κομμάτιαζαν και θα μοίραζαν το σώμα του τροφή στα όρνια. Όχι, όχι, όχι! Είπε εκνευρισμένα η άλλη, δεν τα

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα Η Αληθεια 1976

κατάλαβες καλά δεν έχεις και μεγάλη πείρα σε αυτά τα κοινωνικά θέματα. Το θέμα τώρα είναι ότι με τον θάνατο του μεγαλύτερου αγοριού, ο κληρονόμος της οικογενειακής περιουσίας είναι ο Λόμπσανγκ και ξέρεις αυτοί είναι εκατομμυριούχοι. Έχουν λεφτά εδώ, λεφτά στην Ινδία και λεφτά στην Κίνα. Νομίζω ότι θα πρέπει να είναι η πιο πλούσια οικογένεια μας. Και αυτός ο μικρός τώρα, γιατί να τα κληρονομήσει όλα αυτός. Γιατί να τον περιμένει μια τόσο άνετη ζωή, τη στιγμή που ο άντρας μου πρέπει να δουλεύει κάποια μέρα ο άντρας μου βαρέθηκε και μου είπε, μη στενοχωριέσαι σε λίγο καιρό όλα θα αλλάξουν θα βρεθούμε εμείς από πάνω και θα βάζουμε αυτούς να δουλεύουν. Αν τα καταφέρουμε και ζήσουμε ως τότε, θα τα δούμε όλα αυτά. Ακούστηκε ο θόρυβος από αργά βήματα να έρχονται μέσα από τη σκοτεινιά. Σε λίγο μπορούσε να διακριθεί το χρώμα ενός προσώπου και τα μαύρα, μαύρα ρούχα μιας θιβητιανής. Δεν μπόρεσα να μην ακούσω αυτά που λέγατε, είπε η καινούργια, αλλά θα πρέπει να θυμόσαστε ότι αυτός ο μικρός, ο Λόμπσανγκ Ράμπα, θα ζήσει μια σκληρή ζωή, γιατί όλοι αυτοί που έχουν λεφτά δεν ζουν και τόσο καλά όσο φανταζόμαστε. Ά καλά τότε, απάντησε η πρώτη γυναίκα, όλοι εμείς που δεν έχουμε τίποτε, θα πρέπει να τα περνάμε θαυμάσια, έ. Και λέγοντας αυτά ξέσπασε σε γέλια. Η καινούργια συνέχισε. Άκουσα ότι γίνεται ένα μεγάλο σχέδιο ώστε ο μεγάλος κύριος Ράμπα να μπορέσει να κηρύξει τον γιο του Λόμπσανγκ κληρονόμο του. Άκουσα επίσης, ότι το αγόρι θα σταλεί στην Ινδία για να εκπαιδευτεί και το πρόβλημα είναι να μπορέσουν να τον κρατήσουν μακριά από τα χέρια των Βρετανών, γιατί θα ξέρετε ότι οι Βρετανοί θέλουν να μας κατακτήσουν. Άλλά όχι, αυτό το αγόρι, φτωχό η πλούσιο, έχει δύσκολες στιγμές μπροστά του, να θυμάστε τα λόγια μου, να θυμάστε τα λόγια μου.²⁴

Λίγα μέτρα πιο πέρα η ίσως και λίγα μέτρα παραπάνω το θέμα της συζήτησής τους, ένα μικρό αγόρι που δεν ήταν ακόμη επτά χρόνων, βασανιζόταν συνέχεια πάνω στο σκληρό πάτωμα του δωματίου του. Προσπαθούσε να κοιμηθεί, αλλά τον κυνηγούσαν τα άσχημα όνειρα, οι τρομακτικοί εφιάλτες. Σκεφτόταν τους αετούς και πόσο τρομερό θα ήταν αν ανακάλυπταν ποτέ εκείνον που είχε πετάξει τον αετό που έπεσε πάνω στους ταξιδιώτες και τρόμαξε τα άλογά τους τόσο ώστε ο ένας από τους αναβάτες να πέσει μέσα στο ποτάμι. Και ήταν ένας τόσο σημαντικός άνθρωπος αυτός ο αναβάτης, ήταν βοηθός Ηγούμενου σε ένα από τα μοναστήρια. Το φτωχό

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

αγόρι στριφογύριζε μέσα στον ύπνο του καθώς τα όνειρά του του έδειχναν όλες τις απάνθρωπες δοκιμασίες που θα περνούσε το ταλαίπωρο σώμα του, αν ποτέ ανακάλυπταν ότι αυτός ήταν ο δράστης. Η ζωή ήταν πολύ σκληρή για τα μικρά αγόρια των σπουδαίων οικογενειών της Λάσα. Υποτίθεται ότι αυτά τα αγόρια έπρεπε να χρησιμεύουν σαν παραδείγματα για τους άλλους, ότι έπρεπε να μάθουν να υπομένουν στις κακουχίες για να είναι έτοιμα για τις αντιξοότητες της ζωής, πιστευόταν ότι αυτά είχαν σκληρότερη ζωή μπροστά τους από εκείνα των ταπεινών οικογενειών, αυτά θα έπρεπε να είναι το παράδειγμα των άλλων, έπρεπε να δείξουν ότι ακόμα και τα παιδιά των πλουσίων, και τα παιδιά εκείνων που κυβερνούσαν την χώρα, μπορούσαν να αντέξουν στον πόνο στα βάσανα και στην στέρηση. Και η πειθαρχία που επιβαλλόταν σε ένα παιδί που δεν είχε φτάσει ακόμα τα επτά χρόνια της ζωής του ήταν κάτι που κανένα παιδί της ίδιας ηλικίας στη δύση δεν θα μπορούσε να το αντέξει. Κάτω από τη γέφυρα ερχόταν το μουρμουρητό γυναικείων φωνών καθώς οι τρεις γυναίκες είχαν σταματήσει για να αποτελειώσουν τη συζήτησή τους, προτού πάει η καθεμία στο σπίτι της. Μέσα από τους ψιθύρους ξεχώριζαν οι λέξεις Ράμπα, Γιασοντάρα και έπειτα το ανακάτωμα των φωνών και το τρίξιμο των χαλικιών κάτω από τα πόδια, καθώς οι γυναίκες καληνυχτίζονταν και χώριζαν για να πάνε σπίτια τους. Στη μεγάλη κατοικία Λαλού, της οποίας οι ογκώδεις εξώπορτες είχαν τόσο γερά κρατήσει τις επιθέσεις του Βρεταννικού πεζικού που είχε καταλάβει ότι ο μόνος τρόπος για να μπει στο σπίτι ήταν να σκαρφαλώσει πάνω στις πέτρες του τοίχου, όλοι κοιμόντουσαν, εκτός από τους φύλακες της νύχτας, εκείνους δηλαδή που μετρούσαν τις ώρες της νύχτας και μελετούσαν την κατάσταση του καιρού, ώστε αν κατά τύχη ξυπνούσε κάποιος από την οικογένεια να ήξερε αμέσως τι γίνεται τη νύχτα. 25

Προσκολλημένα στον μικρό ναό της κατοικίας Λαλού ήταν τα διαμερίσματα των οικονόμων. Οι Θιβητιανοί επίσημοι της ανώτερης τάξης είχαν στις κατοικίες τους τους δικούς τους μικρούς ναούς με έναν ή δύο ιερείς. Κάθε τρία χρόνια οι ιερείς μοναχοί από την Ποτάλα έφευγαν και τη θέση τους έπαιρναν άλλοι, έτσι ώστε να μη γίνονται μαλθακοί ασχολούμενοι συνέχεια με τα θέματα του σπιτιού. Ο ένας από τους Λάμα, γιατί αυτοί οι μοναχοί ήταν ουσιαστικά Λάμα, είχε έρθει τώρα πρόσφατα από το μοναστήρι, ενώ ο άλλος θα έφευγε σύντομα για να ξαναγυρίσει στην αυστηρή πειθαρχία. Τώρα, ο τελευταίος καθόταν και σκεφτόταν με ποιόν τρόπο θα μπορούσε να παρατείνει την διαμονή του εδώ, γιατί θα ήταν πολύ σπουδαίο να μπορούσε

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

να παρευρεθεί στο διάβασμα του ωροσκοπίου του κληρονόμου μιας μεγάλης οικογένειας που γινόταν μπροστά στο κοινό, έτσι ώστε να ξέρουν όλοι από πριν με τι άνθρωπο θα είχαν να κάνουν όταν θα μεγάλωνε. Αυτός ήταν ένας νεαρός Λάμα που είχε έρθει στο σπίτι Λαλού με τις καλύτερες συστάσεις από τον Ηγούμενο του, αλλά είχε αποδειχτεί ότι δεν άξιζε τίποτε. Οι διασκεδάσεις του δεν είχαν και τόσο πολύ σχέση με τις διασκεδάσεις ενός ιερωμένου, ήταν ένα από εκείνα τα άτομα που έχουν αυτό που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε το μάτι που πλανιέται. Τριγύριζε συνέχεια έχοντας στραμμένη την προσοχή του προς τα νεαρά και ωραία μέλη του υπηρετικού προσωπικού. Ο οικονόμος που ζούσε δίπλα στον μικρό ναό το είχε παρατηρήσει αυτό και είχε κάνει παράπονα και έτσι τώρα ο φτωχός νεαρός Λάμα αντιμετώπιζε την πιθανότητα να διωχθεί συνοδευόμενος με πολύ άσχημα σχόλια. Ο διάδοχός του δεν είχε ακόμα τοποθετηθεί και τώρα ο νεαρός άντρας αναρωτιόταν πως θα μπορούσε να καθυστερήσει έτσι τα πράγματα ώστε να μπορέσει να μείνει και να αποκτήσει τη φήμη ότι ήταν ένας από εκείνους που είχαν συμμετάσχει στις εορτές και στις θρησκευτικές λειτουργίες που θα ακολουθούσαν το διάβασμα του ωροσκοπίου. Από την άλλη μεριά πολλά προβλήματα αντιμετώπιζε και ο κακόμοιρος ο οικονόμος. Η κυρία Ράμπά ήταν μια πολύ δύσκολη γυναίκα, πολύ σκληρή στις κρίσεις της μερικές φορές, έφτανε στο σημείο να κατηγορήσει κάποιον χωρίς να του δώσει την ευκαιρία να εξηγήσει ότι μερικές από τις δυσκολίες δεν ήταν δικό του δημιούργημα. Αυτός είχε παραγγείλει τόσα πράγματα από τις Ινδίες τους τρεις τελευταίους μήνες και ο καθένας μας ξέρει πόσο αργοί είναι οι Ινδοί έμποροι. Τώρα η κυρία Ράμπά είχε κάνει 26

Μια τρομερή φασαρία λέγοντας ότι ο οικονόμος έθετε σε κίνδυνο την επιτυχία της όλης εκδήλωσης εξαιτίας της ανικανότητάς του να φέρει έγκαιρα τις απαραίτητες προμήθειες. Τι μπορώ να κάνω. Μουρμούρισε από μέσα του, καθώς στριφογύριζε πάνω στην κουβέρτα του στο πάτωμα. Πως να πείσω τους εμπόρους να φτάσουν έγκαιρα. Με αυτά τα λόγια ξάπλωσε ανάσκελα, με το στόμα ανοιχτό και έπεσε σε ένα τόσο βαθύ ύπνο με τέτοια ροχαλητά, ώστε κάποιος από τους νυχτοφύλακες κοίταξε από το παράθυρο για να δει μήπως ήταν έτοιμοθάνατος! Ανήσυχη ήταν και η κυρία Ράμπά. Είχε πολύ αναπτυσμένη κοινωνική συνείδηση. Αναρωτιόταν συνέχεια αν ο οικονόμος ήταν απολύτως σίγουρος για την τάξη των καλεσμένων, αν είχαν γραφτεί όλα τα μηνύματα, όλες οι προσκλήσεις πάνω στο χειροποίητο χαρτί, αν είχαν δεθεί με τη σειρά τους τα χαρτιά προσεχτικά με τις κορδέλες πάνω

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα Η Αληθεια 1976

στα ραβδιά που γρήγοροι ιππείς θα τα μετέφεραν στον προορισμό τους. Έπρεπε όλα να γίνουν σωστά, σκέφθηκε, δεν ήταν δυνατόν να πάρει την πρόσκληση πρώτα κάποιος κατώτερης τάξης και μετά κάποιος της ανώτερης. Αυτά τα πράγματα μαθεύονται γρήγορα και πάντα υπάρχουν άνθρωποι που περιμένουν με αγωνία να συκοφαντήσουν κάθε οικοδέσποινα που φροντίζει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο για την οικογένειά της. Η κυρία Ράμπα στριφογύριζε στο κρεβάτι της άναρώτούμενη αν θα φτάσουν έγκαιρα τα φαγητά, αν θα μπορούσε παρόλα αυτά να συμβεί κάτι που να καθυστερήσει τους εμπόρους. Σε κάποιο κοντινό δωμάτιο η αδελφή γΓασοντάρα ήταν γεμάτη στενοχώρια. Η μητέρα της είχε ήδη αποφασίσει το τι θα φορούσε στη γιορτή, ενώ η Γιασοντάρα ήθελε κάτι το τελείως διαφορετικό. Στο κάτω-κάτω σκέφτηκε, αυτή ήταν μια πραγματική ευκαιρία να δει όλα τα αγόρια και να αποφασίσει ποιός θα ήταν ο πιο κατάλληλος για να γίνει άντρας της μετά από λίγα χρόνια. Άλλά το να κοιτάξει με προσοχή όλα τα αγόρια σήμαινε ότι θα είχε κι αυτή κάτι πάνω της που θα τους τραβούσε την προσοχή τα ρούχα θα έπρεπε να είναι κατάλληλα, τα μαλλιά θα έπρεπε να χτενιστούν πολύ καλά και να άλειφθούν με λίπος γιάκ, το σώμα της θα έπρεπε να βουτηχτεί όλο στο καλύτερο γιασεμί. Έπρεπε να κάνει το πάν να τραβήξει την προσοχή εκείνου που έλπιζε ότι θα γινόταν καλός σύζυγος μια μέρα αλλά τώρα η μητέρα της τελικά οι μητέρες ποτέ δεν καταλαβαίνουν, ανήκουν στο παρελθόν, δεν καταλαβαίνουν καθόλου πως πρέπει να συμπεριφέρονται τα νεαρά κορίτσια, τα έχουν ξεχάσει τελείως τα δικά τους. Η Γιασοντάρα καθόταν ξαπλωμένη και σκεφτόταν, θα μπορούσε ίσως να προσθέσει κάποιο λουλούδι, εδώ, μια κορδέλα από εκεί, κάτι που θα έκανε καλύτερη την εμφάνισή της.²⁷

Καθώς η νύχτα προχωρούσε και φάνηκαν τα πρώτα σημάδια της αυγής, ο ήχος άπ' τις τρομπέτες ξύπνησε το κοιμισμένο σπίτι. Ο νεαρός Ράμπα άνοιξε τα κοιμισμένα μάτια του, μούγκρισε και γύρισε από την άλλη μεριά να συνεχίσει τον ύπνο του. Κάτω, κοντά στο γραφείο του οικονόμου, οι νυχτοφύλακες τέλειωσαν τη δουλειά τους, ενώ τη θέση τους πήραν τώρα οι φρουροί της μέρας. Οι υπηρέτες ξύπνησαν κι αυτοί ξαφνικά από τον θόρυβο που ερχόταν από το ναό, πετάχτηκαν όρθιοι προσπαθώντας να φτιάξουν τα μισοπαγωμένα ρούχα τους. Δικό τους ήταν το έργο να δώσουν καινούργια ζωή στις μισοσβησμένες φωτιές, αυτοί έπρεπε να γυαλίσουν τα δωμάτια, να καθαρίσουν τον χώρο, προτού η οικογένεια κατεβεί και τα βρει όλα άνω κάτω. Στους στάβλους που υπήρχαν τα πολλά άλογα και στα κτίρια από πίσω που ζούσαν τα γιάκ, γύριζαν δεξιά κι αριστερά διάφοροι υπηρέτες και

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

μάζευαν την κοπριά που είχαν αποθηκεύσει εκεί τα ζώα όλη τη νύχτα. Αποξηραμένη και με λίγα κομμάτια ξύλου αυτή θα γινόταν το τόσο απαραίτητο καύσιμο που χρησιμοποιείται στο Θιβέτ. Οι μάγειροι χαιρέτησαν μια καινούργια μέρα ακόμα χωρίς κανένα ενδιαφέρον, ήταν κουρασμένοι, για πολλές εβδομάδες τώρα ήταν απασχολημένοι φτιάχνοντας φαγητά σε φανταστικές ποσότητες που έπρεπε επιπλέον να τα προστατεύουν κι από τις επιθέσεις των έλαφροδάχτυλων μικρών αγοριών και κοριτσιών. Ήταν κουρασμένοι, άρρωστοι από την όλη υπόθεση, έλεγαν συνέχεια μεταξύ τους. Γιατί δεν αρχίζουν, να τελειώνουμε, να μπορέσουμε να βρούμε και μεις λίγη ησυχία. Η κυρία έχει πραγματικά τρελαθεί με αυτές τις προετοιμασίες. Η κυρία Ράμπα ήταν πραγματικά συνέχεια απασχολημένη. Για μέρες ολόκληρες τριγύριζε στο γραφείο του άντρα της ζητώντας να της δώσουν καταλόγους με τα ονόματα των πιο σημαντικών ανθρώπων της Λάσα και μερικών άλλων που ζούσαν σε κοντινά κέντρα. Και συνέχεια ζητούσε να συμπεριληφθούν στους καταλόγους και ξένοι που θα αποδεικνύονταν αργότερα χρήσιμοι. Συνέχεια όμως έμπαινε το θέμα του πρωτοκόλλου και η σειρά προτεραιότητας, ποιός θα πήγαινε πριν από ποιόν, ποιός θα το έπαιρνε σαν προσβολή αν τον έβαζαν σε αυτή τη θέση επειδή θα πίστευε ότι του άξιζε η τάδε. Ήταν ένα πολύ κουραστικό έργο, μια μεγάλη δοκιμασία και οι υπάλληλοι είχαν κουραστεί να φτιάχνουν ένα κατάλογο τη μια μέρα και μετά την επόμενη να ανακαλύπτουν ότι θα έπρεπε να τον αλλάξουν. 28

Για μέρες ολόκληρες καθαριζόταν το σπίτι. Με λεπτή άμμο κάθισαν και γυάλισαν τα πέτρινα αντικείμενα που τα είχε ασχημίσει ο χρόνος. Δυνατοί υπηρέτες έχοντας τυλιγμένα τα πόδια τους με πανιά και κρατώντας στα χέρια τους πέτρες μεγάλες, τυλιγμένες κι αυτές σε πανιά, τριγύριζαν σέρνοντάς τες ώστε να γυαλίσει ακόμα περισσότερο το ήδη αστραφτερό πάτωμα. Στους κήπους, κουρασμένοι κηπουροί τριγύριζαν πεσμένοι στα γόνατά τους και έβγαζαν τα αγριόχορτα, έβγαζαν ακόμα και τις πέτρες που το χρώμα τους δεν ταίριαζε με το περιβάλλον. Η κυρία του σπιτιού ήταν πολύ σκληρή τις τελευταίες μέρες. Η γιορτή αυτή ήταν το μεγάλο γεγονός της ζωής της, ο γιος και κληρονόμος της περιουσίας Λαλού, ένα παιδί που θα μπορούσε να ήταν πρίγκηπας η και τι άλλο ακόμα, θα μάθαινε τι τον περίμενε και μόνον οι αστρολόγοι θα μπορούσαν να το πουν αυτό, αλλά οι αστρολόγοι δεν ήταν διατεθειμένοι να αποκαλύψουν τίποτε από το

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

ωροσκόπιο πριν έρθει η κατάλληλη στιγμή. Οι μέρες κυλούσαν και πλησίαζε η στιγμή που θα γινόταν αυτή η μεγάλη γιορτή. Οι έμποροι έμπαιναν από τη δυτική πύλη και έτρεχαν γρήγορα στην οικία Λαλού, γιατί οι σοφότεροι απ' αυτούς που είχαν μεγαλύτερη επαγγελματική πείρα ήξεραν ότι η κυρία Ράμπά θα ορμούσε πάνω τους σαν άγριο θηρίο αν δεν τα κατάφερναν να πάνε πρώτοι κάτι καινούργιο, κάτι που να μην είχε εμφανιστεί πάλι στη Λάσα, κάτι που θα έκανε τους γείτονές της και τους κοινωνικούς της αντίζηλους να φωνάξουν με θαυμασμό, έναν θαυμασμό που θα έκρυβε πολύ καλά την ζήλια και το μίσος γιατί δεν θα το είχαν πάρει πρώτο αυτοί. Τόσοι και τόσοι έμποροι περνούσαν από τη δυτική πύλη, κατά μήκος του Λινγκόρ, έκαναν τον γύρο της Ποτάλα και περνούσαν μπροστά από τον ναό του ερπετού για να φτάσουν στην οικία Λαλού, όπου θα προσπαθούσαν με τα εξωτικά τους εμπορεύματα να μαγέψουν την οικοδέσποινα και αυτή με τη σειρά της να διασκεδάσει και να καταπλήξει τους επισκέπτες της. Μερικοί έπαιρναν μαζί τους όλα τα εμπορεύματα που είχαν πάνω στα γιάκ τους, έτσι ώστε η κυρία να μπορέσει να δει μόνη της τι είχαν να της πουλήσουν και φυσικά σε μια τέτοια περίπτωση οι τιμές ήταν ασυνήθιστα διογκωμένες, γιατί καμιά κυρία που ήταν πράγματι κυρία δεν θα τολμούσε ποτέ να συζητήσει τις τιμές από τον φόβο μήπως οι έμποροι έλεγαν στους γείτονες ότι η κυρία Ράμπά δεν μπορούσε να πληρώσει τη σωστή τιμή, αλλά ήθελε παζάρια η παραχωρήσεις.²⁹

Μέρα με τη μέρα περνούσαν οι ουρές των γιάκ, μέρα με τη μέρα οι υπηρέτες μάζευαν από τους σταύλους περισσότερη κοπριά και την πρόσθεταν στο σωρό των καυσίμων που τόσο γρήγορα τώρα μεγάλωνε. Αλλά έτσι και αλλιώς θα χρειάζονταν πάρα πολλά καύσιμα, γιατί πως θα μπορούσε ποτέ να γίνει μια καλή γιορτή χωρίς μια καλή φωτιά. Οι κηπουροί, έχοντας καθαρίσει ικανοποιητικά το έδαφος από όλα τα αγριόχορτα, έστρεψαν την προσοχή τους προς τα δέντρα, φροντίζοντας να μην υπάρχει κανένα σπασμένο κλαδί, κανένα πεθαμένο κλαδί που θα δημιουργούσε άσχημο θέαμα και θα έδινε την ευκαιρία σε μερικούς να μιλήσουν για κακοδιατηρημένο κήπο. Και η μεγαλύτερη καταστροφή θα ήταν αν έπεφτε κανένα μικρό κλαδάκι πάνω στα μαλλιά καμιάς κυρίας και κατέστρεφε το χτένισμά της, που θα της είχε πάρει ώρες να το φτιάξει. Έτσι λοιπόν οι κηπουροί ένιωθαν κουρασμένοι από όλες αυτές τις γιορτές, ένιωθαν κουρασμένοι από τη σκληρή δουλειά τους, αλλά δεν τολμούσαν να

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα Η Αληθεια 1976

σταματήσουν ούτε ένα λεπτό, γιατί η κυρία Ράμπα φαινόταν να έχει μάτια παντού. Μόλις τολμούσε να καθίσει κάποιος για να ξεκουράσει για ένα λεπτό την πλάτη του που πονούσε, θα εμφανιζόταν ουρλιάζοντας από την οργή λέγοντάς του ότι αυτός ήταν η αιτία για όλες τις καθυστερήσεις. Τελικά αποφασίστηκε η σειρά των καλεσμένων και εγκρίθηκε από τον ίδιο τον μεγάλο κύριο Ράμπα που έβαλε προσωπικά τη σφραγίδα του σε κάθε μία από τις προσκλήσεις που είχαν ετοιμάσει προσεχτικά οι μοναχοί γράφεις. Το χαρτί για τις προσκλήσεις είχε φτιαχτεί ειδικά. Ήταν ένα χοντρό χαρτί με ανώμαλα άκρα, σχεδόν ξεφτισμένα. Κάθε χαρτί έφτανε τα εξήντα εκατοστά στο ύψος και τα τριάντα στο πλάτος. Αυτές οι προσκλήσεις δεν είχαν το κανονικό σχήμα των φύλλων που χρησιμοποιούσαν τα μοναστήρια. Το χαρτί στα μοναστήρια έχει μεγαλύτερο πλάτος από ότι ύψος αλλά όταν το χαρτί χρησιμοποιόταν για πολύ σημαντικές προσκλήσεις τότε ήταν στενότερο και το ύψος του έφτανε δυο φορές το πλάτος του. Αυτό το χαρτί μόλις παραδινόταν η πρόσκληση, δενόταν πάνω σε δυο ραβδιά μπαμπού και στολιζόταν. Έπειτα η πρόσκληση κρεμόταν προσεχτικά από ένα σχοινί και χρησιμοποιόταν σαν διακοσμητικό για να βλέπουν όλοι πόσο σημαντικό ήταν το πρόσωπο που την είχε πάρει. Ο κύριος Ράμπα ανήκε στις δέκα καλύτερες οικογένειες της Λάσα. Ο κύριος Ράμπα ο ίδιος ανήκε στα πέντε σπουδαιότερα πρόσωπα της χώρας, αλλά η κυρία Ράμπα ανήκε στα δέκα σπουδαιότερα πρόσωπα της χώρας, διαφορετικά δεν θα μπορούσαν να είχαν παντρευτεί. 30

Εξαιτίας του γεγονότος ότι και οι δυο τους είχαν μια τέτοια κοινωνική θέση, έπρεπε να μπουν στις προσκλήσεις δύο σφραγίδες, μία από τον οικοδεσπότη και μία από την οικοδέσποινα. Τελικά όμως επειδή ήταν παντρεμένοι και είχαν μια τόσο μεγάλη περιουσία είχαν και μια τρίτη σφραγίδα, τη γνωστή σαν σφραγίδα των κτημάτων, και έπρεπε και αυτή να τοποθετηθεί πάνω στις προσκλήσεις. Η κάθε σφραγίδα είχε διαφορετικό χρώμα και η κυρία Ράμπα και ο οικονόμος βρίσκονταν σε μια κατάσταση που άγγιζε τα όρια της τρέλας από τον φόβο μήπως οι ταχυδρόμοι, λόγω αδεξιότητας, έσπαγαν τις εύθραυστες σφραγίδες. Είχαν ετοιμαστεί και ειδικά ραβδιά για τις προσκλήσεις. Είχαν όλα τους το ίδιο μήκος και περίπου το ίδιο πάχος. Στο ένα άκρο τους υπήρχε μια ειδική σχισμή που θα συγκροτούσε το μήνυμα. Κάτω από αυτή τη σχισμή βρισκόταν το οικόσημο κάτω από το οποίο υπήρχαν λωρίδες πολύ χοντρού χαρτιού με προσευχές γραμμένες πάνω τους, προσευχές για την προστασία του ταχυδρόμου και την ασφαλή

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

παράδοση των μηνυμάτων και προσευχές ώστε να είναι σε θέση ο παραλήπτης του μηνύματος να δεχτεί την πρόσκληση. Για αρκετό καιρό οι ταχυδρόμοι μάθαιναν πολύ προσεχτικά και με τον πιο εντυπωσιακό τρόπο πως να ιππεύουν και πως να παραδώσουν τα μηνύματα. Κάθονταν στα άλογά τους κουνώντας τα ραβδιά με τα μηνύματα στον αέρα σαν να ήταν κοντάρια, έπειτα, με το σήμα που τους δινόταν, έτρεχαν προς τα μπροστά και πλησίαζαν ο ένας μετά τον άλλο τον αρχηγό των φυλάκων που τους εκπαίδευε. Αυτός, προσποιούμενος ότι είναι ο οικοδεσπότης η ο οικονόμος του οικοδεσπότη προς τον όποιον απευθυνόταν το μήνυμα, έπαιρνε με χάρη το χαρτί που βρισκόταν πάνω στο ραβδί και ήταν απλωμένο τώρα προς το μέρος του. Το έπαιρνε και υποκλινόταν με σεβασμό προς τον ταχυδρόμο, γιατί στο κάτω-κάτω αυτός ήταν ο εκπρόσωπος της οικογενείας. Ο ταχυδρόμος με τη σειρά του του ανταπέδιδε την υπόκλιση, σπιρούνιζε το άλογό του και απομακρυνόταν από τον δρόμο που είχε έρθει. Όταν όλα τα μηνύματα η προσκλήσεις είχαν ετοιμαστεί, τότε τα τοποθετούσαν σύμφωνα με τη σειρά σπουδαιότητας και ο πιο εντυπωσιακός ταχυδρόμος έπαιρνε το μήνυμα για την πιο σημαντική οικογένεια κλπ. Και έπειτα έφευγαν όλοι για την παράδοση των μηνυμάτων. Σε λίγο οι ταχυδρόμοι θα ξανάρχονταν και η όλη υπόθεση θα ξανάρχιζε από την αρχή ωστόσο τελικά εξαντληθούν όλες οι προσκλήσεις. 31

Αυτές οι στιγμές ήταν και οι πιο δύσκολες για τον οικονόμο και τους άλλους, γιατί τώρα έπρεπε να καθίσουν και να περιμένουν, να περιμένουν και να αναρωτιούνται πόσοι θα δέχονταν τις προσκλήσεις. Θα τους έφταναν τα τρόφιμα. Η όχι. Ήταν εξαντλητικό για τα νεύρα. Σε μερικούς από τους καλεσμένους θα τους έφτανε να μείνουν στον κήπο, ιδιαίτερα αν μάλιστα δεν είχαν και τη σωστή κοινωνική θέση για να γίνουν δεκτοί μέσα στο σπίτι, αλλά οι άλλοι να, αυτοί που ήταν αρκετά σημαντικοί θα ήθελαν να μπουν στο σπίτι και οι εκπρόσωποι του κλήρου θα ήθελαν να δουν τον μικρό ναό. Έτσι έπρεπε να γυαλιστούν όλα τα κιγκλιδώματα και όλοι οι βωμοί. Οι άντρες δούλευαν συνέχεια με κομμάτια ύφασμα βουτηγμένα σε υγρή άμμο και έτριβαν, έτριβαν, έτριβαν ώσπου το ξύλο να λάμψει σαν καινούργιο. Έπειτα τοποθετούσαν ένα νέο στρώμα βερνικιού, η μάλλον πολλά στρώματα, ώσπου τελικά η επιφάνεια των ξύλων να γίνει σαν ήρεμο νερό σε μια ηλιόλουστη μέρα. Τους κακόμοιρους τους υπηρέτες τους φώναζαν μπροστά στην οικοδέσποινα και στον οικονόμο και τους εξέταζαν προσεχτικά για να

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

βεβαιωθούν ότι όλα είναι εντάξει και καθαρά. Αν τα ρούχα τους δεν περνούσαν από την εξέταση, τότε θα έπρεπε να πλυθούν και γι' αυτό το σκοπό υπήρχαν τεράστια τσουκάλια με ζεστό νερό. Τελικά, όταν η ένταση είχε φτάσει στο μεγαλύτερο σημείο της, ήρθε η απάντηση, η καταφατική, από όλες τις προσκλήσεις, όλοι οι υπηρέτες είχαν επιθεωρηθεί, όλα τα καλά ρούχα είχαν τοποθετηθεί στην άκρη για να μην καταστραφούν ώσπου να έρθει εκείνη η μέρα. Έτσι λοιπόν, το απόγευμα ένα κουρασμένο νοικοκυριό κάθισε να περιμένει την αυγή μιας καινούργιας μέρας, οπότε η μοίρα θα αποκαλυπτόταν. Ο ήλιος βούτηξε αργά πίσω από τα δυτικά βουνά στέλνοντας μυριάδες λαμπυρίζοντα φώτα από τις πανύψηλες κορυφές. Το χιόνι πήρε το χρώμα του αίματος, έπειτα έγινε μπλε και τέλος βυσσινί. Τελικά το χρώμα που επικράτησε ήταν η σκοτεινιά του ουρανού και οι αστραφτερές κουκκίδες φωτός που ήταν τα άστρα. Στην κατοικία Λαλού εμφανίστηκαν μυστηριώδη φώτα ανάμεσα στα καλοδιατηρημένα δέντρα. Ένας τυχαίος ταξιδιώτης που περπατούσε κατά μήκος του δρόμου Λινγκόρ σταμάτησε να περπατάει, δίστασε, σκέφτηκε να προχωρήσει μπροστά, έπειτα μετάνιωσε και ξαναγύρισε προς τα πίσω για να δει πρώτα τι βρισκόταν μπροστά του και μετά να συνεχίσει. Από τους κήπους έρχονταν δυνατές φωνές και ο ταξιδιώτης δεν μπόρεσε να αντέξει στον πειρασμό να δει μόνος του τι συμβαίνει. 32

Όσο πιο ήσυχα μπορούσε σκαρφάλωσε σε μια πέτρα του τοίχου, τέντωσε το κεφάλι του και κρατήθηκε γερά με τα χέρια του. Από αυτή τη θέση μπορούσε να δει την οικοδέσποινα, την κυρία Ράμπα, κοντή, παχιά, σχεδόν τετράγωνη. Από την κάθε της μεριά είχε δύο πανύψηλους υπηρέτες ο καθένας από τους οποίους είχε και μια αναμμένη λάμπα λίπους και προσπαθούσε να προφυλάξει την ασθενική φλόγα για να μη σβήσει, πράγμα που θα εξαγρίωνε την κυρία Ράμπα. Κουρασμένοι κηπουροί περπατούσαν δυστυχημένα ανάμεσα στα δέντρα τοποθετώντας στα κατώτερα κλαδιά μικρές λάμπες βουτύρου και έπειτα με ένα τσακμάκι άναβαν το προσάναμμα. Με δυνατό φύσημα τα κατάφερναν και η φωτιά γινόταν δυνατή και τότε με ένα κομμάτι ραβδιού βουτηγμένου στο βούτυρο μετέφεραν τη φωτιά στις λάμπες λίπους. Η κυρία δεν ήταν καθόλου σίγουρη αν τις ήθελε τις λάμπες λίπους η όχι και έτσι ατελείωτες συζητήσεις γίνονταν μέσα στη σκοτεινιά, ενώ τα μικρά φωτάκια τόνιζαν περισσότερο το κοκκινωπό χρώμα του ουρανού. Τελικά, έγινε μια αναταραχή και εμφανίστηκε μια

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

μεγάλη φιγούρα που ερχόταν προς το μέρος τους φωνάζοντας. Καταστρέφεται τα δέντρα μου τα δέντρα μου καταστρέφεται τα δέντρα μου! Δεν πρόκειται να ανεχτώ αυτή την ανοησία. Σβήστε αυτές τις λάμπες αμέσως! Ο κύριος Ράμπά ήταν υπερήφανος για τα δέντρα του και τους κήπους του, που ήταν γνωστοί σε όλη τη Λάσα. Τώρα βρισκόταν σε μια κατάσταση τρομερής έξαψης επειδή φοβόταν ότι όλα αυτά θα του είχαν καταστρέψει τα μικρά μπουμπούκια των δέντρων. Η γυναίκα του, η κυρία, γύρισε προς το μέρος του με υπεροπτικό ύφος και του είπε. Γίνεστε θέαμα μπροστά στους υπηρέτες, κύριέ μου. Δεν πιστεύετε ότι είμαι ικανή να χειριστώ την υπόθεση. Αυτό το σπίτι είναι τόσο δικό μου όσο και δικό σας. Μην με ενοχλείτε. Ο φτωχός κύριος μούγκρισε σαν ταύρος και μπορούσες να δεις και τις φωτιές να βγαίνουν από τα ρουθούνια του, γύρισε θυμωμένα και κατευθύνθηκε προς το σπίτι. Μετά από λίγο ακούστηκε ο θόρυβος μιας πόρτας που χτυπούσε με δύναμη, με τόση δύναμη μάλιστα που κάθε άλλη πόρτα θα είχε φύγει από τη θέση της. Το θυμιατήρι, Τίμον, το θυμιατήρι. Αποβλακώθηκες τελείως άνθρωπε μου. Βάλε το εκεί, δεν πειράζει μη το ανάβεις τώρα, βάλε το εκεί μόνο. Ο φτωχός ο Τίμον, ένας από τους υπηρέτες, εμφανίστηκε σέρνοντας σχεδόν ένα βαρύ θυμιατήρι, που στην πραγματικότητα δεν ήταν μόνο ένα αλλά πολλά. 33

Η νύχτα προχωρούσε και η κυρία του σπιτιού δεν ήταν ακόμα ευχαριστημένη. Τελικά όμως ο νυχτερινός αέρας φύσηξε παγωμένος και το φεγγάρι εμφανίστηκε και έριξε το θαμπό φως του πάνω στις ετοιμασίες. Ο άντρας που κρυφοκοίταζε από τον τοίχο κρυφογέλασε, κατέβηκε πάλι κάτω και ετοιμάστηκε να συνεχίσει το ταξίδι του μουρμουρίζοντας. Χμμ! Χμμ! Αν αυτό είναι το τίμημα του να είσαι ευγενής, τότε καλύτερα που είμαι ένας ταπεινός έμπορος. Τα βήματά του χάθηκαν μέσα στη σιγαλιά της νύχτας και στον κήπο οι λάμπες λίπους έσβησαν η μία μετά την άλλη. Το υπηρετικό προσωπικό και η οικοδέσποινα ξεκίνησαν για το σπίτι. Στον κήπο ένα νυχτοπούλι μύρισε την παράξενη μυρωδιά που είχε απλωθεί από τις λάμπες λίπους, το φιτίλι των οποίων ακόμα μισόκαιγε, και πέταξε μακριά βγάζοντας μια κραυγή διαμαρτυρίας. Μέσα στο σπίτι έγινε μια ξαφνική αναταραχή. Το αγόρι είχε εξαφανιστεί, ο κληρονόμος της περιουσίας, ο μικρός πρίγκηπας, πού ήταν τώρα. Δεν βρισκόταν στο κρεβάτι του. Πανικός ακολούθησε. Η μητέρα του πίστευε ότι ο μικρός το είχε σκάσει πανικοβλημένος από την

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

αυστηρότητα του πατέρα του. Ο πατέρας του πίστευε ότι ο μικρός είχε φύγει από το σπίτι, φοβισμένος από τον θυμό της μητέρας του, γιατί εκείνη τη μέρα το φτωχό το αγόρι τίποτε δεν είχε κάνει σωστό. Όλη τη μέρα είχε προβλήματα, στην αρχή λερώθηκε, μετά έσκισε τα ρούχα του, έπειτα δεν τα κατάφερε να είναι εκεί που θα έπρεπε να είναι μια συγκεκριμένη στιγμή. Στα γεύματα δεν ήταν ακριβής. Το καθετί το είχε κάνει λάθος σήμερα. Οι υπηρέτες σηκώθηκαν, άρχισαν να ψάχνουν παντού, ανάφτηκαν λάμπες λίπους. Μια ομάδα υπηρετών άρχισε να περιτριγυρίζει τους κήπους φωνάζοντας το όνομα του μικρού κυρίου, αλλά χωρίς αποτέλεσμα, δεν μπόρεσαν να τον βρουν. Ξύπνησαν την αδερφή του τη Γιασοντάρα για να τη ρωτήσουν μήπως ήξερε τίποτε από τις κινήσεις του αδελφού της, αλλά όχι σκούπισε τα νυσταγμένα μάτια της και ξαναξάπλωσε να κοιμηθεί. Υπηρέτες έτρεξαν βιαστικά προς τον δρόμο μέσα στα σκοτεινά για να δουν μήπως το είχε σκάσει ο μικρός. Άλλοι υπηρέτες αναστάτωσαν το σπίτι από πάνω ως κάτω και τελικά μέσα σε μια αποθήκη βρέθηκε ο μικρός Λόμπσανγκ να κοιμάται, έχοντας δεξιά κι αριστερά του από μία γάτα. Και οι τρεις μαζί ροχάλιζαν δυνατά. Αλλά όχι για πολύ! Ο πατέρας του έτρεξε προς το μέρος του με μια φωνή οργής, που έκανε τους τοίχους να τρίζουν και τη σκόνη από τους σάκους με τα σιτηρά να πηδήξει στον αέρα. 34

Οι λάμπες που κρατούσαν οι υπηρέτες τρεμόσβησαν και τελικά μία η δύο έσβησαν τελείως. Το φτωχό αγόρι ένωσε ένα χέρι να τον αρπάζει από τον λαιμό και να τον σηκώνει ψηλά. Η μητέρα έτρεξε προς τα μπροστά φωνάζοντας με αγωνία. Σταμάτα, όχι! Δεν θα πρέπει να υπάρχει κανένα σημάδι, γιατί διαφορετικά θα γίνει ο περίγελος όλης της Λάσα αύριο. Άσ πάει μόνο στο κρεβάτι του. Έτσι το φτωχό το αγόρι τη γλίτωσε μόνο με ένα γερό σπρώξιμο που τον έκανε να πέσει με το πρόσωπο στο πάτωμα. Ένας από τους υπηρέτες τον σήκωσε όρθιο και τον πήγε στο κρεβάτι του. Από τις γάτες δεν υπήρχε κανένα σημάδι, είχαν εξαφανιστεί. Αλλά στη μεγάλη Ποτάλα, στο πάτωμα που κάθονταν οι αστρολόγοι, επικρατούσε μεγάλη δραστηριότητα. Ο μεγάλος αστρολόγος κοιτούσε προσεχτικά τα νούμερά του, έλεγχε τους χάρτες του, ξαναπερνούσε αυτά που έπρεπε να πει, εξασκούσε τον τόνο στον οποίο θα γινόταν η εκφώνηση. Τριγύρω του αστρολόγοι Λάμα έπαιρναν κάθε φύλλο χαρτιού και το έδιναν σε δυο ειδικευμένους Λάμα που το έλεγχαν για μια φορά ακόμα. Έπειτα όλα τα χαρτιά τοποθετούνταν με τη σειρά τους με μεγάλη προσοχή, δεν θα έπρεπε

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

να βρεθεί κανένα λάθος εδώ, να μην υπάρξει καμιά πιθανότητα να διαβαστεί λάθος φύλλο, πράγμα που θα ντρόπιαζε τους αστρολόγους. Μόλις τελείωνε κάθε βιβλίο, έμπαινε από πάνω του το ξύλινο κάλυμμα και το βιβλίο δενόταν σφιχτά με το διπλάσιο αριθμό λωρίδων από ότι συνήθως, για διπλάσια προστασία. Ο μοναχός που είχε ορισθεί προσωπικός βοηθός του μεγάλου αστρολόγου βούρτσιζε προσεχτικά τον καλύτερο χιτώνα του προσέχοντας ώστε τα ζωδιακά σύμβολα με τα όποια ήταν στολισμένος να είναι καλογουλισμένα και στερεωμένα στη θέση τους. Έπειτα, καθώς ήταν γέροντας και χρησιμοποιούσε δυο ραβδιά, έπρεπε να τα εξετάσει με πολύ μεγάλη προσοχή για να δει μήπως είχαν τίποτε ατέλειες, μήπως ήταν ραγισμένα κλπ., Και μετά τα έδωσε στον κατάλληλο μοναχό που τα γυάλισε και τα έκανε να λάμπουν σαν στιλβωμένος χαλκός. Από την περιοχή του ναού ακούστηκε ο θόρυβος των γκονγκ, ο ήχος άπ' τις τρομπέτες και έπειτα τα βιαστικά βήματα των μοναχών που έτρεχαν για την πρώτη τους λειτουργία. Οι μοναχοί του αστρολογικού τμήματος είχαν άδεια, εξαιτίας της σπουδαιότητας του έργου που είχαν να ολοκληρώσουν, να μην πάνε. Δεν μπορούσαν να διακινδυνεύσουν καθόλου την πιθανότητα, αν τα παρατούσαν για να πάνε στη λειτουργία, να μην τα κοιτάξουν όλα σωστά και να ανακάλυπταν αύριο κάποιο λάθος.35

Σιγά-σιγά οι λάμπες λίπους άρχισαν να σβήνουν η μία μετά την άλλη σε λίγο δεν υπήρχε παρά μόνο το φως των ουρανών, το φως των αστεριών και του φεγγαριού που επιτεινόταν από τις λαμπερές αντανάκλασεις των λιμνών και των ποταμών που διέσχιζαν την πεδιάδα της Λάσα. Κάθε λίγο και λιγάκι ένα φύλλο νερού θα ξεσπούσε σε ένα μικρό καταρράκτη ασημένιου χρώματος, καθώς κάποιο μεγάλο ψάρι θα πηδούσε προς την επιφάνεια για λίγο αέρα. Όλα ήταν σιωπηλά, ακούγονταν μόνο τα κρωξίματα των. Βατράχων και οι φωνές από τα νυχτοπούλια μακριά. Το φεγγάρι συνέχισε το μοναχικό του ταξίδι πάνω στον κόκκινο ουρανό, το φως των αστεριών λιγότεψε καθώς σύννεφα από την Ινδία. Κάλυψαν τη λαμπρότητά τους. Η νύχτα είχε πέσει στην περιοχή και όλοι, εκτός από τα πλάσματα της νύχτας, κοιμόνταν.36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Το πρώτο αχνό φως της μέρας φάνηκε πάνω από τον ανατολικό ορίζοντα. Μεγάλες οροσειρές υψώνονταν κατάμαυρες και πίσω από αυτές ο ουρανός άρχισε να γίνεται φωτεινός. Στο τελευταίο πάτωμα των μοναστηριών, μοναχοί και Λάμα στέκονταν έτοιμοι να χαιρετήσουν μια καινούργια μέρα. Στο πάτωμα αυτό στην οροφή υπήρχε πάντοτε μια ειδική πλατφόρμα η παραπέτο πάνω στα όποια στέκονταν σε σειρά μεγάλα βούκινα και τρομπέτες μήκους 4,5 ως 6μ. Η κοιλάδα της Λάσα ήταν μια λίμνη μαύρου χρώματος. Το φεγγάρι είχε δύσει από ώρα και τα αστέρια είχαν χάσει τη λάμψη τους μπροστά στο φως του ουρανού που ερχόταν από τα ανατολικά βουνά. Αλλά η κοιλάδα της Λάσα ακόμα, ζούσε ακόμα στη σκοτεινιά της

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

νύχτας, και μόνο όταν ο ήλιος βρισκόταν πάνω από τα βουνά, θα χαιρετούσαν τα μοναστήρια και τα σπίτια μια καινούργια μέρα. Εδώ κι εκεί εμφανίζονταν τυχαία σ' όλη την κοιλάδα μικρές κουκιδίτσες φωτός, καθώς κάποιος Λάμα η μάγειρος η βοσκός, έπρεπε να ετοιμαστεί για μια πρωινή δουλειά. Οι αχνές αυτές λάμπεις επέτειναν ακόμα περισσότερο τη βελούδινη σκοτεινιά, το μαύρο αυτό χρώμα που σ' έκανε να μην μπορείς να διακρίνεις ούτε έναν κορμό δέντρου. Το φως πίσω από τα ανατολικά βουνά δυνάμωνε συνέχεια. Στην αρχή εμφανίστηκε μια απότομη αστραπή φωτός, έπειτα μια κόκκινη λάμψη ακολουθούμενη από μια τελείως πράσινη απόχρωση φωτός, κάτι που ήταν ένα από τα χαρακτηριστικά των πρώτων στιγμών της ανατολής και των τελευταίων της δύσης. Σε λίγο οι λάμπεις του φωτός έγιναν πιο πολλές και μέσα σε λίγα λεπτά ένα έντονο χρυσαφένιο χρώμα κάλυπτε τις πανύψηλες κορυφές κάνοντας τα αιώνια χιόνια να λαμπυρίζουν και να ρίχνουν στην κοιλάδα τα πρώτα σημάδια του ερχομού της μέρας. 37

Με την πρώτη εμφάνιση του ήλιου πάνω από την ψηλότερη άκρη των όρων, οι Λάμα άρχισαν να φυσούν δυνατά τις τρομπέτες, ενώ άλλοι φυσούσαν τα βούκινα, έτσι ώστε φαινόταν ότι ο ίδιος ο αέρας έτρεμε από τους ήχους. Δεν υπήρξε καμιά άμεση ανταπόκριση στον θόρυβο, γιατί οι κάτοικοι της Λάσα ήταν τόσο συνηθισμένοι στον ήχο των τρομπετών και των βούκινων ώστε μπορούσαν να τον αγνοήσουν τέλεια όπως ακριβώς οι άνθρωποι της πόλης μπορούν να αγνοήσουν τον βρυχηθμό των αεροπλάνων, τον θόρυβο από τα πρωινά σκουπιδιάρικα και γενικά τους ήχους του πολιτισμού. Από κάπου, δεξιά η αριστερά, κάποιο νυχτοπούλι έβγαζε ένα δυνατό κελάηδισμα προτού βάλει το κεφάλι του κάτω από τις φτερούγες του και κοιμηθεί. Τώρα ήταν η ώρα για τα πλάσματα της μέρας. Σιγά-σιγά, τα πουλιά της μέρας ξύπνησαν, τιτιβίζοντας ακόμα νυσταγμένα και τινάζοντας τα φτερά τους για να απαλλαγούν από την ακαμψία της νύχτας. Εδώ κι εκεί κάποιο φύλλο έπεφτε από ένα δέντρο και άρχιζε να χορεύει στο φύσημα του ευωδιαστού αέρα. Στα νερά του Κί Τσού και στον ναό του ερπετού, τα ψάρια ξυπνούσαν τεμπέλικα από τη νυχτερινή ξεκούραση και άρχισαν να κόβουν βόλτες κοντά στην επιφάνεια. Στο Θιβέτ τα ψάρια μπορούσαν άνετα να ανεβούν ως την επιφάνεια, γιατί οι Ββουδιστές δεν σκοτώνουν και δεν υπήρχε κανένας

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

ψαράς. Ο γέροντας στριφογύρισε ακούγοντας τον ήχο των τρομπετών και των βούκινων, στριφογύρισε και μισοκάθισε νυσταγμένα. Σήκωσε τα μάτια του και κοίταξε από το μικρό παράθυρο τον ουρανό και τότε μια ξαφνική σκέψη του διαπέρασε το μυαλό και τον έκανε να σηκωθεί τρίζοντας όρθιος. Τα κόκαλά του ήταν γερασμένα, οι μυς του κουρασμένοι. Σηκώθηκε λοιπόν κι αυτός προσεχτικά και κατευθύνθηκε προς το παράθυρο για να κοιτάξει έξω να κοιτάξει έξω την πόλη της Λάσα που τώρα ξυπνούσε. Από κάτω χαμηλά, στο χωριό Σο, εμφανίστηκαν μικρά φώτα, το ένα μετά το άλλο, καθώς άναβαν οι λάμπες λίπους ώστε οι επίσημοι που θα ήταν απασχολημένοι σήμερα να έχουν αρκετό καιρό μπροστά τους για να ετοιμαστούν. Ο γερασμένος αστρολόγος άρχισε να τρέμει από το πρωινό παγωμένο αεράκι και έσφιξε τριγύρω του με μεγαλύτερη δύναμη τον χιτώνα του. Αναπόφευκτα οι σκέψεις του γύρισαν προς το κτήμα Λαλού που από το σημείο που στεκόταν δεν μπορούσε να το δει, γιατί αυτός κοιτούσε τώρα προς τη μεριά του χωριού Σο και της Λάσα, ενώ το κτήμα Λαλού βρισκόταν από την άλλη μεριά της Ποτάλα 38

Απέναντι από τον τοίχο με τις σκαλιστές μορφές που τόσο πολύ άρεσε στους περιπλανώμενους προσκυνητές. Ο γέροντας ξάπλωσε πάλι πάνω στις κουβέρτες του και άφησε το σώμα του να αναπαυτεί, ενώ σκεφτόταν τι θα γινόταν εκείνη τη μέρα. Σήμερα, σκέφτηκε, η καριέρα μου θα έφτανε σε μια κρίσιμη στιγμή, ίσως αυτή η μέρα να ήταν και το αποκορύφωμα της καριέρας του. Ήδη ο γέροντας μπορούσε να νιώσει το χέρι του θανάτου να τον πλησιάζει, μπορούσε να νιώσει το τέλος των φυσικών και βιολογικών διεργασιών του σώματός του, μπορούσε να νιώσει ότι ήδη η αργυρή του χορδή είχε αδυνατίσει. Αλλά ήταν ευτυχισμένος που υπήρχε κάτι ακόμα που μπορούσε να κάνει και να μεγαλώσει την καλή φήμη του γραφείου του μεγάλου αστρολόγου του Θιβέτ. Με αυτές τις σκέψεις στο μυαλό, βυθίστηκε για λίγο στον ύπνο, ώσπου η φωνή ενός Λάμα που μπήκε μέσα στο δωμάτιο τον ξύπνησε. Αξιότιμε αστρολόγε, η μέρα έχει ήδη προχωρήσει, δεν έχουμε χρόνο για χάσιμο, πρέπει να ελέγξουμε πάλι το ωροσκόπιο και τη σειρά με την οποία θα παρουσιαστούν τα σημεία. Θα σας βοηθήσω να σηκωθείτε αξιότιμε αστρολόγε. Μ αυτά τα λόγια έσκυψε, πέρασε το χέρι του γύρω από τους ώμους του γέροντα και τον σήκωσε μαλακά όρθιο. Το φως γινόταν τώρα συνέχεια και πιο έντονο, ο ήλιος είχε ανεβεί πάνω από την ανατολική οροσειρά και έριχνε το φως του στη δυτική πλευρά της κοιλάδας. Κι ενώ τα

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα Η Αληθεια 1976

σπίτια και τα μοναστήρια που βρίσκονταν χτισμένα στην ανατολική πλαγιά ήταν βυθισμένα στη σκοτεινιά, εκείνα που βρίσκονταν απέναντι κολυμπούσαν στο φως. Η Ποτάλα ξυπνούσε. Ακουγόταν συνέχεια αυτός ο παράξενος θόρυβος που κάνουν πάντοτε οι άνθρωποι όταν ξεκινούν τις δουλειές μιας καινούργιας μέρας, υπήρχε παντού το αίσθημα ότι εδώ ζουν άνθρωποι έτοιμοι να συνεχίσουν το κουραστικό έργο της ζωής. Μικρά ασημένια κουδουνάκια χτυπούσαν, κάθε λίγο και λιγάκι ένα βούκινο η μια τρομπέτα έσπαγαν την ησυχία. Ο γέροντας αστρολόγος και οι άλλοι που τον τριγύριζαν δεν αντιλαμβάνονταν καθόλου τον θόρυβο από τους τροχούς της προσευχής. Αυτός ο θόρυβος ήταν ένα μέρος της καθημερινής τους ύπαρξης ώστε εδώ και πολύ καιρό δεν μπορούσαν να τον ξεχωρίσουν, όπως ακριβώς δεν μπορούσαν να ξεχωρίσουν τον θόρυβο των λάβαρων προσευχής που ανέμιζαν στον πρωινό αέρα πάνω από την Ποτάλα. Μόνο αν αυτοί οι θόρυβοι έπαυαν να ακούγονται θα δημιουργόταν κάποια αναταραχή ανάμεσα σ' αυτούς τους ανθρώπους.³⁹

Ακουγόταν ο θόρυβος ποδιών που έτρεχαν σε διαδρόμους, το ανοιγόκλεισμα βαριών θυρών. Από κάπου απόμερα ακούγονταν ψαλμοί, θρησκευτικοί ψαλμοί, που χαιρέτιζαν την καινούργια μέρα. Αλλά ο γέροντας αστρολόγος δεν είχε καθόλου ώρα να προσέξει τέτοια πράγματα γιατί τώρα έπρεπε να ξυπνήσει εντελώς και να αρχίσει να κάνει όλες εκείνες τις μικροδουλειές που είναι τόσο απαραίτητες μετά από τον νυχτερινό ύπνο. Σε λίγο θα έπαιρνε το πρωινό του, τσάμπα και τσάι, και έπειτα θα έπρεπε να πάει να παρακολουθήσει τις προετοιμασίες για την ανάγνωση που θα γινόταν εκείνη τη μέρα. Στην κατοικία Λαλού οι υπηρέτες ήταν ήδη ξύπνιοι. Ξύπνια ήταν και η κυρία Ράμπα. Ο κύριος Ράμπα, μετά από ένα βιαστικό πρωινό, καβάλησε χαρούμενος το άλογό του και έφυγε μαζί με τους υπηρέτες του για τα γραφεία της κυβέρνησης στο χωριό Σο. Ήταν χαρούμενος που έφευγε μακριά από τη γυναίκα του, μακριά από τις θορυβώδεις παρεμβάσεις της, μακριά από τις προετοιμασίες της για τα γεγονότα που πλησίαζαν. Σήμερα έπρεπε να πάει νωρίς στη δουλειά του, γιατί αργότερα θα έπρεπε να βρίσκεται πίσω για να παίξει τον ρόλο του ευγενικού οικοδεσπότη που ταίριαζε σε ένα πρίγκιπα της Λάσα. Ο κληρονόμος των κτημάτων των Ράμπα είχε ήδη ξυπνήσει και αντιμετώπιζε την καινούργια μέρα τελείως απρόθυμα. Σήμερα ήταν η μέρα του, αλλά σκέφτηκε με κάποια σύγχυση, πως είναι δυνατόν αυτή να είναι η μέρα του

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα Η Αληθεια 1976

όταν η μητέρα σχεδιάζει να την εκμεταλλευτεί για κοινωνικές επιδείξεις. Αν μπορούσε αυτός θα ήθελε να τα ξεχάσει όλα και να πάει στις όχθες του ποταμού για να παρακολουθεί τον βαρκάρη να μεταφέρει τους ανθρώπους πάνω κάτω και ίσως, όταν θα υπήρχαν και πολλοί, να τα κατάφερνε να έπειθε και τον βαρκάρη να τον αφήσει να πάει από την μια όχθη του ποταμού στην άλλη, πάντοτε βέβαια με την υπόσχεση ότι θα κωπηλατούσε αυτός. Το κακόμοιρο το αγόρι ήταν τελείως δυστυχισμένο, καθώς σκληρόκαρδοι υπηρέτες πασάλειβαν προσεκτικά τα μαλλιά του με λίπος γιάκ φτιάχνοντάς του παράλληλα και μια αλογοουρά ώσπου στο τέλος αυτή έγινε σκληρή σαν ραβδί ιτιάς. Γύρω στις δέκα το πρωί ακούστηκε ο θόρυβος από άλογα και μια ομάδα ανθρώπων έφτασε στην αυλή. Ο κύριος Ράμπα και οι ακόλουθοι του είχαν επιστρέψει από τα κυβερνητικά γραφεία, γιατί ήταν απαραίτητο η οικογένεια να πήγαινε όλη μαζί στον καθεδρικό ναό της Λάσα για να δώσει τις ευχαριστίες της για τα μυστήρια που θα αποκαλύπτονταν σήμερα και φυσικά για να δείξουν στους ιερείς, που φαίνονταν έτοιμοι να πιστέψουν ότι τα μαύρα κεφάλια ήταν άθρησκα, ότι ειδικά αυτά τα μαύρα κεφάλια ήταν έντονα θρήσκα.⁴⁰

Στο Θιβέτ οι μοναχοί είχαν ξυρισμένα κεφάλια, ενώ οι συνηθισμένοι άνθρωποι, οι λαϊκοί, είχαν μακριά μαλλιά, τις περισσότερες φορές μαύρα, γι' αυτό και είχαν πάρει το παρατσούκλι μαύρα κεφάλια. Στην αυλή περίμεναν πάνω στα άλογα η κυρία Ράμπα και η κόρη της Γιασοντάρα. Την τελευταία στιγμή ο κληρονόμος της περιουσίας αρπάχτηκε με δύναμη και τοποθετήθηκε πάνω σε ένα μικρό άλογο που έδειχνε το ίδιο απρόθυμο με αυτόν για το ταξίδι. Οι πόρτες άνοιξαν και η ομάδα ξεκίνησε προς τα έξω με τον κύριο Ράμπα επικεφαλής. Για τριάντα λεπτά περίπου περπατούσαν μέσα σε μια περίεργη σιγαλιά, ώσπου βρέθηκαν ανάμεσα στα μικρά σπιτάκια και στα μαγαζιά που περικύκλωναν τον καθεδρικό ναό της Λάσα, έναν ναό που υψωνόταν στην ίδια θέση εδώ και τόσα χρόνια, ένας τόπος λατρείας για τους ευσεβείς. Τα αρχικά πέτρινα πατώματα είχαν πια ξεθωριάσει και γεμίσει χαρακιές από τα βήματα των τόσων προσκυνητών και περιηγητών. Κατά μήκος της εισόδου στον καθεδρικό ναό υπήρχαν σειρές τροχών προσευχής τεράστιοι και καθώς περνούσαν τα διάφορα άτομα για να μπουν στο ναό, έμπαινε σε κίνηση και από ένας τροχός κάθε φορά, όπως ήταν το έθιμο και το αποτέλεσμα ήταν να ακούγεται ένας περίεργος θόρυβος που είχε μια σχεδόν υπνωτική επίδραση. Το εσωτερικό του καθεδρικού ναού ήταν βαρύ και επιβλητικό από τη μυρωδιά του λιβανιού που καιγόταν και τα υπολείμματα όλων των λιβανιών που είχαν καεί τα τελευταία εκατόν τριάντα

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα Η Αληθεια 1976

η εκατόν σαράντα χρόνια. Οι βαριές μαύρες κολόνες της οροφής έμοιαζαν να βγάζουν σύννεφα καπνού, γαλαζωπού καπνού, γκριζου καπνού και καμιά φορά καπνού με καφετί χροιά. Υπήρχαν χρυσά αγάλματα που παρουσίαζαν Θεούς και Θεές, ξύλινα αγάλματα και πορσελάνινα αγάλματα και μπροστά από το καθένα βρίσκονταν οι προσφορές των προσκυνητών. Κάθε λίγο και λιγάκι οι προσφορές αυτές τοποθετούνταν πίσω από ένα μεταλλικό περίβλημα για να προφυλαχθούν από τους προσκυνητές εκείνους η ευσέβεια των όποιων ξεπερνιόταν από την επιθυμία να συμμετάσχουν κι αυτοί στα πλούτη των Θεών. Μεγάλα κεριά καίγονταν και σχημάτιζαν τρεμοπαίζοντας σκιές σε όλο το σκοτεινό κτίριο. Η σκέψη ότι αυτά τα κεριά είχαν διατηρηθεί αναμμένα για ένα διάστημα 130 η 140 χρόνων δεχόμενα κάθε φορά και ένα καινούργιο στρώμα λίπους, ήταν πολύ συγκλονιστική ακόμα και για ένα αγόρι που δεν είχε φτάσει το έβδομο έτος της ηλικίας του.

41

Το φτωχό το αγόρι κοίταζε με μάτια ορθάνοιχτα και σκεφτόταν. Ας τελειώνουμε με αυτή τη μέρα και ίσως κάποτε να μπορέσω να πάω και εγώ σε μια άλλη χώρα, μακριά από όλες αυτές τις αγιότητες. Ήξερε τόσα λίγα άπ' αυτά που τον περίμεναν! Μια μεγάλη γάτα γλίστρησε ληθαργικά και άρχισε να τρίβεται στα πόδια του κληρονόμου της περιουσίας των Ράμπα. Το αγόρι σταμάτησε, γονάτισε και άρχισε να παίζει μαζί της, ενώ αυτή γουργούριζε από ευχαρίστηση. Αυτή η γάτα ήταν ένας από τους φρουρούς του ναού, τους πανέξυπνους μαθητές της ανθρώπινης φύσης που μπορούσαν να καταλάβουν αμέσως ποιός από αυτούς που είχαν μπει στον ναό είχε σκοπό να κλέψει και ποιός ήταν άξιος της εμπιστοσύνης τους. Συνήθως αυτές οι γάτες, ποτέ, ποτέ δεν πλησιάζουν κανέναν άλλον, εκτός από τον άνθρωπο που είναι ειδικευμένος στο να τις φυλάει. Για ένα λεπτό μια παγωμένη σιωπή απλώθηκε στους παρατηρητές και μερικοί από τους μοναχούς σταμάτησαν τους ψαλμούς τους για να αφήσουν το βλέμμα τους να πλανηθεί πάνω στον μικρό που κρατούσε τώρα τη γάτα στα πόδια του. Όμως σε λίγο η σκηνή αυτή καταστράφηκε, καθώς ο κύριος Ράμπα, με το πρόσωπο του συσπασμένο από την οργή, έσκυψε κάτω, σήκωσε τον μικρό όρθιο, κρατώντας τον από τον λαιμό, τον ταρακούνησε λίγο, όπως ταρακουνάει η νοικοκυρά το πανί που θέλει να ξεσκονίσει, του έδωσε ένα δυνατό χαστούκι, που έκανε τον μικρό να σκεφτεί ότι είχε αρχίσει θύελλα και στο τέλος τον πέταξε κάτω. Η γάτα γύρισε προς το μέρος της εξοχότητας

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

του, έβγαλε ένα μακρόσυρτο, δυνατό χίς, γύρισε και απομακρύνθηκε με αξιοπρέπεια. Αλλά είχε φτάσει η ώρα για την επιστροφή στην κατοικία Λαλού, γιατί σε λίγο θα άρχιζαν να έρχονται οι καλεσμένοι. Πολλοί από τους καλεσμένους θα έρχονταν νωρίς για να πιάσουν την καλύτερη θέση, που στην προκειμένη περίπτωση ήταν το ωραιότερο σημείο στον κήπο. Έτσι λοιπόν η ομάδα μας βγήκε έξω από τον ναό, πάλι πίσω στον δρόμο. Το αγόρι σήκωσε τα μάτια του και βλέποντας τις σημαίες να ανεμίζουν στον δρόμο που οδηγούσε στην Ινδία σκέφτηκε. Θα βρεθώ άραγε και εγώ πάνω σ' αυτόν τον δρόμο πηγαίνοντας σε μια ξένη χώρα. Σε λίγο θα το ξέρω, υποθέτω, αλλά Θεέ μου, πόσο θα ήθελα να φάω κάτι! Όλοι μαζί ξαναπήραν τον δρόμο του γυρισμού και μετά από είκοσι πέντε ως τριάντα λεπτά περνούσαν πάλι την μεγάλη αυλόπορτα του σπιτιού όπου τους περίμενε ένας ανυπόμονος οικονόμος που είχε περάσει την ώρα του σκεπτόμενος με αγωνία 42

Ότι θα γινόταν ίσως κάποια καθυστέρηση κι ότι αυτός θα ήταν υποχρεωμένος να εξηγήσει στους θυμωμένους επισκέπτες ότι ο οικοδεσπότης και η οικοδέσποινα είχαν απρόσμενα αργοπορήσει στη μητρόπολη. Υπήρχε λίγη ώρα ακόμα για ένα βιαστικό γεύμα μετά το τέλος του όποιου ο κληρονόμος της περιουσίας έτρεξε προς το παράθυρο, καθώς απρόσμενες φωνές έρχονταν από τον δρόμο. Έφταναν οι μοναχοί μουσικοί, με τα όργανά τους ν' αστράφτουν, καθώς εκείνοι έρχονταν πάνω στ' άλογά τους προς το σπίτι. Κάθε λίγο και λιγάκι κάποιος μοναχός φυσούσε πειραματικά την τρομπέτα του η το κλαρινέτο του για να βεβαιωθεί ότι ήταν εντάξει. Κάπου-κάπου κάποιος μοναχός κτυπούσε δυνατά το τύμπανο του για να βεβαιωθεί ότι το δέρμα ήταν σωστά τεντωμένο. Σιγά-σιγά μπήκαν όλοι μέσα στην αυλή και παίρνοντας το πλαϊνό μονοπάτι έφτασαν στους κήπους όπου ακούμπησαν τα όργανά τους. Μόλις τέλειωσαν και μ' αυτό, έσπευσαν χαρούμενοι να πιούν Θιβητιανή μπύρα, η οποία βρισκόταν εκεί άφθονη για να τους προετοιμάσει να τους φέρει στην κατάλληλη διάθεση για να παίξουν χαρούμενη μουσική αντί τις συνηθισμένες λυπητερές μελωδίες. Αλλά δεν υπήρχε χρόνος για να ασχοληθεί κανείς με τους μουσικούς. Οι πρώτοι από τους καλεσμένους έφταναν. Έρχονταν όλοι μαζί, σαν μια ομάδα. Ήταν σαν όλη η Λάσα να προχωρούσε προς την κατοικία Λαλού. Ανάμεσα τους ήταν μια μικρή ομάδα αντρών πάνω σε άλογα, όλοι βαριά οπλισμένοι σαν να ήταν στρατός των εισβολέων σταλμένος από τους Βρετανούς. Η διαφορά ήταν ότι αυτός ο μικρός στρατός ήταν οπλισμένος γιατί το απαιτούσαν η γιορτή

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

και το πρωτόκολλο. Οι οπλισμένοι αυτοί άντρες προχωρούσαν μαζί με τους άντρες καλεσμένους δεξιά και αριστερά του δρόμου, ενώ ανάμεσά τους υπήρχαν τα άλογα με τις γυναίκες. Με αυτό τον τρόπο υπήρχε πλήρης προστασία από κάποια φανταστική επίθεση. Οι οπλισμένοι υπηρέτες είχαν στολισμένα τα ακόντια τους και τα κοντάρια τους με σημαίες κανονικές η τριγωνικές. Κάπου-κάπου, καθώς μέσα στην ομάδα υπήρχε και κανένας μοναχός, υψώνονταν και σημαίες προσευχής μαζί με τις υπόλοιπες. Μέσα στην αυλή υπήρχαν δύο σειρές υπηρετών, με επικεφαλής από την μια μεριά τον οικονόμο και από την άλλη τον οικιακό αρχιερέα. Καθώς οι επισκέπτες περνούσαν την αυλόπορτα άρχιζαν οι υποκλίσεις, η ανταπόδοση των υποκλίσεων από το άλλο μέρος και ξανά υποκλίσεις. Σε κάθε καλεσμένο προσφερόταν βοήθεια για να κατεβεί από το άλογό του σαν να ήταν όλοι 43

Σύμφωνα με τις σκέψεις του κληρονόμου του νοικοκυριού παράλυτοι ηλίθιοι. Τα άλογά τους απομακρύνονταν και δέχονταν μια γενναία ποσότητα τροφής. Έπειτα, ανάλογα με την κοινωνική θέση των επισκεπτών, μερικοί κατευθύνονταν προς τους κήπους, όπου και σερβίρονταν μόνοι τους, ενώ άλλοι έμπαιναν μέσα στο σπίτι όπου θα είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν τον θαυμασμό τους για αυτό η εκείνο το αντικείμενο που είχε τοποθετηθεί εκεί με σκοπό τον εντυπωσιασμό των επισκεπτών. Φυσικά στο Θιβέτ γίνεται ανταλλαγή φουλαριών και φυσικά επικρατούσε μεγάλη σύγχυση, καθώς οι καλεσμένοι, που έφταναν συνέχεια, έδιναν τα δικά τους και έπαιρναν μετά με τη σειρά τους φουλάρια από τους οικοδεσπότες. Μερικές φορές συνέβαιναν κι απρόοπτα περιστατικά, καθώς κάποιος σαστισμένος υπηρέτης έδινε κατά λάθος στον καλεσμένο το φουλάρι που μόλις αυτός η αυτή του είχε δώσει. Ακολουθούσαν μερικά αμήχανα χαμόγελα, μουρμουρίζονταν απολογίες, αλλά σε λίγο το ζήτημα διορθωνόταν. Η κυρία Ράμπα ήταν κατακόκκινη και γεμάτη ιδρώτα. Ήταν τρομοκρατημένη με την ιδέα ότι ο γέροντας αστρολόγος ο μεγάλος αστρολόγος όλου του Θιβέτ μπορεί να είχε πεθάνει, η να είχε πέσει στον ποταμό η να είχε ποδοπατηθεί από κάποιο άλογο η τέλος πάντων μπορεί να είχε πάθει κάποια παρόμοια αναποδιά, καθώς η ώρα περνούσε και αυτός δεν φαινόταν πουθενά. Και ο σκοπός της γιορτής ήταν η ανάγνωση του μέλλοντος του κληρονόμου της περιουσίας. Χωρίς τον μεγάλο αστρολόγο αυτό δεν θα μπορούσε να γίνει. Ένας υπηρέτης στάλθηκε στο υψηλότερο σημείο του σπιτιού για να κοιτάξει προς το μέρος της Ποτάλα και να δει μήπως υπήρχε κανένα σημάδι από τον ερχομό της συνοδείας του αστρολόγου, που θα προχωρούσε μπροστά

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα Η Αληθεια 1976

προετοιμάζοντας τον δρόμο. Ο υπηρέτης ξεκίνησε και σε λίγο φαινόταν πάνω στην πιο ψηλή κορυφή να κάνει νοήματα με τα χέρια του και να χορεύει από τον ενθουσιασμό του. Η κυρία Ράμπα ήταν τρελή από τον θυμό της, τελείως ανίκανη να καταλάβει τι προσπαθούσε να πει ο υπηρέτης που φαινόταν να κάνει σαν μεθυσμένος. Έτσι σε λίγο έστειλε έναν άλλο υπηρέτη να ανέβει επάνω και να μάθει τι γινόταν. Σε λίγο κατέφθασαν και οι δύο υπηρέτες λέγοντας ότι η συνοδεία του αστρολόγου περνούσε μόλις τώρα την κοιλάδα του Κίν Τσού. Αυτό ήταν το σινιάλο για να αυξηθεί η ένταση που επικρατούσε ήδη. Η κυρία Ράμπα έσπευσε να βγάλει όλους τους καλεσμένους έξω από το σπίτι λέγοντάς τους ότι θα πρέπει να πάρουν τις θέσεις τους, γιατί ο μεγάλος αστρολόγος θα έφτανε από λεπτό σε λεπτό. 44

Οι μοναχοί μουσικοί σηκώθηκαν κι άρχισαν να παίζουν κάνοντας τον αέρα να δονείται και να τραντάζεται από την αγωνία που εκδηλωνόταν με τη μουσική τους. Οι κήποι της κατοικίας Λαλού ήταν μεγάλοι και καλοδιατηρημένοι. Υπήρχαν μέσα σ' αυτούς δέντρα από όλο το Θιβέτ, ακόμα και μερικά από την Ινδία, το βουτάν και το Σικίμ. Σε μεγάλη αφθονία υπήρχαν επίσης και θάμνοι με τα εξωτικά τους λουλούδια να χτυπούν αμέσως στο μάτι. Αλλά τώρα το καλύτερο κομμάτι του κήπου είχε κατακλυσθεί από ζωηρούς επισκέπτες, από ανθρώπους που δεν είχαν καμιά ιδέα γύρω από την κηπουρική, από ανθρώπους που βρίσκονταν εκεί για να δουν. Ο μεγάλος κύριος Ράμπα τριγύριζε ανήσυχα, κρύβοντας μέσα του την καταπιεσμένη αγωνία ενός μεγάλου άγχους και προσπαθώντας συνάμα να χαμογελάσει ευγενικά σ' όλους αυτούς τους ανθρώπους, ενώ το μόνο που ήθελε να κάνει για αυτούς ήταν να αρχίσει να τους φωνάζει. Η κυρία Ράμπα έφθειρε τον εαυτό της τρέχοντας πάνω κάτω. Έτρεχε να δει μήπως ο κύριος Ράμπα ήταν πολύ αστηρός, τι κάνει ο κληρονόμος της περιουσίας, τι κάνουν οι υπηρέτες και ταυτόχρονα είχε στραμμένη και την προσοχή της προς τη μεριά του δρόμου για να δει τι γίνεται με τον ερχομό του μεγάλου αστρολόγου. Ακούστηκε ο ήχος από βήματα άλογων. Ο οικονόμος έτρεξε προς την κύρια αυλόπορτα η οποία έκλεισε προσεκτικά πίσω του. Περίμενε τώρα να έρθει η κατάλληλη στιγμή για να διατάξει το άνοιγμά της ώστε να επιτευχθεί το πιο εντυπωσιακό έμφέ. Οι επισκέπτες είχαν ακούσει τα άλογα και έφευγαν τώρα από τον κήπο πηγαίνοντας προς ένα μεγάλο δωμάτιο, που για την περίπτωση είχε διαμορφωθεί σε δωμάτιο γευμάτων και υποδοχής. Εδώ βρήκαν βουτυρωμένο τσάι και φυσικά γλυκά από την Ινδία και πολύ πολύ γλυκά κολλώδη κέικ που θα επιδρούσαν πάνω στους επισκέπτες και θα τους εμπόδιζαν να μιλάνε πολύ. Σε λίγο ακούστηκε ο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

βαθύς ήχος ενός γκονγκ που αντήχησε τριγύρω από το κτίριο, ενός γκονγκ ύψους 1.5 μ περίπου που χρησιμοποιόταν μόνο σε πολύ σοβαρές περιπτώσεις. Τώρα, ένας ανώτερος υπηρέτης βρισκόταν δίπλα του και το χτυπούσε με τον ειδικό τρόπο πάνω στον όποιο είχε εξασκηθεί τις προηγούμενες μέρες με τη βοήθεια ενός μικρότερου γκονγκ. Το γκονγκ χτύπησε, η αυλόπορτα άνοιξε και όρμησαν μέσα στην αυλή μια ομάδα ιππέων από νεαρούς μοναχούς, από Λάμα και από τον μεγάλο αστρολόγο.

45

Ήταν ένας γέροντας που έτρεμε, μικρόσωμος, κάπου ογδόντα χρόνων. Δίπλα του, πολύ κοντά, βρίσκονταν πάνω στα άλογά τους δύο Λάμα που είχαν σαν μοναδικό καθήκον να προσέχουν μήπως ο ηλικιωμένος άντρας έπεφτε από το άλογο και ποδοπατιόταν. Τα άλογα σταμάτησαν ξέροντας πολύ καλά ότι το τέλος του ταξιδιού είχε έρθει και ότι τώρα θα ταΐζονταν καλά. Οι δύο βοηθοί-Λάμα πήδηξαν κάτω και βοήθησαν προσεχτικά τον γέροντα αστρολόγο να κατεβεί. Έπειτα προχώρησε μπροστά ο κύριος Ράμπά, ακολούθησε η εθιμική ανταλλαγή φουλαριών, οι εθιμικές υποκλίσεις. Στο τέλος ο μεγάλος αστρολόγος μαζί με τον κύριο Ράμπά μπήκαν στο δωμάτιο υποδοχής όπου όλοι οι συγκεντρωμένοι ύποκλίθηκαν προς το μέρος τους. Για λίγα λεπτά επικράτησε μια σχετική αναταραχή και φασαρία. Έπειτα ο μεγάλος αστρολόγος έχοντας δοκιμάσει ευγενικά το προσφερόμενο βουτυρωμένο τσάι, ένευσε στους δύο Λάμα που μετέφεραν τις σημειώσεις και τους χάρτες. Ο βαθύς ήχος του γκονγκ ακούστηκε πάλι, μπουμ, μπουμ, μπουμ. Η πέρα άκρη του δωματίου υποδοχής άνοιξε διάπλατα και ο μεγάλος αστρολόγος με τους δύο ακόλουθους Λάμα κατευθύνθηκε προς την πόρτα που έβγαζε στον κήπο, όπου είχε τοποθετηθεί μια μεγάλη εξέδρα με κουρτίνες ειδικά φερμένες από την Ινδία. Από τη μία μεριά οι κουρτίνες ήταν τραβηγμένες έτσι ώστε να μπορούν οι περισσότεροι να δουν και να ακούσουν τα πάντα. Πάνω στην εξέδρα είχε τοποθετηθεί ένα βάθρο με κιγκλίδωμα από τις τρεις πλευρές μπροστά από το οποίο βρίσκονταν τέσσερα καθίσματα. Ο μεγάλος αστρολόγος και οι δύο ακόλουθοι Λάμα πλησίασαν προς την εξέδρα, ενώ ταυτόχρονα εμφανίστηκαν και τέσσερις υπηρέτες μεταφέροντας τέσσερις κατακόρυφους στύλους στην άκρη των όποιων βρίσκονταν σημαίες που έδειχναν ότι όλοι οι παρόντες αναγνώριζαν ότι εδώ, επάνω στην εξέδρα, υπήρχαν οι φλόγες της γνώσης. Έπειτα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

εμφανίστηκαν τέσσερις άντρες με τρομπέτες. Έπαιζαν με την ανάλογη μεγαλοπρέπεια. Αυτοί προορίζονταν για να τραβήξουν την προσοχή του κυρίου και της κυρίας Ράμπα, και του γιου τους φυσικά, του κληρονόμου της περιουσίας, που ήταν η αιτία όλης αυτής της φασαρίας, όπως είπε και ένας παρευρισκόμενος. Ο κύριος και η κυρία ανέβηκαν τελετουργικά πάνω στην εξέδρα και στάθηκαν όρθιοι πίσω από τις τέσσερις σημαίες. Από μια άλλη διεύθυνση, και με τη δική τους ακολουθία, έρχονταν δύο γέροντες από το μοναστήρι του επίσημου μάντη. 46

Αυτοί οι δύο ηλικιωμένοι άντρες από το μοναστήρι του Νετσούνγκ ήταν, μετά τον μεγάλο αστρολόγο, οι πιο πεπειραμένοι αστρολόγοι της χώρας. Ήταν συνεργάτες του μεγάλου αστρολόγου, είχαν κοιτάξει μαζί του τα νούμερα, τους χάρτες και τους υπολογισμούς και το κάθε φύλλο του ωροσκοπίου περιείχε τις σφραγίδες της έγκρισης των δύο αυτών άντρων. Ο μεγάλος αστρολόγος σηκώθηκε. Οι άλλοι κάθισαν. Επικράτησε για λίγο μια αναταραχή ανάμεσα στα μέλη της συνοδείας του. Ο μεγάλος αστρολόγος κοίταξε προς τη μεριά του συγκεντρωμένου πλήθους, επιτείνοντας την ένταση μένοντας για λίγα λεπτά ακίνητος. Έπειτα ένευσε προς τους δύο Λάμα που μετακινήθηκαν προς τα δεξιά και τα αριστερά του ο καθένας. Αυτός που βρισκόταν προς τα δεξιά του κρατούσε το βιβλίο με το ωροσκόπιο, αυτός που βρισκόταν αριστερά του μετακίνησε προσεκτικά το ξύλινο επικάλυμμα και ο μεγάλος αστρολόγος άρχισε να διαβάσει τις σημειώσεις. Οι καλεσμένοι έπρεπε κυριολεκτικά να τεντώσουν τα αυτιά τους, γιατί ο αστρολόγος, εξαιτίας της ηλικίας του, είχε μια λεπτή, ψιλή φωνή που αυτοί που βρίσκονταν προς τα πίσω δεν την άκουγαν, γιατί μπερδευόταν με τα κελαηδήματα των πουλιών. Τα πρώτα του λόγια ήταν τα τελετουργικά που ακούγονταν σε αυτές τις περιπτώσεις. Θεοί, δαίμονες και άνθρωποι συμπεριφέρονται όλοι με τον ίδιο τρόπο, έτσι λοιπόν το μέλλον μπορεί να προλεχθεί, αλλά μπορεί να αλλαχθεί κιόλας. Το μέλλον μπορεί, μέσα σε ορισμένα όρια να αλλαχθεί. Οι αστρολόγοι μιλούν, και σκοπός τους είναι να προλεχθούν οι πιθανότητες, και μετά από αυτό, να δειχθεί ο δρόμος του καλού και του κακού. Έπειτα θα πρέπει να τα αφήσουμε όλα στη θέληση εκείνων τους όποιους αφορά το ωροσκόπιο. Σταμάτησε και κοίταξε τριγύρω του, ενώ ο Λάμα, που βρισκόταν στα αριστερά του, μετακίνησε το πάνω φύλλο, αφήνοντας το δεύτερο για διάβασμα. Ο αστρολόγος πήρε μια βαθιά αναπνοή και συνέχισε. Εδώ έχουμε το πιο αξιόλογο ωροσκόπιο που

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα Η Αληθεια 1976

συντάξαμε ποτέ εμείς οι τρεις. Γύρισε και υποκλίθηκε ελαφρά προς τους δύο συνεργάτες του. Έπειτα, καθαρίζοντας τη φωνή του, συνέχισε. Αυτό είναι το ωροσκόπιο ενός μικρού παιδιού, μόλις έξι χρόνων. Είναι το πιο δύσκολο ωροσκόπιο και η πιο δύσκολη ζωή που συναντήσαμε ποτέ. Ο κύριος και η κυρία Ράμπα ανακάθισαν ανήσυχα. Τα πράγματα δεν εξελίσσονταν όπως τα περίμεναν, δεν ήταν καθόλου ευχαριστημένοι. Αλλά, με τη βοήθεια της ανατροφής τους, τα κατάφεραν να διατηρήσουν μια αδιάφορη έκφραση. 47

Από πίσω τους η αιτία όλης αυτής της φασαρίας, ο κληρονόμος της περιουσίας, ο Λόμπσανγκ Ράμπα, ένιωθε πολύ άσχημα. Τόσο χάσιμο χρόνου. Πόσοι άνθρωποι θα είχαν περάσει τώρα τον ποταμό. Τι θα έκανε ο βαρκάρης. Ήταν εντάξει όλες οι γάτες. Ένιωθε σαν ένας ηλίθιος έτσι που έπρεπε να κάθεται, ενώ τρεις αρχαίοι, σχεδόν απολιθωμένοι γέροντες αποφάσιζαν για το τι έπρεπε να κάνει με τη ζωή του. Στα σίγουρα, σκεφτόταν, θα έπρεπε να έχει κι αυτός κάποιον λόγο στο τι πρόκειται να κάνει στη ζωή του. Όλοι του έλεγαν πόσο θαυμάσιο ήταν που θα ήταν αυτός ο κληρονόμος μιας τόσο τεράστιας περιουσίας, πόση ευτυχία θα έφερνε στους γονείς του. Λοιπόν, αυτός, σκέφτηκε, ήθελε να γίνει βαρκάρης, ήθελε να μπορεί να προσέχει με κάποιον τρόπο τις γάτες. Σίγουρα πάντως δεν ήθελε να δουλέψει. Αλλά ο αστρολόγος συνέχιζε. Το ακροατήριο βρισκόταν σε απόλυτη σιωπή, ήταν κυριολεκτικά συνεπαρμένο. Αυτό το αγόρι πρέπει να μπει στο ιατρικό μοναστήρι του Σακπόρι. Προτού όμως γίνει δεκτό θα πρέπει να περάσει από τις απαιτούμενες και καθιερωμένες δοκιμασίες. Όταν τα καταφέρει και τις περάσει, τότε θα αρχίσει από την πιο χαμηλή θέση και παλεύοντας θα φτάσει ψηλά. Πρέπει να μάθει τα πάντα γύρω από την ιατρική τέχνη του Θιβέτ, πρέπει για ένα διάστημα να κάνει αυτό που είναι σχεδόν αδύνατον, να ειπωθεί. Πρέπει να πάει να δουλέψει μαζί με τους νεκροπομπούς, για να μπορέσει να νιώσει καλύτερα τη δομή του ανθρώπινου σώματος. Έχοντας τελειώσει κι από κει θα πρέπει να ξαναγυρίσει στο Σακπόρι για να συνεχίσει τις μελέτες του. Θα δει τα μεγαλύτερα μυστήρια του τόπου μας, της πίστης μας και της επιστήμης μας. Ο γέροντας έτεινε το χέρι του και ένας ακόλουθος του έδωσε γρήγορα ένα μικρό δοχείο που περιείχε μέσα ένα υγρό το οποίο ο γέροντας, αφού το κοίταξε για λίγο, το ήπια γρήγορα. Ο ακόλουθος ξαναπήρε προσεχτικά το ασημένιο δοχείο και το ξαναγέμισε για να είναι έτοιμο για την επόμενη φορά. Ο αστρολόγος συνέχισε. Έπειτα θα έρθει ο καιρός που ο άνθρωπος αυτός

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

δεν θα μπορεί να παραμείνει πια στη χώρα μας, αντίθετα θα πρέπει να ταξιδέψει στην Κίνα για να σπουδάσει ιατρική σύμφωνα με τον δυτικό τρόπο, γιατί υπάρχει δυτική ιατρική σχολή στην Τσοανγκίνγκ. Σε εκείνη τη σχολή της ιατρικής θα πάει με ένα άλλο όνομα, γιατί δεν θα πρέπει να γίνει γνωστό ότι ο κληρονόμος της περιουσίας Λαλού ασχολείται με τα σώματα. Αργότερα θα μάθει κάτι που τώρα προς το παρόν είναι τελείως ακατανόητο για μας, κάτι που δεν έχει ακόμα φανερωθεί, κάτι που δεν έχει εφευρεθεί ακόμα.⁴⁸

Στα δικά μας πεπειραμένα μυαλά, φαίνεται ότι θα πετάξει με κάποιο τρόπο στον αέρα, αλλά όχι με τον τρόπο της ανύψωσης που πολλοί από μας, εδώ στη Λάσα, μπορούν να κάνουν. Έτσι γύρω από αυτό το θέμα δεν έχω να πω πολλά, γιατί είναι κάτι που δεν το κατάλαβε κανένας από εμάς τους τρεις. Το αγόρι, που τότε πια θα είναι νεαρός άντρας, θα πρέπει μόνος του να τα βγάλει πέρα, θα χρειαστεί να πετάξει με κάποιον τρόπο στον αέρα. Οι εικόνες μας δείχνουν κάτι παρόμοιο με τους χαρταετούς που όλοι μας ξέρουμε, αλλά αυτός ο ειδικός χαρταετός δεν θα συγκροτείται στο έδαφος με σχοινί, αντίθετα φαίνεται ότι θα τον ελέγχουν αυτοί που βρίσκονται επάνω του. Μουρμουρητά και ψιθυρίσματα ήρθαν από το μέρος της συγκέντρωσης. Αυτό ήταν θαύμα θαυμάτων, ποτέ άλλοτε δεν είχαν ειπωθεί τέτοια πράγματα. Για λίγα λεπτά ακουγόταν το ανήσυχο σύρσιμο ποδιών, ενώ ο αστρολόγος έπινε λίγο υγρό ακόμα προτού ξαναγυρίσει στον πάκο με τα χαρτιά, που, τώρα πια, είχε σημαντικά μικρύνει. Θα περάσει πολλά βάσανα, πολλές δυσκολίες, θα αρχίσει ένα πόλεμο ενάντια στις δυνάμεις του κακού. Για λίγα χρόνια θα περάσει τέτοια βάσανα που κανείς άλλος σχεδόν δεν τα έχει περάσει. Ο σκοπός όλων αυτών θα είναι να εξαγνιστεί να απομακρύνει από πάνω του καθετί το Γήινο και να γυμνάσει τη δύναμη του εγκεφάλου στην υπομονή. Αργότερα θα τα καταφέρει να ξεφύγει από τους ανθρώπους που θα τον έχουν πιάσει, αφού πρώτα θα γίνει μια τρομακτική έκρηξη που θα ρίξει μια ολόκληρη χώρα, η έναν ολόκληρο κόσμο, στη σύγχυση. Θα ταξιδέψει με διάφορα μέσα, που δεν μπορούμε να τα αναγνωρίσουμε, σε μια τεράστια ήπειρο. Στο τέλος του ταξιδιού τον περιμένουν πάλι αδικίες, τα βάσανα θα ξαναρχίσουν με την ίδια σχεδόν ένταση που τα είχε συναντήσει και πρωτότερα. Τελικά με την επέμβαση άγνωστων ανθρώπων, θα απελευθερωθεί και θα έκδιωχτει έξω από τη μεγάλη ήπειρο. Θα περιτριγυρίσει πολλές χώρες, θα συναντήσει πολλούς ανθρώπους, θα δει πολλούς πολιτισμούς, θα μάθει πολλά πράγματα. Και τελικά θα καταλήξει

σε μια χώρα, όπου πάλι δεν θα γίνει δεχτός με ευχαρίστηση, γιατί εκείνος θα είναι διαφορετικός. Τα βάσανα θα τον έχουν αλλάξει τόσο ώστε δεν θα μοιάζει πια καθόλου σαν και μας. Και όταν οι άνθρωποι συναντούν κάτι που είναι διαφορετικό, το φοβούνται και προσπαθούν να το καταστρέψουν. Ο γέροντας φαινόταν κουρασμένος. Τελικά ο πιο ηλικιωμένος από τους ακολούθους του προχώρησε προς το μέρος του, ψιθύρισε κάτι κι έπειτα είπε.
49

Θα κάνουμε ένα διάλειμμα για λίγα λεπτά, καθώς ο μεγάλος αστρολόγος θα προετοιμάζεται για το δεύτερο μέρος της ανάγνωσης. 'Ας συγκεντρωθούμε λοιπόν, για λίγη ώρα, πάνω σ' αυτά που ειπώθηκαν ήδη για να μπορέσουμε να καταλάβουμε καλύτερα αυτά που θα ακολουθήσουν. Ο μεγάλος αστρολόγος, κάθισε, δέχτηκε τα αναψυκτικά που του πρόσφεραν και έμεινε να κοιτάει το συγκεντρωμένο πλήθος. Και σε λίγο το μυαλό του πλημμύρισε από αναμνήσεις της παιδικής του ηλικίας, όταν ανέβαινε πάνω στα ψηλά βουνά, μέσα στη σκοτεινιά της νύχτας, για να κοιτάξει τα αστέρια τα καρφωμένα στον ουρανό από πάνω του. Είχε συλλογιστεί για πολύ γύρω από τη σημασία αυτών των αστεριών. Επιδρούν η όχι πάνω στους ανθρώπους. Είχε αποφασίσει να το μάθει. Τελικά τα κατάφερε, ίσως επειδή αυτός ήταν ο προορισμός του, να μπει στο μοναστήρι του επίσημου μάντη. Εκεί βρέθηκε ότι είχε εξαιρετικές ικανότητες στην αστρολογία, μια αστρολογία, φυσικά, πολύ ανώτερη από τη δυτική, πιο ολοκληρωμένη και πολύ περισσότερο ακριβή. 'Εχει πολλές παραλλαγές και μπορεί να φτάσει σε πολύ μεγαλύτερο βάθος. Ο νεαρός άντρας, που ήταν προορισμένος να γίνει ο μεγάλος αστρολόγος όλου του Θιβέτ, προόδευε γρήγορα, μελετώντας, μελετώντας, μελετώντας. Είχε παρακολουθήσει τις αρχαίες μελέτες της Ινδίας, της Κίνας και σχεδόν είχε ξαναγράψει την επιστήμη της αστρολογίας του Θιβέτ. Καθώς οι ικανότητές του μεγάλωναν, μεγάλωνε και η φήμη του. Τον καλούσαν οι επικεφαλής όλων των μεγάλων αρχοντικών της Λάσα και αργότερα και των άλλων σπιτιών του Θιβέτ. Και σε λίγο είχε κληθεί να κάνει προβλέψεις για την κυβέρνηση και για τον ίδιο τον μεγάλο Δέκατο Τρίτο. Πάντοτε ήταν απόλυτα τίμιος. Αν δεν ήξερε κάτι, έλεγε πως δεν το ήξερε. Είχε προείπει την εισβολή των Βρετανών, την αναχώρηση του μεγάλου Δέκατου Τρίτου σε μια άλλη χώρα, την ασφαλή επιστροφή του και είχε ήδη πει ότι μετά τον Δέκατο Τρίτο δεν θα υπήρχε κανένας αληθινός Δαλάι Λάμα. Κάποιος άλλος θα έπαιρνε τη θέση του, αλλά η εκλογή του θα είχε γίνει με

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

βάση πολιτικά κριτήρια, καθώς οι Κινέζοι θα ήθελαν να έχουν τη χώρα υποτελή τους. Ο ίδιος είχε πει ότι μετά από εξήντα χρόνια περίπου, θα ερχόταν το τέλος του Θιβέτ όπως ήταν γνωστό μέχρι τότε. Μια καινούργια τάξη πραγμάτων θα δημιουργόταν που θα έφερνε εξαιρετικά βάσανα και πόνο, αλλά που θα μπορούσε με τον σωστό χειρισμό, να εξαλείψει το πανάρχαιο κοινωνικό σύστημα και να φέρει μετά από εκατό περίπου χρόνια αρκετά οφέλη στο Θιβέτ. 50

Ο μεγάλος αστρολόγος ρούφηξε το βουτυρωμένο τσάι του και κοίταξε τους ανθρώπους τριγύρω του. Πρόσεξε τον τρόπο με τον οποίο μερικοί νεαροί κοιτούσαν μερικές κοπέλες και τον τρόπο με τον οποίο οι κοπέλες ανταποκρίνονταν σ' αυτούς, παιχνιδιάρικα, προκλητικά. Ήρθαν στο μυαλό του τα χρόνια που είχε περάσει σαν μοναχός, ογδόντα χρόνια περίπου, και αυτός δεν ήξερε ακόμα με ποιόν τρόπο διέφερε μια γυναίκα από έναν άντρα. Οι γνώσεις του περιορίζονταν γύρω από τα άστρα, την επίδραση τους και τη σχέση των αντρών και των γυναικών με αυτά. Κοίταξε μερικές όμορφες νεαρές γυναίκες και αναρωτήθηκε αν πράγματι ήταν σωστό να είναι ένας μοναχός ανύπαντρος. Στα σίγουρα, σκέφτηκε η ανθρωπότητα αποτελείται από δύο μέρη, την αρσενική και τη θηλυκή αρχή, και αν τα δύο αυτά μέρη δεν ενώνονταν δεν θα μπορούσε να υπάρξει ολοκληρωμένος άνθρωπος. Σκέφτηκε όλες τις ιστορίες που είχε ακούσει γύρω από το πως μερικές γυναίκες γίνονταν όλο και περισσότερο εγωίστριες προσπαθώντας να εξουσιάζουν τους άλλους. Κοίταξε μερικές από τις ηλικιωμένες γυναίκες με τα σκληρά πρόσωπα και διέκρινε σ' αυτά τις εξουσιαστικές τάσεις τους. Και τότε σκέφτηκε ότι τελικά ίσως να μην είχε έρθει ακόμα η ώρα για την ένωση του άντρα και της γυναίκας σε ένα όλο, στον σχηματισμό μιας ενότητας. Άλλα κάποτε θα ερχόταν, αν όχι προτού έρθει το τέλος αυτού του κύκλου της ύπαρξης. Με αυτές τις σκέψεις στο μυαλό του, ακούμπησε τη γαβάθα του στα χέρια ενός ακολούθου και έκανε σήμα ότι είναι έτοιμος για τη συνέχεια. Μια αναστάτωση έγινε αισθητή πάλι στο συγκεντρωμένο πλήθος. Οι καλεσμένοι κοίταζαν προσεχτικά προς την εξέδρα. Καθώς ο γέροντας σηκωνόταν, βοηθούμενος, όρθιος, ανοίγονταν μπροστά του τα υπόλοιπα φύλλα για διάβασμα. Έριξε τριγύρω το βλέμμα του για μια φορά ακόμα και είπε. Μερικές από τις εμπειρίες που θα αποκτήσει ο άνθρωπος αυτός το ωροσκόπιο του οποίου διαβάζουμε, βρίσκονται τόσο πέρα από τις δικές μας γνώσεις ώστε δεν μπορούν να προλεχθούν με ακρίβεια. Ξέρουμε πάντως, σίγουρα, ότι ο άνθρωπος αυτός έχει ένα μεγάλο, μεγάλο έργο να

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

εκπληρώσει, ένα έργο τρομακτικά σημαντικό για όλη την ανθρωπότητα και όχι μόνο για το Θιβέτ. Είναι γνωστό ότι υπάρχουν δυνάμεις του κακού, πολύ δυνατές δυνάμεις, που θα προσπαθήσουν σκληρά να σταματήσουν αυτό που ο άνθρωπος αυτός οφείλει να κάνει. Θα συναντήσει μίσος, θα συναντήσει κάθε είδους φασαρία και ταλαιπωρία, θα μάθει τι βρίσκεται στο σημείο του θανάτου και θα πρέπει να υποστεί το μαρτύριο της μεταφοράς σε ένα άλλο σώμα ώστε το έργο να μπορέσει να εκπληρωθεί. 51

Αλλά τότε θα προκόψουν σαρκικά προβλήματα σ' αυτό το άλλο σώμα. Θα τον απαρνηθούν οι δικοί του άνθρωποι, εξαιτίας αυτής της πολιτικής κατάστασης που έχω ήδη αναφέρει. Θα θεωρηθεί ότι θα είναι καλό να γίνει αυτή η απάρνηση, να μην τον υποστηρίζουν οι άνθρωποι που θα έπρεπε να το κάνουν, που θα μπορούσαν να το κάνουν. Ξαναλέω όμως ότι αυτές είναι πιθανότητες, γιατί είναι τελείως πιθανόν να τον υποστηρίξουν τελικά οι δικοί μας άνθρωποι και να του δώσουν την ευκαιρία να μιλήσει μπροστά στα έθνη έτσι ώστε να σωθεί πρώτα το Θιβέτ και μετά αυτό το μεγάλο έργο, τη φύση του όποιου δεν αναφέρουμε, να μπορέσει να εκπληρωθεί πιο γρήγορα. Αλλά αδύναμοι άνθρωποι προσωρινά έχοντας καταλάβει την εξουσία δεν θα φανούν αρκετά δυνατοί ώστε να του προσφέρουν τη σωστή βοήθεια και έτσι θα πρέπει να πολεμήσει με τις δυνάμεις του κακού και με τους αδιάφορους ανθρώπους, αυτούς που θα θέλει να βοηθήσει. Ο γέροντας κοίταξε τριγύρω και έκανε νόημα στον βοηθό του, που βρισκόταν στα αριστερά του, να μετακινήσει το φύλλο. Ο ακόλουθος κοκκίνισε λίγο, καθώς δεν είχε κάνει σωστά το έργο του και έπρεπε να του το υπενθυμίσουν και έσπευσε να κάνει αμέσως αυτό που του είχαν υποδείξει. Ο αστρολόγος συνέχισε. Υπάρχει ένας ιδιαίτερος σύλλογος η ομάδα που δίνει πληροφορίες στους ανθρώπους πέρα από τα δικά μας σύνορα. Αυτός δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό πνευματικό επίπεδο για να καταλάβει ποιό είναι αυτό το έργο που πρέπει να πραγματοποιηθεί και αυτό θα τους οδηγήσει λογικά να φέρουν άπειρες δυσκολίες στην εκπλήρωση του. Επίσης θα υπάρξει και μια ομάδα ανθρώπων που θα είναι γεμάτη με το μεγαλύτερο μίσος για αυτόν τον άνθρωπο και θα κάνουν το πάν για να τον καταστρέψουν. Ο γέροντας σταμάτησε και έβαλε το χέρι του πάνω στο πρώτο φύλλο, σημάδι ότι είχε τελειώσει με τα βιβλία. Έπειτα γύρισε και απευθύνθηκε προς το συγκεντρωμένο πλήθος. Θα σας πω κάτι που έχει βγει από τα χρόνια της πείρας μου. Άσχετα με το πόσο μεγάλος θα είναι ο αγώνας, άσχετα με το πόσο οδυνηρά θα είναι τα βάσανα, το έργο τα αξίζει. Ο μόνος αγώνας που έχει σημασία είναι ο τελικός. Δεν έχει καμιά σημασία ποιός κερδίζει η ποιός

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα Η Αληθεια 1976

χάνει, οι διαμάχες θα συνεχίζονται ως τον τελικό αγώνα και στο τέλος αυτόν τον αγώνα θα τον κερδίσουν οι δυνάμεις του καλού και αυτό που πρέπει να γίνει θα γίνει. Έκανε τρεις υποκλίσεις προς το συγκεντρωμένο πλήθος και μετά στράφηκε προς τον κύριο και την κυρία Ράμπα και υποκλίθηκε πάλι τρεις φορές.⁵²

Έπειτα κάθισε κάτω να ξεκουράσει τα πόδια του που έτρεμαν από το βάρος των χρόνων. Το ακροατήριο, μουρμουρίζοντας, διαλύθηκε γρήγορα κατευθυνόμενο προς τους κήπους, προς αναζήτηση διασκέδασης, που υπήρχε άφθονη μουσικοί, ακροβάτες, ταχυδακτυλουργοί και φυσικά φαγητά και ποτά. Αφού ο αστρολόγος και οι δύο συνεργάτες του ξεκουράστηκαν λίγο, σηκώθηκαν και προχώρησαν προς το μεγάλο σπίτι, γιατί είχαν ακόμα να πουν πολλά περισσότερα στους γονείς του Λόμπσανγκ Ράμπα. Είχαν μερικά πράγματα ακόμα να πουν στον Λόμπσανγκ, ιδιαιτέρως. Σε λίγο ο μεγάλος αστρολόγος αναχωρούσε για την Ποτάλα και οι δύο συνεργάτες του ξεκίνησαν το ταξίδι τους για το μοναστήρι του επίσημου μάντη. Η μέρα προχωρούσε. Ήρθε το σούρουπο και με την εμφάνισή του το συγκεντρωμένο πλήθος κατευθύνθηκε προς τη μεγάλη αυλόπορτα έτσι ώστε να τα καταφέρουν όλοι να φτάσουν στο σπίτι τους προτού νυχτώσει και εμφανιστούν οι κίνδυνοι που συνοδεύουν τη νύχτα. Η σκοτεινιά έπεσε και έξω στον δρόμο, μπροστά στη μεγάλη αυλόπορτα, ένα μοναχικό, μικρό αγόρι καθόταν κοιτάζοντας τον τελευταίο από τους επισκέπτες που έφευγε και το κουρνιαχτό που σήκωνε. Στεκόταν με τα χέρια του δεμένα έχοντας στο μυαλό του μια ζωή με βάσανα, όπως και του είχαν πει, τον τρόπο του πολέμου, κάτι που δεν μπορούσε να το καταλάβει, την ατέλειωτη καταδίωξη που τον περίμενε. Καθόταν εκεί μόνος του, μόνος σ' όλον τον κόσμο. Κανένας άλλος δεν είχε μπροστά του ένα τέτοιο πρόβλημα. Τελικά, καθώς το φεγγάρι βρισκόταν γεμάτο ψηλά επάνω, ξάπλωσε στην άκρη του δρόμου η αυλόπορτα ήταν κλειστή και μέσα σε λίγα λεπτά ένα γουργουρητό ακούστηκε δίπλα στο κεφάλι του, ενώ μια μεγάλη γάτα βρέθηκε ξαπλωμένη δίπλα του. Το αγόρι έβαλε τα χέρια του γύρω της, η γάτα γουργούρισε περισσότερο. Σε λίγο το αγόρι βυθίστηκε σε ένα ταραγμένο ύπνο, αλλά η γάτα παρέμεινε ξύπνια, κοιτάζοντας τριγύρω, παρατηρώντας. Έτσι τελειώνει το πρώτο βιβλίο. Το βιβλίο που μιλάει για την αλήθεια στα πρώτα χρόνια.⁵³

ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΙΒΛΙΟ

Η ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ω, Λόμπσανγκ, Λόμπσανγκ, φώναξε η μητέρα, με το πρόσωπό της χλωμό από θυμό. Μας έφερες μεγάλη ατυχία, ντρέπομαι τόσο για σένα. Ο πατέρας σου ντρέπεται για σένα, είναι τόσο θυμωμένος μαζί σου ώστε σηκώθηκε και πήγε στο γραφείο του και θα μείνει εκεί όλη τη μέρα. Αυτό μου ματαίωσε όλα τα σχέδιά μου. Και όλα εξαιτίας σου, Λόμπσανγκ! Με αυτά τα λόγια γύρισε απότομα και έτρεξε μακριά, σαν να μην άντεχε να με κοιτάει άλλο. Ντρεπόταν για μένα. Γιατί να ντρέπεται για μένα. Εγώ δεν ήθελα να γίνω μοναχός, δεν ήθελα καθόλου να κάνω όλα αυτά τα τρομερά πράγματα που είχαν πει. Ο καθένας με λίγο μυαλό στο κεφάλι του θα το καταλάβαινε αυτό. Αυτά που είχα ακούσει χτες με είχαν γεμίσει τρόμο. Ένωθα σαν να ανεβοκατέβαζαν στη σπονδυλική μου στήλη όλοι οι παγωμένοι διάβολοι τα μακρόστενα δάχτυλά τους. Και αυτή να ντρέπεται για μένα. Ο γέροντας Τσού εμφανίστηκε μπροστά μου σαν ένα κινητό βουνό, τόσο τεράστιος ήταν. Με κοίταξε και μου είπε. Λοιπόν, νεαρέ μου φίλε, σε περιμένει μια δύσκολη ζωή, έτσι δεν είναι. Εγώ νομίζω ότι θα τα καταφέρεις. Αν δεν είχες τη δύναμη να αντιμετωπίσεις όλα τα βάσανά και τους πειρασμούς, δεν θα σε διάλεγαν για ένα τόσο μεγάλο έργο. Ο τεχνίτης διαλέγει τα εργαλεία του ανάλογα με τη δουλειά που έχει να κάνει. Ίσως ποιός ξέρει. Ο τεχνίτης που διάλεξε εσένα για όργανό του μπορεί να έχει κάνει καλύτερη εκλογή από ότι φαντάζεται. Κοίταξα τον γέροντα Τσού κάπως χαρούμενος, αλλά μόνο κάπως και έπειτα είπα. 55

Τ. Λομπσανγκ Ραμπτα Η Αληθεια 1976

Αλλά Τσού, με ποιόν τρόπο έχω λυπήσει τη μητέρα μου και τον πατέρα μου. Εγώ δεν έκανα τίποτε. Δεν ήθελα να γίνω μοναχός. Δεν καταλαβαίνω τι εννοούν. Ο καθένας σήμερα φαίνεται να με μισεί. Η αδερφή μου δεν μου μιλάει, η μητέρα μου φωνάζει και ο πατέρας μου δεν θέλει να μείνει στο ίδιο σπίτι μαζί μου και εγώ δεν ξέρω γιατί. Ο γέροντας Τσού κάθισε με κόπο οκλαδόν πάνω στο πάτωμα, τα τραύματά του, που είχαν γίνει από τους Βρετανούς, τον πονούσαν τρομερά. Είχε πάθει κάποια ζημιά και τώρα πονούσε συνέχεια. Αλλά τα κατάφερε να καθίσει στο πάτωμα για να μου μιλήσει. Η μητέρα σου, είπε τελικά, είναι μια γυναίκα με μεγάλες κοινωνικές φιλοδοξίες. Πίστευε ότι σαν γιος ενός πρίγκηπα του Θιβέτ, αργότερα θα γινόσουν εσύ ο ίδιος πρίγκηπας, θα έπρεπε να πας σε κάποια μεγάλη πόλη της Ινδίας και εκεί να μάθεις το τι γίνεται σε όλον τον κόσμο. Η μητέρα σου πίστευε ότι θα την προωθούσες κοινωνικά, πίστευε ότι αν πήγαινες στην Ινδία και ίσως και σε άλλες χώρες, τότε ίσως να ερχόταν κι αυτή για να σε επισκεφθεί. Αυτό ήταν το μεγάλο της όνειρο, προτού ακόμα εσύ γεννηθείς. Τώρα εσύ έχεις εκλεγεί για ένα ειδικό έργο και αυτό δεν είναι κάτι που το ήθελε ούτε η μητέρα σου η ο πατέρας σου. Αυτοί ήθελαν μια απαστράπτουσα μορφή στην πολιτική αρένα, όχι ένα μοναχό που θα πρέπει να παλεύει σ' όλη του τη ζωή, όχι έναν άνθρωπο που θα πρέπει να γυρίζει στο πρόσωπο της Γης σαν παρίας, κυνηγημένος από τους συνανθρώπους του επειδή λέει την αλήθεια, εξοστρακισμένος επειδή θα προσπαθεί να κάνει ένα έργο, εκεί που έχουν αποτύχει άλλοι. Ο γέροντας Τσού πήρε μια βαθιά αναπνοή. Όλα αυτά ήταν τόσο τρομερά περίεργα για να μπορεί κανείς να τα πιστέψει. Γιατί θα πρέπει εγώ να τιμωρηθώ, να γίνω το θύμα για κάτι που δεν είχα κάνει ποτέ και για κάτι που δεν ήθελα να κάνω. Το μόνο που ήθελα ήταν να τριγυρνάω στις όχθες του ποταμού και να κοιτάω τον βαρκάρη με τη δερμάτινη βάρκα του να περνάει πέρα τους επιβάτες. Το μόνο που ήθελα ήταν να εξασκούμαι με τα ξυλοπόδαρα μου και να πετάω τους χαρταετούς μου. Αλλά τώρα, τελικά δεν ήξερα τι να βγάλω από όλα αυτά, δεν ήξερα γιατί θα έπρεπε να τα κάνω εγώ όλα αυτά. Οι μέρες πέρασαν πολύ γρήγορα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

και τελικά όπως είχε προλεχθεί άφησα το σπίτι μου και τράβηξα προς τον λόφο, προς το μοναστήρι Σακπόρι. Εκεί έπρεπε να υποστώ τη δοκιμασία της αναμονής, ενώ όλα τα μάτια ήταν στραμμένα επάνω μου. 56

Τα μικρά αγόρια τριγύριζαν γύρω μου, καθώς εγώ καθόμουν σταυροπόδι μέσα στη σκόνη έξω από τις μεγάλες αυλόπορτες. Οι μέρες ήταν αβάσταχτα μεγάλες, αλλά τα υπέμενα όλα. Οι μέρες ήταν τρομακτικά κουραστικές, αλλά τα δέχτηκα όλα, ώσπου το βάσανο αυτό τέλειωσε. Έγινα δεκτός στο μοναστήρι σαν ο τελευταίος των τελευταίων, ένας καινούργιος, που θα μπορούσε να περιγελαστεί, να δεχτεί κάθε είδους παιχνίδι σε βάρος του. Ο τελευταίος των τελευταίων. Ο χρόνος περνούσε κι εγώ νοσταλγούσα το σπίτι μου. Μου έλειπε κι αυτό, μου έλειπε κι ο Τσού, μου έλειπε η αδέρφι μου η Γιασοντάρα. Για τη μητέρα μου που τώρα πια δεν μ' αγαπούσε καθόλου για αυτήν έτρεφα περίεργα συναισθήματα. Στην πραγματικότητα τη νοσταλγούσα κι αυτή. Και ειλικρινά ένιωθα ένοχος. Που είχα αποτύχει. Γιατί ήταν όλοι τόσο απογοητευμένοι μαζί μου. Τι μπορούσα να κάνω εγώ όταν ένας αστρολόγος έλεγε ότι θα έπρεπε να πάω εκεί και να υπομείνω το ένα και να βασανιστώ από το άλλο. Δεν είχα διαλέξει εγώ, κανένας λογικός άνθρωπος, σκεφτόμουν, δεν θα είχε διαλέξει ένα τόσο βαρύ φορτίο όσο αυτό που είχα εγώ μπροστά μου. Σκέφτηκα τον πατέρα μου, όπως τον είχα δει για τελευταία φορά, όταν έφευγα από το σπίτι. Με είχε κοιτάξει με παγωμένο πρόσωπο, μου είχε μιλήσει σκληρά σαν να ήμουν ξένος, σαν να μην είχα πια σπίτι, σαν να μην είχα πια γονείς. Μου είχε φερθεί πιο αυστηρά από ότι θα φερόταν σε έναν καταδικασμένο που θα ζητούσε λίγο φαγητό. Μου είχε πει ότι είχα ντροπιάσει την οικογένεια με το να έχω ένα τέτοιο κάρμα και θα έπρεπε να γίνω μοναχός, Λάμα, περιπλανητής, κάποιος που θα δεχόταν τις κοροϊδίες, το κυνηγητό και δεν θα τον πίστευε κανένας. Η Γιασοντάρα έλοιπόν, δεν ήξερα τι μπορούσα να βγάλω από τη στάση της. Είχε αλλάξει. Παλιά παίζαμε μαζί όπως όλα τα φυσιολογικά αδέρφια, τα πηγαίναμε σχετικά καλά, όπως όλα τα αδέρφια τα πηγαίνουν σχετικά καλά. Αλλά τώρα μου έριχνε κάτι περίεργες ματιές σαν να ήμουν κάποιος αδέσποτος σκύλος που είχε γλιστρήσει μέσα στο σπίτι και είχε φέρει κάποιο ανεπιθύμητο δώρο. Οι υπηρέτες δεν μου έδειχναν πια κανέναν σεβασμό, όπως έπρεπε προς τον κληρονόμο της περιουσίας Λαλού. Για αυτούς εγώ ήμουν μόνο κάτι που έμενε προσωρινά εκεί, ώσπου να φτάσει η μέρα του εορτασμού των

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

έβδομων γενεθλίων. Και τότε εγώ, εκείνη τη μέρα, είχα σηκωθεί κι είχα φύγει μόνος μου, χωρίς μια κουβέντα αποχαιρετισμού από κανένα, παίρνοντας το μεγάλο 57

Και μοναχικό μονοπάτι που οδηγούσε σε μια ζωή που δεν θα την ευχόμουν για τον χειρότερο από τους εχθρούς μου. Στο Σακπόρι επικρατούσε η συνεχής μυρωδιά των αποξηραμένων βοτάνων και ο συνεχής θόρυβος από το κόχλασμάτους. Εδώ ο περισσότερος καιρός αφιερωνόταν στη μελέτη των βοτάνων και όχι στις θρησκευτικές πειθαρχίες. Αλλά οι διδάσκαλοι μας ήταν πολύ καλοί, όλοι τους ήταν γέροντες και μερικοί μάλιστα άπ' αυτούς είχαν ταξιδέψει ως την Ινδία. Θυμάμαι ένα γέροντα μοναχό, η θα έπρεπε ίσως να πω Λάμα, που έδινε μια διάλεξη και μετά πέρασε στο θέμα της μετάβασης σε άλλο σώμα. Στις παλιές μέρες, είχε πει, πολύ προτού αρχίσει να γράφεται η ιστορία, πάνω σ' αυτή τη Γη ζούσαν γίγαντες. Ήταν οι σπορείς της Γης, εκείνοι που είχαν έρθει εδώ για να επιτηρήσουν την ανάπτυξη της ζωής του Πλανήτη, γιατί φυσικά εμείς δεν είμαστε ο πρώτος κύκλος της ύπαρξης του Πλανήτη. Αλλά όπως κάνουν και οι κηπουροί, όλη η προηγούμενη ζωή σβήστηκε από την επιφάνεια της Γης και τότε, εμείς, η ανθρώπινη φυλή, ήρθαμε εδώ για να βρούμε τον δρόμο μας και να αναπτυχθούμε με τις δικές μας δυνάμεις. Σταμάτησε και κοίταξε τριγύρω για να δει αν οι μαθητές του ενδιαφέρονταν καθόλου για το θέμα που τους μιλούσε. Για μεγάλη του έκπληξη είδε ότι όλοι που βρίσκονταν μέσα στην αίθουσα έδειχναν τρομερό ενδιαφέρον για τα λόγια του. Η φυλή των γιγάντων, συνέχισε, δεν ήταν πολύ κατάλληλη για ζωή πάνω στη Γη και έτσι με μαγικό τρόπο άρχισε να συρρικνώνεται ώσπου έφτασε το μέγεθος που έχουμε και μεις οι άνθρωποι. Έτσι μπορούσαν άνετα να αναμιχθούν με τους ανθρώπους χωρίς κανείς να τους αναγνωρίσει σαν τους σπορείς. Πολύ συχνά ήταν απαραίτητο να έρθει στη Γη κάποιος μεγάλος σπορέας για να επιτελέσει ένα καθορισμένο έργο, αλλά έπρεπε όμως να γεννηθεί από κάποια γυναίκα, να μεγαλώσει και να περάσει στην ανδρική ηλικία για να μπορέσει να κάνει αυτό που ήταν το έργο του. Το χρονικό διάστημα όμως που περνούσε ήταν πολύ μεγάλο. Έτσι η επιστήμη των σπορέων της Γης ανέπτυξε ένα διαφορετικό σύστημα. Μεγάλωναν ορισμένα σώματα, αφού πρώτα βεβαιώνονταν ότι αυτά θα ήταν ταιριαστά με το πνεύμα που αργότερα θα τα κατοικούσε. Ένα αγόρι που καθόταν μπροστά πετάχτηκε ξαφνικά. Πως είναι δυνατό να κατοικήσει ένα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

πνεύμα το σώμα κάποιου άλλου ανθρώπου. Ο Λάμα χαμογέλασε και του είπε. Μόλις τώρα ήμουν έτοιμος να σας μιλήσω για αυτό το θέμα. 58

Οι σπορείς της Γης επέτρεψαν το ζευγάρι ορισμένων άντρων και γυναικών και τη γέννηση των παιδιών τους. Το μέγιστο αυτών των παιδιών τώρα, το επιτηρούσαν συνέχεια στα πρώτα δεκαπέντε η είκοσι η τριάντα χρόνια της ζωής τους. Κάποτε θα ερχόταν η στιγμή που θα έπρεπε να έρθει στη Γη ένας ανώτερος σπορέας, έτσι βοηθοί θα έρχονταν και θα τοποθετούσαν το προετοιμασμένο σώμα σε κατάσταση ύπνωσης η στάσης η, αν θέλετε, χειμέριας νάρκης. Μαζί με την οντότητα που θα ήθελε να έρθει στη Γη θα έρχονταν στον Αστρικό κόσμο και οι κατάλληλοι βοηθοί που με την ειδική τους γνώση θα έκοβαν την αργυρή χορδή του γήινου και θα ένωναν το σώμα με την αργυρή χορδή του σπορέα. Ο οικοδεσπότης θα γινόταν τότε ο φορέας του σπορέα της Γης και το Αστρικό σώμα του ανθρώπου αυτού θα πήγαινε στον Αστρικό κόσμο, έτσι ακριβώς όπως θα γινόταν αν είχε πεθάνει. Αυτή είναι η μετάβαση σε άλλο σώμα, η μεταφορά μιας οντότητας στο σώμα κάποιας άλλης. Το σώμα που χρησιμοποιείται ονομάζεται όχημα και όλο αυτό το θέμα ήταν κάτι γνωστό εδώ και πολλά χρόνια. Το εξασκούσαν σε μεγάλο βαθμό στην Αίγυπτο και αυτό οδηγούσε στην ανάπτυξη της ταρίχευσης, γιατί εκείνα τα χρόνια στην Αίγυπτο φυλάγανε πολλά σώματα σε κατάσταση χειμέριας νάρκης, ζωντανά αλλά ακίνητα, έτοιμα να δεχτούν μέσα τους ανώτερες οντότητες, όπως ακριβώς και τα άλογα περιμένουν τον μοναχό η τον Λάμα να ανεβεί πάνω τους για να τελειώσει το έργο του. Θεέ μου! Φώναξε ένα αγόρι, φαντάζομαι την έκπληξη των φίλων εκείνου που κατοικούσε πριν αυτό το σώμα, όταν θα έβλεπαν τον φίλο τους ξαφνικά να κατέχει τόση γνώση. Φιού! Δεν θα ήθελα καθόλου να είμαι εγώ στη θέση του, θα πρέπει να είναι κάτι το τρομερό να δέχεσαι μέσα στο σώμα σου κάποιον άλλο. Ο δάσκαλος γέλασε και είπε. Πράγματι θα είναι μια μοναδική εμπειρία. Οι άνθρωποι ακόμα το κάνουν πάντως. Υπάρχουν σώματα που προετοιμάζονται, που ανατρέφονται με ορισμένο τρόπο ώστε αν δημιουργηθεί η ανάγκη να καταλάβει το σώμα τους μια διαφορετική οντότητα, μια ανάγκη που αφορά το καλό όλου του κόσμου, όλα να είναι εντάξει. Για μέρες μετά τα αγόρια το συζητούσαν και όπως κάνουν όλα τα παιδιά, μερικά από αυτά έλεγαν ότι ήταν προορισμένα κάποια μέρα να ζήσουν μια τέτοια εμπειρία. Αλλά για μένα, καθώς

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

σκεφτόμουν εκείνη τη φοβερή προφητεία, αυτό το θέμα δεν ήταν καθόλου αστείο, δεν το έβρισκα διασκεδαστικό, ήταν ένα μαρτύριο ακόμα και να το σκέφτομαι. Με τράνταζε τόσο πολύ ώστε 59

Μερικές φορές πίστευα ότι δεν θα άντεχα και θα τρελαινόμουν. Ένας δάσκαλός μου ήταν ιδιαίτερα γοητευμένος από την αγάπη μου για τις γάτες και τον τρόπο που μου την ανταπέδιδαν κι αυτές. Ο δάσκαλος αυτός ήξερε ότι εγώ και οι γάτες μιλούσαμε τηλεπαθητικά. Κάποια μέρα, μετά από το σχολείο, ενώ ο δάσκαλός μου βρισκόταν σε πολύ καλή κατάσταση, με είδε να κάθομαι ξαπλωμένος στο χώμα έχοντας τριγύρω μου τέσσερις η πέντε γάτες του ναού. Γέλασε μόλις μας είδε και μου έκανε νόημα να τον ακολουθήσω στο δωμάτιό του, πράγμα που έκανα με κάποιο φόβο, γιατί εκείνες τις μέρες, το να σε καλεί ένας Λάμα στα διαμερίσματά του σήμαινε επίπληξη για κάτι που είχες κάνει η δεν είχες κάνει. Έτσι λοιπόν τον ακολούθησα, κρατώντας μια απόσταση, και μόλις βρεθήκαμε στο δωμάτιό του μου έκανε νόημα να καθίσω και άρχισε να μου μιλάει για τις γάτες. Οι γάτες, είπε, είναι τώρα μικρά πλάσματα και δεν μπορούν να μιλήσουν την ανθρώπινη γλώσσα, αλλά επικοινωνούν μόνο τηλεπαθητικά. Πολλά, πολλά χρόνια πριν, πριν από αυτόν τον ιδιαίτερο κύκλο της ύπαρξης, οι γάτες κατοικούσαν τη Γη. Ήταν μεγαλύτερες τότε, ήταν τόσο μεγάλες όσο και τα άλογα, μιλούσαν μεταξύ τους, έκαναν πολλά πράγματα με τα πόδια τους που τότε τα ονόμαζαν χέρια. Ασχολούνταν με αγροτικές δουλειές και ήταν κυρίως φυτοφάγες. Ζούσαν ανάμεσα στα δέντρα και τα σπίτια τους βρίσκονταν πάνω στα μεγάλα δέντρα. Μερικά από αυτά τα δέντρα ήταν πολύ διαφορετικά από εκείνα που υπάρχουν τώρα στη Γη, μερικά από αυτά είχαν μεγάλες τρύπες σαν σπηλιές μέσα στις όποιες κατοικούσαν οι γάτες. Ήταν ζεστές, προστατεύονταν από τα δέντρα και ζούσαν αρμονικά. Αλλά τελικά δεν μπορεί να υπάρξει πουθενά τελειότητα, γιατί μόνο όταν υπάρχει ανταγωνισμός, μόνο όταν υπάρχει κάποια δυσαρέσκεια τα πράγματα προχωρούν, διαφορετικά παρακμάζουν. Χαμογέλασε προς τις γάτες που με είχαν ακολουθήσει και τώρα κάθονταν τριγύρω μου και μετά συνέχισε. Αυτό συνέβη και με τους αδερφούς μας τις γάτες. Ήταν πολύ ευτυχισμένες, που ικανοποιημένες, δεν είχαν τίποτε που να το επιθυμούν, τίποτε που να τις τραβήξει προς ανώτερα ύψη. Δεν είχαν καμιά σκέψη εκτός από το ότι ήταν ευτυχισμένες. Ήταν σαν αυτούς τους κακόμοιρους ανθρώπους, που είδαμε πρόσφατα, τους τελείως αποχωρισμένους από τη λογική, που ήταν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

ευχαριστημένοι να κάθονται μόνο κάτω από τα δέντρα και να αφήνουν τις υποθέσεις τις μέρας να γίνουν μόνες τους. Ήταν στατικές και γι' αυτό είχαν αποτύχει. Έτσι οι σπορείς της Γης τις ξερίζωσαν, σαν να ήταν Ζιζάνια, και άφησαν τη Γη να ξεκουραστεί για λίγο. 60

Και φυσικά, σε λίγο, η Γη έφτασε σε τέτοια κατάσταση ωριμότητας ώστε ήταν έτοιμη να δεχτεί τον διαφορετικό τύπο όντων. Αλλά οι γάτες το λάθος τους λοιπόν ήταν ότι δεν είχαν κάνει τίποτε, ούτε καλό ούτε κακό. Υπήρχαν μόνο και τίποτε άλλο υπήρχαν. Και έτσι λοιπόν ξαναγύρισαν κι αυτές πάλι στη Γη σαν μικρά πλάσματα, σαν αυτά που βλέπουμε εδώ, ήρθαν εδώ για να πάρουν ένα μάθημα, ήρθαν με τη βαθύτερη γνώση ότι αυτές κάποτε ήταν το κυρίαρχο είδος και για αυτό είναι τόσο συγκροτημένες και δεν χαρίζουν εύκολα τη φιλία τους. Εδώ βρίσκονται τώρα για να εκπληρώσουν ένα έργο, το έργο της παρακολούθησης των ανθρώπων και της αναφοράς της προόδου η της παρακμής τους. Οι γάτες μπορούν να πάνε παντού, να δουν τα πάντα, να ακούσουν τα πάντα και όντας ανίκανες να πουν ψέματα θα λένε πάντα ότι ακριβώς συμβαίνει. Εκείνη τη στιγμή αισθάνθηκα τρομοκρατημένος! Αναρωτήθηκα τι αναφορά να έδιναν οι γάτες για μένα. Αλλά τότε ένας γέρος γάτος, πρωταθλητής πολλών αγώνων, άφησε ένα γουργουρητό και πήδησε στους ώμους μου τρίβοντας το κεφάλι του στο δικό μου. Έτσι κατάλαβα ότι όλα ήταν εντάξει και ότι τελικά δεν είχαν και πολύ άσχημη ιδέα για μένα. Λίγο αργότερα βρισκόμουν ξαπλωμένος μπρούμυτα πάνω στην κουβέρτα μου, στο πάτωμα του κοιτώνα, γιατί είχα καεί πολύ άσχημα στο πάνω μέρος του αριστερού μου ποδιού. Τα σημάδια τα κουβαλάω ακόμα μαζί μου και τα προβλήματα που μου δημιουργήθηκαν από αυτό το κάψιμο με βασανίζουν ακόμα. Βρισκόμουν λοιπόν ξαπλωμένος μπρούμυτα, αφού δεν μπορούσα να κάνω κι αλλιώς, όταν ένας πολύ αγαπητός Λάμα μπήκε μέσα και μου είπε. Αργότερα, Λόμπσανγκ, όταν θεραπευτείς και μπορείς να περπατήσεις κανονικά θα σε πάρω μαζί μου σε μια κορυφή ιού βουνού. Υπάρχει εκεί κάτι που θέλω να σου δείξω. Ξέρεις ότι η Γη έχει περάσει μεγάλες αλλαγές, οι θάλασσες έχουν μεταβληθεί, τα βουνά έχουν υψωθεί ακόμα πιο ψηλά. Θα σε πάω να δεις πράγματα που μόνο δέκα άνθρωποι σ' όλο το Θιβέτ τα έχουν δει στα τελευταία εκατό χρόνια. Βιάσου λοιπόν να γίνεις καλά, γιατί υπάρχει κάτι το ενδιαφέρον που σε περιμένει. Πέρασαν μερικοί μήνες προτού ο οδηγός μου, ο Λάμα Μινγκιάρ Ντόνταπ, που σήμαινε τόσα πολλά για μένα, που ήταν κάτι παραπάνω από μητέρα μου, πατέρας μου και αδερφός μου, με οδηγήσει σε ένα μονοπάτι. Εκείνος προχώρουσε μπροστά μου μερικά μέτρα και πάνω σε ένα δυνατό άλογο και

εγώ ακολουθούσα-61

Πάνω σε ένα μικρό αλογάκι που ήταν τόσο δυσανεσθημένο μαζί μου όσο κι εγώ μ' αυτό. Αυτό καταλάβαινε ότι ήμουν κακός ιππέας και εγώ καταλάβαινα ότι αυτό καταλάβαινε ότι ήμουν κακός ιππέας. Βρισκόμαστε σε μια κατάσταση που αργότερα ονομάστηκε ένοπλη συνύπαρξη, ένα είδος αναγκαστικής συμβίωσης. Συνεχίζαμε το ταξίδι μας ώσπου τελικά ο οδηγός μου σταμάτησε. Έγειρα και γλίστρησα στο πλάι του άλογου μου. Δεν υπήρχαν σχοινιά για να τα δένουν, τα άλογα ήταν πολύ καλά εκπαιδευμένα και δεν θα απομακρύνονταν. Ο οδηγός μου άναψε μια φωτιά και καθίσαμε και οι δυο κάτω να δειπνήσουμε ελαφρά. Στην αρχή μιλήσαμε λίγο για τα θαύματα του ουρανού που απλωνόταν από πάνω μας. Βρισκόμασταν στη σκιά των βουνών και, καθώς ο ήλιος βούλιαζε πίσω από τη δυτική οροσειρά, είχαν απλωθεί πάνω στην κοιλάδα της Λάσα βαθυκόκκινες λωρίδες. Τελικά όλα σκεπάστηκαν από τη σκοτεινιά και τα μόνα φώτα που υπήρχαν έρχονταν τρεμουλιαστά από τις μυριάδες λάμπες λίπους από τα σπίτια και τα μοναστήρια και από τα αστέρια που βρίσκονταν κρεμασμένα στους ουρανούς. Τελικά ο οδηγός μου είπε. Τώρα θα πρέπει να κοιμηθούμε Λόμπσανγκ, δεν θα υπάρξουν νυχτερινές λειτουργίες που θα σε ξυπνήσουν νωρίς-νωρίς. Κοιμήσου καλά, γιατί αύριο θα δούμε πράγματα που δεν θα έχεις καν ονειρευτεί την ύπαρξή τους. Μ' αυτά τα λόγια, τυλίχτηκε στην κουβέρτα του, γύρισε στο πλάι και κοιμήθηκε, έτσι, χωρίς καμιά δυσκολία. Εγώ κάθισα για λίγο προσπαθώντας να ανοίξω ένα κοιλώμα στο έδαφος, γιατί τα κόκαλα της λεκάνης μου έμοιαζαν να προεξέχουν τρομερά και έπειτα ξάπλωσα μπρούμυτα, γιατί τα τραύματά μου μου προκαλούσαν ακόμα πόνο και σιγά-σιγά κοιμήθηκα κι εγώ. Το πρωινό φως γέμισε τον ουρανό. Ήταν κάτι καταπληκτικό να κοιτάς, από τόσο ψηλά, πως οι πρωινές ακτίνες του ήλιου κάλυπταν οριζόντια την κοιλάδα και φώτιζαν τις κορυφές στον δυτικό ορίζοντα σκεπάζοντας τες με χρυσά δάχτυλα φωτιάς. Πράγματι για λίγη ώρα νόμιζες ότι όλη η οροσειρά είχε πιάσει φωτιά. Εμείς καθόμαστε και κοιτάγαμε και κάποια στιγμή γύρισε ο ένας προς το μέρος του άλλου με ένα χαμόγελο στα χείλη. Μετά από ένα ελαφρύ πρωινό το πρωινό πάντοτε το έβρισκα εγώ ελαφρύ ποτίσαμε τα άλογα σε μια μικρή ορεινή πηγή και έπειτα, έχοντάς τους δώσει κιόλας αρκετή τροφή, που την είχαμε φέρει φυσικά μαζί μας, τα δέσαμε μεταξύ τους αφήνοντάς τα να

Τ. Λομπσανγκ Ραμπτα Η Αληθεια 1976

έχουν μια απόσταση εννιά μέτρων. Υπήρχε αρκετός χώρος και για να περιπλανηθούν και για να βοσκήσουν στο αραιό χορτάρι.⁶²

Ο Λάμα Μινγκιάρ Ντόνταπ άρχισε να περπατάει πάνω στην πλαγιά του βουνού. Όταν έφτασε σε έναν τεράστιο βράχο που φαινόταν τελείως μονοκόμματος, γύρισε προς το μέρος μου και μου είπε. Στα ταξίδια σου, θα δεις πολλά πράγματα, Λόμπσανγκ, που θα σου φανούν μαγικά. Να και ένα πρώτο δείγμα. Έπειτα γύρισε και εγώ είδα κατάπληκτος ότι δεν βρισκόταν πια εκεί! Είχε εξαφανιστεί μπροστά στα μάτια μου. Έπειτα η φωνή του ακούστηκε από κάπου που μου έλεγε να κάνω ένα βήμα προς τα μπροστά. Το έκανα και τότε είδα ότι αυτό που φαινόταν ότι είναι μια ομάδα βρύα δεν ήταν τίποτε παραπάνω από λίγες λιανές. Πλησίασα και ο Λάμα τις άνοιξε για να μπορέσω να περάσω μέσα. Ύστερα γύρισε και άρχισε να προχωράει με εμένα από πίσω του να κοιτάζω τριγύρω κατάπληκτος. Φαινόταν σαν ένα πλατύ, πλατύ τούνελ που φωτιζόταν ελαφρά από κάποια πηγή που δεν μπορούσα να διακρίνω. Ακολούθησα βιαστικά τα πρόσφατα ίχνη του, κατηγορώντας τον εαυτό μου για την αργοπορία, γιατί όπως κατάλαβα πολύ καλά αν αργοπορούσα κι άλλο υπήρχε πιθανότητα να χανόμουν μέσα σ' αυτό το ορεινό τούνελ. Για λίγη ώρα συνεχίσαμε να περπατάμε, καμιά φορά μέσα σε τέλειο σκοτάδι και τότε έπρεπε να ψηλαφίζω με το χέρι μου τον τοίχο. Δεν στενοχωριόμουν καθόλου για στενά περάσματα η για βράχους που πιθανόν να κρέμονταν χαμηλά, γιατί ο οδηγός μου ήταν πολύ πιο μεγαλόσωμος από μένα και αν υπήρχε χώρος για αυτόν υπήρχε και για μένα. Μετά τριάντα λεπτά περίπου διαδρομής, μερικές φορές μέσα σε ένα βαρύ αέρα και καμιά φορά δροσιζόμενοι από μια ορεινή αύρα, φτάσαμε σε μια περιοχή φωτισμένη. Ο οδηγός μου σταμάτησε. Όταν τον έφτασα σταμάτησα κι εγώ και κοίταξα τριγύρω μου. Κράτησα την αναπνοή μου από την έκπληξη. Βρισκόμασταν μέσα σε μια μεγάλη αίθουσα, ίσως να ήταν και 15 η 18 μέτρα σε μήκος. Πάνω στους τοίχους υπήρχαν περίεργα σκαλίσματα, σκαλίσματα που δεν μπορούσα να καταλάβω. Έδειχναν κάτι πολύ παράξενους ανθρώπους ντυμένους με αξιοθαύμαστα ρούχα που τους σκέπαζαν από το κεφάλι ως τα νύχια, η για να είμαστε περισσότερο ακριβείς, από τον λαιμό ως τα νύχια, γιατί στη θέση του κεφαλιού είχαν μια αναπαράσταση ενός πράγματος που έμοιαζε με διαφανή σφαίρα. Από πάνω μας, καθώς κοίταξα, δ'ιέ κρίνα, έναν τεράστιο κύβο στο τέλος του οποίου μπορούσα μόλις να διακρίνω ένα άσπρουδερό σύννεφο να αιωρείται. Ο οδηγός μου διέκοψε τις σκέψεις μου. Αυτή είναι μια πολύ παράξενη

Τ. Λομπσανγκ Ραμπτα Η Αληθεια 1976

περιοχή, Λόμπσανγκ, μου είπε, χιλιάδες και χιλιάδες χρόνια πριν υπήρχε πάνω στη Γη ένας ισχυρός πολιτισμός. 63

Ήταν γνωστός σαν πολιτισμός της Ατλαντίδας. Μερικοί άνθρωποι του δυτικού κόσμου, όπου αργότερα θα ταξιδέψεις, πιστεύουν ότι η Ατλαντίδα είναι μύθος, ένας φανταστικός τόπος που τον ονειρεύτηκε ένας μεγάλος συγγραφέας. Θα ήθελα επίσης με μεγάλη μου λύπη να σου πω ότι πολλοί άνθρωποι θα πιστεύουν ότι και εσύ τις ονειρεύτηκες τις εμπειρίες σου, αλλά εσένα να μη σε ενδιαφέρει που δεν θα σε πιστεύουν η θα αμφιβάλλουν για σένα, εσύ θα ξέρεις την αλήθεια, θα έχεις ζήσει την αλήθεια. Και εδώ σ' αυτό το δωμάτιο έχεις την απόδειξη ότι υπήρχε η Ατλαντίδα. Γύρισε και προχώρησε λίγο ακόμα μέσα σ' αυτό το περίεργο τούνελ. Για λίγη ώρα περπατούσαμε μέσα σε απόλυτη σκοτεινιά, με τις αναπνοές μας να βγαίνουν δύσκολα μέσα στον στάσιμο, νεκρό αέρα. Έπειτα πάλι ήρθε κάποια δροσιά, από κάπου φυσούσε ένα ευχάριστο αεράκι. Σε λίγο μάλιστα είδαμε μπροστά μας και μια λάμψη φωτός. Μπορούσα να δω τη φιγούρα του οδηγού μου να προπορεύεται καθώς το φως αυτό τη φώτιζε λίγο. Τώρα έχοντας φρέσκο αέρα στα πνευμόνια μου έτρεξα να τον προλάβω. Για μια φορά ακόμα σταματήσαμε σε μια μεγάλη αίθουσα. Εδώ υπήρχαν ακόμα πιο περίεργα πράγματα. Κάποιος είχε σκαλίσει πάνω στον βράχο μεγάλα ράφια και πάνω τους είχε τοποθετήσει διάφορα είδη που δεν είχαν κανένα νόημα για μένα. Τα κοίταζα ακουμπώντας απαλά μερικά από αυτά. Μου φαινόταν σαν μηχανές. Υπήρχαν μεγάλοι δίσκοι με περίεργες τρύπες πάνω τους. Μερικοί από αυτούς ήταν πέτρινοι και το μήκος τους έφτανε τα 1,8 μέτρα περίπου, είχαν μια κυματιστή επιφάνεια και στο κέντρο τους μια τρύπα. Δεν μου έλεγαν τίποτε. Έτσι παράτησα την άσκοπη παρατήρησή τους και άρχισα να εξετάζω τις ζωγραφιές και τα σκαλίσματα που στόλιζαν τους τοίχους. Ήταν παράξενες εικόνες, μεγάλες γάτες που περπατούσαν με τα δύο τους πόδια, σπίτια σε δέντρα με κουλουριασμένες γάτες μέσα τους, έδειχναν κάτι παράξενα πράγματα να πετάνε στον αέρα και τους ανθρώπους στο έδαφος να τα δείχνουν με τα χέρια τους. Όλα αυτά ξεπερνούσαν κατά πολύ τη φαντασία μου και έκαναν το κεφάλι μου να πονάει. Ο οδηγός μου είπε. Αυτοί είναι διάδρομοι που φτάνουν στα τέλη της Γης. Η Γη έχει κι αυτή μια σπονδυλική στήλη, έτσι όπως έχουμε κι εμείς Λόμπσανγκ, μόνο που η δική της αποτελείται από βράχο. Η δική μας σπονδυλική στήλη έχει ένα τούνελ, γεμάτο με υγρό και μέσα από αυτό περνάει ο νωτιαίος μυελός. Αυτό εδώ είναι η σπονδυλική στήλη της Γης και το τούνελ αυτό είναι 64

Ανθρώπινο κατασκεύασμα που έγινε στα χρόνια της Ατλαντίδας, τότε που ήξεραν να κάνουν τον βράχο να τρέχει σαν το νερό χωρίς να δημιουργείται θερμότητα. Κοίτα αυτόν τον βράχο, είπε γυρίζοντας και ακουμπώντας έναν τοίχο. Αυτός ο βράχος είναι τρομερά σκληρός. Αν πάρεις μια μεγάλη πέτρα και τον χτυπήσεις δεν πρόκειται να πάθει τίποτε αυτός, ενώ η δική σου πέτρα μπορεί να θρυμματιστεί. Έχω ταξιδέψει πάρα πολύ και ξέρω ότι αυτή η βραχώδης σπονδυλική στήλη εκτείνεται από τον βόρειο ως τον νότιο πόλο. Μου έκανε νόημα να καθίσουμε και βρεθήκαμε κι οι δύο με σταυρωμένα τα πόδια πάνω στο πάτωμα, δίπλα στην τρύπα που οδηγούσε προς τον ανοιχτό αέρα και μέσα από την οποία μπορούσαμε να δούμε τη σκοτεινιά του ουρανού. Λόμπσανγκ, είπε ο οδηγός μου, υπάρχουν πολλά πράγματα σ' αυτή τη Γη που οι άνθρωποι δεν τα καταλαβαίνουν. Υπάρχουν και πολλά περίεργα πράγματα μέσα στο εσωτερικό της Γης, γιατί αντίθετα με την κοινή πίστη, η Γη είναι πράγματι κούφια και υπάρχει μια άλλη φυλή ανθρώπων που την κατοικεί. Είναι πιο αναπτυγμένοι πολιτιστικά από εμάς και μερικές φορές ανεβαίνουν στην επιφάνεια της Γης μέσα σε ειδικά οχήματα. Σταμάτησε, έδειξε ένα από τα παράξενα πράγματα που εικονίζονταν στους τοίχους και συνέχισε. Αυτά τα οχήματα έρχονται από το εσωτερικό της Γης και πετάνε τριγύρω για να δουν τι κάνουμε εμείς και για να βεβαιωθούν ότι η ασφάλειά τους δεν θα βρεθεί σε δύσκολη θέση εξαιτίας της ανοησίας εκείνων που αυτοί τους ονομάζουν οι εξωτερικοί. Μέσα στη Γη, σκέφτηκα, τι περίεργος τόπος για να ζεις, θα πρέπει να είναι τρομακτικά σκοτεινά, δεν μου άρεσε καθόλου η ιδέα να ζω μέσα στο σκοτάδι, μια λάμπα λίπους προσφέρει τόση παρηγοριά. Ο οδηγός μου ξεκαρδιστικέ στα γέλια, καθώς έπιασε τις ιδέες μου και είπε. Όχι, δεν είναι σκοτεινά μέσα στη Γη, Λόμπσανγκ. Έχουν κι αυτοί έναν Ήλιο, κάπως σαν και τον δικό μας, αλλά ο δικός τους είναι πολύ μικρότερος και πολύ πιο ισχυρός. Έχουν πολλά περισσότερα πράγματα από μας. Είναι πολύ πιο έξυπνοι. Αλλά στις μελλοντικές μέρες θα μάθεις περισσότερα πράγματα για τους κάτοικους της εσωτερικής Γης. Έλα! Σηκώθηκε όρθιος και χάθηκε μέσα σε ένα τούνελ που δεν το είχα δει, ένα τούνελ που έστριβε προς τα δεξιά και κατέβαινε προς τα κάτω, κάτω. Μου φαινόταν ότι περπατούσαμε χωρίς κανένα σκοπό μέσα στη σκοτεινιά. Κάποια στιγμή ο οδηγός μου 65

Με ανάγκασε να σταματήσω εκεί ακριβώς που ήμουν. Μπορούσα να τον ακούω να ψαχουλεύει και κάποια στιγμή ακούστηκε ένας ήχος σαν να μετακινούταν ένας βράχος. Έπειτα εμφανίστηκαν μερικές σπίθες καθώς έτριψε το τσακμάκι πάνω στο ατσάλι. Μια χλωμή φλόγα εμφανίστηκε, καθώς το προσάναμμα άναψε, ο οδηγός μου τη φύσηξε, και, καθώς η φλόγα ζωήρεψε, πήρε την άκρη μιας ράβδου και την άναψε και τότε περιτυλιχτήκαμε από ένα λαμπερό φως. Κρατούσε τον δαυλό λίγο πιο μπροστά του και λίγο πιο πάνω του και με φώναζε να πάω δίπλα του. Τον υπάκουσα και όταν βρέθηκα κοντά του, μου έδειξε τον τοίχο που απλωνόταν απέναντι μας. Το τούνελ τέλειωνε εκεί και μπροστά μας ήταν μια τελείως λεία, χωρίς καμιά διέξοδο, επιφάνεια που έλαμπε ζωηρά κάτω από τη φλόγα του δαυλού. Αυτό Λόμπσανγκ, είπε ο οδηγός μου, είναι τόσο σκληρό σαν το διαμάντι, μάλιστα παλιά μερικοί από μας είχαμε έρθει εδώ με ένα διαμάντι και προσπαθήσαμε να χαράξουμε αυτή την επιφάνεια. Καταστράφηκε το διαμάντι. Αυτή είναι η πόρτα που οδηγεί στον εσωτερικό κόσμο. Πιστεύουμε ότι σφραγίστηκε από τους κατοίκους του εσωτερικού για να προστατεύσουν τον πολιτισμό τους στη διάρκεια μιας μεγάλης πλημμύρας που είχε ξεσπάσει στη Γη. Πιστεύουμε ότι αν καταφέρναμε και περνούσαμε αυτόν τον τοίχο δηλαδή, αν κατορθώναμε να κάνουμε το αδύνατο τότε οι άνθρωποι αυτοί θα έπεφταν πάνω μας φωνάζοντας γιατί θα είχαμε παραβιάσει την ιδιωτική τους ζωή. Μερικοί από τους ανώτερους Λάμα έχουν έρθει εδώ πολλές φορές προσπαθώντας να επικοινωνήσουμε με τους άλλους τηλεπαθητικά. Πήραν τα μηνύματά μας, αλλά δεν θέλουν να έχουν καμιά σχέση μαζί μας, μας είπαν ότι είμαστε πολεμοχαρείς, ότι φερόμαστε σαν μικρά παιδιά που προσπαθούν να τα τινάξουν όλα στον αέρα, να καταστρέψουν την ειρήνη, μας είπαν τηλεπαθητικά ότι αυτοί παρακολουθούν τις κινήσεις και ότι αν το κρίνουν αναγκαίο θα επέμβουν. Έτσι δεν μπορούμε να προχωρήσουμε πιο πέρα από δω, αυτό είναι το τέλος, είναι το όριο ανάμεσα στον πάνω και στον κάτω κόσμο. Τώρα θα ξαναγυρίσουμε πίσω στο δωμάτιο. Έσβησε προσεκτικά το δαδί, και ξαναπήραμε το δρόμο του γυρισμού για να ξαναβρούμε το λαμπερό φως του ουρανού που ερχόταν μέσα στο δωμάτιο από την τρύπα στη σκεπή. Όταν βρεθήκαμε σ' αυτό το δωμάτιο ο Λάμα έδειξε προς μια άλλη κατεύθυνση και είπε. Αν είχαμε τη δύναμη και τον χρόνο θα μπορούσαμε να φτάσουμε στον νότιο πόλο άκολουθώντας 66

Αυτό το τούνελ. Μερικοί από μας έχουμε ταξιδέψει για χιλιόμετρα πολλά, έχοντας πάρει αρκετή τροφή μαζί μας και κατασκηνώνοντας τη νύχτα η τέλος πάντων, όταν εμείς φανταζόμαστε ότι ήταν νύχτα. Έχουμε ταξιδέψει πάνω από έξι μήνες, συνέχεια και πολλές φορές μέσα από έναν διάδρομο μπορούσαμε να βγούμε στην επιφάνεια, σε ξένες, περιέργες χώρες, αλλά δεν τολμήσαμε να το κάνουμε. Πάντως είχαμε δει ότι όλες οι είσοδοι και έξοδοι ήταν πολύ, πολύ προσεκτικά κρυμμένες. Καθίσαμε και φάγαμε το φτωχικό μας γεύμα. Είχαμε περπατήσει πάρα πολύ και η εξάντληση είχε αρχίσει να με τυλίγει αν και ο οδηγός μου έμοιαζε να μην έχει καμιά σχέση έστω και με την παραμικρή ιδέα κούρασης. Μου μιλούσε και μου έλεγε διάφορα πράγματα. Όταν εκπαιδευόμουν κι εγώ, όπως συμβαίνει και με σένα τώρα, είχα οδηγηθεί με τη βοήθεια της τελετής του μικρού θανάτου στα Ακασικά αρχεία, εκεί είχα δει τη ζωή στα παλιά τα χρόνια, είχα δει ότι το Θιβέτ μας παλιά δεν ήταν μια ορεινή χώρα, αλλά μια παραθαλάσσια. Οι θερμοκρασίες ήταν υψηλές, ίσως μάλιστα πολύ υψηλές, και υπήρχε τότε άφθονη βλάστηση, φοινικόδεντρα και παράξενα φρούτα που τότε εγώ δεν θα μπορούσα να αναγνωρίσω. Μέσα από τα Ακασικά αρχεία είχα δει έναν πραγματικά θαυμάσιο πολιτισμό που διέθετε παράξενα πλοία του ουρανού, οι άνθρωποι του είχαν κωνοειδή κεφάλια και περνούσαν κι αυτοί τον καιρό τους με διασκεδάσεις, έρωτα αλλά και πόλεμο. Έπειτα, καθώς είδα μέσα στα αρχεία, δηλ η χώρα άρχισε να τρέμει, ο ουρανός έγινε μαύρος, τα σύννεφα σκοτεινά σαν τη νύχτα και φλόγες κάλυψαν τα πάντα. Η Γη έτριξε και άνοιξε. Το καθετί έμοιαζε να καιγόταν. Έπειτα το νερό χάθηκε μέσα στο άνοιγμα της Γης και απανωτές τρομερές εκρήξεις άρχισαν. Ο ήλιος έμοιαζε να είναι ακίνητος και το φεγγάρι δεν υψωνόταν πια. Οι άνθρωποι σκεπάζονταν από τρομακτικές ποσότητες νερού, ενώ άλλοι σέρνονταν στον θάνατο από τις φλόγες που δεν μπόρεσα να καταλάβω από που έρχονταν και καθώς άγγιζαν το σώμα των ανθρώπων, τότε η σάρκα ξεγύμνωνε τα κόκαλα που έπεφταν με θόρυβο πάνω στο χώμα. Η μια μέρα έφερνε την άλλη και η αναταραχή συνεχιζόταν, αν και σου φαινόταν ότι δεν θα μπορούσε κανείς να αντέξει περισσότερο, και κάποια στιγμή έγινε μια τρομερή έκρηξη και τα πάντα έγιναν σκοτεινά, τόσο μαύρα όσο και το υπόλειμμα από πολλές λάμπες λίπους που καίνε συνέχεια. Μετά από ένα χρονικό διάστημα που δεν μπόρεσα να το υπολογίσω, συνέχισε, η σκοτεινιά φωτίστηκε λίγο, η μαυρίλα

Άρχισε να φεύγει και όταν το φως κάποιας μέρας έλαμψε ψηλά κοίταξα την εικόνα που παρουσιαζόταν στα μάτια μου γεμάτος τρόμο. Τώρα κοιτούσα σε ένα τελείως διαφορετικό τοπίο, δεν υπήρχε θάλασσα, ένα δαχτυλίδι από βουνά είχαν ξεπηδήσει μέσα στη σκοτεινιά και είχε αγκαλιάσει την πόλη που υπήρξε πρωτεύουσα του πιο μεγάλου πολιτισμού. Κοίταζα τριγύρω μου με έκπληξη και τρόμο, η θάλασσα δεν υπήρχε, η θάλασσα καθόλου νερό, μόνο βουνά και βουνά πάνω σε βουνά. Τώρα μπορούσα να δω ότι βρισκόμαστε σε πολλά μέτρα υψόμετρο και αν και τα κοιτούσα αυτά μέσα από τα Ακασικά αρχεία, ένιωθα πολύ καλά, ένιωθα την μικρή πυκνότητα του αέρα. Δεν υπήρχε πουθενά ζωή, κανένα σημάδι. Και καθώς η εικόνα έφευγε από μπροστά μου ξαναβρέθηκα από εκεί που είχα αρχίσει, μέσα στα βάθη του βουνού της Ποτάλα, εκεί όπου είχα υποστεί την τελετή του μικρού θανάτου κερδίζοντας γνώσεις. Μείναμε για λίγη ώρα συλλογιζόμενοι το παρελθόν και τέλος ο οδηγός μου είπε. Βλέπω ότι διαλογίζεσαι η ότι τουλάχιστον αυτό προσπαθείς να κάνεις. Τώρα, υπάρχουν δύο πολύ καλοί τρόποι διαλογισμού. Θα πρέπει όμως να είσαι και για τους δύο ευχαριστημένος, ήρεμος. Δεν μπορείς να διαλογιστείς έχοντας ταραγμένο μυαλό ούτε έχοντας τριγύρω σου μια ομάδα ανθρώπων. Θα πρέπει να είσαι είτε μόνος σου η το πολύ με έναν άνθρωπο που να τον αγαπάς. Με κοίταξε προσεχτικά και είπε. Θα πρέπει πάντα να έχεις μπροστά σου και να κοιτάς κάτι το μαύρο η κάτι το άσπρο. Αν κοιτάς το έδαφος είναι πολύ πιθανόν οι σκέψεις σου να διασπαστούν είτε από ένα βότσαλο είτε από κάποιο έντομο. Για να διαλογιστείς σωστά θα πρέπει πάντα να ατενίζεις κάτι που δεν προκαλεί το μάτι, κάτι το εντελώς μαύρο η άσπρο. Το μάτια σου έτσι κουράζονται στο τέλος και σιγά-σιγά αποκόπτονται από τον εγκέφαλο. Ο εγκέφαλος λοιπόν θα είναι τότε ελεύθερος, αφού δεν θα έχει κάτι που να τον διασπά οπτικά, να υπακούσει σε αυτό που θέλει το υποσυνείδητο σου. Αν λοιπόν εσύ έχεις δασκαλέψει το υποσυνείδητο σου ότι θέλεις να διαλογιστείς τότε θα γίνει αυτό που θέλεις. Σε αυτό το είδος του διαλογισμού θα δεις ότι οι αισθήσεις είναι πιο οξείες, ότι βρίσκεσαι σε εγρήγορση και ότι τελικά αυτός είναι ο σωστός διαλογισμός. Στα μελλοντικά σου χρόνια θα συναντήσεις πολλούς πολιτισμούς που θα διδάσκουν τον διαλογισμό με μόνο σκοπό τα χρήματα, αλλά αυτός δεν θα είναι διαλογισμός έτσι όπως τον καταλαβαίνουμε εμείς η έτσι όπως τον θέλουμε εμείς. Είναι κάτι που διάφοροι θρησκευόμενοι 68

Παίζουν μαζί του και δεν παρουσιάζει τίποτε το καλό. Μ' αυτά τα λόγια σηκώθηκε όρθιος λέγοντας. Θα πρέπει να ξαναγυρίσουμε πίσω γιατί η μέρα έχει προχωρήσει πολύ. Θα πρέπει να μείνουμε άλλη μια νύχτα στα βουνά, γιατί είναι ήδη πολύ αργά να ξεκινήσουμε για το Σακπόρι. Άρχισε να περπατάει τον δρόμο του γυρισμού και εγώ πετάχτηκα όρθιος και έτρεξα από πίσω του. Δεν είχα καμιά διάθεση να μείνω μόνος σ' αυτόν τον χώρο, όπου οι κάτοικοι του εσωτερικού κόσμου, η όπως αλλιώς και να λέγονταν, μπορούσαν να ξετρυπώσουν από τη μια στιγμή στην άλλη και να με πάρουν κάτω μαζί τους. Δεν μπορούσα να φανταστώ με τι θα έμοιαζαν, αν θα με συμπαθούσαν, και σίγουρα δεν είχα καμιά όρεξη να μείνω μόνος μέσα στη σκοτεινιά αυτού του χώρου. Έτσι βιάστηκα να προφτάσω τον οδηγό μου. Μετά από αρκετή ώρα τα καταφέραμε και φτάσαμε στην έξοδο του τούνελ. Τα δυο μας άλογα, το μικρό και το μεγάλο, αναπαύονταν ήρεμα περιμένοντας μας. Εμείς βιαστήκαμε να καθίσουμε κοντά τους και να αρχίσουμε τις προετοιμασίες μας για το λιτό μας βραδινό φαγητό. Το φως είχε ήδη πέσει και ένα μεγάλο μέρος της κοιλάδας βρισκόταν στο σκοτάδι. Στο σημείο που βρισκόμαστε εμείς, σ' αυτό το υψόμετρο, ο ήλιος που έδνε έστελνε ακόμα μερικές ακτίνες, αλλά σιγά-σιγά βούλιαζε όλο και πιο βαθιά πίσω από τα βουνά ακολουθώντας το μονοπάτι της ζωής του που θα τον έφερνε να φωτίσει και άλλα μέρη του κόσμου. Μετά από μια μικρή συζήτηση, τυλιχτήκαμε και εμείς με τις κουβέρτες μας και αφήσαμε τους εαυτούς μας να βυθιστούν στον ύπνο.⁶⁹

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Η ζωή στο Σακπόρι ήταν γεμάτη. Ο όγκος των πραγμάτων που έπρεπε να μάθω με είχε τρομάξει. Βότανα που φύονταν και πότε θα έπρεπε να τα μαζέψει κανείς, γιατί αν μαζευτούν λάθος εποχή του χρόνου, τότε θα είναι τελείως άχρηστα. Αυτό μου είχαν πει ήταν το μεγαλύτερο μυστικό της βοτανολογίας. Τα φυτά, η τα φύλλα, η οι κορμοί η οι ρίζες έπρεπε να μαζευτούν μόνο μέσα σε μια δυο καθορισμένες μέρες. Έπρεπε να βρίσκεται το φεγγάρι στη σωστή του θέση, να βρίσκονται τα άστρα στη σωστή τους θέση και να είναι και η κατάλληλη εποχή. Εξάλλου θα πρέπει όταν μαζεύει κάποιος βότανα να βρίσκεται σε γαλήνια κατάσταση, έτσι τουλάχιστον μου είχαν πει, γιατί αν η διάθεσή του ήταν άσχημη τότε τα βότανα που θα είχε μαζέψει δεν θα άξιζαν καθόλου. Έπειτα έπρεπε να τα αποξηράνουμε. Αυτό ήταν πολύ δύσκολο. Μόνο μερικά τμήματα από τα βότανα ήταν χρήσιμα. Σε μερικές περιπτώσεις αυτό που μας χρειαζόταν ήταν η άκρη των φύλλων, από άλλα ο κορμός, το κοτσάνι. Έπειτα το κάθε κομμάτι έπρεπε να αντιμετωπιστεί με ιδιαίτερο τρόπο και με σεβασμό. Τις φλούδες των βοτάνων τις επεξεργαζόμαστε έτσι. Τις παίρναμε και τις τρίβαμε ανάμεσα στα χέρια, ιδιαίτερα καθαρά για αυτόν τον σκοπό άλλο μαρτύριο κι αυτό! Έτσι ώστε ο φλοιός να γίνει άπειροι μικροί κόκκοι. Έπειτα απλώναμε τους κόκκους αυτούς πάνω σε ένα πεντακάθαρο πάτωμα, όχι γυαλισμένο, μόνο τριμμένο, τριμμένο, τριμμένο ώσπου να μην υπάρχει καμία σκόνη, τίποτε. Έπειτα τα αφήναμε όλα στην αποξηραντική ικανότητα της φύσης. Φτιάχναμε αφέψημα βοτάνων, εγώ βέβαια δεν μπόρεσα ποτέ να καταλάβω πως είναι δυνατόν να υπάρχουν άνθρωποι που κατέβαζαν στην κοιλιά τους αυτά τα υγρά. Μου είχε σχηματιστεί στο μυαλό η ιδέα ότι όσο πιο άσχημη γεύση είχε ένα υγρό και όσο πιο άσχημα μύριζε, τόσο καλύτερο γιατρικό ήταν και μπορώ να πω 71

Με σιγουριά, από δικές μου παρατηρήσεις, ότι αν ένα γιατρικό είναι απαίσιο στη γεύση, τότε ο κακόμοιρος ο άρρωστος, μόλις το δοκιμάσει, γίνεται αμέσως καλά από τον φόβο μήπως του το δώσουν όλο. Είναι το ίδιο με αυτό που γίνεται όταν κανείς πηγαίνει στον οδοντίατρο, όταν έχει πια φτάσει στην πόρτα ο πόνος έχει φύγει και αναρωτιέται αν πρέπει να περάσει το κατώφλι η όχι. Αυτό μου θυμίζει και την ιστορία με τον χλωμό, αγχωτικό νεαρό πρόσφατα νυμφευμένο που συνοδεύοντας στο νοσοκομείο την πολύ, πολύ έγκυο γυναίκα του, γιατί είχε έρθει η ώρα της, είχε πει, πριν φτάσουν στην αίθουσα αναμονής. Είσαι σίγουρη αγάπη μου ότι θέλεις πραγματικά να το κάνεις αυτό. Σαν ειδικός μαθητής, κάποιος προορισμένος να μάθει πολλά και γρήγορα, δεν περιορίζα τις μελέτες μου μόνο στο Σακπόρι. Σπαταλούσα πολύ χρόνο και σε μελέτες στην Ποτάλα. Εκεί, είχα στη διάθεσή μου τους πιο μορφωμένους Λάμα, τον καθένα να μου διδάσκει το θέμα της ειδικότητάς του. Έμαθα πολλά πράγματα για την ιατρική. Έμαθα τον βελονισμό και πολύ αργότερα, κάτω από το βάρος των χρόνων της πείρας, έφτασα στο ακλόνητο συμπέρασμα ότι ο βελονισμός είναι πράγματι κάτι το θαυμάσιο για τους Ανατολίτες, για εκείνους που έχουν συνηθίσει σ' αυτόν. Άλλά, καθώς ανακάλυψα και στην Κίνα, οι δυτικοί είναι τρομερά σκεπτικοί και δυστυχώς υπνωτίζονται από την ίδια τους την απιστία για καθετί που δεν προέρχεται από τον Θεό της δικής τους χώρας. Υπήρχαν ιεροί διάδρομοι που έπρεπε να επισκεφτώ, βαθιά, βαθιά μέσα στον κόσμο του βουνού της Ποτάλα. Οι διάδρομοι αυτοί οδηγούσαν σε μια τεράστια σπηλιά που φαινόταν να έχει μια εσωτερική θάλασσα. Μου είπαν ότι αυτό ήταν το υπόλειμμα εκείνης της εποχής που το Θιβέτ ήταν μια ευτυχισμένη παραθαλάσσια χώρα. Και σίγουρα μέσα σ' αυτήν την τεράστια σπηλιά συνάντησα άλλα παράξενα υπολείμματα, σκελετούς φανταστικών πλασμάτων που πολύ αργότερα στη ζωή μου έμαθα ότι ήταν μαστόδοντα, δεινόσαυροι και άλλα εξωτικά ζώα. Έπειτα σε πολλά σημεία μπορούσε να βρει κανείς κομμάτια φυσικού κρυστάλλου, μέσα στον οποίο υπήρχαν φύκια και καμιά φορά και κανένα καλοδιατηρημένο ψάρι. Αυτά γνωρίζονταν σαν ιερά αντικείμενα, σαν μηνύματα από το παρελθόν. Το πέταγμα του αετού ήταν μια τέχνη στην οποία είχα καταπληκτικές επιτυχίες. Μια φορά τον χρόνο πηγαίναμε στα ψηλά βουνά να μαζέψουμε σπάνια βότανα και γενικά να αναζωογονηθούμε λίγο από την σκληρή ζωή του μοναστηριού.⁷²

Τ. Λομπσανγκ Ραμππα Η Αληθεια 1976

Μερικοί από μας που μας άρεσε το επικίνδυνο παιχνίδι πετούσαμε τότε πολλούς αετούς και μάλιστα στην αρχή είχα πιστέψει ότι η προφητεία μιλούσε για κάτι τέτοιες στιγμές, αλλά μετά κατάλαβα ότι δεν ήταν δυνατόν να μιλάει για αετό που τον χειρίζεται από το έδαφος ένας άνθρωπος. Η προφητεία το είχε αποκλείσει αυτό. Εδώ, σ' αυτό το είδος των αετών, αν το σχοινί έσπαζε η ξέφευγε από τα χέρια των πολλών μοναχών, τότε ο αετός θα έπεφτε και εκείνος που θα βρισκόταν επάνω του θα σκοτωνόταν. Στο διάστημα της ζωής μου στο Σακπόρι συνάντησα πολλές φορές τον Εσώτατο εκείνο, τον Δέκατο Τρίτο Δαλάι Λάμα, και από την αρχή ένιωσα αγάπη και σεβασμό γι' αυτόν. Ήξερε ότι σε λίγα χρόνια το Θιβέτ θα το καταλάμβαναν αλλά αυτό ήταν η θέληση των θεών και μεις πρέπει να υπακούμε σ' αυτούς. Στην πραγματικότητα δεν θα μπορούσε ποτέ να υπάρξει κανένα είδος αντίστασης, γιατί στο Θιβέτ δεν υπήρχαν καθόλου όπλα. Δεν μπορείς να αντισταθείς στον άνθρωπο που κρατάει τουφέκι με τους τροχούς προσευχής η με τα κομπολόγια. Σε αυτές τις συναντήσεις ο μεγάλος Δέκατος Τρίτος μου έδωσε οδηγίες, ιερές διαταγές. Δέχτηκα καθοδήγηση και συμβουλές, αγάπη και κατανόηση, κάτι που και οι ίδιοι μου οι γονείς μου το είχαν αρνηθεί τελείως. Τότε ήταν που αποφάσισα πως ότι και αν συναντούσα στη ζωή μου, θα έκανα το πάν για να εκπληρώσω το έργο μου. Υπήρξαν βέβαια και στιγμές που είχα δει τον πατέρα μου. Κάθε φορά απομακρυνόταν από μένα με παγωμένο το πρόσωπο σαν να ήμουν ο τελευταίος των τελευταίων, κάποιος άξιος περιφρόνησης. Μία φορά, σχεδόν στο τέλος της παραμονής μου στην Ποτάλα, επισκέφτηκα και το σπίτι μου. Η μητέρα μου με αρρώστησε με την υπερβολική της τυπικότητα, μου φερόταν σαν να ήμουν απλώς κάποιος επισκέπτης Λάμα. Ο πατέρας μου, πιστός στις αρχές του, δεν με δέχτηκε και πήγε και κλείστηκε στο γραφείο του ενώ η Γιασοντάρα, η αδερφή μου, με κοίταξε σαν να ήμουν κάποιο τέρας που είχε ξεφύγει από έναν τρομακτικό εφιάλτη. Στο τέλος επισκέφτηκα πάλι τα διαμερίσματα του Εσώτατου εκείνου και άκουσα πολλά που δεν προτίθεμαι να επαναλάβω εδώ. Το πιο σημαντικό όμως ήταν ότι την επόμενη εβδομάδα θα έφευγα για την Κίνα για να μελετήσω ιατρική στο πανεπιστήμιο της Τσονγκίνγκ. Αλλά, μου είχαν πει, θα έπρεπε να πάω εκεί με διαφορετικό όνομα, δεν θα μπορούσα να χρησιμοποιώ το Ράμππα, γιατί πιθανόν να με έπιαναν οι Κινέζοι για να με χρησιμοποιήσουν σαν μεσολαβητικό όργανο με το Θιβέτ.⁷³

Εκείνη την εποχή υπήρχε στην Κίνα μια ομάδα ανθρώπων που ήθελαν να

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

πέσει η κυβέρνηση και στο σκοπό αυτό είχαν αφιερώσει τη ζωή του για να πετύχουν τον σκοπό τους θα μεταχειρίζονταν οποιοδήποτε μέσο. Έτσι λοιπόν διάλεξα κι εγώ κάποιο άλλο όνομα. Τώρα βέβαια πως ήταν δυνατόν ένα κακόμοιρο Θιβητιανό αγόρι, που μόλις είχε περάσει την εφηβική ηλικία, να μπορούσε να διαλέξει ένα Κινέζικο όνομα, αφού δεν είχε πάει ούτε μια φορά στην Κίνα. Είχα τότε βασανιστεί από αυτήν την ερώτηση και κάποτε είχε έρθει ξαφνικά ένα όνομα στο μυαλό μου. Θα έπαιρνα το όνομα Κουόν Σούου που σε μία διάλεκτο της Κίνας σήμαινε ιερέας του λόφου. Στα σίγουρα αυτό το όνομα μου ταίριαζε. Αλλά ήταν ένα όνομα που οι άνθρωποι δεν το πρόφεραν και με μεγάλη ευκολία οι δυτικοί, εννοείται και έτσι σε λίγο έγινε Κουάν. Το όνομα λοιπόν είχε βρεθεί. Τα χαρτιά μου ήταν έτοιμα. Μου έδωσαν ειδικά χαρτιά από την Ποτάλα που βεβαίωναν το επίπεδο των γνώσεών μου, γιατί, όπως μου είπαν και όπως αργότερα ανακάλυψα και μόνος μου, οι δυτικοί δεν πιστεύουν τίποτε, εκτός κι αν είναι γραμμένο σε χαρτί η μπορεί να άγγιχτε! Η να διαλυθεί. Έτσι λοιπόν είχαν ετοιμαστεί και τα κατάλληλα χαρτιά για μένα, που μου δόθηκαν μετά από μια τελετή. Σε λίγο ήρθε η ώρα που θα έπρεπε να φύγω για την Τσονγκίνγκ. Ο οδηγός μου, ο Λάμα Μινγκιάρ Ντόνταπ, κι εγώ αποχαιρετιστήκαμε λυπημένοι. Ήξερε ότι δεν επρόκειτο να τον ξαναδώ με αυτή την γήινη μορφή. Με διαβεβαίωσε πάλι και πάλι όμως ότι θα ξανασυναντιόμαστε πολλές φορές στον Αστρικό κόσμο. Μαζί μου ερχόταν μια ομάδα ανθρώπων που θα με προστάτευε από τους Κινέζους ληστές και θα γύριζαν για να αναγγείλουν την ασφαλή άφιξή μου στην Τσονγκίνγκ. Ξεκινήσαμε, περάσαμε τα υψίπεδα της κοιλάδας της Λάσα και κατεβήκαμε στον κάμπο, έναν χώρο που μας φάνηκε σχεδόν τροπικός από τα εξωτικά λουλούδια του τα θαυμάσια ροδόδεντρα. Περάσαμε από πολλά μοναστήρια και πολλές φορές περνούσαμε τις νύχτες μας σε κανένα από αυτά, αν τύχαινε βέβαια να βρεθεί στον δρόμο μας, την κατάλληλη στιγμή. Ήμουν ένας Λάμα, ένας ηγούμενος και μια αναγνωρισμένη μετενσάρκωση και έτσι όπου και να πηγαίναμε μας πρόσεχαν ιδιαίτερα. Αλλά εμένα δεν μου άρεσαν αυτές οι περιποιήσεις, γιατί μου θύμιζαν ότι σε λίγο θα άρχιζα μια ζωή γεμάτη βάσανα.⁷⁴

Σιγά σιγά αφήσαμε τα σύνορα του Θιβέτ και περάσαμε στην Κίνα. Εδώ, σε κάθε μεγάλο χωριό συναντούσαμε Κομμουνιστές λευκούς ανθρώπους που

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

καθισμένοι πάνω σε ένα κάρο μιλούσαν στους εργάτες για τα θαύματα του Κομμουνισμού και εξηγούσαν γιατί θα πρέπει να γίνει επανάσταση. Κάτι που έγινε χωρίς όμως να λυθεί κανένα πρόβλημα! Οι μέρες περνούσαν και το μεγάλο ταξίδι μας έφτανε στο τέλος του. Εκείνες τις μέρες η μεγαλύτερη ενόχληση ερχόταν από μερικούς Κινέζους χωρικούς που με κοιτούσαν με ανοιχτό το στόμα πιστεύοντας ότι είμαι δυτικός. Είχα γκριζα μάτια αντί για καφέ και τα μαλλιά μου ήταν σκούρα αλλά όχι λαμπερά μαύρα, όπως έπρεπε και έτσι πολλοί πίστευαν ότι ήμουν μεταμφιεσμένος Ρώσος! Από τότε που ήρθα στη δύση έχω ακούσει τις πιο παράλογες ιστορίες γύρω από μένα. Μία από αυτές, που με έκανε να διασκεδάσω ιδιαίτερα, ήταν εκείνη που έλεγε ότι ήμουν Γερμανός σταλμένος στη Λάσα από τον Χίτλερ για να μάθω τα μυστικά των απόκρυφων επιστημών και γυρίζοντας πίσω στο Βερολίνο να βοηθήσω τον πόλεμο με μαγικά μέσα. Εγώ όμως εκείνες τις μέρες ούτε ήξερα καν ότι υπήρχε άνθρωπος με το όνομα Χίτλερ. Είναι αξιοθαύμαστο το γεγονός με πόση ευκολία πιστεύει ο δυτικός οτιδήποτε άλλο εκτός από την αλήθεια. Όσο περισσότερη αλήθεια περιέχει ένα θέμα, τόσο δυσκολότερο είναι για τον δυτικό να τον πιστέψει. Αλλά αφού μιλάμε για τον Χίτλερ και τους Θιβετιανούς θα πρέπει να πω ότι είναι αλήθεια το γεγονός ότι μια ομάδα Θιβετιανών είχε συλληφθεί από τους ναζί στη διάρκεια του πολέμου, είχε αναγκαστεί να πάει στο Βερολίνο, αλλά στα σίγουρα δεν έκανε τίποτα για να βοηθήσει τον Χίτλερ να κερδίσει τον πόλεμο, αυτό το αποδεικνύει και η ιστορία. Τελικά κάποια στιγμή, μετά από μια στροφή του δρόμου, βρεθήκαμε μπροστά στην παλιά πόλη Τσονγκίνγκ. Η πόλη αυτή ήταν χτισμένη πάνω σε ψηλές χαράδρες στο βάθος των όποιων κυλούσαν ποταμοί. Ένας από αυτούς μου ήταν ιδιαίτερα γνωστός, ο Τσιαλίνγκ. Η Τσονγκίνγκ με τους απότομους δρόμους της έβρεχε τα πόδια της σε δύο ποταμούς, τον Γιάνγκτσε και τον Τσιαλίνγκ. Όπου συναντιόνταν αυτοί οι δύο σχηματιζόταν ένα καινούργιο παρακλάδι και έτσι από μακριά η πόλη έμοιαζε με νησί. Εφτακόσια ογδόντα σκαλοπάτια ανεβήκαμε για να φτάσουμε στην πόλη. Μείναμε να κοιτάζουμε σαν χαζοί τα μαγαζιά και τις αποθήκες, που στα μάτια μας έπαιρναν περίεργες διαστάσεις, με τα εμπορεύματα που δεν μπορούσαμε να καταλάβουμε τη χρησιμότητά τους. Τα αντικείμενα στις βιτρίνες γυάλιζαν, από πολλά 75

Μαγαζιά έρχονταν φωνές, μέσα από κουτιά συνομιλούσαν διάφοροι ξένοι και μετά μέσα από άλλα κουτιά έβγαιναν μελωδίες. Για μας όλα αυτά ήταν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

θαυμαστά, και εγώ, ξέροντας ότι θα μείνω για αρκετό καιρό σ' αυτό το περιβάλλον, άρχισα να τρέμω από τον φόβο. Η ακολουθία μου με αναστάτωνε με τον τρόπο που συμπεριφερόταν. Ο καθένας από τους άντρες έτρεμε από τη νευρικότητα, είχε ανοιχτό το στόμα του και τα μάτια του πεταγμένα έξω από τις κόγχες. Σκέφτηκα ότι θα πρέπει να μοιάζουμε σαν μια παρέα χωριατόπαιδων με τον τρόπο που κοιτάζαμε. Αλλά τότε σκέφτηκα ότι στο κάτω-κάτω δεν είχαμε έρθει στην πόλη για να ασχολιόμαστε με αυτά, έπρεπε να παρουσιαστώ στο πανεπιστήμιο, έτσι πήραμε τον δρόμο προς τα κει. Οι σύντροφοί μου περίμεναν στην αυλή απέξω, ενώ εγώ πήγα να γραφτώ παρουσιάζοντας τον φάκελο που με τόση προσοχή είχα φέρει από τη Λάσα. Δούλεψα σκληρά στο πανεπιστήμιο. Ο τρόπος της εκπαίδευσής μου ήταν τελείως διαφορετικός από αυτόν που ζητούσε το σύστημα του πανεπιστημίου και έτσι έπρεπε να δουλεύω διπλάσια από τους άλλους. Ο διευθυντής του πανεπιστημίου με είχε προειδοποιήσει ότι οι συνθήκες θα ήταν δύσκολες. Μου είχε πει ότι αυτός είχε μετεκπαιδευτεί σύμφωνα με τα τελειότερα Αμερικάνικα συστήματα και ότι τώρα προσπαθούσε μαζί με το επιτελείο του να δώσει στους μαθητές του ένα μείγμα Κινέζικης και Αμερικάνικης ιατρικής, χειρουργικής ιδιαίτερα. Η ζωή μου ήταν σκληρή εκεί, γιατί δεν ήξερα τίποτε γύρω από τον ηλεκτρισμό. Όμως πόσο σύντομα έμαθα! Η ανατομία ήταν εύκολη. Ήξερα πολλά πράγματα από τη διαμονή μου με τους νεκροπομπούς στη Λάσα και είχα διασκεδάσει πάρα πολύ όταν μας μάζεψαν για πρώτη φορά σε μια αίθουσα με νεκρά σώματα κι εκεί πολλοί από τους μαθητές είχαν κιτρινίσει, ενώ μερικοί είχαν λιποθυμήσει κιόλας. Κι όμως ήταν τόσο απλό να σκεφτεί κανείς ότι αυτά τα σώματα δεν θα ένιωθαν τίποτε από τις ερασιτεχνικές μας προσπάθειες να τα κόψουμε, ήταν απλώς σαν μερικά παλιά ρούχα που είχαν τελειώσει τον σκοπό τους και τώρα θα κόβονταν για να γίνουν κάτι άλλο. Στην αρχή λοιπόν η πανεπιστημιακή ζωή ήταν πολύ δύσκολη για μένα αλλά σιγά σιγά τα κατάφερα να φτάσω σχεδόν στην κορυφή της τάξης. Εκείνη την εποχή πάνω-κάτω είχε έρθει και έδινε διαλέξεις στο πανεπιστήμιο και ένας γέροντας βουδιστής ιερέας. Έκανα μερικές ερωτήσεις για αυτόν και οι απαντήσεις που πήρα ήταν. Μην ασχολείσαι μαζί του, είναι απλώς ένας γέροντας τσαρλατάνος, είναι τόσο παράξενος! 76

Αυτό και μόνο με έπεισε ότι θα έπρεπε να προσπαθήσω να παρακολουθήσω τις διαλέξεις του. Σίγουρα θα άξιζαν τον κόπο. Ζήτησα επίσημα άδεια για να παρακολουθήσω και μου την έδωσαν με μεγάλη χαρά. Μετά από μερικές

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

διαλέξεις καθόμαστε όλοι περιμένοντας την είσοδο του ομιλητή. Μόλις μπήκε σηκωθήκαμε και παραμείναμε όρθιοι ωστόσο μας πει να καθίσουμε. Άρχισε λέγοντας. Δεν υπάρχει θάνατος. Όχι θάνατος, σκέφτηκα, Ω, θα μας δώσει διάλεξη για μυστικιστικά θέματα, θα ονομάσει τον θάνατο μετάβαση που, στο κάτω-κάτω, ήταν και σωστότερη έκφραση. Αλλά ο γέροντας ομιλητής μας άφησε λίγη ώρα να βράσουμε από την ανυπομονησία μας και έπειτα συνέχισε. Το εννοώ αυτό κυριολεκτικά. Μόνο να ξέραμε πως να μπορούσαμε να κάνουμε τη ζωή να διαρκεί ατέλειωτα. Ας κοιτάξουμε την πορεία του γήρατος και έπειτα ελπίζω να καταλάβετε και σεις τι εννοώ. Συνέχισε. Ένα παιδί γεννιέται και ακολουθεί έναν ορισμένο τρόπο ανάπτυξης. Σε κάποια ηλικία, που ποικίλλει ανάλογα με το κάθε άτομο, η πραγματική ανάπτυξη λέγεται ότι σταματάει και ότι από κει και πέρα υπάρχει ο εκφυλισμός του γήρατος. Και τότε είναι που βλέπουμε έναν ψηλό άντρα να γίνεται κοντότερος, γιατί τα κόκαλά του φθίνουν. Κοίταξε τριγύρω για να δει αν τον παρακολουθούσαμε και μόλις πρόσεξε το ενδιαφέρον μου, μου χαμογέλασε ευχαριστημένα. Έπειτα συνέχισε. Ένας άνθρωπος πρέπει να είναι σε θέση να ανοικοδομεί τα κύτταρά του, έτσι ώστε, αν για παράδειγμα, κοπεί σε κάποιο μέρος του σώματός του, τότε ο εγκέφαλός του θα πρέπει να είναι σε θέση να θυμάται πως ήταν η σάρκα πριν το κόψιμο και έπειτα θα πρέπει να είναι σε θέση να προμηθεύσει όμοια η παρόμοια κύτταρα για να διορθωθεί η ζημιά. Τώρα, κάθε φορά που προχωράμε φθείρουμε ορισμένα κύτταρα και όλα αυτά θα πρέπει να ανοικοδομηθούν, να αντικατασταθούν. Χωρίς μια ακριβή μνήμη δεν θα μπορούσαμε να διατηρήσουμε το σώμα μας έτσι όπως είναι. Κοίταξε τριγύρω του πάλι, έπειτα σούφρωσε τα χείλη του και συνέχισε. Αν το σώμα, η μάλλον, ο εγκέφαλος ξεχάσει το σχέδιο της εξέλιξης, τότε τα κύτταρα θα ξεφύγουν από κάθε έλεγχο, θα αρχίσουν να μεγαλώνουν χωρίς κανένα προηγούμενο σχέδιο. Αυτά είναι τα κύτταρα του καρκίνου. Ο καρκίνος δείχνει ότι υπάρχουν κύτταρα που έχουν ξεφύγει από τον έλεγχο του εγκεφάλου που θα έπρεπε να ρυθμίζει τον ακριβή τρόπο λειτουργίας τους. 77

Και έτσι έχουμε έναν άνθρωπο που να έχει μέσα στο σώμα του μεγάλους όγκους. Αυτοί προκαλούνται από κύτταρα που μεγαλώνουν με τυχαίο τρόπο και που έχουν ξεφύγει από τον έλεγχο του εγκεφάλου. Σταμάτησε για να πει μια ρουφηξιά νερό και μετά συνέχισε. Όπως συμβαίνει και με τους

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

περισσότερους από μας, το κέντρο ανάπτυξης και αντικατάστασης που βρίσκεται στον εγκέφαλο έχει ελάττωμα στη μνήμη. Αφού τα καταφέρνει και αναπαράγει κύτταρα για χιλιάδες φορές κάποια στιγμή ξεχνάει τον ακριβή τρόπο σχηματισμού τους και σιγά σιγά αρχίζει αυτό που εμείς ονομάζουμε γήρας. Τώρα, αν καταφέραμε και θυμίζαμε στον εγκέφαλο το ακριβές σχήμα και μέγεθος κάθε κυττάρου που χρειάζεται αντικατάσταση, τότε το σώμα θα εμφανιζόταν να έχει συνέχεια την ίδια ηλικία, να βρίσκεται συνέχεια στην ίδια κατάσταση. Με λίγα λόγια θα είχαμε πετύχει την αθανασία, εκτός βέβαια από τις περιπτώσεις που θα είχαμε ολοκληρωτική καταστροφή του σώματος η καταστροφή των κυττάρων. Το ξανασκέφτηκα αυτό και τότε σαν αστραπή πέρασαν από το μυαλό μου τα λόγια με τα όποια ο οδηγός μου, ο Λάμα Μινγκιάρ Ντόνταπ, είχε πει το ίδιο πράγμα, αλλά κάπως διαφορετικά, και τότε εγώ ήμουν πολύ μικρός η πολύ ανόητος η και τα δύο για να μπορέσω να καταλάβω τι ακριβώς ήθελε να πει. Οι διαλέξεις ήταν ενδιαφέρουσες. Μελετούσαμε τόσα πολλά θέματα που δεν είναι γνωστά στη δύση. Παράλληλα με τον γνωστό δυτικό τύπο παθολογίας και χειρουργικής, μελετούσαμε βελονισμό και θεραπεία με βότανα. Φυσικά η ζωή μας δεν ήταν μόνο δουλειά, τα καταφέραμε και διασκεδάσαμε κάπως. Κάποια μέρα που περιπλανόμαστε με έναν φίλο μου βρεθήκαμε στην όχθη των ποταμών, όπου είχε αφηθεί για κάποιον λόγο ένα αεροπλάνο. Η μηχανή αγκομαχούσε λίγο και η προπέλα μόλις γύριζε. Μου ήρθαν στο νου οι χαρταετοί που πετούσα και είπα στον φίλο μου. Βάζω στοίχημα ότι θα μπορούσα να πετάξω μ' αυτό το πράγμα. Γέλασε κοροϊδευτικά και απάντησε. Εντάξει, θα σου δείξω εγώ τώρα. Κοίταξα τριγύρω για να δω μήπως υπάρχει κανένας και τελικά τα κατάφερα προς μεγάλη έκπληξη δική μου και πολλών παρατηρητών να πετάξω μ' αυτό το πράγμα, όχι βέβαια σύμφωνα με τους κανόνες των βιβλίων. Τα ακροβατικά μου ήταν τελείως ακούσια και τελικά επέζησα και προσγειώθηκα ασφαλής μόνο και μόνο επειδή είχα γρηγορότερα αντανακλαστικά από πολλούς άλλους. Εντυπωσιάστηκα τόσο από αυτήν την τόσο επικίνδυνη πτήση ώστε τελικά έμαθα να πετάω-κανονικά. 78

Και επειδή τα κατάφερα πολύ καλύτερα από ότι οι μέσοι μαθητές μου πρόσφεραν μια θέση στις Κινέζικες αεροπορικές δυνάμεις. Σύμφωνα με τα δυτικά δεδομένα θα γινόμουν στρατιωτικός ιατρός. Όταν τέλειωσα τις μελέτες μου σαν πιλότος, τότε ο επικεφαλής αξιωματικός με παρότρυνε να συνεχίσω ωστόσο να πάρω και δίπλωμα μηχανικού αεροπλάνων. Μόλις

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

έγινε κι αυτό, γεμάτος με ένα σωρό επίσημα χαρτιά ετοιμάστηκα να φύγω από την Τσονγκίνγκ. Αλλά δυστυχώς μου έφεραν ένα πολύ δυσάρεστο μήνυμα σχετικά με τον Δέκατο Τρίτο Δαλάι Λάμα, τον Εσώτατο εκείνο και εγώ, υπακούοντας στη διαταγή, γύρισα στη Λάσα για λίγο. Αλλά το πεπρωμένο είχε άλλα σχέδια για μένα και εγώ έπρεπε να ακολουθήσω τα λόγια εκείνων που ήξεραν πολλά περισσότερα από μένα. Ξαναγύρισα λοιπόν στην Τσονγκίνγκ και μετά έφυγα για τη Σανγκάη. Για λίγο διάστημα έμεινα εκεί σαν αξιωματικός των Κινεζικών δυνάμεων. Οι Κινέζοι τότε αντιμετώπιζαν τρομερές δυσκολίες γιατί οι Ιάπωνες προσπαθούσαν να βρουν αφορμή να εισβάλουν στην Κίνα. Δημιουργούσαν προβλήματα στους ξένους ελπίζοντας ότι κι αυτοί με τη σειρά τους θα τα έβαζαν με την κυβέρνηση της Κίνας. Ξεγύμνωναν άντρες και γυναίκες δημόσια και Ιάπωνες στρατιώτες τους έψαχναν με το δικαιολογητικό ότι ήθελαν να ελέγξουν μήπως μεταφέρουν μηνύματα. Είδα μια νεαρή γυναίκα που πρόβαλε κάποια αντίσταση. Την ανάγκασαν να στέκεται ολόγυμνη μέσα στο κέντρο ενός πολυσύχναστου δρόμου. Είχε φτάσει πια σε κατάσταση υστερίας, αλλά κάθε φορά που προσπαθούσε να απομακρυνθεί έβλεπε την κάνη ενός όπλου να τη σημαδεύει. Οι Κινέζοι που παρακολουθούσαν δεν μπορούσαν να κάνουν τίποτε, δεν ήθελαν να δημιουργήσουν διεθνές θέμα. Αλλά κάποια στιγμή μια γριά Κινέζα δεν είχε αντέξει και είχε ρίξει στους ώμους της νεαρής γυναίκας ένα παλτό. Ένας στρατιώτης πήδηξε έμπορος και με μια απότομη κίνηση έκοψε το χέρι που πρόσφερε το παλτό. Μένω κατάπληκτος τώρα, μετά από όσα έχω δει, ότι υπάρχουν άνθρωποι στον κόσμο που προσφέρουν στους Γιαπωνέζους φιλία κλπ, μόνο και μόνο επειδή και αυτοί με τη σειρά τους προσφέρουν φτηνά εργατικά χέρια. Οι Ιάπωνες είναι ντροπή για τη Γη, εξαιτίας αυτής της παράλογης επιθυμίας τους να κυριαρχούν. Στη Σανγκάη δούλεψα την ιατρική και με μεγάλη επιτυχία μάλιστα. Ίσως, αν δεν είχε αρχίσει ο Ιαπωνικός πόλεμος, να είχα μείνει στη Σανγκάη, αλλά τελικά την **7η Ιουλίου του 1937**, έγινε 79

Ένα επεισόδιο στη γέφυρα του Μάρκο Πόλο που κυριολεκτικά οδήγησε στον πόλεμο. Εγώ είχα κληθεί στη Σανγκάη για να επιστατώ τη συναρμολόγηση ενός μεγάλου τρικινητήριου αεροπλάνου που είχε τοποθετηθεί εκεί για να το πάρει μια εταιρεία που ήθελε να αρχίσει την λειτουργία μιας αεροπορικής γραμμής στην περιοχή. Με ένα φίλο μαζί,

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

πήγαμε στις αποβάθρες και βρήκαμε το αεροπλάνο διαλυμένο, το σώμα και τα φτερά ξεχωριστά. Το σύστημα προσγειώσεως δεν είχε ακόμα συνδεθεί και οι τρεις κινητήρες βρίσκονταν σε διαφορετική θέση. Με τη χρήση ψυχομετρίας και απευθυνόμενος στην κοινή λογική τα κατάφερα να διευθύνω τους εργάτες να κάνουν τη συναρμολόγηση του αεροπλάνου. Αρχισα κι εγώ τον έλεγχο εξετάζοντας τους κινητήρες, τα καύσιμα και το λάδι. Έβαλα μπρος τη μία μηχανή μετά την άλλη, τις έσβησα, τις άφησα λίγο και μετά τις ξανάρχισα και τις άφησα για λίγη ώρα να βρυχώνται. Όταν βεβαιώθηκα στο τέλος ότι δεν είχαν κανένα πρόβλημα, πήρα το αεροπλάνο και άρχισα να το γυροφέρνω πάνω και κάτω σε μια λωρίδα Γης έτσι ώστε να αποκτήσω κάποια επαφή μαζί του, γιατί στο κάτω κάτω δεν μπορείς να κάνεις εύκολα καλά ένα τρικινητήριο αεροπλάνο! Τελικά έμεινα ευχαριστημένος αφού μπορούσα να τα βγάλω πέρα μια χαρά με τον έλεγχό μου. Έπειτα μαζί με έναν φίλο που έτρεφε απεριόριστη πίστη σε μένα πετάξαμε ως πέρα ψηλά. Είχα πει σε μερικούς αχθοφόρους να τοποθετήσουν μπροστά στις ρόδες του αεροπλάνου μεγάλες πέτρες με τις οδηγίες να τραβήξουν τα σχοινιά με τα όποια θα τις είχαν δέσει μόλις θα έκανα νόημα με το χέρι μου. Έπειτα άνοιξα και τις τρεις παροχές αέρα και το αεροπλάνο άρχισε να μουγκρίζει και να τρέμει. Τελικά σήκωσα το δεξί μου χέρι, οι πέτρες τραβήχτηκαν και εμείς αρχίσαμε να τρέχουμε σαν τρελοί πάνω στο χώμα. Την τελευταία στιγμή, τα κατάφερα και έστρεψα το αεροπλάνο προς τα πάνω σε μια εντελώς ανορθόδοξη γωνία, αλλά πια βρισκόμαστε στον αέρα. Μείναμε να πετάμε για μία η δύο ώρες για να το συνηθίσουμε αυτό το πράγμα. Σε λίγο ξαναγυρίσαμε στον χώρο προσγειώσεως και παρατηρώντας προσεχτικά την κατεύθυνση του καπνού, προσγειωθήκαμε αργά ακολουθώντας την πορεία του ανέμου. Πρέπει να ομολογήσω ότι στο τέλος ήμουν λουσμένος στον ιδρώτα. Ο φίλος μου βρισκόταν σε πολύ χειρότερη κατάσταση παρά την πίστη που είχε σε μένα. Αργότερα πήρα τη διαταγή να μετακινήσω το αεροπλάνο σε άλλη περιοχή, όπου θα μπορούσαν να το φυλάνε μέρα και νύχτα,80

Γιατί οι αψιμαχίες ήταν εξαιρετικά έντονες και μερικοί από τους ξένους πίστευαν ότι θα μπορούσαν να κάνουν ότι θέλουν την περιουσία των Κινέζων. Δεν θέλαμε να πάθει τίποτε το μεγάλο μας αεροπλάνο. Κάναμε επίσης και ορισμένες αλλαγές μέσα στο αεροπλάνο. Μετακινήσαμε πολλά από τα καθίσματα και βάλουμε στις θέσεις τους αναπηρικές καρέκλες. Στη

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

μια άκρη του αεροπλάνου υπήρχε ένα μεταλλικό τραπέζι που θα το χρησιμοποιούσαμε για επείγουσες ανάγκες. Πιστεύαμε ότι θα χρειαζόταν, γιατί τώρα πια στα τέλη του 1938 ο εχθρός πλησίαζε τα περίχωρα της Σανγκάης και εγώ είχα οδηγίες να σταματήσω να εργάζομαι, έστω και τις λίγες ώρες που δούλευα ως τώρα. Στο τέλος ήρθε η διαταγή να πάρω το αεροπλάνο σε μια ασφαλή περιοχή όπου θα ξαναβαφόταν, κάτασπρο με κόκκινο σταυρό. Θα ζωγραφίζαμε επίσης πάνω του, στα Κινεζικά και τα Ιαπωνικά, την επιγραφή νοσοκομειακό αεροπλάνο. Αλλά τελικά η επιγραφή δεν ήταν προορισμένη να κρατήσει για πολύ. Βόμβες έπεφταν στη Σανγκάη, ο αέρας ήταν γεμάτος από την οξεία μυρωδιά των εκρηκτικών, γεμάτα από μόρια σκόνης που χτυπούσαν τα ρουθούνια και ερέθιζαν τα μάτια έτσι καταστράφηκε η μπογιά του γέρο Αμπι, όπως φωνάζαμε το αεροπλάνο μας. Και κάποτε ο Αμπι βρέθηκε στον αέρα για να ξαναπέσει με δύναμη στο χώμα. Μια γειτονική βόμβα που είχε σκάσει του κατάστρεψε το σύστημα προσγειώσεως. Με τεράστιο κόπο και αφάνταστη πρωτοτυπία επιδιορθώσαμε τη ζημιά με κομμάτια μπαμπού, ήταν σαν να τοποθετούσαμε κομμάτια ξύλα σε σπασμένα πόδια. Αλλά έχοντας τοποθετήσει το μπαμπού σωστά και σταθερά, πήρα το αεροπλάνο και άρχισα να τρέχω πάνω κάτω για να δω αν θα τα κατάφερνε να αντέξει. Όλα ήταν εντάξει. Καθόμαστε μέσα στο αεροπλάνο, όταν μέσα από μια μεγάλη ανακατωσούρα εμφανίστηκε ένας οξύθυμος Κινέζος στρατηγός γεμάτος αλαζονεία και εγωισμό που ερχόταν στο αεροδρόμιο μας περιτριγυρισμένος από κατώτερα μέλη του επιτελείου του. Με απότομο τρόπο μας διέταξε να τον μεταφέρουμε στον προορισμό του. Δεν δεχόταν με κανέναν τρόπο τις παρατηρήσεις μας ότι το αεροπλάνο δεν θα μπορούσε να πετάξει αν δεν γίνονταν ακόμη μερικές συμπληρωματικές διορθώσεις. Δεν δεχόταν τις παρατηρήσεις μας ότι είμαστε νοσοκομειακό αεροπλάνο και ότι διεθνείς νόμοι δεν επέτρεπαν τη μεταφορά ένοπλων με νοσοκομειακά. Διαφωνήσαμε αλλά η θέση του ήταν ισχυρότερη. Αυτός το μόνο που είχε να πει ήταν. 81

Πάρτε αυτούς τούς Ανθρώπους και σκοτώστε τους, γιατί αρνήθηκαν να υπακούσουν σε στρατιωτικές διαταγές. Αυτό βέβαια θα ήταν το τέλος για μας. Τότε θα αρχίζαμε πράγματι να πετάμε, αλλά χωρίς αυτόν μαζί μας! Οι ένοπλοι άντρες ανέβηκαν επάνω απομακρύνοντας τον ιατρικό εξοπλισμό πετάγοντάς τον απλώς έξω από την πόρτα για να κάνουν χώρο για τους εαυτούς τους. Βρέθηκαν πεταγμένα έξω και οι αναπηρικές καρέκλες, και το

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

τραπέζι και τα όργανά μας. Τα πέταξαν έξω σαν να ήταν σκουπίδια που δεν θα χρησίμευαν σε τίποτε. Τελικά έτσι όπως ήρθαν τα πράγματα αυτό έγινε. Σηκωθήκαμε και κατευθυνθήκαμε προς τον προορισμό μας, αλλά τελικά δύο ώρες μετά την αναχώρηση μας εμφανίστηκαν στον ουρανό οι κόκκινοι δαίμονες, τα ιαπωνικά πολεμικά, ορδές ολόκληρες σαν να ήταν επίθεση από κουνούπια. Το μισητό κόκκινο σύμβολο έλαμπε πάνω στα φτερά. Άρχισαν να μας περιτριγυρίζουν δείχνοντας επιδεικτικά τα κόκκινα σύμβολά τους και έπειτα τελείως απρόσμενα άρχισαν να μας γεμίζουν σφαίρες. Από τότε ποτέ δεν συμπάθησα τους Ιάπωνες, αλλά σίγουρα οι μέρες που ακολούθησαν έδωσαν μεγαλύτερη βάση στο μίσος μου. Πέσαμε κάτω και εγώ ήμουν ο μόνος που επέζησε. Έπεσα στο πιο ανθυγιεινό μέρος της Κίνας μέσα σε ένα χαντάκι όπου ρίχνονταν όλα τα σκουπίδια. Έπεσα λοιπόν εκεί μέσα, πήγα ως τον πάτο και γλίτωσα με σπασμένους δύο αστραγάλους. Έφτασαν οι Ιάπωνες στρατιώτες, με πήραν μαζί τους στο αρχηγείο τους και με μεταχειρίστηκαν κυριολεκτικά απαίσια, γιατί αρνήθηκα να τους δώσω κάθε πληροφορία που ήθελαν εκτός από το ότι ήμουν αξιωματικός στις κινέζικες δυνάμεις. Φαίνεται ότι αυτό τους ενόχλησε τρομερά, γιατί μου έσπασαν τα δόντια μου, μου έβγαλαν τα νύχια μου και μου έκαναν ένα σωρό άλλα πράγματα που ακόμα με βασανίζουν. Για παράδειγμα έβαζαν μέσα στο σώμα μου εύκαμπτους σωλήνες. Έπειτα έπαιρναν νερό, μουστάρδα και πιπέρι, τα ανακάτευαν και τα έριχναν κατά μεγάλες ποσότητες μέσα μου. Αυτός είναι και ένας από τους λόγους που σήμερα υποφέρω τόσο, αν και έχουν περάσει τόσα χρόνια από τότε. Αλλά δεν υπάρχει κανένας λόγος να γράψω εδώ λεπτομέρειες. Οποιοσδήποτε ενδιαφέρεται μπορεί να διαβάσει το θεραπευτής από τη Λάσα. Θα ήθελα να διαβαζόταν από πολλούς ανθρώπους αυτό το βιβλίο για να μάθουν αν γίνεται όλοι τι είδους άνθρωποι είναι οι Ιάπωνες. 82

Τελικά με έστειλαν σαν αιχμάλωτο πολέμου σε ένα στρατόπεδο για γυναίκες, κάτι που θεωρείτο τότε εξευτελιστικό. Μερικές από τις γυναίκες είχαν συλληφθεί από το Χόνγκ Κόνγκ. Οι περισσότερες βρισκόνταν σε πολύ άσχημη κατάσταση εξαιτίας των συνεχών βιασμών. Πρέπει εδώ να αναφέρω ότι εκείνη την εποχή υπήρχαν ορισμένοι Γερμανοί αξιωματικοί που συμβούλευαν τους Ιάπωνες και αυτοί ήταν που διάλεγαν πάντα να έχουν τις

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

ομορφότερες γυναίκες και το τι έκαναν μαζί τους δεν έχω ξαναδεί ποτέ μου τίποτε παρόμοιο. Τελικά φαίνεται ότι οι Γερμανοί διακρίθηκαν όχι μόνο στον πόλεμο αλλά και σε ένα σωρό άλλα πράγματα. Μετά από λίγο, αφού έγιναν καλά οι αστράγαλοι μου και τα νύχια μου ξαναφύτρωσαν, τα κατάφερα να ξεφύγω και να ξαναγυρίσω με μεγάλο κόπο πίσω στην Τσονγκίνγκ. Η πόλη ακόμα δεν είχε πέσει στα χέρια των Ιαπώνων και οι συνάδελφοί μου έκαναν πραγματικά θαύματα προσπαθώντας να με συνεφέρουν κάπως. Η μύτη μου είχε σπάσει. Προτού σπάσει ήταν σύμφωνα με τα δυτικά δεδομένα χοντρή και μικρή, αλλά τώρα, μετά από τόσες εγχειρήσεις, έγινε αρκετά μεγάλη. Αλλά ο πόλεμος έφτασε και στην Τσονγκίνγκ, ο βίαιος πόλεμος των Ιαπώνων κατακτητών. Για μια φορά ακόμα πιάστηκα αιχμάλωτος και βασανίστηκα και φυσικά βρέθηκα πάλι σε στρατόπεδο όπου έκανα τα πάντα για να ανακουφίσω λίγο τους ασθενείς που υπήρχαν ανάμεσα στους φυλακισμένους. Δυστυχώς μεταφέρθηκε σ' αυτό το στρατόπεδο κάποιος μεγάλος αξιωματικός που με αναγνώρισε σαν φυγάδα. Και ξανάρχισαν τα μεγάλα προβλήματα. Μου έσπασαν και τα δύο πόδια σε δύο σημεία για να με μάθουν να μη δραπετεύω. Έπειτα με έβαλαν πάνω σε έναν τροχό και άρχισαν να τραβάνε με μεγάλη δύναμη τα χέρια και τα πόδια μου. Επί πλέον έφαγα και ένα τέτοιο χτύπημα χαμηλά στη σπονδυλική μου στήλη ώστε δημιουργήθηκαν σοβαρά προβλήματα που ακόμα και τώρα με βασανίζουν και δεν μ' αφήνουν να κάτσω με το σώμα μου ίσιο. Για μια φορά ακόμα, αφού θεραπεύτηκαν τα τραύματά μου, δραπέτευσα. Επειδή βρισκόμουν σε μια περιοχή όπου ήμουν πολύ γνωστός πήγα να κρυφτώ στο σπίτι ορισμένων αγγελιοφόρων που με γέμισαν με ψου-ψου, επιφωνήματα λύπης, συμπάθειας κλπ. Τελικά περιποιήθηκαν τα τραύματά μου, μου έδωσαν ναρκωτικό και έστειλαν να ειδοποιήσουν τους φρουρούς των Ιαπωνικών φυλακών, γιατί, όπως είπαν, αυτοί είχαν τη δική τους αποστολή που έπρεπε να φέρουν σε πέρας και εγώ δεν ήμουν δικός τους.⁸³

Πίσω στο στρατόπεδο συγκέντρωσης, βασανίστηκα τόσο πολύ ώστε πια φοβήθηκαν και οι ίδιοι ότι δεν θα τα κατάφερα να επιζήσω, πράγμα που δεν το ήθελαν γιατί πίστευαν ότι είχα πληροφορίες να τους δώσω, πληροφορίες που εγώ άρνιόμουν να φανερώσω. Τελικά αποφάσισαν ότι είχα δραπετεύσει με μεγάλη ευκολία και έτσι με έστειλαν στην Ιαπωνία σε ένα χωριό κοντά στη θάλασσα και κοντά σε μία πόλη με το όνομα Χιροσίμα.

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

Με έβαλαν επικεφαλής σαν αξιωματικός ιατρός που ήμουν ενός στρατοπέδου για γυναίκες που τις είχαν φέρει από το Χόνγκ Κόνγκ, την Σανγκάη και άλλες πόλεις. Οι Ιάπωνες τις κρατούσαν εκεί έχοντας την ιδέα ότι θα μπορούσαν χρησιμοποιώντας,τες σαν ομήρους να διαπραγματευτούν αργότερα, γιατί ήδη ο πόλεμος πήγαινε πολύ άσχημα για αυτούς και οι ηγέτες τους ήξεραν πολύ καλά ότι δεν είχαν καμιά ελπίδα να νικήσουν. Κάποια μέρα ακούστηκε ο θόρυβος από μηχανές αεροπλάνων αμέσως μετά το έδαφος άρχισε να τρέμει και ένα τεράστιο σύννεφο εμφανίστηκε στον ορίζοντα, ένα σύννεφο με το σχήμα μανιταριού που ανέβαινε προς το ουρανό. Τριγύρω μας επικρατούσε πανικός, οι φρουροί εξαφανίστηκαν σαν φοβισμένα ποντίκια και εγώ, περιμένοντας πάντα μια τέτοια ευκαιρία, πήδηξα πάνω από ένα φράχτη και έτρεξα προς τη θάλασσα. Εκεί βρισκόταν μια ψαρόβαρκα αδειανή. Τα κατάφερα να πηδήξω μέσα και με όση δύναμη μου είχε απομείνει άρχισα να σπρώχνω τη βάρκα προς τα βαθιά. Έπειτα σωριάστηκα κάτω, μέσα στις βρώμες. Η βάρκα γλίστρησε μέσα στα βαθιά, αλλά εγώ χωμένος μέχρι το λαιμό μέσα στις βρώμες της βάρκας δεν καταλάβαινα πια τίποτε και όταν πολύ αργότερα ξύπνησα ζαλισμένος, τότε συνειδητοποίησα ότι είχα. Δραπετεύσει για μια φορά ακόμη. Με κόπο σηκώθηκα λίγο πιο ψηλά και κοίταξα ανήσυχος τριγύρω. Οι Ιάπωνες σκέφτηκα θα έστελναν ταχύπλοα σκάφη για να πιάσουν έναν φυγά. Αλλά, όχι, δεν έβλεπα τίποτε, μόνο στον ουρανό πάνω από τη Χιροσίμα υπήρχε μια σκοτεινή, άσχημη κόκκινη λάμψη ενώ ο υπόλοιπος ουρανός ήταν μαύρος. Μέσα από αυτή τη μαυρίλα έπεφταν διάφορα πράγματα, κατάμαυρη σκόνη, μια μαύρη ελαιώδης βροχή και άλλα. Πονούσα από την πείνα. Κοίταξα τριγύρω μου και βρήκα μέσα σε μια αποθήκη κομμάτια μπαγαιάτικου ψαριού προορισμένα μάλλον για δόλωμα. Μου έφταναν για να διατηρήσουν τη ζωή μέσα μου και αισθανόμουν απέραντη ευγνωμοσύνη προς τον ψαρά που τα είχε αφήσει εκεί.⁸⁴

Εάπλωσα πάνω στα καθίσματα της βάρκας νιώθοντας πολύ ανήσυχος, γιατί η βάρκα κουνιόταν με έναν τρομερό περιέργο τρόπο. Η ίδια η θάλασσα φαινόταν παράξενη, τέτοιου είδους κύματα δεν είχα ξαναδεί παλιά, σαν να γινόταν σεισμός στον βυθό της θάλασσας. Κοίταξα τριγύρω μου και τρόμαξα. Δεν υπήρχε κανένα ίχνος ζωής. Κανονικά μια τέτοια μέρα θα έπρεπε να υπάρχουν άπειρες ψαρόβαρκες τριγύρω, γιατί το ψάρι ήταν η κύρια τροφή των Γιαπωνέζων. Ένιωθα τρομερά ανήσυχος, γιατί όντας

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

τηλεπαθητικός και διορατικός λάμβανα ένα σωρό εικόνες, τόσο μπερδεμένες και τόσες πολλές που δεν μπορούσα να καταλάβω τι γίνεται. Όλος ο κόσμος φαινόταν πολύ ήσυχος, εκτός από ένα περίεργο φύσημα του αέρα. Κάποια στιγμή είδα να περνάει από πάνω μου ένα αεροπλάνο, ένα τεράστιο αεροπλάνο. Έκοβε βόλτες τριγύρω και εγώ, όντας παρατηρητικός, μπόρεσα να διακρίνω τους μεγάλους φακούς μιας μηχανής φωτογραφικής, που έβλεπαν προς τα κάτω. Ήταν φανερό ότι τραβούσαν φωτογραφίες για κάποιο λόγο που δεν μπορούσα τότε να καταλάβω. Σε λίγο το αεροπλάνο πήρε μια στροφή και απομακρύνθηκε ώσπου σε λίγο χάθηκε από μπροστά μου αφήνοντας με για μια φορά ακόμα μόνο. Δεν έβλεπα ούτε πουλιά. Παράξενο, σκέφτηκα, γιατί τα ψαροπούλια πάντα πλησιάζουν κοντά στις ψαρόβαρκες. Όμως δεν υπήρχε τριγύρω καμιά άλλη βάρκα, κανένα άλλο ίχνος ζωής, ενώ παράλληλα έρχονταν συνέχεια στο μυαλό μου παράξενες εικόνες. Κάποια στιγμή υποθέτω ότι θα λιποθύμησα γιατί όλα χάθηκαν από μπροστά μου. Η βάρκα κουβαλώντας το λιπόθυμο σώμα μου προχωρούσε προς το άγνωστο.85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Μετά από αρκετές μέρες, που μου φάνηκαν ατέλειωτες, γιατί φυσικά δεν μπορούσα καθόλου να υπολογίσω πόσο μεγάλο ήταν αυτό το διάστημα που το πέρασα στη βάρκα, άκουσα απότομες σκληρές φωνές ενώ ένιωσα να με

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

αρπάζουν και από τα χέρια και από τα πόδια και να με πετάνε μακριά. Έπεσα ακριβώς στο όριο του νερού και της παραλίας και ανοίγοντας τα θολωμένα μάτια μου είδα ότι βρισκόμουν σε έναν άγνωστο τόπο. Μπροστά μου είδα δύο άντρες να σπρώχνουν φρενιασμένοι τη βάρκα προς τα μέσα και έπειτα να πηδάνε πάνω της. Έπειτα ο ύπνος, η το κώμα, με αγκάλιασε. Οι αισθήσεις μου ήταν μάλλον περιέργες, γιατί είχα ξαφνικά την αίσθηση ότι πετούσα και μετά ότι σταματούσε κάθε κίνηση. Ξαναγύρισα στη Γη των ζωντανών, μετά από πέντε μέρες, όπως μου είπαν και βρέθηκα στο σπίτι ενός Βουδιστή ιερέα. Με περίμενε, μου εξήγησε με κόπο, γιατί οι γλώσσες μας, αν και ήταν παρόμοιες, δεν ήταν ίδιες και είχαμε πολλά προβλήματα συνεννόησης. Ο ιερέας ήταν ένας γέροντας που έβλεπε όνειρα (τουλάχιστον αυτός τα ονόμαζε όνειρα) τα όποια του έλεγαν ότι θα πρέπει να περιμένει κάποιο σημαντικό πρόσωπο που θα ερχόταν από πολύ μακριά και να το βοηθήσει. Βρισκόταν κοντά στο θάνατο από την έλλειψη φαγητού και τη μεγάλη ηλικία του. Το καφέκιτρινωπό πρόσωπό του έμοιαζε διαφανές, τόσο υποσιτισμένος ήταν, αλλά από κάπου μυστηριωδώς εμφανίζονταν τροφές ώστε να καταφέρω να επιζήσω και να ανακτήσω την υγεία μου. Τη μέρα που ξύπνησα σκεπτόμενος ότι θα έπρεπε πια να ακολουθήσω το μονοπάτι της ζωής μου, βρήκα τον γέροντα μοναχό καθισμένο δίπλα στο κρεβάτι με σταυρωμένα τα πόδια και πεθαμένο. Ήταν παγωμένος, θα πρέπει να είχε πεθάνει νωρίς εκείνη τη νύχτα.⁸⁷

φώναξα μερικούς από το μικρό χωριό όπου βρισκόταν το σπίτι για να του ανοίξουμε έναν τάφο και μετά τον θάψαμε με όλες τις Βουδιστικές τελετές. Όταν τέλειωσα κι αυτό το έργο, πήρα μαζί μου τα τιποτένια υπολείμματα του φαγητού από το σπίτι και ξεκίνησα. Το περπάτημα ήταν δύσκολο. Θα πρέπει να ήμουν πολύ πιο αδύνατος από ότι είχα φανταστεί γιατί ανακάλυψα ότι πολύ γρήγορα ένιωθα άρρωστος και ζαλισμένος. Αλλά δεν υπήρχε δρόμος γυρισμού. Δεν είχα ξεκαθαρίσει τι γινόταν, δεν ήξερα ποιός ήταν φίλος μου η εχθρός μου, δεν ήξερα καν αν είχα φίλους. Έτσι συνέχισα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

το περπάτημα. Μετά από ατέλειωτα μίλια έφτασα στο φυλάκιο κάποιων συνόρων. Ένοπλοι άντρες τριγύριζαν στην περιοχή και αναγνώρισα αμέσως από τις στολές τους, που τις είχα δει σε φωτογραφίες, πως ήταν Ρώσοι. Τώρα πια ήξερα που βρισκόμουν, είχα πάρει το δρόμο για το Βλαδιβοστόκ, ένα από τα μεγαλύτερα ρωσικά λιμάνια της Άπω Ανατολής. Οι φρουροί μόλις με είδαν άφησαν ελεύθερα κάτι τεράστια σκυλιά για να με ξεσκίσουν. Εκείνα ήρθαν γυρνώντας προς το μέρος μου, αλλά τελικά προς μεγάλη έκπληξη των φρουρών, πήδηξαν επάνω μου και άρχισαν να με γλείφουν, γιατί στο πρόσωπό μου είχαν διακρίνει έναν φίλο. Κανένας πριν δεν είχε μιλήσει σ' αυτά τα σκυλιά τηλεπαθητικά και φαντάζομαι ότι θα υπέθεσαν ότι είμαι κι εγώ σαν αυτά. Τέλος πάντων, πήδηξαν επάνω μου και με καλωσόρισαν με άγρια ουρλιαχτά και γαυγίσματα χαράς. Οι φρουροί εντυπωσιάστηκαν πάρα πολύ, με πέρασαν για κάποιο δικό τους και με οδήγησαν στο φυλάκιο τους, όπου μου έδωσαν τροφή. Τους είπα ότι είχα δραπετεύσει από Γιαπωνέζικο στρατόπεδο, και καθώς βρίσκονταν κι αυτοί σε πόλεμο με τους Ιάπωνες έγινα αυτόματα φίλος τους. Την επομένη μέρα μου πρότειναν να με πάνε ως το Βλαδιβοστόκ, όπου θα οδηγούσαν τα σκυλιά γιατί είχαν αγριέψει πάρα πολύ για να μπορούν πια να τα κάνουν καλά, για να δω τι μπορώ να κάνω εγώ μαζί τους. Δέχτηκα με χαρά την πρόσκληση και φύγαμε όλοι μαζί με ένα φορτηγό, εγώ και τα σκυλιά στο πίσω μέρος του φυσικά. Μετά από μια σχεδόν άσχημη διαδρομή φτάσαμε στο Βλαδιβοστόκ. Για μια φορά ακόμα βρέθηκα μόνος μου να αποφασίσω τι θα κάνω, αλλά καθώς ήμουν έτοιμος να φύγω μακριά από το δωμάτιο των φυλάκων, στο Βλαδιβοστόκ, ξέσπασε ένας τρομακτικός θόρυβος από φωνές, ουρλιαχτά, γαυγίσματα. Μερικά από τα σκυλιά, παρασυρμένα από την όρεξή τους για αίμα είχαν επιτεθεί σε μερικούς φύλακες που προσπαθούσαν να τα κάνουν καλά 88

Σε λίγο παρουσιάστηκε ένας αξιωματικός και αφού άκουσε τι τού είπαν οι φύλακες των συνόρων που με είχαν οδηγήσει εκεί, με διέταξε να ηρεμήσω τα σκυλιά. Για καλή μου τύχη το κατάφερα κι αυτό. Έδειξα τηλεπαθητικά στα σκυλιά ότι εγώ ήμουν φίλος τους και ότι αυτά θα έπρεπε να πάψουν να φέρονται έτσι. Έμεινα σε εκείνη την περιοχή για ένα μήνα, ενώ προσπαθούσα να εκπαιδεύσω τα σκυλιά και όταν το τέλειωσα κι αυτό ήμουν ελεύθερος να φύγω πάλι. Το έργο μου τώρα ήταν να ικανοποιήσω αυτή την τρομερή ορμή που είχα να ταξιδεύω συνέχεια. Για λίγες μέρες έμεινα στο Βλαδιβοστόκ

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

Αναρωτιόμενός πως θα μπορούσα να πλησιάσω στην κύρια πόλη, τη Μόσχα. Τελικά έμαθα για τον υπερσιβηρικό σιδηρόδρομο, αλλά ένας από τους κινδύνους ήταν ότι πάρα πολλοί φυγάδες ήθελαν να φτάσουν κι εκείνοι εκεί και έτσι σ' όλη τη διαδρομή κατά διαστήματα, υπήρχαν ομάδες στρατιωτών που κοίταζαν αν είχε μπει κάποιος λαθραία κάτω από τα βαγόνια. Αν έβρισκαν κανένα τον σκότωναν επιτόπου. Τελικά ένας από τους φρουρούς των συνόρων στο βλαδιβοστόκ με τον οποίο είχα μείνει τον τελευταίο μήνα μου έδειξε πως να ξεφύγω από τους στρατιώτες. Έτσι τα κατάφερα και έφτασα ως το βοροσίλοφ πέρα από το οποίο δεν υπήρχε έλεγχος στις γραμμές. Πήρα φαγητό μαζί μου μέσα σε ένα στρατιωτικό σάκο και έμεινα να περιμένω το κατάλληλο τρένο. Τελικά όταν ήρθε τα κατάφερα ν' ανεβώ ανάμεσα στους τροχούς και έδεσα το σώμα στο κάτω μέρος του πατώματος του βαγονιού έτσι ώστε να είμαι αρκετά ψηλά από τις ρόδες και κρυμμένος πίσω από τις δεξαμενές του λαδιού. Το τρένο ξεκίνησε και για δέκα χιλιόμετρα περίπου βασανιζόμουν σ' αυτή τη θέση, ώσπου αποφάσισα ότι θα μπορούσα να ανεβώ σε ένα βαγόνι. Ήταν σκοτεινιά, το φεγγάρι δεν είχε ακόμα υψωθεί. Με τρομερές προσπάθειες τα κατάφερα να ανοίξω τις πόρτες ενός βαγονιού και να γλιστρήσω μέσα. Κάπου τέσσερις βδομάδες αργότερα, το τρένο έφτασε στη Νογκίνσκ, ένα μικρό χωριό κάπου εξήντα τέσσερα χιλιόμετρα μακριά από τη Μόσχα. Εδώ, σκέφτηκα, ήταν ο κατάλληλος χώρος για να πηδήξω, έτσι περίμενα ώσπου το τρένο έκοψε ταχύτητα για να πάρει μια στροφή και έπειτα πήδηξα στο παγωμένο έδαφος. Άρχισα να περπατάω. Αισθανόμουν πολύ άσχημα γιατί όλος ο δρόμος, στις άκρες του, ήταν γεμάτος πτώματα ανθρώπων που είχαν πεθάνει από την πείνα. Ένας γέροντας, που σερνόταν μπροστά μου, έπεσε στο χώμα. 89

Ασυναίσθητα ήμουν έτοιμος να σταματήσω και να δω τι θα μπορούσα να κάνω για να τον βοηθήσω, όταν μια ψιθυριστή φωνή μου είπε. Σταμάτα σύντροφε, αν σκύψεις, η αστυνομία θα σε θεωρήσει κλέφτη. Συνέχισε τον δρόμο σου! Κάποια στιγμή έφτασα και στο κέντρο της Μόσχας και ενώ βρίσκόμεν χαζεύοντας στο μνημείο του Λένιν βρέθηκα ξαπλωμένος στο έδαφος χτυπημένος από την κάνη ενός όπλου. Σοβιετικοί φρουροί με είχαν περικυκλώσει και με κλοτσούσαν για να με αναγκάσουν να σηκωθώ όρθιος. Άρχισαν να με ανακρίνουν, αλλά είχαν την προφορά της μεγάλης πόλης και έτσι δεν μπορούσα να καταλάβω τι έλεγαν. Τελικά έχοντας τους δύο δεξιά

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

και αριστερά μου και τον τρίτο να σημαδεύει με ένα ρεβόλβερ τη σπονδυλική μου στήλη ξεκινήσαμε δεν ήξερα και εγώ για που. Φτάσαμε σε ένα καταθλιπτικό κτίριο και οδηγήθηκα σε ένα μικρό δωμάτιο. Εκεί άρχισε η αρκετά σκληρή ανάκριση μου. Τελικά κατάλαβα ότι οι Σοβιετικοί είχαν έναν ιδιαίτερο φόβο για κατασκόπους και ότι πίστευαν ότι και εγώ ήμουν ένας από εκείνους που προσπαθούν να μπουκρυστούν στο Κρεμλίνο! Αφού πέρασα μερικές ώρες όρθιος μέσα σε ένα μικρό δωμάτιο που έμοιαζε με αποθήκη, έφτασε ένα αυτοκίνητο για να με οδηγήσει στις φυλακές Λουμπλιάνα. Αυτές είναι οι χειρότερες φυλακές της Ρωσίας, οι φυλακές των βασανιστηρίων, οι φυλακές του θανάτου, οι φυλακές που έχουν δικό τους κρεματόριο έτσι ώστε κάθε στοιχείο βασανισμού πάνω στο νεκρό σώμα να εξαφανίζεται μέσα στις στάχτες. Στην είσοδο των φυλακών αναγκάστηκα να βγάλω τα παπούτσια μου και να περπατάω ξιπόλητος. Οι φύλακες έβαλαν χοντρές κάλτσες πάνω από τις μπότες τους και αρχίσανε να περπατάνε όλοι μέσα σε νεκρική σιωπή. Διασχίσαμε έναν μικρό διάδρομο χωρίς να κάνουμε τον παραμικρό θόρυβο. Δεν ακουγόταν κανένας ήχος. Ένα παράξενο σφύριγμα ακούστηκε και οι φύλακες με έσπρωξαν με το πρόσωπο προς τον τοίχο. Μου σκέπασαν το κεφάλι με κάτι ώστε να μη μπορώ να δω ακόμα και το φως. Ένιωσα μάλλον παρά αντιλήφθηκα κάποιον να περνάει δίπλα μας και μετά από μερικά λεπτά αφαιρέθηκε το ύφασμα από το κεφάλι μου και ξαναρχίσαμε το περπάτημα. Μετά από ώρα, που φάνηκε ατέλειωτη, φτάσαμε μπροστά σε μια πόρτα που ανοίχτηκε μέσα σε πλήρη σιωπή και με ένα σπρώξιμο στην πλάτη βρέθηκα μέσα σε ένα δωμάτιο. 90

Κατρακύλησα πάνω στα τρία σκαλιά που υπήρχαν και δεν μπορούσα να τα δω, και πέφτοντας πάνω στο πάτωμα έχασα τις αισθήσεις μου από το χτύπημα. Εκεί ο χρόνος κυλούσε αφάνταστα αργά. Κατά διαλείμματα ακούγονταν διάφορες κραυγές που έσχιζαν τον αέρα και πνίγονταν στο τέλος σε έναν ρόγχο. Μετά από αρκετή ώρα ήρθαν μερικοί φύλακες στο κελί μου. Μου έκαναν νόημα να τους ακολουθήσω. Θέλησα να μιλήσω, αλλά κάποιος με χτύπησε δυνατά στο πρόσωπο, ενώ ένας άλλος μου έκανε το παγκόσμια γνωστό σήμα, του δαχτύλου πάνω στα χείλη θέλοντας να πει όχι ομιλίες! Ξαναπήραμε πάλι τον ίδιο διάδρομο ώσπου κάποια στιγμή φτάσαμε

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

σε ένα εξαιρετικά φωτισμένο δωμάτιο προορισμένο για ανακρίσεις. Εκεί άρχισαν να με ρωτάνε πάλι τις ίδιες ερωτήσεις συνέχεια, συνέχεια και όταν στο τέλος κατάλαβαν ότι δεν είχα κανένα σκοπό να πω διαφορετικά πράγματα από αυτά που τους είχα πει στην αρχή, τότε με πήραν δύο φρουροί και με ξενάγησαν σε όλες τις φυλακές. Περάσαμε από όλους τους διαδρόμους και είδα τα δωμάτια των βασανιστηρίων όπου δυστυχημένες υπάρξεις, άντρες και γυναίκες, υπέφεραν τα πάνδεινα. Τα βασανιστήρια ξεπερνούσαν την ανθρώπινη φαντασία και δεν τολμώ εδώ να επαναλάβω τίποτε γύρω από αυτά γιατί τώρα πια ξέρω πόσο άπιστοι είναι οι δυτικοί. Μου έδειξαν ένα πέτρινο δωμάτιο που έμοιαζε με στάβλο. Από τον κενό τοίχο προεξείχαν δεξαμενές και οι φρουροί μου έδειξαν πως ένας άντρας η μια γυναίκα, γυμνοί, σπρώχονταν προς το μέρος μιας δεξαμενής με το πρόσωπο προς τον τοίχο. Έπειτα τους πυροβολούσαν στη ράχη του λαιμού τους και καθώς έπεφταν προς τα μπροστά έπεφταν στις δεξαμενές χωρίς να προκληθεί μεγάλη αναστάτωση τριγύρω. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να συνεχίσω να γράφω όλα αυτά που είδα εκεί μέσα. Τελικά βρέθηκα μπροστά σε τρεις ανώτερους αξιωματικούς. Μου είπαν ότι είχαν στα χέρια τους χαρτιά που βεβαίωναν ότι είχα βοηθήσει σημαντικά πρόσωπα στο Βλαδιβοστόκ και ότι είχα βοηθήσει την κόρη κάποιου μεγάλου να δραπετεύσει από ένα Γιαπωνέζικο στρατόπεδο αιχμαλώτων. Δεν θα με σκότωναν λοιπόν αλλά θα με έδιωχναν από εκεί και θα με έστελναν στο Στρίζ, μια πόλη της Πολωνίας. Θα με συνόδευαν ως εκεί στρατιώτες. Φυσικά δεν θα έμενα και στην Πολωνία, θα με έδιωχναν και από κει. Μετά από αρκετών ημερών καθυστέρηση, γιατί ήμουν πολύ άρρωστος για να μπορώ να μετακινηθώ, με παρέδωσαν σε ένα αξιωματικό με δύο στρατιώτες. 91

Περπατήσαμε μέσα από τους δρόμους της Μόσχας στον σιδηροδρομικό σταθμό. Ο καιρός ήταν παγερός, τρομερά παγερός, αλλά δεν μου προσφέρθηκε καθόλου φαγητό, αν και ο καθένας από τους στρατιώτες κατά καιρούς έφευγε από κοντά μου για να βρει τροφή. Στον σταθμό τελικά έφτασε ένα μεγάλο τάγμα Ρώσων στρατιωτών και ένας λοχαγός ήρθε προς το μέρος μας για να μας πει ότι είχε αλλάξει ο προορισμός και ότι θα πηγαίναμε στη Λεβόφ. Ανεβήκαμε πάνω στο τρένο που ξεκίνησε με απότομα σκαμπανεβάσματα για το Κίεβο πρώτα. Από εκεί ξεκινήσαμε μέσα σε ένα μεταγωγικό για τον επόμενο σταθμό μας. Είμαστε σαράντα στρατιώτες και εγώ μέσα σε ένα μεταγωγικό. Ο οδηγός μας όμως ήταν πολύ βιαστικός και

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

άπειρος, μας έριξε πάνω σε έναν τοίχο και το μεταγωγικό τινάχτηκε στον αέρα. Για αρκετό διάστημα έμεινα αναίσθητος. Όταν συνήλθα με μετέφεραν σε ένα νοσοκομείο. Εκεί περνώντας με από ακτίνες X είδαν ότι είχα τρία σπασμένα πλευρά και μια σπασμένη άκρη είχε κτυπήσει άσχημα τον αριστερό μου πνεύμονα. Το αριστερό μου χέρι ήταν σπασμένο σε δύο σημεία και το αριστερό μου πόδι είχε ξανασπάσει στο γόνατο και τον αστράγαλο. Η σπασμένη άκρη του όπλου ενός στρατιώτη είχε τρυπήσει τον αριστερό μου ώμο παρά τρία αποφεύγοντας να χτυπήσει ένα ζωτικό σημείο. Ξύπνησα πάλι μέσα σε ένα δωμάτιο με άλλους σαράντα η πενήντα άντρες από μια εγχείρηση που μου είχαν κάνει για να βρω μια χοντρή γιατρό να με χτυπάει στο πρόσωπο για να αποκτήσω τις αισθήσεις μου. Ο πόνος ήταν ανυπόφορος, τίποτε δεν μπορούσε να τον απαλύνει και για αρκετό καιρό πάλεψα ανάμεσα στη ζωή και στον θάνατο. Αφού έμεινα είκοσι δύο μέρες στο νοσοκομείο, ήρθαν δύο αστυφύλακες, τράβηξαν την κουβέρτα από πάνω μου και άρχισαν να μου φωνάζουν. Βιάσου, πρέπει να φύγουμε, θα έπρεπε να βρισκόσουν έξω από τη χώρα εδώ και τρεις βδομάδες! Οδηγήθηκα στη Λεβόφ και εκεί μου είπαν ότι θα έπρεπε να πληρώσω τη διαμονή μου στο νοσοκομείο δουλεύοντας για ένα χρόνο στην ανοικοδόμηση των δρόμων της Πολωνίας. Για ένα μήνα δούλενα καθισμένος δίπλα στον δρόμο σπάζοντας πέτρες, αλλά καθώς τα τραύματά μου δεν είχαν θεραπευτεί σωστά, κατέρρευσα φτύνοντας αίμα και με ξαναμετέφεραν σε ένα νοσοκομείο. Εκεί ο γιατρός μου είπε ότι θα έπρεπε να με μεταφέρουν έξω από το νοσοκομείο γιατί ήμουν ετοιμοθάνατος και εκείνος θα έβρισκε τον μπελά του αν του πέθαιναν κι άλλοι φυλακισμένοι εκείνον τον μήνα, καθώς είχε ξεπεράσει το όριο.⁹²

Έτσι έφυγα από αυτή τη χώρα και για μια φορά ακόμα άρχισα τις περιπλανήσεις. Πολλές φορές από τότε έχω ακούσει ότι είμαι ετοιμοθάνατος, αλλά τελικά όλες τις φορές τα κατάφερα και επέζησα. Κάποτε περπατώντας σε ένα δρόμο είδα ένα αυτοκίνητο σε άσχημη κατάσταση, ενώ ένας φοβισμένος άντρας βρισκόταν δίπλα του. Εγώ ήξερα αρκετά πράγματα για τις μηχανές των αυτοκινήτων και των αεροπλάνων, έτσι σταμάτησα για να δω τι γίνεται και ανακάλυψα ότι δεν υπήρχε κανένα πρόβλημα που να μη μπορούσα να το λύσω. Έτσι τα κατάφερα και το έκανα να ξεκινήσει. Ο άνθρωπος εκείνος αισθάνθηκε τέτοια ευγνωμοσύνη απέναντι μου που μου πρόσφερε δουλειά. Τώρα αυτό ίσως και να μην είναι τόσο παράξενο όσο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

φαίνεται, γιατί το αυτοκίνητο αυτό με είχε προσπεράσει εδώ και λίγη ώρα, διασχίζαμε μαζί μία γέφυρα ποταμού, εκεί ακριβώς που ήταν σταθμευμένοι οι φύλακες των συνόρων. Είχε σταματήσει για αρκετή ώρα και υποθέτω ότι θα είχε παρακολουθήσει τους πεζούς αναρωτιόμενος τι έκαναν, που πήγαιναν. Εγώ είχα περάσει το σημείο των συνόρων με τρομερά γρήγορο βήμα ίσως ήταν η πρώτη φορά στη ζωή μου που είχα περπατήσει έτσι. Αλλά μου είχε προσφέρει μια δουλειά και μπορούσα να δω από την αύρα του ότι ο άνθρωπος αυτός ήταν τίμιος, όσο τίμιος μπορούσε να είναι βέβαια. Έτσι τη δέχτηκα. Η δουλειά μου είπε ότι ήταν να οδηγώ αυτοκίνητα σε διάφορες πόλεις της Ευρώπης και έτσι απέκτησα τη θαυμάσια ευκαιρία να γυρίσω σχεδόν όλη την Ευρώπη. Ο άνθρωπος αυτός ήξερε πολύ καλά τα περίχωρα και είχε επαφές. Κοίταξε τα χαρτιά μου και αναστενάζοντας μου είπε ότι δεν θα μπορούσα να πάω πουθενά άλλου εκτός από τη φυλακή με την ετικέτα του άποδιωγμένου. Έτσι αφού με άφησε στην άκρη του δρόμου για λίγη ώρα, ήρθε να με οδηγήσει σε έναν χώρο δεν πρόκειται να πω που είναι όπου μου ετοίμασαν καινούργια χαρτιά, ψεύτικο διαβατήριο και όλα τα απαραίτητα ταξιδιωτικά έγγραφα. Έτσι άρχισα να δουλεύω για αυτόν. Έμοιαζε να φοβάται την οδήγηση πράγμα που ήταν μεγάλη τύχη για μένα. Πήγα στη Μπρατισλάβα και στη Βιέννη. Η Βιέννη ανακάλυψα ότι θα πρέπει να ήταν μια πολύ ωραία πόλη πράγματι, αλλά δυστυχώς τότε είχε να αναστηλωθεί από το χτύπημα του πολέμου. Μείναμε εκεί δύο η τρεις μέρες και τριγύρισα την πόλη όσο περισσότερο μπορούσα αν και δεν ήταν εύκολο, γιατί οι άνθρωποι ήταν ασυνήθιστα καχύποπτοι.⁹³

Κάθε λίγο και λιγάκι όλο και κάποιος γλιστρούσε στο πλάι, πλησίαζε έναν αστυφύλακα, ακολουθούσε μια συζήτηση ψιθυριστά και έπειτα, αφού ββαιωνόταν ο αστυφύλακας ότι το όπλο του ήταν στη θέση του, ερχόταν προς το μέρος μου λέγοντας. Χαρτιά! Μου δόθηκαν βέβαια έτσι αρκετές ευκαιρίες για να ββαιωθώ ότι τα χαρτιά μου ήταν εντελώς εντάξει, καθώς ποτέ δεν έγινε καμιά φασαρία. Από τη Βιέννη πήγαμε στην Κλάγκενφουρτ. Εκεί έγινε μια μικρή καθυστέρηση και εγώ έμεινα να περιμένω οχτώ ώρες, μισοπαγωμένος μέσα στη βροχή που έπεφτε ασταμάτητα. Ήμουν επίσης και τρομερά πεινασμένος, γιατί δεν είχα το σωστό είδος κουπονιών. Αλλά η πείνα ήταν κάτι που το είχα πια συνηθίσει, έτσι συμβιβάστηκα για μια φορά ακόμα. Πέρασαμε οδηγώντας στην Ιταλία και φτάσαμε στη Βενετία. Εκεί,

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

για μεγάλη μου λύπη, αναγκαστήκαμε να μείνουμε δέκα μέρες, δέκα δυστυχημένες μέρες, γιατί εγώ έχω το χάρισμα η το ελάττωμα να έχω μια εξαιρετικά ευαίσθητη μύτη κι όπως πιθανόν το ξέρουν όλοι, τα κανάλια της Βενετίας είναι σαν ανοιχτοί βόθροι. Και στο κάτω κάτω δεν είχε κανείς την απαίτηση να είναι κλειστοί αφού όλη η περιοχή ήταν σαν να επέπλεε. Στα σίγουρα τα νερά αυτά δεν προσφέρονταν για κολύμπι! Οι δέκα μέρες πέρασαν δύσκολα. Ο τόπος ήταν γεμάτος Αμερικάνους με πολλά ποτά και χρήματα. Ήταν πια καθημερινό θέαμα να βλέπεις Αμερικανούς να πληρώνουν ένα τεράστιο ποσό για κάτι, ένα ποσό που σίγουρα θα συντηρούσε σχεδόν όλους τους Ιταλούς για ένα χρόνο. Μου είπαν επίσης ότι πολλοί Αμερικανοί ήταν στρατιώτες που είχαν εγκαταλείψει το στρατό των ΗΠΑ και έκαναν χρυσές δουλειές στη μαύρη αγορά. Από τη Βιέννη πήγαμε στην Πάδουα, μια πόλη πλούσια σε ιστορία και στραμμένη προς το παρελθόν. Έμεινα εκεί μια βδομάδα, ο εργοδότης μου είχε πολλές δουλειές να τελειώσει. Στη βδομάδα αυτή έμεινα έκπληκτος από τα πόσα κορίτσια είχε μαζέψει κοντά του. Τα μάζευε με την ίδια ευκολία που μαζεύει ο άλλος λουλούδια από την άκρη του δρόμου. Χωρίς αμφιβολία αυτό οφειλόταν στον λογαριασμό του στην τράπεζα. Στην Πάδουα ο εργοδότης μου άλλαξε ξαφνικά τα σχέδιά του και μου είπε ότι θα έπρεπε να γυρίσει με αεροπλάνο στην Τσεχοσλοβακία. Αλλά, συνέχισε, υπάρχει ένας Αμερικάνος που θα 'θελε πάρα πολύ να με συναντήσει, είχε ακούσει πολλά για μένα. Έτσι βρέθηκα μπροστά σ' αυτόν τον άνθρωπο. 94

Ήταν ένας χοντρός άντρας με σαρκώδη χείλη και μια φιλενάδα που δεν φαινόταν να ενδιαφέρεται και ιδιαίτερα αν ήταν η όχι ντυμένη. Ο Αμερικάνος είχε κι αυτός δουλειές με αυτοκίνητα και φορτηγά και με άλλα είδη οχημάτων. Για λίγο καιρό οδηγούσα ένα μεγάλο φορτηγό στην Πάδουα, το φορτίο μου ήταν διάφορα αυτοκίνητα αξιωματικών μερικά παρμένα από υψηλά ιστάμενους Ναζί και άλλα από φασίστες αξιωματικούς που είχαν χάσει τη ζωή τους και το αυτοκίνητο τους. Δεν μπορούσα να καταλάβω ακριβώς τι γινόταν, αλλά μου είχε δημιουργηθεί η ιδέα ότι έκαναν εξαγωγή αυτοκινήτων στις ΗΠΑ, όπου τα πουλούσαν σε απίθανες τιμές. Ο νέος μου εργοδότης, ο Αμερικάνος, μου ζήτησε να οδηγήσω ένα ιδιαίτερο αυτοκίνητο στην Ελβετία, έπειτα να πάρω κάποιο άλλο στη Γερμανία, αλλά, όπως του

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

εξήγησα, τα χαρτιά μου δεν ήταν απόλυτα εντάξει, για τέτοια ταξίδια. Δεν άκουσε καμιά από τις εξηγήσεις, αλλά τελικά κάποια στιγμή είπε. Εντάξει, ξέρω τι λείπει, να τι μπορούμε να κάνουμε. Πριν δυο μέρες ένας μεθυσμένος Αμερικανός έπεσε πάνω σε μια τσιμεντένια γέφυρα και έγινε λιώμα. Οι άνθρωποι μου του πήραν τα χαρτιά του προτού ακόμα προλάβουν να πασαλειφτούν με αίμα. Νάτα. Γύρισε και άρχισε να ψάχνει μέσα στον χοντρό χαρτοφύλακά του. Τελικά έβγαλε μια δέσμη χαρτιά. Πήδηξα από μια ξαφνική ένταση όταν είδα ότι ο Αμερικανός ήταν δεύτερος μηχανικός στα καράβια. Όλα ήταν εκεί, το διαβατήριο, το ναυτικό φυλλάδιο, η άδεια εργασίας, λεφτά τα πάντα. Μόνο κάτι ήταν λάθος. Η φωτογραφία. Ο Αμερικανός άρχισε να γελάει χωρίς σταματημό και είπε. Φωτογραφία. Έλα μαζί μου, θα το φτιάξουμε αμέσως. Με τράβηξε έξω από το δωμάτιο του ξενοδοχείου και με οδήγησε σε έναν περίεργο τόπο που βρισκόταν αρκετά σκαλοπάτια κάτω από τη Γη. Χτυπήσαμε την πόρτα συνθηματικά, ακούστηκαν τα συνθήματα και έπειτα μας άφησαν να μπούμε σε ένα δωμάτιο όπου μια ομάδα αντρών καθόταν βαριεστημένα. Με την πρώτη ματιά που τους έριξα κατάλαβα ότι ήταν πλαστογράφοι χρημάτων, δεν ήξερα βέβαια τι είδους χρήματα πλαστογραφούσαν και στο κάτω-κάτω αυτό δεν με ενδιέφερε εμένα καθόλου. Τους εξήγησα με το πρόβλημα, εκείνοι πήραν μια φωτογραφία μου και την υπογραφή μου και έπειτα μας είπαν να φύγουμε. Το επόμενο απόγευμα ακούστηκε ένα χτύπημα στην πόρτα του δωματίου και ένας άντρας μπήκε μέσα κουβαλώντας τα χαρτιά μου. Τα κοίταξα όλα και ήμουν έτοιμος ακόμα και εγώ να πιστέψω ότι εγώ είχα βάλει όλες τις υπογραφές, ότι εγώ είχα συμπληρώσει τα κενά, τόσο τέλεια ήταν. 95

Σκέφτηκα τότε. Τώρα λοιπόν έχω όλα τα χαρτιά για να μπορέσω να επιβιβαστώ σε κάποιο πλοίο. Θα πιάσω δουλειά σαν μηχανικός και θα φύγω για τις ΗΠΑ. Εκεί πρέπει να πάω, στις ΗΠΑ, έτσι θα κάνω αυτή τη δουλειά που θέλει ελπίζοντας ότι θα φτάσω κοντά σε κανένα μεγάλο λιμάνι. Ο νέος μου εργοδότης ήταν ευτυχισμένος που είχα αλλάξει γνώμη και το πρώτο πράγμα που έτρεξε να κάνει ήταν να μου δείξει το αυτοκίνητο, μια Μερσεντές, και να μου δώσει ένα τεράστιο ποσό χρημάτων. Πήρα το αυτοκίνητο και το πήγα στην Ελβετία. Πέρασα άνετα τα τελωνεία, χωρίς καμιά φασαρία, άλλαξα το αυτοκίνητο στην διεύθυνση που μου είχαν δώσει και ξεκίνησα για τη Γερμανία, για την Καρλσούχεν, όπου μου είπαν ότι θα έπρεπε να πάω στη Λουντβιγκσχάφεν. Πήγα ως εκεί και με μεγάλη μου έκπληξη είδα ότι εκεί βρισκόταν και ο Αμερικανός εργοδότης μου. Ήταν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

πολύ ευχαριστημένος όταν με είδε, γιατί μόλις είχε επικοινωνήσει με τους συνδέσμους του στην Ελβετία που του είχαν πει ότι το αυτοκίνητο είχε παραδοθεί χωρίς την παραμικρή αμυχή. Έμεινα στη Γερμανία για τρεις μήνες περίπου και εκεί οδηγούσα διάφορα αυτοκίνητα σε διάφορους προορισμούς και πραγματικά δεν μπορούσα να καταλάβω τίποτε. Δεν είχα καμιά ιδέα γιατί οδηγούσα συνέχεια αυτά τα αυτοκίνητα. Αλλά επειδή είχα άφθονο καιρό ελεύθερο είχα πάρει ένα σωρό βιβλία για να εξοικειωθώ καλύτερα με τις μηχανές των πλοίων και με τα καθήκοντα ενός μηχανικού. Πήγαινα σε διάφορα ναυτικά μουσεία και έβλεπα μοντέλα σίγουρος για τις γνώσεις μου γύρω από τις μηχανές των πλοίων. Κάποια μέρα το αφεντικό μου με πήρε και με πήγε σε ένα ερημωμένο αεροδρόμιο. Σταματήσαμε μπροστά σε ένα αχρησιμοποίητο υπόστεγο για αεροπλάνα. Μερικοί άντρες έτρεξαν να ανοίξουν τις πόρτες του. Μέσα βρισκόταν ένα περίεργο κατασκευάσμα που έμοιαζε να αποτελείται από κίτρινες λωρίδες και είχε οχτώ τροχούς. Στη μια άκρη βρισκόταν μια γυάλινη προεξοχή. Ήταν η καμπίνα οδηγήσεως. Ο εργοδότης μου με ρώτησε. Μπορείς να το οδηγήσεις στο Βερντέν. Δεν βλέπω γιατί όχι, απάντησα, έχει μηχανή και ρόδες, επομένως δέχεται οδήγηση. Ένας από τους μηχανικούς που ήταν εκεί μου έδειξε πως να βάλω μπροστά και πως να χρησιμοποιώ τη μηχανή και άρχισα να το δοκιμάζω πηγαίνοντας πάνω κάτω στους αχρησιμοποίητους διαδρόμους! Αλλά ένας αστυφύλακας με σταμάτησε λέγοντας ότι το αυτοκίνητο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο τη νύχτα και πρέπει να βρίσκεται κάποιος πίσω για να παρακολουθεί την κίνηση των αυτοκινήτων.⁹⁶

Και ενώ εγώ συνέχιζα την εξάσκησή μου, έψαχναν να βρουν κάποιον άλλον για να με συνοδεύσει. Έπειτα, αφού είχα μείνει ικανοποιημένος που μπορούσα να κάνω αυτό το πράγμα να ξεκινήσει και το σπουδαιότερο να σταματήσει, ξεκινήσαμε εγώ και ο σύντροφός μου για το Βερντέν. Μπορούσαμε να ταξιδεύουμε μόνο τη νύχτα εξαιτίας των κανόνων οδικής κυκλοφορίας της Γερμανίας και της Γαλλίας και δεν μπορούσαμε να τρέξουμε με πάνω από 30 χιλιόμετρα την ώρα, έτσι το ταξίδι μας ήταν υπερβολικά αργό. Είχα στη διάθεσή μου αρκετό χρόνο για να κοιτάω το τοπίο. Έβλεπα την κατεστραμμένη ύπαιθρο, τα υπολείμματα των καμένων τανκς και αεροπλάνων, τα πεσμένα σπίτια, από μερικά μάλιστα το μόνο που είχε μείνει ήταν ένας τοίχος. Πόλεμος, σκέφτηκα, τι παράξενο πράγμα που είναι ο τρόπος που συμπεριφέρεται ο ένας άνθρωπος στον άλλο. Αν οι άνθρωποι άκουγαν στο πιστεύω μας δεν θα υπήρχαν πόλεμοι. Το πιστεύω

μας ήταν. Κάνε στους άλλους αυτό που θα 'θελες να σου κάνουν, ένα πιστεύω που σίγουρα θα απέτρεπε τους πολέμους. Πέρασα βέβαια και μπροστά από ωραία τοπία, αλλά εγώ πληρωνόμουν όχι για να θαυμάσω την περιοχή, αλλά για να οδηγήσω αυτό το πράγμα με ασφάλεια στο Βερντέν. Τελικά φτάσαμε στην πόλη και πολύ νωρίς το πρωί, προτού αρχίσει η μεγάλη κυκλοφορία στους δρόμους, το οδήγησα σε μια τεράστια αυλή που μας περίμεναν. Εκεί ένας πολύ σκυθρωπός Γάλλος που έμοιαζε να είναι λίγο-πολύ τετράγωνος έτρεξε προς το μέρος μου φωνάζοντας. Πήγαινε αυτό το πράγμα στο Μάτζ! Εγώ του απάντησα. Με πλήρωσαν για να το φέρω εδώ και δεν πρόκειται να το πάω πουθενά αλλού. Τότε είδα με μεγάλη μου έκπληξη να βγάζει ένα από τα τρομερά στιλέτα που έχουν ελατήριο πατάς ένα κουμπί και η λεπίδα πετάγεται προς τα μπρος. Ήρθε προς το μέρος μου απειλητικά με το μαχαίρι, αλλά εγώ ήμουν πολύ καλά εκπαιδευμένος για να μπορέσει να με νικήσει ένας Γάλλος. Τον χτύπησα με καράτε και τον έριξα κάτω ενώ το μαχαίρι έφευγε από το χέρι του. Για ένα τρομερό λεπτό έμεινε ζαλισμένος, έπειτα με ένα ξέσπασμα οργής τινάχτηκε όρθιος και έτρεξε προς ένα κατάστημα εργαλείων από όπου βγήκε κρατώντας μια ασφάλινη ράβδο ενός μέτρου που τη χρησιμοποιούσαν για να ανοίξουν τα μεγάλα κιβώτια με τα εμπορεύματα. Έτρεξε προς το μέρος μου και προσπάθησε να με χτυπήσει με το ραβδί στον ώμο. Έπεσα στα γόνατα, άρπαξα το ένα του πόδι και το στριφογύρισα. 97

Ίσως το γύρισα λίγο περισσότερο από ότι έπρεπε γιατί το πόδι του έσπασε στο γόνατο κάνοντας ένα δυνατό θόρυβο. Τότε πια περίμενα να έρθει η αστυνομία να με συλλάβει. Αντίθετα ένα πλήθος ανθρώπων, οι υπάλληλοί του, με περικύκλωσε βγάζοντας χαρούμενες κραυγές. Κάποτε βέβαια ήρθε και η αστυνομία, ενώ ο αστυφύλακας φαινόταν τρομερά σκυθρωπός. Όταν τους εξήγησα τι έγινε τότε άρχισαν κι αυτοί να φωνάζουν χαρούμενοι και για μεγάλη μου έκπληξη με κέρασαν ένα περίφημο γεύμα! Μετά το γεύμα μου βρήκαν κατάλυμα για να μείνω και ενώ ξεκουραζόμουν σ' αυτό, ήρθε και με βρήκε κάποιος που μου είπε ότι είχε ακούσει πολλά για μένα και με ρώτησε αν ήθελα να δουλέψω για αυτόν. Και φυσικά ήθελα, έτσι πήγα μαζί του σε ένα καφενείο όπου δύο ηλικιωμένες γυναίκες κάθονταν προφανώς περιμένοντας με. Ήταν πολύ μεγάλες στην ηλικία και είχαν κάτι το αυτοκρατορικό επάνω τους. Άρχισαν συνέχεια να μου μιλάνε λέγοντάς με

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

συνέχεια άνθρωπε μου, εγώ θύμωσα, τους είπα ότι δεν ήμουν άνθρωπός τους και ότι δεν είχα καμιά δουλειά μαζί τους. Και τότε μία από τις δύο ξέσπασε σε γέλια λέγοντας ότι πάντοτε θαύμαζε τους ανθρώπους που έχουν πνεύμα. Ήθελαν να τις οδηγήσω με ένα κατακαινούργιο αυτοκίνητο στο Παρίσι. Εγώ λοιπόν ήθελα να πάω στο Παρίσι και έτσι δέχτηκα την προσφορά τους, αν και μου είχαν βάλει τον περιορισμό να μην τρέχω με περισσότερα από πενήντα χιλιόμετρα την ώρα. Αυτό δεν ήταν πρόβλημα για μένα, μόλις είχα έρθει από τη Λουντβιγκχάφεν ταξιδεύοντας με 30 χιλιόμετρα την ώρα! Οδήγησα τις δύο ηλικιωμένες κυρίες στο Παρίσι και στο τέλος του ταξιδιού με πλήρωσαν πολύ καλά, κάνοντάς μου και πολλά κοπλιμέντα γύρω από την οδήγησή μου. Στο τέλος μάλιστα μου πρότειναν να με πάρουν στην υπηρεσία τους, γιατί όπως είπαν πάντοτε ήθελαν να έχουν κάποιον άνθρωπο με Πνεύμα σαν οδηγό τους, αλλά εγώ δεν είχα καθόλου τέτοια σχέδια στο μυαλό μου. Το έργο μου δεν είχε ακόμα ολοκληρωθεί και δεν είχα και σε μεγάλη υπόληψη το να είσαι οδηγός δύο ηλικιωμένων γυναικών που ήθελαν να τρέχουν με πενήντα πέντε χιλιόμετρα την ώρα. Έτσι αρνήθηκα την προσφορά τους και τις άφησα για να προσπαθήσω να βρω μια άλλη δουλειά. Μερικοί άνθρωποι με τους όποιους έφυγα από εκεί που άφησα το αυτοκίνητο των ηλικιωμένων κυριών μου υπέδειξαν που να πάω για να βρω μέρος να ξεκουραστώ. Καθώς πήγαινα προς τα εκεί είδα να βρίσκεται απ' έξω ένα νοσοκομειακό. 98

Έμεινα απέξω περιμένοντας να σταματήσει κάπως η αναταραχή και κάποια στιγμή ρώτησα έναν άντρα τι είχε γίνει. Μου είπε ότι εκείνος ο άντρας που τον έπαιρνε τώρα το νοσοκομειακό είχε μια σημαντική δουλειά, να μεταφέρει κάτι έπιπλα στην Κάεν είχε πέσει και είχε σπάσει το πόδι του και τώρα ήταν πολύ στενοχωρημένος επειδή φοβόταν ότι θα έχανε την δουλειά του αν δεν έβρισκε κάποιον να τον αντικαταστήσει. Τη στιγμή που είδα τον νοσοκόμο να τον μεταφέρει μέσα στο αυτοκίνητο έτρεξα προς τα μπρος για να του πω ότι θα μπορούσα να κάνω τη δουλειά για αυτόν. Οι νοσοκόμοι περίμεναν για λίγο ενώ εμείς συζητούσαμε τις λεπτομέρειες. Του είπα ότι ήθελα να πάω σε εκείνη την πόλη και ότι δεν με ενδιέφερε καθόλου να πληρωθώ, το μόνο που ήθελα ήταν να πάω εκεί. Φαινόταν ευχαριστημένος παρά τους πόνους που είχε στο πόδι και προτού τον πάρουν με το νοσοκομειακό μακριά πρόλαβε να μου πει ότι θα έστελνε μήνυμα για μένα από το νοσοκομείο. Έκλεισα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

δωμάτιο στο ίδιο ξενοδοχείο και αργότερα την ίδια νύχτα ένας φίλος του τραυματία ήρθε και μου είπε ότι η δουλειά ήταν δική μου αν ήθελα να πάω στην Καέν και να βοηθήσω στο ξεφόρτωμα του φορτίου και στο φόρτωμα καινούργιων επίπλων. Ο επικεφαλής, μου είπε, δέχτηκε να πάρει εκείνος όλα τα λεφτά και εγώ να κάνω τη δουλειά! Την επόμενη μέρα έπρεπε να ξεναφύγω. Έπρεπε να πάμε μαζί με τον οδηγό του φορτηγού σε ένα από τα μεγάλα σπίτια του Παρισιού για να φορτώσουμε. Έτσι και έγινε, μόνο που το φόρτωμα το κάναμε ο κηπουρός του σπιτιού και εγώ, γιατί ο οδηγός ήταν πολύ τεμπέλης. Έβρισκε συνέχεια δικαιολογίες για να μην κάνει τίποτε. Τελικά φορτώθηκε το φορτηγό και ξεκινήσαμε. Μετά από ενάμισι χιλιόμετρο περίπου, ο οδηγός σταμάτησε και μου είπε. Πάρε να οδηγήσεις εσύ, εγώ θα πάω πίσω να ξαπλώσω. Αλλάξαμε θέσεις και έμεινα να οδηγώ όλη τη νύχτα. Το πρωί είχαμε φτάσει στην Καέν και μάλιστα μπροστά στο σπίτι όπου τα έπιπλα έπρεπε να ξεφορτωθούν. Για μια φορά ακόμα όλη τη δουλειά την κάναμε εγώ και ο άνθρωπος του σπιτιού, γιατί ο οδηγός είπε ότι έπρεπε να πάει κάπου που είχε δουλειά. Αργά το απόγευμα, όταν όλη η δουλειά είχε τελειώσει ήρθε και είπε. Τώρα θα πρέπει να πάμε να πάρουμε καινούργιο εμπόρευμα. Πήδηξα στη θέση του οδηγού και οδήγησα το φορτηγό ως το κοντινότερο σιδηροδρομικό σταθμό. Εκεί κατέβηκα, πήρα μαζί μου όλα μου τα πράγματα και είπα στον οδηγό. Όλη τη δουλειά την έκανα εγώ ως τώρα, σειρά σου τώρα! 99

Λέγοντας αυτά, έφυγα και μπήκα στον σταθμό για να κόψω εισιτήριο για την Τσερμπούργκ. Φθάνοντας σ' αυτή την πόλη περιπλανήθηκα για λίγο και μετά έκλεισα δωμάτιο στο πανδοχείο των ναυτικών στις αποβάθρες. Προσπαθούσα συνέχεια να γνωρίζω όσο το δυνατόν περισσότερους μηχανικούς πλοίων, να τους κάνω να με συμπαθούν, έτσι με λίγο σπρώξιμο ακόμα να τα καταφέρνω να πηγαίνω μαζί τους πάνω στο πλοίο, στις μηχανές, όπου μου έδειχναν διάφορα σημεία και μου εξηγούσαν διάφορα πράγματα που δεν ήταν εύκολο να τα βρεις στα βιβλία. Κάθε μέρα πήγαινα σε διάφορους πράκτορες δείχνοντάς τους τα χαρτιά μου και προσπαθώντας να βρω μια θέση σαν δεύτερος μηχανικός σε ένα πλοίο που θα πήγαινε στις ΗΠΑ. Τους έλεγα ότι είχα έρθει στην Ευρώπη για διακοπές και ότι μου είχαν κλέψει τα χρήματα και έτσι για να γυρίσω πίσω θα έπρεπε να δουλέψω. Όλοι έλεγαν λόγια λύπης και στενοχώριας για αυτό που έπαθα και τελικά ένας καλός Σκωτσέζος μηχανικός μου είπε ότι μπορούσε να μου προσφέρει μια

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

δουλειά τρίτου μηχανικού σε ένα καράβι που έφευγε εκείνη τη νύχτα για την Νέα Υόρκη. Πήγα μαζί του πάνω στο πλοίο και κατεβήκαμε από τις σιδερένιες σκάλες κάτω στο μηχανοστάσιο. Εκεί άρχισε να μου κάνει διάφορες ερωτήσεις γύρω από τη λειτουργία των μηχανών και τη διατήρηση ημερολογίου. Μετά από λίγο είπε ότι ήταν ευχαριστημένος μαζί μου και μου ζήτησε να τον ακολουθήσω. Έλα επάνω στα διαμερίσματα του καπετάνιου για να υπογράψεις τα χαρτιά. Όταν βρεθήκαμε επάνω είδα ότι ο καπετάνιος ήταν ένας στρυφνός τύπος που δεν φάνηκε να με συμπαθεί ιδιαίτερα. Ούτε και εγώ βέβαια ένιωσα τίποτε το ωραίο για αυτόν. Υπογράψαμε τα χαρτιά και στο τέλος ο πρώτος μηχανικός μου είπε. Πάρε τα πράγματά σου επάνω, είσαι πρώτη βάρδια, φεύγουμε το βράδυ. Έτσι τέλειωσε κι αυτό. Για πρώτη φορά στην ιστορία, ένας Λάμα του Θιβέτ και μάλιστα ιατρός Λάμα, κάνοντας τον Αμερικανό υπήκοο έφευγε πάνω σε ένα καράβι σαν Τρίτος μηχανικός. Έμεινα στο μηχανοστάσιο για οχτώ ώρες προσέχοντας τα πάντα. Ο δεύτερος δεν είχε πιάσει ακόμα δουλειά και ο πρώτος, είχε να τελειώσει κάτι υποθέσεις σχετικά με την αναχώρηση μας από το λιμάνι. Έτσι αναγκάστηκα να πιάσω αμέσως δουλειά χωρίς να έχω την ευκαιρία να αλλάξω η να τσιμπήσω τίποτε. Αλλά αυτές οι οχτώ ώρες που πέρασα στις μηχανές ήταν πραγματική ευλογία. 100

Μου δόθηκε η ευκαιρία να ερευνήσω τα πάντα, να συνηθίσω τον χώρο και αντί να είμαι δυσαρεστημένος και δυστυχημένος, όπως περίμενε ο πρώτος, ήμουν πράγματι πολύ ευχαριστημένος. Μετά από οχτώ ώρες ο πρώτος μηχανικός κατέβηκε κάτω στη σιδερένια σκάλα και με απάλλαξε και επίσημα από την βάρδια μου λέγοντάς μου να φύγω για να πάω να φάω, γιατί φαίνεται έδειχνα πεινασμένος. Και βεβαιώσου, πρόσθεσε να θυμηθείς να πεις στον μάγειρα να μου φέρει λίγο κακάο. Το πλοίο δεν σου πρόσφερε και πολύ άνετη ζωή. Ο καπετάνιος και ο πρώτος αξιωματικός φαίνεται ότι πίστευαν ότι διεύθυναν κρουαζιερόπλοιο πρώτης κατηγορίας, γιατί επέμεναν να φοράμε στολή, να επιθεωρούν την καμπίνα του καθενός, κάτι που ήταν εξαιρετικά σπάνιο για τα πλοία αυτής της κατηγορίας. Όχι, δεν ήταν και τόσο ευχάριστη η ζωή πάνω σ' αυτό το πλοίο, αλλά τα καταφέραμε και περάσαμε τον ατλαντικό κλυδωνιζόμενοι από τον βορειοατλαντικό αέρα. Τελικά φτάσαμε στο λιμάνι της Νέας Υόρκης. Ήταν νωρίς το πρωί και οι πύργοι του Μανχάταν φαίνονταν να λάμπουν από το φως που έπεφτε πάνω

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

τους. Ποτέ στη ζωή μου δεν είχα δει κάτι σαν κι αυτό. Πλησιάζοντας από τη θάλασσα, οι πύργοι υψώνονταν σαν όντα που ξεπηδάνε από την πυρετώδη φαντασία σου. Κατεβαίναμε τον Χάντσον περνώντας κάτω από μια μεγάλη γέφυρα. Τότε είδα το παγκόσμια γνωστό άγαλμα της ελευθερίας, αλλά πρόσεξα με μεγάλη μου έκπληξη ότι η ελευθερία είχε την πλάτη της προς τη Νέα Υόρκη, προς τις ΗΠΑ. Αυτό με τράνταξε. Στα σίγουρα, σκέφτηκα, εκτός και αν η Αμερική πρόκειται να καταλάβει όλον τον κόσμο, η ελευθερία θα έπρεπε να βρίσκεται μέσα στη χώρα, να κοιτάει προς αυτήν. Φτάσαμε στην αποβάθρα μετά από πολλές μανούβρες, πλευρίσαμε και αμέσως μετά ακούστηκε ο θόρυβος από μηχανές φορτηγών που έφταναν, τα μεγάλα κιβώτια με το εμπόρευμα άρχισαν να μεταφέρονται καθώς οι εργάτες της περιοχής ανέβηκαν πάνω στο πλοίο. Ο πρώτος μηχανικός ήρθε και με παρακαλούσε να μείνω προσφέροντάς μου προαγωγή σε δεύτερο μηχανικό. Αλλά όχι, του το είπα, αρκετά ανέχτηκα αυτό το πλοίο, μερικοί μάλιστα από τους αξιωματικούς του μου είχαν δημιουργήσει αρκετά δυσάρεστη ανάμνηση. Πήγαμε στον ναυτιλιακό γραφείο και υπογράψαμε, ενώ ο πρώτος μηχανικός μου έδωσε ένα θαυμάσιο σημείωμα που έλεγε ότι είχα δείξει μεγάλη αφοσίωση στο καθήκον, ότι ήμουν ικανός σε όλους τους κλάδους της εργασίας στο μηχανοστάσιο και ότι με καλούσε να δουλέψω μαζί του πάλι οποιαδήποτε στιγμή ήθελα, σε οποιοδήποτε πλοίο ήθελα, γιατί, όπως έγραψε, ήμουν ένας θαυμάσιος ναυτικός.101

Νιώθοντας υπέροχα μετά από έναν τέτοιο αποχαιρετισμό με τον πρώτο μηχανικό και κουβαλώντας τις βαριές βαλίτσες μου βρέθηκα έξω από τις αποβάθρες. Η κυκλοφορία ήταν φοβερή, παντού υπήρχαν άνθρωποι και αστυφύλακες που φώναζαν και όλος ο χώρος έμοιαζε σαν ένα τεράστιο τρελοκομείο. Στην αρχή πήγα σε ένα μοτέλ για ναυτικούς. Για μια φορά ακόμα συνάντησα φιλοξενία και κανένα ίχνος φιλίας. Όταν μάλιστα ευχαρίστησα με αρκετή ευγένεια, όπως πιστεύω, τον ρεσεψιονίστ που μου έδωσε το κλειδί, εκείνος γύρισε και μου είπε. Μη με ευχαριστείς, τη δουλειά μου κάνω, τίποτε παραπάνω. Το όριο της παραμονής εκεί ήταν είκοσι τέσσερις ώρες η σαράντα οχτώ αν σκόπευες να μπαρκάρεις. Έτσι την επομένη μέρα, πήρα ξανά τις βαλίτσες μου, πήρα το ασανσέρ, πλήρωσα τον κατσουφιασμένο υπάλληλο και βγήκα στο δρόμο. Περπατούσα με μεγάλη προσοχή, γιατί ήμουν ειλικρινά πολύ τρομοκρατημένος από την κυκλοφορία. Κάποια στιγμή έγινε μεγάλη αναστάτωση, οι κόρνες των αυτοκινήτων χτυπούσαν συνέχεια και ένας αστυφύλακας φυσούσε τη σφυρίχτρα του και τότε ένας τεράστιος όγκος ανέβηκε πάνω στο πεζοδρόμιο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

με χτύπησε και με έριξε κάτω. Ένωσα τα κόκαλά μου να σπάνε. Ήταν ένα αυτοκίνητο που οδηγούσε κάποιος μεθυσμένος ο οποίος είχε πάρει αντίθετη κατεύθυνση σε έναν μονόδρομο και κάνοντας μια τελευταία προσπάθεια να αποφύγει το τρακάρισμα με ένα φορτηγό είχε ανεβεί πάνω στο πεζοδρόμιο με αποτέλεσμα να χτυπήσει εμένα. Συνήλθα μετά από αρκετή ώρα μέσα σε ένα νοσοκομείο. Είχα το αριστερό μου χέρι και τέσσερα πλευρά σπασμένα και τα δύο μου πόδια λιωμένα. Η αστυνομία που ήρθε προσπάθησε να μάθει όσο το δυνατόν περισσότερα μπορούσε γύρω από τον οδηγό του αυτοκινήτου λες κι εγώ ήμουν επιστήθιος φίλος του. Τους ρώτησα για τις δύο μου βαλίτσες και εκείνοι μου απάντησαν αρκετά εύθυμα. Μόλις σε χτύπησε το αυτοκίνητο, προτού η αστυνομία φτάσει κοντά σου, ένας τύπος γλίστρησε πάνω στο πεζοδρόμιο, άρπαξε τις βαλίτσες σου και εξαφανίστηκε. Δεν είχαμε χρόνο να κοιτάξουμε για αυτόν, έπρεπε να απομακρύνουμε εσένα από το πεζοδρόμιο, γιατί εμπόδιζες την κυκλοφορία. Η ζωή στο νοσοκομείο δεν ήταν εύκολη. Έξαιτίας της φασαρίας μου με τα πλευρά μου, έπαθα διπλή πνευμονία και για εννιά εβδομάδες έμεινα στο νοσοκομείο, χωρίς να σημειώνω και εκπληκτική πρόοδο στην υγεία μου. Ο αέρας της Νέας Υόρκης δεν έμοιαζε καθόλου με εκείνον που είχα συνηθίσει και επιπλέον είχαν συνέχεια τα παράθυρα κλειστά και τα καλοριφέρ αναμμένα. 102

Για μια στιγμή μάλιστα πίστεψα ότι θα πέθαινα από έλλειψη αέρα. Τελικά έγινα αρκετά καλά για να σηκωθώ από το κρεβάτι. Μετά από εννιά εβδομάδες στο κρεβάτι ένιωθα τρομερά αδύνατος. Έπειτα κάποιος από το νοσοκομείο ήρθε και μου είπε ότι θα έπρεπε να πληρώσω για τη θεραπεία μου. Μου είπε μάλιστα. Βρήκαμε στο πορτοφόλι σου 260 δολάρια και θα πρέπει να κρατήσουμε τα διακόσια πενήντα για την παραμονή σου εδώ. Θα πρέπει σύμφωνα με το νόμο να σου αφήσουμε δέκα δολάρια, αλλά θα πρέπει να πληρώσεις τα υπόλοιπα αργότερα. Και με αυτά τα λόγια μου παρουσίασε έναν λογαριασμό για χίλια δολάρια. Έμεινα κυριολεκτικά έκπληκτος και διαμαρτυρήθηκα σε κάποιον άντρα που είχε έρθει πίσω από την υπάλληλο που μου ζητούσε λεφτά. Εκείνος σήκωσε τους ώμους του και είπε. Κοίτα, μήνυσε τον άνθρωπο που σε χτύπησε. Ήμεεις δεν ενδιαφερόμαστε για αυτά. Αυτό για μένα ήταν το άκρον άωτο της ανοησίας, γιατί πως ήταν δυνατόν να βρω τώρα τον άντρα που με είχε χτυπήσει. Μόλις τους είπα ότι μέσα στις αποσκευές μου είχα περισσότερα χρήματα μου απάντησαν. Πιάσε λοιπόν αυτόν τον άνθρωπο και πάρε τα λεφτά σου πίσω. Πιάσε τον άνθρωπο μετά από εννιά εβδομάδες στο νοσοκομείο και ενώ η αστυνομία δεν είχε κάνει

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

καμιά αξιόλογη προσπάθεια να τον πιάσει. Είχα μείνει έκπληκτος, αλλά η τύχη μου επιφύλασσε περισσότερα. Ο άντρας ανώτερος υπάλληλος έβγαλε ένα χαρτί από την τσέπη του και μου είπε. Θα πρέπει να φύγεις από το νοσοκομείο τώρα, γιατί δεν έχεις άλλα λεφτά για να συνεχίσεις τη θεραπεία. Δεν μπορούμε να κρατάμε εδώ ξένους, αν δεν έχουν να πληρώσουν. Υπόγραψε εδώ! Τον κοίταξα πετρωμένος. Βρισκόμουν εκεί, πρώτη μέρα έξω από το κρεβάτι, μετά από εννιά εβδομάδες, είχα περάσει διπλή πνευμονία, είχα σπασμένα κόκαλα και τώρα μου έλεγαν να φύγω από το νοσοκομείο. Δεν υπήρχε καμιά προσπάθεια, καμιά κατανόηση και έτσι βρέθηκα έξω από το νοσοκομείο έχοντας πάνω μου μόνο τα ρούχα που φορούσα και δέκα δολάρια. Ένας άντρας στο δρόμο στον οποίο εξήγησα το πρόβλημα μου έδειξε με το δάχτυλό του προς το μέρος ενός γραφείου ευρέσεως εργασίας και έτσι πήγα κι εκεί, ανεβαίνοντας πολλές σκάλες. Τελικά βρήκα μια δουλειά σε ένα πολύ, πολύ φημισμένο ξενοδοχείο, τόσο φημισμένο που όλοι στον κόσμο θα το έχουν ακούσει. Η δουλειά να πλένω πιάτα. 103

Η πληρωμή είκοσι δολάρια τη βδομάδα και ένα γεύμα τη μέρα φυσικά όχι από τα καλά φαγητά που πρόσφεραν στους καλεσμένους, αλλά από εκείνα που άφηναν οι καλεσμένοι η δεν κρίνονταν κατάλληλα για αυτούς. Με τα χρήματα αυτά δεν μπορούσα να βρω δωμάτιο και έτσι έμενα όπου έβρισκα, κάτω από καμιά γέφυρα, στην αυλή κανενός σπιτιού, ενώ αρκετά συχνά ένιωθα στα πλευρά μου το ραβδί ενός αστυφύλακα που μου έλεγε να ξυπνήσω και να φύγω. Τελικά από μια εύνοια της τύχης, έπιασα μια δουλειά σε έναν ραδιοφωνικό σταθμό. Έγινα εκφωνητής μιλώντας σε όλον τον κόσμο στα βραχεία κύματα. Αυτή τη δουλειά την κράτησα έξι μήνες στη διάρκεια των οποίων μου ήρθαν και τα πράγματα που είχα αφήσει στη Σανγκάη σε φίλους. Ανάμεσα στα χαρτιά υπήρχε και ένα διαβατήριο έκδομένο από τις Βρετανικές αρχές. Αλλά, καθώς άρχισα να νιώθω, έχανα τον καιρό μου σαν εκφωνητής, είχα μπροστά μου ένα έργο να εκπληρώσω. Κέρδιζα βέβαια εκατόν δέκα δολάρια τη βδομάδα, πολλά περισσότερα από τα αρχικά είκοσι και το ένα γεύμα τη μέρα, αλλά αυτό δεν με εμπόδισε να πάρω την απόφαση να φύγω. Περίμενα λίγο χρόνο ώσπου να βρει ο ραδιοφωνικός σταθμός τον κατάλληλο αντικαταστάτη και όταν τέλειωσε και η εκπαίδευσή του έφυγα. Ευτυχώς είδα αμέσως μια διαφήμιση που ζητούσε οδηγούς αυτοκινήτων, απάντησα λοιπόν σ' αυτή και είδα ότι έπρεπε

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

να πάρω ένα αυτοκίνητο ως το Σιάτλ. Δεν υπάρχει κανένας λόγος τώρα να επαναλαμβάνω εδώ το ταξίδι, αλλά τελικά τα κατάφερα να φτάσω εντάξει στο Σιάτλ και πήρα και ένα δώρο για την προσεχτική μου οδήγηση, που είχα πάει το αυτοκίνητο στον προορισμό του και το είχα ξαναφέρει πίσω χωρίς κανένα σημάδι πάνω του. Έπειτα τα κατάφερα να πάω στον Καναδά. Έτσι τελειώνει το δεύτερο βιβλίο η πρώτη εποχή.104

ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ

Μην αφήνεις άδικα τις λύπες σου να βαραίνουν εκείνους που άφησαν πια τον κόσμο αυτό του ανθρώπου.

Μη τους καλείς με το όνομά τους, γιατί το να προφέρεις το όνομα εκείνων που πέρασαν από αυτό τον κόσμο σημαίνει να καταστρέφεις την ειρήνη τους.

Έτσι συμβαίνει εκείνοι για τους όποιους θρηνούμε να υποφέρουν πολλά
Εξαιτίας των θρήνων μας.

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

Ας βασιλέψει Ειρήνη.

Και αυτό είναι σοφό, έτσι όπως διαστρεβλώνονται όλα σήμερα τούτο
λοιπόν σας λέω κανένας δεν θα κατονομαστεί.

PAX VOBISCUM
ΕΙΡΗΝΗ ΜΕΘ, ΥΜΝΩΝ

105

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Δεν θα είχε νόημα να περιγράψω το πως διέσχισα τον Καναδά, σ' όλο του το πλάτος μέσα από τα βραχώδη όρη, μέχρι το Γουάνιπέγκ, τον κόλπο Θάντερ, το Μόντρεαλ και το Κεμπέκ. Χιλιάδες άλλοι δεκάδες χιλιάδες άλλοι έχουν κάνει το ίδιο. Είχα όμως πράγματι μερικές ασυνήθιστες εμπειρίες που μπορώ και πάλι να περιγράψω, παρόλο που δεν είναι της παρούσης στιγμής. Στο ταξίδι μου μέσα απ' τον Καναδά μου γεννήθηκε η ιδέα πως έπρεπε να κατευθυνθώ προς την Αγγλία. Ένωθα βέβαιος πως το έργο που μου έμενε ακόμα να κάνω έπρεπε να αρχίσει από την Αγγλία, έναν τόπο που ως τότε δεν είχα δει παρά από μακριά, από το φινιστρίνι ενός πλοίου που άφηνε το Τσέρμπουργκ πηγαίνοντας προς την Αγγλική θάλασσα πριν στρίψει προς τις ΗΠΑ. Στο Κεμπέκ πήρα πληροφορίες και κατάφερα ν' αποκτήσω όλα τα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

απαραίτητα χαρτιά, διαβατήριο, άδεια εργασίας κι ότι άλλο χρειαζόταν. Κατάφερα ακόμα ν' αποκτήσω μια κάρτα της ένωσης ναυτικών. Και πάλι, δεν έχει σημασία να περιγράψω με λεπτομέρειες το πως βρήκα αυτά τα χαρτιά. Και παλαιότερα έχω πει στους γραφειοκράτες πως το χαζό γραφειοκρατικό τους σύστημα το μόνο που καταφέρνει είναι να δυσκολεύει τους ανθρώπους που έχουν όλα τα χαρτιά τους νόμιμα. Στην δική μου περίπτωση, δηλώνω πως η μόνη φορά που συνάντησα δυσκολίες για να μπω σε μια χώρα ήταν όταν όλα τα χαρτιά μου ήταν εντάξει. Εδώ στον Καναδά, τον καιρό που έκανα περισσότερα ταξίδια και μπορούσα να επισκεφτώ τις ΗΠΑ, υπήρχαν πάντα δυσκολίες με τα χαρτιά μου. Κάτι πάντα πήγαινε στραβά, πάντα κάτι έβρισκε να μουρμουρίσει ο αξιωματικός της υπηρεσίας μεταναστών. Οι γραφειοκράτες λοιπόν είναι παράσιτα, και θα πρέπει να εκλείψουν, να εξολοθρευθούν όπως οι ακρίδες. Κι αυτό είναι μια καλή ιδέα, δεν συμφωνείτε.107

Γύρισα πίσω στο Μόντρεαλ κι εκεί, μ' όλα τα χαρτιά μου εντάξει, κατάφερα να μπω σ' ένα πλοίο σαν ναύτης. Ο μισθός δεν έλεγε και πολλά πράγματα, μα εκείνο που ήθελα ήταν να φτάσω στην Αγγλία. Και μια και δεν είχα χρήματα για εισιτήριο, οποιοσδήποτε μισθός ήταν καλύτερος από το να πλήρωνα τα ναύλα μου. Η δουλειά επίσης δεν ήταν πολύ σκληρή, έπρεπε μόνο να τακτοποιούμε τα φορτία στις θέσεις τους κι ύστερα να κλείνουμε με σφήνες τις πόρτες των αμπαριών. Σύντομα πλέαμε κοντά στην Αγγλία και μετά από λίγο βάζαμε πλώρη για το Σόλεντ πηγαίνοντας για το Σάουθαμπτον. Εκείνη την ώρα δεν είχα βάρδια και μπόρεσα έτσι να καθίσω στην πρύμνη και να θαυμάσω το Αγγλικό τοπίο που ασκούσε πάνω μου μεγάλη γοητεία. Μου φαινόταν να στολίζεται με τα πιο πράσινα άπ' τα πράσινα δέντρα εκείνο το καιρό δεν είχα δει την Ιρλανδία, η φύση της οποίας αφήνει πολύ πίσω το Αγγλικό τοπίο κι έτσι ένιωθα πολύ γοητευμένος. Το στρατιωτικό νοσοκομείο στο Νέτλεη με παραξένεψε αρκετά. Από το πλοίο σκέφτηκα πως θα πρέπει να ήταν κατοικία κάποιου βασιλιά η κάποιου ανάλογης θέσης, μα ένας άπ' τους συναδέλφους στο πλοίο σύντομα διέλυε μ' ένα γέλιο τις απορίες μου λέγοντας πως ήταν ένα απλό νοσοκομείο. Συνεχίσαμε την πορεία μας περνώντας άπ' το Γούλστον στα δεξιά μας και το Σάουθαμπτον στα αριστερά μας. Με ενδιαφέρον είδα στο Γούλστον τις

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

αποβάθρες με τα ιπτάμενα πλοία που ακούγονταν σαν μύθος στην άπω ανατολή. Σύντομα μπήκαμε στο λιμάνι στο Σάουθαμπτον κι ανέβηκαν στο πλοίο λιμενικοί που εξέτασαν τα χαρτιά του πλοίου και τις καμπίνες του πληρώματος. Στο τέλος μας έδωσαν άδεια να αποβιβαστούμε στην ξηρά και ήμουν έτοιμος να ωφεληθώ όταν με φώναξαν πίσω για ένα ακόμα έλεγχο απ' την υπηρεσία μεταναστών. Ο υπεύθυνος κοίταξε τα χαρτιά μου και φάνηκε πολύ φιλικός κι ευγενικός όταν, σ' απάντηση της ερώτησης του πόσο καιρό θα μείνετε. Του αποκρίθηκα, θα ζήσω εδώ, κύριε. Έβαλε τα απαραίτητα ένσημα στο διαβατήριο και μου έδωσε οδηγίες για το πού θα βρω καταλύματα που δέχονταν ναυτικούς. Βγήκα από το γραφείο μεταναστών και στάθηκα για λίγο να ρίξω μια τελευταία ματιά στο παλιό φορτηγό που με είχε φέρει από τον νέο στον παλιό κόσμο. Ένας τελωνειακός άρχισε να με πλησιάζει χαμογελαστός όταν ξαφνικά ένα δυνατό κτύπημα στην πλάτη μου μ' έστειλε να κολλήσω στον τοίχο, ενώ ταυτόχρονα άφηνα να πέσουν από τα χέρια μου οι δυο μου βαλίτσες. 108

Μαζεύοντας όση ηρεμία μου είχε απομείνει γύρισα κι αντίκρισα σωριασμένο στα πόδια μου έναν άντρα. Ήταν κάποιος ανώτερος τελωνειακός, που, στη βιασύνη του να επιστρέψει στη δουλειά, δεν είχε εκτιμήσει σωστά τις αποστάσεις. Πήγα να τον βοηθήσω να σηκωθεί μα εκείνος χτύπησε τα απλωμένα μου χέρια γεμάτος έξαψη και μίσος. Τραβήχτηκα πίσω έκπληκτος, το ατύχημα δεν ήταν δικό μου φταίξιμο, εγώ απλώς στεκόμουν εκεί, δεν πείραζα κανένα. Μάζεψα τις βαλίτσες μου για να συνεχίσω τον δρόμο μου όταν τον άκουσα να μου φωνάζει να σταματήσω. Φώναξε δυο φρουρούς να με κρατήσουν. Ο τελωνειακός που είχα δει στο γραφείο βγήκε έξω τρέχοντας και είπε. Είναι απολύτως εντάξει, κύριε, απολύτως εντάξει. Τα χαρτιά του είναι όλα εντάξει. Ο ανώτερος αξιωματικός όμως είχε κατακοκκινίσει απ' το θυμό του και δεν έπαιρνε λέξη από κανένα. Διέταξε να με πάρουν σ' ένα δωμάτιο κι εκεί άνοιξαν τις βαλίτσες μου και τις άδειασαν στο πάτωμα. Δεν βρήκε τίποτα το επιλήψιμο όμως. Έτσι ζήτησε το διαβατήριο και τα άλλα χαρτιά μου. Του τα έδωσα κι εκείνος, αφού τα ξεφύλλισε, γρύλισε πως είχα και βίζα και άδεια εργασίας και πως δεν τα χρειαζόμουν και τα δύο. Χωρίς δεύτερη κουβέντα έσκισε στα δύο το διαβατήριό μου και το έριξε στο καλάθι των σκουπιδιών. Έπειτα μάζεψε όλα τα υπόλοιπα χαρτιά μου και τα έχωσε στις τσέπες του για να τα καταστρέψει,

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

υπέθεσα, με την ησυχία του. Χτύπησε ένα κουδούνι και μπήκαν στο δωμάτιο δύο άλλοι. Ο άνθρωπος αυτός δεν έχει χαρτιά, είπε, θα πρέπει να τον απελάσουμε. Μα, είπε ο τελωνειακός που είχε εξετάσει τα χαρτιά μου, τα είδα τα χαρτιά του, εγώ ο ίδιος τα σφράγισα. Ο ανώτερός του όμως στράφηκε και του είπε τέτοια πράγματα που ο φτωχός χλόμιασε. Κι έτσι κατέληξα μόνος σ' ένα κελί. Την επόμενη μέρα ήρθε να με δει ένας χαμογελαστός νεαρός ηλίθιος απ' το υπουργείο εξωτερικών, χάιδεψε το μωρουδίστικο πρόσωπό του και συμφώνησε μαζί μου πως θα πρέπει να είχα τα απαραίτητα χαρτιά. Όμως, είπε, το υπουργείο εξωτερικών δεν μπορεί να έρθει σε ρήξη με την υπηρεσία μετανάστευσης κι έτσι θα έπρεπε να θυσιαστώ. Το καλύτερο που είχα να κάνω, είπε, ήταν να συμφωνήσω πως τα χαρτιά μου είχαν χαθεί στο πλοίο, αλλιώς θα έμενα για πολύ καιρό φυλακή, μόνο και μόνο για να με απελάσουν στο τέλος. Δυό χρόνια στη φυλακή δεν μου ήταν καθόλου ευχάριστη προοπτική. Έτσι, υπέγραψα ένα χαρτί που έλεγε ότι το διαβατήριό μου χάθηκε στο πλοίο. Λοιπόν, είπε ο νεαρός, θα απελαθείς στη Νέα Υόρκη. 109

Αυτό ήταν πολύ βαρύ γιατί είχα ταξιδέψει από το Μόντρεαλ και το Κεμπέκ, μα, όπως μου είπε, έπρεπε να μεταφερθώ στη Νέα Υόρκη γιατί αν πήγαινα στην επαρχία του Κεμπέκ και έλεγα την ιστορία μου στις εφημερίδες θα μπορούσε να γίνει θόρυβος γιατί οι εφημερίδες κυνηγούν οτιδήποτε κάνει αίσθηση όχι για να κάνουν σε κανένα καλό αλλά γιατί οι εφημερίδες πάντα ζούσαν και ζουν με τον θόρυβο και οτιδήποτε τον προκαλεί. Με κράτησαν κάμποσο στη φυλακή, και κάποια μέρα μου είπαν ότι θα έφευγα την επόμενη. Το πρωί με οδήγησαν έξω, κι εκείνος ο ανώτερος τελωνειακός βρισκόταν εκεί, αστράφτοντας από χαρά που αυτός, ο ασήμαντος μικρός γραφειοκράτης, είχε καταφέρει να υποτάξει στα δικά του μέτρα τη δικαιοσύνη. Το απόγευμα με πήγαν στο πλοίο, και μου είπαν πως θα έπρεπε να εργάζομαι, και πως θα ήταν η σκληρότερη δουλειά στο πλοίο. Θερμαστής στα καζάνια ενός απ' τα πιο παλιά ατμόπλοια. Μα σύντομα με πήραν πίσω στο κελί μου γιατί το πλοίο δεν ήταν ακόμα έτοιμο να σαλπάρει και ο καπετάνιος δεν με ήθελε στο καράβι παρά μόνο μια ώρα πριν την αναχώρηση. Εικοσιτέσσερις ώρες αργότερα με πήραν στο πλοίο και με κλείδωσαν σε μια μικρή καμπίνα όπου με κράτησαν ώσπου το πλοίο βρέθηκε πέρα απ' τα χωρικά ύδατα. Τότε μόνο με άφησαν να βγω από το κελί μου, γιατί κελί ήταν η μικρή καμπίνα, και δίνοντάς μου ένα παμπάλαιο φτυάρι

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

μου είπαν να καθαρίσω τ' αμπάρι. Έτσι διέσχισα πάλι τον ατλαντικό, πίσω προς τη Νέα Υόρκη, και καθώς φάνηκε στον ορίζοντα το πρώτο κομμάτι Γης, ο καπετάνιος έστειλε και με φώναξαν. Ήθελε να μου μιλήσει ιδιαίτερα. Μου είπε ότι συμφωνούσε μαζί μου ότι μου είχαν φερθεί άδικα. Μου είπε ότι η αστυνομία θ' ανέβαινε στο πλοίο να με συλλάβει και πως θα με καταδίκάζαν για παράνομη είσοδο στις ΗΠΑ. Αυτό σήμαινε πως αφού περνούσα κάμποσο καιρό φυλακή θα ακολουθούσε νέα απέλαση προς την Κίνα. Κοίταξε γύρω του, κι υστέρτα άνοιξε ένα συρτάρι στο γραφείο του λέγοντας ένας άντρας σαν και σένα μπορεί εύκολα να δραπετεύσει αν το θελήσει. Η μεγαλύτερη δυσκολία είναι οι χειροπέδες. Εδώ έχω ένα κλειδί που ανοίγει τις αμερικάνικες χειροπέδες. Όσο δεν κοιτώ, μπορείς να πάρεις το κλειδί. Όπως καταλαβαίνεις δεν μπορώ να σου δώσω το κλειδί, μα αν το πάρεις τότε, δεν χρειάζεται να ξέρω εγώ τίποτα. Έτσι λέγοντας έστρεψε αλλού το βλέμμα του, κι εγώ γρήγορα άρπαξα το κλειδί. Εκείνος ο καπετάνιος ήταν αληθινά πολύ έντιμος άνθρωπος.110

όταν ανέβηκαν στο πλοίο οι αστυνομικοί κραδαίνοντας τις χειροπέδες τους, τους είπε πως δεν πρόκειται να τους δυσκολέψω και πως, κατά τη γνώμη του δεν είχα κάνει τίποτα και πως είχα πέσει θύμα κάποιου Εγγλέζου αξιωματικού. Ο επικεφαλής άστυνομικός γέλασε κυνικά και είπε πως συμφωνούσε, ο καθένας έχει πέσει θύμα κάποιου άλλου, και μ' αυτά πέρασε τις χειροπέδες στους καρπούς μου και με έσπρωξε άγρια προς τη σκάλα τη σκάλα που χρησιμοποιούν για να ανεβαίνουν και να κατεβαίνουν άπ' τα πλοία οι αστυνομικοί κι οι λιμενικοί όταν τα πλοία δεν έχουν πιάσει λιμάνι. Μ' αρκετή δυσκολία κατάφερα να κατέβω τη σκάλα παρόλο που οι αστυνομικοί έδειχναν να ελπίζουν να πέσω στη θάλασσα και να με ψαρέψουν άπ' εκεί. Πάνω στο σκάφος της αστυνομίας με έσπρωξαν πίσω στην πρύμνη και δύο αστυνομικοί βάλθηκαν να συμπληρώσουν την αναφορά τους. Ύστερα έστρεψαν το περιπολικό προς την ακτή. Περίμενα ώσπου να πλησιάσουμε στις αποβάθρες και τότε, σε μια στιγμή που οι αστυνομικοί δεν κοίταζαν προς το μέρος μου, αφέθηκα να πέσω στο νερό. Η θάλασσα ήταν φριχτή. Στην επιφάνεια υπήρχε ένα λεπτό στρώμα πετρελαίου και βρώμας, βρώμας που προερχόταν από τα απόβλητα των φορτηγών και των άλλων πλοίων που έμπαιναν στο λιμάνι και που ανακατευόταν με εφημερίδες, κουτιά, κομμάτια κάρβουνου και κάθε είδους

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

άλλα αντικείμενα. Βούτηξα βαθιά και κατάφερα να βγάλω το κλειδί και να ξεκλειδώσω τις χειροπέδες, που τις άφησα να πέσουν στον βυθό. Έπρεπε όμως ν' ανέβω για ν' αναπνεύσω, μα μόλις βγήκα στην επιφάνεια με υποδέχτηκε μια βροχή από σφαίρες. Έπεφταν τόσο κοντά μου που μια τους πέταξε νερό στο πρόσωπό μου. Έτσι, μετά από μια γρήγορη ανάσα, βούτηξα γρήγορα κι άρχισα να κολυμπώ όχι προς τον πάσσαλο που βρισκόταν πιο κοντά μου μα προς άλλον πιο μακριά, με τη σκέψη πως οι αστυνομικοί θα με περίμεναν στον πιο κοντινό. Αργά, άφησα το σώμα μου ν' ανέβει στην επιφάνεια ώσπου να εξέχουν μόνο η μύτη και το στόμα μου. Πήρα μια βαθιά αναπνοή, κι ύστερα άλλη κι άλλη. Δεν ακούστηκαν πυροβολισμοί, μα μπόρεσα να διακρίνω μόλις το περιπολικό σκάφος να πλέει γύρω απ' την κοντινότερη αποβάθρα. Αφέθηκα να γλιστρήσω μαλακά στο νερό και κολύμπησα αργά για να διατηρήσω περισσότερη ώρα το οξυγόνο στα πνευμόνια μου προς την αποβάθρα.111

καθώς κολυμπούσα ένιωσα ένα ξαφνικό κτύπημα, κι από ένστικτο τα χέρια μου απλώθηκαν κι άδραξαν αυτό στο όποιο είχα κτυπήσει. Ήταν ένας σωρός από μισοβυθισμένα ξύλα που φαίνεται είχαν πέσει απ' την διαλυμένη αποβάθρα που υψωνόταν πάνω απ' το κεφάλι μου. Κρατήθηκα στα ξύλα αυτά με μόνο τη μύτη και το στόμα έξω απ' το νερό. Αργά, καθώς δεν άκουγα τίποτα, ανασηκώθηκα και μπόρεσα να διακρίνω μακριά το περιπολικό που, ενισχυμένο τώρα και από δύο άλλα, έψαχνε κάτω απ' τους πασσάλους της άλλης αποβάθρας. Στην ξηρά άλλοι οπλισμένοι αστυνομικοί έτρεχαν ψάχνοντας τα γύρω κτίρια. Ξαφνικά πάγωσα γιατί είδα να έρχεται προς το μέρος μου μία βάρκα με τρεις αστυνομικούς. Κωπηλατούσαν σιωπηλοί. Ένας απ' αυτούς κρατούσε ένα ζευγάρι κυάλια και μ' αυτά έψαχνε όλη την περιοχή. Αργά γλίστρησα από τα ξύλα όπου κρατιόμουν και βυθίστηκα πάλι στο νερό με μόνο τη μύτη μου να εξέχει στην επιφάνεια. Περίμενα έτσι κάμποση ώρα και όταν σηκώθηκα η βάρκα είχε πια απομακρυνθεί. Καθώς κοίταζα προς το μέρος της άκουσα κάποιον να φωνάζει. Θα' χει πνιγεί ως τα τώρα, θα μαζέψουμε αργότερα το πτώμα του. Αρπάχτηκα ξανά από τα ξύλα τρέμοντας καθώς ο άνεμος πάγωνε τα βρεγμένα μου ρούχα. Όταν σκοτεινίασε κατάφερα ν' ανέβω στην αποβάθρα. Χωρίς καθυστέρηση έτρεξα να βρω καταφύγιο σε μια καλύβα. Τότε είδα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

κάποιον να έρχεται προς το μέρος μου. Διέκρινα πως ήταν Ινδός και φιλικός, έτσι του σφύριξα να με προσέξει. Εκείνος συνέχισε να περπατά αδιάφορα και, φαινομενικά αθώα, σίμωσε στο μέρος όπου κρυβόμουν. Ύστερα έσκυψε να μαζέψει κάτι χαρτιά που βρίσκονταν πεταμένα τριγύρω. Βγές έξω προσεκτικά είπε, κάποιος έγχρωμος κύριος περιμένει μ' ένα φορτηγό, θα σε πάρει άπ' εδώ. Λοιπόν, τελικά έφυγα άπ' εκείνο το μέρος, όμως ήμουν αληθινά σ' αξιολύπητη κατάσταση. Υπέφερα από εξάντληση και ψύξη. Μπήκα στο σκουπιδιάρικο, γιατί σκουπιδιάρικο ήταν το φορτηγό, με σκέπασαν μ' ένα πιαρισμένο καραβόπανο, κι άδειασαν από πάνω μου ένα ολόκληρο φορτίο από σκουπίδια! Ο έγχρωμος κύριος με πήρε στο σπίτι του και με περιποιήθηκε καλά, μα για δυο μερόνυχτα ήμουν βυθισμένος σε λήθαργο από την ολοκληρωτική εξάντληση. Κατά τη διάρκεια της ανάρρωσης μου, και ενώ το φυσικό μου σώμα επισκεύαζε τις πληγές του, έκανα ένα Αστρικό ταξίδι και είδα τον αγαπημένο μου οδηγό και φίλο, τον Λάμα Μυγκιάρ Ντόνταπ.112

Μου είπε, οι δοκιμασίες σου ήταν αληθινά μεγάλες, αληθινά μεγάλες. Ήταν ο πικρός καρπός της απανθρωπιάς που δείχνει ο άνθρωπος στον άνθρωπο, μα το σώμα σου καταστρέφεται όλο και περισσότερο και σύντομα θα πρέπει να υποστείς τη διαδικασία της μεταβίβασης. Στον Αστρικό κόσμο που βρισκόμουν κάθισα και ο σύντροφός μου κάθισε μαζί μου. Μου είπε περισσότερα. Το τωρινό σου σώμα είναι σε κατάσταση κατάρρευσης, η ζωή αυτού του σώματος δεν μπορεί να συνεχιστεί για πολύ ακόμα. Φοβηθήκαμε πως οι συνθήκες του άγριου δυτικού κόσμου θα σε εμπόδιζαν στο έργο σου κι έτσι αναζητήσαμε ένα σώμα το οποίο θα μπορούσε να καταλάβει το πνεύμα σου και το οποίο θα αναπαρήγαγε όλα τα χαρακτηριστικά σου. Προσδιορίσαμε τον κάτοχο ενός τέτοιου σώματος. Το σώμα του λειτουργεί σε μια πολύ κατώτερη αρμονική από το δικό σου, αλλιώς, φυσικά, δεν θα μπορούσε να γίνει η αλλαγή. Τα σώματα πρέπει να ταιριάζουν, και αυτό το άτομο έχει το κατάλληλο σώμα. Τον πλησιάσαμε στο Αστρικό επίπεδο γιατί είδαμε πως σκεφτόταν να αυτοκτονήσει. Είναι ένας νεαρός Άγγλος που δείχνει βαθιά δυσσαρεστημένος με τη ζωή του, βαθιά δυστυχισμένος, και για κάμποσο καιρό τώρα προσπαθεί να αποφασίσει ποιά θα ήταν η πιο ανώδυνη μέθοδος αυτοκαταστροφής, όπως την ονομάζει. Είναι απόλυτα πρόθυμος ν' αφήσει το σώμα του και να ταξιδέψει στον Αστρικό κόσμο, αν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

βέβαια δεν χάσει τίποτα απ' αυτή την ιστορία! Καταφέραμε να τον πείσουμε, πριν λίγο καιρό, ν' αλλάξει τ' όνομά του με εκείνο που χρησιμοποιείς τώρα, κι έτσι λίγα πράγματα μένουν ακόμα να τακτοποιηθούν κι ύστερα θα πρέπει να γίνει η αλλαγή των σωμάτων. Ήταν απόλυτα απαραίτητο, με συμβούλεψαν, να γυρίσω στο Θιβέτ πριν μπορέσω να υποστώ την αναγκαία διαδικασία για την αλλαγή των σωμάτων. Προσεκτικές οδηγίες μου δόθηκαν και, όταν ένωσα κάπως καλύτερα επισκέφτηκα ένα ναυτιλιακό γραφείο και πήρα ένα εισιτήριο για την Βομβάη. Για μια φορά ακόμα πέρασα κάθε είδους δυσκολία γιατί οι αποσκευές μου αποτελούνταν από μια μόνο βαλίτσα. Στο τέλος, πάντως, μπήκα στο πλοίο κι ενώ βρισκόμουν στην καμπίνα μου δυο αστυνομικοί με επισκέφθηκαν για να μάθουν τον λόγο που είχα μόνο μια βαλίτσα. Αφού τους διαβεβαίωσα πως είχα αρκετά πράγματα στην Ινδία, χαμογέλασαν ευτυχισμένα και έφυγαν. Ήταν πολύ παράξενο να είμαι επιβάτης σε πλοίο. Όλοι με απέφευγαν γιατί ήμουν ένας παρίας που δεν είχε παρά μια βαλίτσα μόνο. 113

Οι άλλοι, φυσικά, έδειχναν να έχουν αρκετές βαλίτσες να γεμίσουν μια αποθήκη κι έτσι εγώ ο φτωχότερος των φτωχών θα πρέπει να ήμουν κανένας φυγάδας η τίποτα τέτοιο για να ταξιδεύω έτσι, κι αυτό τους έκανε να με αποφεύγουν. Το πλοίο πήγε από τη Νέα Υόρκη προς την Αφρική, διέπλευσε τις ακτές της και πέρασε το Γιβραλτάρ. Ύστερα έκανε ακόμα μια στάση στην Αλεξάνδρεια πριν να μπει στο Σουέζ και περάσει στην ερυθρά θάλασσα. Η ερυθρά θάλασσα ήταν φριχτή, η ζέστη τρομερή, και λίγο έλειψε να πάθω θερμοπληξία. Μα τελικά περάσαμε τις ακτές της Αιθιοπίας, διασχίσαμε την αραβική θάλασσα και πιάσαμε στην Βομβάη. Ο θόρυβος κι η βρώμα στην Βομβάη ήταν τρομερά, πράγματι φανταστικά, μα είχα εκεί λίγους φίλους, ένα Βουδιστή ιερέα και λίγους ακόμα ανθρώπους μ' επιρροή κι έτσι οι βδομάδες που έμεινα στην Βομβάη αποδείχτηκαν ενδιαφέρουσες. Μετά τη βδομάδα που είχα για να προσπαθήσω να αναρρώσω απ' όλες τις δοκιμασίες και ταλαιπωρίες του ταξιδιού με έβαλαν σ' ένα τρένο και διέσχισα με αυτό την Ινδία ως την Κάλιμπονγκ. Κατάφερα όμως να πηδήξω απ' το τρένο πριν φτάσει στην πόλη γιατί με είχαν προειδοποιήσει ότι ο τόπος ήταν γεμάτος Κομμουνιστές κατασκόπους και δημοσιογράφους. Κάθε καινούργιος που έφτανε έπρεπε να υποστεί όλες τις ερωτήσεις των δημοσιογράφων και όπως ανακάλυψα αργότερα αν δεν τους απαντούσε κανείς, εκείνοι περιορίζονταν να εφεύρουν τις απαντήσεις χωρίς να πολυνοιάζονται για την αλήθεια. Ήξερα κάπως την Κάλιμπονγκ, αρκετά καλά πάντως για να βρω μερικούς

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

φίλους. Έτσι προχώρησα στα κρυφά, μακριά από Κομμουνιστές κατασκόπους και δημοσιογράφους. Η υγεία μου πια χειρότερε όλο και πιο γρήγορα και υπήρχαν σοβαροί φόβοι πως δεν θα ζήσω αρκετά για να περάσω από τη διαδικασία της μεταβίβασης. Ένας Λάμα που είχε εκπαιδευτεί μαζί μου στο Σακπόρι βρισκόταν στην Κάλιμπονγκ και ήρθε προς βοήθειά μου με πολύ δυνατά βότανα. Συνέχισα το ταξίδι μου με αυτόν τον Λάμα και υστέρη από δέκα βδομάδες ταξίδι φτάσαμε ένα μοναστήρι απ' όπου φαινόταν η κοιλάδα της Λάσα. Ήταν μέρος ψηλό και απροσπέλαστο αλλά και αφανές, έτσι οι Κομμουνιστές δεν θα νοιάζονταν ποτέ για ένα τόσο ασήμαντο μέρος. Εδώ αναπαύτηκα και πάλι, συνολικά περί τις επτά μέρες. Κάποια απ' τις επόμενες μέρες, μου είπαν όσο βρισκόμουν εκεί, θα ταξίδευα στον Αστρικό κόσμο για να συναντήσω το Αστρικό σώμα του ανθρώπου του όποιου θα έπαιρνα το φυσικό όχημα.114

Προς το παρόν όμως αναπαυόμουν, με τη σκέψη, γύρω απ' τα προβλήματα της μεταβίβασης. Το σώμα αυτού του ανθρώπου δεν μου ήταν και τόσο ταιριαστό γιατί ήταν δικό του και είχε πάρα πολλές συχνότητες, δονήσεις, ασυμβίβαστες με τις δικές μου. Με τον καιρό, μου είπαν, το σώμα αυτό όμως θα πάρει ακριβώς τη μορφή του δικού μου σώματος όπως θα αντιστοιχούσε στην τότε ηλικία μου. Κι αν αυτό το βρίσκουν δύσκολο να το πιστέψουν οι δυτικοί αναγνώστες μου, ας το πούμε, έτσι. Στον δυτικό κόσμο όλοι ξέρουν για την επιμετάλλωση, όπως επίσης ξέρουν για την γαλβανοπλαστική. Σ' αυτή την τελευταία βυθίζουν ένα αντικείμενο σ' ορισμένο υγρό και συνδέουν με το ίδιο υγρό ένα ειδικό ηλεκτρόδιο. Όταν αφεθεί να περάσει από τη συσκευή ρεύμα με την σωστή ένταση και τάση διαμορφώνεται στο υγρό ένα ακριβές αντίγραφο του αρχικού αντικειμένου. Αυτό είναι γνωστό σαν γαλβανοπλαστική. Ακόμα, μπορεί να κάνει κανείς επιμετάλλωση χρησιμοποιώντας κάθε είδους μέταλλο, κασσίτερο, χρώμιο, ρόδιο, χαλκό, ασήμι, χρυσό, πλατίνα κλπ. Το μόνο που χρειάζεται είναι να έχει κανείς μια κάποια γνώση της διαδικασίας. Κατά την επιμετάλλωση το ρεύμα διαπερνά το υγρό πηγαίνοντας από το ένα ηλεκτρόδιο στο άλλο, και τα μόρια του ενός ηλεκτροδίου μεταφέρονται στο άλλο. Είναι ένα αρκετά απλό σύστημα. Δεν κρατάτε όμως στα χέρια σας ένα εγχειρίδιο γαλβανοπλαστικής. Με όμοιο τρόπο η μεταβίβαση ενός Πνεύματος σε κάποιο άλλο σώμα και η αντικατάσταση μόριο προς μόριο της ύλης του καινούργιου σώματος από την ύλη του σώματος του πως να τον πούμε. Νέου κατόχου, είναι κάτι το

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

πολύ αληθινό, κάτι που έχει γίνει πολλές φορές από εκείνους που ξέρουν τον τρόπο. Ευτυχώς οι κάτοχοι αυτής της γνώσης ήταν πάντα άνθρωποι ανώτερου χαρακτήρα, αλλιώς θα ήταν πράγματι τρομερό να μπορεί κανείς να αρπάξει το σώμα του άλλου και να το χρησιμοποιήσει για τους οποιουδήποτε καταχθόνιους σκοπούς του. Ένωθα κάπως ένοχος, αδικαιολόγητα ίσως, που θα έκανα κάτι τέτοιο, μα ύστερα σκέφτηκα πως στο κάτω-κάτω προσπαθώ να κάνω καλό, δεν θέλω να πάρω από κανένα το σώμα του, το μόνο που θέλω είναι ειρήνη. Μα όλα έδειχναν πως στη ζωή μου ποτέ δεν θα βασιλεύει ειρήνη. Όσο βρισκόμαστε σ' αυτό το θέμα θα ήθελα να τονίσω, από τη θέση κάποιου που μελέτησε όλες τις θρησκείες, ότι οι μύστες έκαναν τέτοιες μεταβιβάσεις επί πολλές διαδοχικές ζωές συνέχεια.

115

Ο ίδιος ο Δαλάι Λάμα το έκανε επίσης, αλλά και το ίδιο το σώμα του Ιησού καταλήφθηκε από το Πνεύμα του υιού του θεού, κάτι που ήταν κοινό μυστικό ακόμα και για τη Χριστιανική πίστη ώσπου καταπνίγηκε γιατί έκανε τους πιστούς να επαναπαύονται στις μελλοντικές ζωές τους. Από την ψηλή θέση μου σ' αυτό το απόμακρο, απομονωμένο μοναστήρι, μπορούσα να διακρίνω πέρα μακριά την πόλη της Λάσα. Ένα αρκετά δυνατό τηλεσκόπιο είχε μεταφερθεί από την Ποτάλα εδώ, κι έτσι περνούσα αρκετό καιρό κοιτάζοντας μ' αυτό τους βλοσυρούς Κινέζους φρουρούς στο πάρκο Κάλινγκ. Έβλεπα ακόμα τα στρατιωτικά αποσπάσματα να κυκλοφορούν με τα τζιπ τους, έβλεπα μ' αυτό το τηλεσκόπιο πολλά ακατονόμαστα πράγματα να γίνονται σ' άντρες και γυναίκες, και θυμήθηκα με φρίκη πως κι εγώ, όπως πολλοί άλλοι, είχα πολεμήσει στο πλευρό των Κινέζων. Και τώρα αυτοί είχαν ξεχάσει τις υποσχέσεις τους, είχαν ξεχάσει τις αρχές τους. Και το μόνο που έφεραν μαζί τους ήταν η βία. Ήταν δύσκολο να το πιστέψω, κοιτάζοντας απ' το χωρίς τζάμι παράθυρο, πως αυτό ήταν το ίδιο Θιβέτ, η ίδια Λάσα που είχα γνωρίσει. Ακόμα ο χρυσός ήλιος έστελνε τις παντοδύναμες ακτίνες του να κυλήσουν στα φαράγγια των βουνών, ακόμα το ασημένιο φεγγάρι διέσχιζε τον κατάμαυρο ουρανό της νύχτας, ακόμα οι μακριές κουκκίδες του χρωματιστού φωτός, τα άστρα, έστεκαν καρφωμένα στη σκέπη του κόσμου, τον ουρανό. Μα τα πουλιά της νύχτας δεν κελαηδούσαν πια. Οι Κινέζοι σκότωναν οτιδήποτε το ζωντανό. Με φρίκη ανακάλυψα πως εξόντωναν συστηματικά τα πουλιά, αυτά που αγαπούσα τόσο. Τα πουλιά, έλεγαν,

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

τρώνε τις σοδειές και φέρνουν πείνα. Μα και τις γάτες σκότωναν ακόμα, τόσο που, μου είπαν, δεν υπήρχαν πια γάτες στη Λάσα. Οι Κινέζοι ακόμα σκότωναν και έτρωγαν τα σκυλιά, που φαίνονταν να είναι άπ' τα καλύτερα πιάτα της Κινεζικής κουζίνας. Έτσι, δεν ήταν μόνο οι φτωχοί άνθρωποι που έχαναν τις ζωές τους στα χέρια των εισβολέων, μα και τα ζώα ακόμα, τα αγαπημένα των Θεών, εξοντώνονταν χωρίς αξιόλογη αιτία. Η καρδιά μου ράγισε ως τα βάθη της από τη φρίκη που είχε τυλίξει έναν αθώο, άκακο λαό. Κοιτώντας πέρα την πόλη όπου μεγάλωσα, και που τώρα βασανιζόταν, άφηνα τη θλίψη και τα δάκρυα να ξεχειλίσουν. Όμως έπειτα σκέφτηκα, έχω ένα έργο να τελειώσω, μεγάλες δοκιμασίες έχουν προφητευθεί για τη ζωή μου. Κι ευχήθηκα να άποδειχτώ αρκετά δυνατός για να τα αντιμετωπίσω όλα. Για κάμποση ώρα αισθανόμουν αμυδρά μια ατμόσφαιρα ανησυχίας, έξαψης, και η προσοχή μου στράφηκε πολλές φορές στην Λάσα. 116

Το τηλεσκόπιο ήταν θαυμάσιο. Μα με τον όγκο του με δυσκόλευε στην παρατήρηση, κι έτσι πήρα ένα ζευγάρι κιάλια που επίσης διέθετε το μοναστήρι και που μου επέτρεψαν να εποπτεύω μεγαλύτερη έκταση. Η είσοδος τριών αντρών στο κελί μου με απέσπασε άπ' τις παρατηρήσεις μου. Οι δύο βαστούσαν ανάμεσά τους τον τρίτο. Γύρισα και τον κοίταξα με φρίκη. Ήταν τυφλός, στη θέση των ματιών του έχασκαν δυο αιμάτινες λίμνες. Η μύτη του ήταν σπασμένη. Οι δυο άντρες που τον συνόδευαν τον βοήθησαν μαλακά να καθίσει, υποκλίθηκαν και έφυγαν. Με φρίκη ανακάλυψα πως αυτός ο άνθρωπος μου ήταν γνωστός, πως με είχε βοηθήσει τον καιρό της μαθητείας μου στο Σακπόρι. Ο Λάμα μου μίλησε με ασθενική φωνή. Αδελφέ μου, μαντεύω τις σκέψεις σου. Μα θα σου πω πως βρέθηκα σ' αυτή την κατάσταση. Βάδιζα ήσυχος στους δρόμους της Λάσα όταν κάποια στιγμή έτυχε να σηκώσω το βλέμμα μου προς το σιδερένιο βουνό. Ένας Κινέζος αξιωματικός με είδε ξαφνικά από τη θέση του τζιπ του και με κατηγορήσε πως τον κοίταζα και μάλιστα με μίσος. Φυσικά αρνήθηκα την κατηγορία γιατί δεν ήταν η αλήθεια, κοιτούσα μόνο προς το αγαπημένο μας βουνό. Όμως όχι, ο αξιωματικός είπε ότι όλοι οι ιερείς ήταν ψεύτες και αντιδραστικοί, και έδωσε απότομες διαταγές στους άντρες του. Μ' άρπαξαν, με έριξαν στο χώμα κι έδεσαν ένα σχοινί γύρω στο στήθος μου. Το άλλο άκρο το έδεσαν στο αυτοκίνητο τους. Και με ένα ουρλιαχτό χαράς ο αξιωματικός ξεκίνησε, σέρνοντάς με με το πρόσωπο πάνω στον δρόμο. Ο γέρος Λάμα σταμάτησε και σήκωσε τον χιτώνα του. Άφησα μια φωνή φρίκης καθώς αντίκρισα το σώμα του. Όλο το δέρμα και μεγάλο μέρος της σάρκας του, από το κεφάλι ως τα πόδια, είχαν ξεσκιστεί. Το σώμα του ήταν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

μια αιμόφυρτη μάζα. Χαμήλωσε πάλι προσεκτικά τον χιτώνα του και συνέχισε. Ναι, οι πέτρες στον δρόμο ξέσκισαν το σώμα μου. Περιμένω τώρα το ταξίδι στην ουράνια χώρα. Μια πριν ξεφύγω απ' τα δεσμά της Γης έχω ένα ακόμα καθήκον να εκπληρώσω. Σταμάτησε για λίγο, μαζεύοντας τις δυνάμεις του, και κατόπιν συνέχισε. Αυτό το θέμα της κατάληψης ενός σώματος που ίσως να έπρεπε να χρησιμοποιήσουμε μας απασχολούσε για πολλά χρόνια, κι εγώ ήμουν υπεύθυνος για την εκτέλεση του. Εγώ μελέτησα τις αρχαίες γραφές για να βρω όσο μπορούσα περισσότερα για το θέμα. Εγώ συμβουλευτήκα το Ακασικό αρχείο συγκεντρώνοντας όσο περισσότερη γνώση μπορούσα. Σταμάτησε και πάλι για λίγο. 117

Οι Κινέζοι μετά από λίγο σταμάτησαν και με έλυσαν μα ο αξιωματικός δεν είχε ικανοποιηθεί ακόμα. Με κλότσησε στην πλάτη και είπε. Με κοιτάξεις με μίσος και με καταριόσουν, γι' αυτό δεν θα κοιτάξεις πια κανένα. Ένας από τους άντρες του με τύφλωσε. Κι έπειτα γελώντας απομακρύνθηκαν όλοι. Έμεινα εκεί τυφλός, κι αιμόφυρτος, συντριμμένος. Μόλις μπόρεσαν, κατατρομαγμένοι, συντοπίτες μας ήρθαν προς βοήθειά μου. Με σήκωσαν και με μετέφεραν σ' ένα σπίτι. Λιποθύμησα. Όταν συνήρθα διαπίστωσα πως με είχαν καλά περιποιηθεί με βότανα και επιδέσμους βοτάνων. Κρυφά τη νύχτα με μετέφεραν στα βουνά για να περιμένω τον ερχομό σου. Πρέπει λοιπόν να σου πω πολλά. Θα σε συνοδέψω σ' ένα ταξίδι στον Αστρικό κόσμο απ' όπου δεν θα ξαναγυρίσω. Έμεινε για λίγο ακόμα σιωπηλός, ίσως για να ξανακερδίσει λίγη απ' τη χαμένη του δύναμη, κι έπειτα από λίγο, όταν φάνηκε να βρίσκει λίγο το χρώμα του το πρόσωπό του, μίλησε. Πρέπει να ξεκινήσουμε για το Αστρικό μας ταξίδι. Έτσι αρχίσαμε τη γνώριμή μας διαδικασία. Και οι δυο μας είμαστε καθισμένοι στη στάση του λωτού, τη στάση που είναι ευκολότερο να κρατήσουν οι Ανατολίτες. Ψάλλαμε τις κατάλληλες μάντρα με τις όποιες υψώνονταν οι δονήσεις του σώματός μας και περιμέναμε το ανεπαίσθητο εκείνο τίναγμα που συνοδεύει την αποκόλλησή μας από το φθαρτό σώμα μας. Αφήσαμε έτσι τα σώματά μας, προσωρινά εγώ και για πάντα ο σύντροφός μου. Το γκρίζο χρώμα της Γης και η λευκότητα των αιώνιων πάγων απομακρύνθηκαν γρήγορα κάτω μας. Εμπρός μας εμφανίστηκε ένα πέπλο, ένα πέπλο που ακτινοβολούσε γαλαζόασπρο φως και που αν κανείς το πλησίαζε για πρώτη φορά θα του φαινόταν αξεπέραστος φραγμός. Εκείνοι όμως που είχαν τη γνώση μπορούσαν να το διαπεράσουν χωρίς εμπόδιο. Έτσι και κάναμε, για να

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

βρεθούμε ύστερα από λίγο σ' ένα κόσμο εξαισίας φωτεινότητας και χαράς. Στο σημείο εκείνο του Αστρικού κόσμου όπου βρεθήκαμε μετά την είσοδο μας υπήρχε ένα καταπράσινο λιβάδι, και νιώσαμε δροσερό κάτω από τα πόδια μας το κοντό χορτάρι. Α! Αναστέναξε ο Λάμα δίπλα μου, πόσο υπέροχο είναι να βλέπεις ξανά, πόσο υπέροχο να μην νιώθεις πόνο. Σύντομα το έργο μου θα έχει τελειώσει και θα άναπαυθώ στην επουράνια πατρίδα, για ένα διάστημα τουλάχιστον. Μ' αυτά τα λόγια μ' οδήγησε σ' ένα ευχάριστο μονοπάτι. Ολόγυρα υπήρχαν δέντρα, όλα με πράσινα, κόκκινα και κίτρινα φύλλα. 118

Δίπλα μας κυλούσε ένα μαγευτικό ποτάμι, αντανakλώντας στην υγρή του ράχη το βαθύ μπλε του ουρανού ψηλά. Ασθενικά συννεφάκια, σαν νιφάδες, περιδιάβαζαν γαλήνια στον ορίζοντα ενώ η ατμόσφαιρα έσφυζε από ζωή, ενεργητικότητα, υγεία και ευτυχία. Στα δέντρα κελαηδούσαν πουλιά, κάθε είδους πουλιά, ακόμα και άγνωστα στη Γη, γιατί ήταν πραγματικά θεσπέσια πλάσματα με αφάνταστη ποικιλία χρωμάτων, με κάθε είδους παράξενο πτέρωμα. Ο γέροντας κι εγώ περπατούσαμε ανάμεσα στα δέντρα ώσπου βγήκαμε σ' ένα ανοιχτό μέρος, σ' ένα κήπο γεμάτο θαυμαστά λουλούδια, από είδη που πρώτη φορά αντίκριζα. Καθώς κυμάτιζαν έδειχναν να μας καλωσορίζουν. Σ' αρκετή απόσταση μπορούσα να διακρίνω άλλους πολλούς που περιδιάβαζαν στον υπέροχο κήπο απολαμβάνοντας τον. Συχνά κάποιος έσκυβε να μυρίσει ένα λουλούδι, και κάποιος άλλος πάλι άπλωνε τα χέρια του στον ουρανό για να καθίσουν πάνω τους κάθε λογής πουλιά. Δεν υπήρχε φόβος εδώ, μόνο ειρήνη και αγαλλίαση. Περπατήσαμε για λίγο ακόμα, ώσπου αντικρίσαμε να υψώνεται εμπρός μας ένα κτίριο που έμοιαζε με τεράστιο ναό. Ο τρούλος του ήταν από λαμπερό χρυσάφι και τα τοιχώματα που τον στήριζαν είχαν ένα απαλό, ξεκούραστο χρώμα. Και άλλα κτίρια το περιστοίχιζαν, το καθένα χρωματισμένο σε απαλούς τόνους, όλα με θαυμαστή αρμονία μεταξύ τους. Στην είσοδο του ναού μια ομάδα ανθρώπων μας περίμενε. Ορισμένοι φορούσαν Θιβετιανούς χιτώνες και ένας δεν μπορούσα από εκείνη την απόσταση να πω με ακρίβεια, το μόνο που μπορούσα να διακρίνω ήταν κάτι μαύρο. Μόνο όταν πλησιάσαμε κατάλαβα πως ήταν ένας δυτικός, ντυμένος με δυτικά ρούχα. Καθώς πλησιάσαμε οι Λάμα στράφηκαν κι άπλωσαν τα χέρια τους προς το μέρος μας, σημάδι καλωσορίσματος. Είδα πως ανάμεσα τους βρισκόταν ο οδηγός και φίλος

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

μου, ο Λάμα Μινγκιάρ Ντόνταπ, κι έτσι ήξερα πως όλα θα πήγαιναν καλά γιατί αυτός ο άντρας ήταν καλός και μόνο καλός. Αναγνώρισα ακόμα μια άλλη μορφή που, στο Γήινο επίπεδο, ήταν ακόμα περισσότερο διακεκριμένη, μια που τώρα ήταν απλό μέλος της επιτροπής που μας υποδεχόταν. Σύντομα ανταλλάσσαμε ευτυχισμένους χαιρετισμούς για να συνεχίσουμε όλοι μαζί την πορεία μας προς το εσωτερικό του μεγάλου ναού, διασχίζοντας την κεντρική αίθουσα του κτιρίου. Στο τέλος μπήκαμε σε μια μικρή αίθουσα, την ύπαρξη της οποίας δεν ήταν εύκολο να ανακαλύψει κανείς γιατί μπήκαμε σ' αυτή από ένα άνοιγμα των τοίχων, που γλίστρησαν κι έκλεισαν ξανά πίσω μας.

119

Ο οδηγός μου, που άπ' ότι φαινόταν θα μιλούσε εκ μέρους όλων, στράφηκε προς το μέρος μου και είπε. Αδελφέ μου, σου παρουσιάζω τον νεαρό του οποίου το σώμα πρόκειται να κατοικήσεις. Στράφηκα και αντίκρισα έκπληκτος τον νεαρό. Σίγουρα δεν υπήρχε καμιά απολύτως ομοιότητα ανάμεσα μας, εκτός ίσως από το γεγονός ότι ήταν κι εκείνος, όπως εγώ, φαλακρός! Ο οδηγός μου γέλασε με τη σκέψη μου και κούνησε το κεφάλι του, 'έλα τώρα, Λόμπσανγκ, είπε γελώντας, μην είσαι τόσο γρήγορος με τις αποφάσεις σου. Όλα αυτά έχουν μελετηθεί, θα ήθελα να σου δείξω πρώτα μερικές εικόνες από το Ακασικό αρχείο. Και αυτό έγινε. Όταν τελειώσαμε τη μελέτη των εικόνων από το Ακασικό αρχείο, ο οδηγός μου στράφηκε προς τον νεαρό. Λοιπόν, νεαρέ μου, νομίζω είναι καιρός να μας πεις μερικά πράγματα γύρω άπ' τον εαυτό σου γιατί βέβαια αν πρόκειται να πάρει κανείς το σώμα σου πρέπει και να ξέρει τι πρόκειται να αντιμετωπίσει. Ο νεαρός έδειξε αρκετά ενοχλημένος κι αποκρίθηκε δύσθυμα. Λοιπόν, όχι, δεν έχω να πω τίποτα για το παρελθόν μου πάντα όλα μου πήγαιναν ανάποδα. Ότι κι αν πω για το παρελθόν μου μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να με μειώσει. Ο οδηγός μου τον κοίταξε λυπημένα και είπε. Νεαρέ μου, όλοι εμείς εδώ έχουμε απέραντη εμπειρία αυτών των πραγμάτων και δεν κρίνουμε έναν άνθρωπο από το παρελθόν του αλλά άπ' αυτό που αυτός ο ίδιος είναι. Αναστέναξε και πρόσθεσε. Ήσουν έτοιμος να διαπράξεις την βαριά αμαρτία της αυτοκτονίας, μια αμαρτία που θα μπορούσε να σου κοστίσει πολλές πολλές ζωές γεμάτες δοκιμασίες για να εξιλεωθείς. Σου προσφέρουμε ειρήνη, την ειρήνη του αστρικού κόσμου, ώστε να μπορέσεις να κατανοήσεις μερικά από τα πράγματα που σε βασάνιζαν στην ζωή σου όλη. Όσο περισσότερο συνεργαστείς τόσο ευκολότερα θα μπορέσουμε και εσένα να βοηθήσουμε και

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

το έργο που έχουμε μπροστά μας να αποτελειώσουμε. Ο νεαρός κούνησε αρνητικά το κεφάλι του και είπε, όχι, η συμφωνία ήταν πως ήθελα ν' αφήσω το σώμα μου, εσείς θέλατε να το γεμίσετε με κάποιον άλλον και τίποτα περισσότερο, επικαλούμαι την συμφωνία μας. Ξαφνικά έγινε μια λάμψη και ο νεαρός εξαφανίστηκε. Ο γέροντας Λάμα που είχε έρθει μαζί μου, και που τώρα είχε την εμφάνιση ενός νέου και υγιέστατου ανθρώπου, φώναξε, Ω Θεέ μου, Θεέ μου με τέτοιες ταραγμένες σκέψεις δεν μπορούσε να μείνει μαζί μας στον Αστρικό κόσμο. 120

Τώρα θα πρέπει να πάμε εμείς στο δωμάτιο όπου κοιμάται. Μα γι' απόψε θα ήταν καλύτερα να τον αφήσουμε να κοιμηθεί, δεν θέλουμε να βλάψουμε το σώμα του. Κι έτσι θα πρέπει να γυρίσω μαζί σου στην Λάσα και να μείνω μαζί σου ως την επόμενη νύχτα. Ο χρόνος πέρασε και πίσω στη Γη καταλάβαινα πως οι δυνάμεις του γέροντα Λάμα τον εγκατέλειπαν. Έτσι του είπα. Είναι καιρός να περάσουμε στον Αστρικό κόσμο. Ναι, αποκρίθηκε εκείνος. Δεν θα ξαναδώ πια αυτό το σώμα μου. Πρέπει να πηγαίνω, πρέπει να πηγαίνουμε, γιατί αν πεθάνω πριν φύγουμε αυτό θα μας καθυστερήσει. Μαζί λοιπόν, αφήσαμε τα σώματά μας κι αρχίσαμε να πετούμε προς τον ουρανό, όχι όμως αυτή την φορά με στόχο τον Αστρικό κόσμο που είχαμε επισκεφτεί την προηγούμενη φορά μα ένα σπίτι στην Αγγλία. Είδαμε στον φυσικό κόσμο τον άνθρωπο που προηγουμένως μόνο στον Αστρικό είχαμε δει. Έδειχνε τόσο δυσανεστήμενος, τόσο δυστυχημένος. Προσπαθήσαμε να προσελκύσουμε την προσοχή του μα κοιμόταν πραγματικά βαθιά. Ο γέροντας Λάμα ψιθύρισε. Έλα μαζί μας κι έπειτα εγώ, έλα μαζί μας κι ύστερα το συνεχίσαμε και οι δυο ώσπου, πολύ-πολύ διατακτικά, η Αστρική μορφή του κοιμισμένου άρχισε να αποσπάται από το σώμα του. Αργά άρχισε να ξεκολλά από αυτό, και ήρεμα άρχισε να αιωρείται παίρνοντας το ακριβές σχήμα του φυσικού σώματος. Ύστερα άλλαξε θέση, έτσι που το κεφάλι του Αστρικού σώματος να βρίσκεται στα πόδια του φυσικού. Η μορφή έγερσε και προσγειώθηκε στα πόδια της. Ήταν φανερό ότι ήταν πολύ δύσθυμος και, άπ' ότι μπορούσα να δω, δεν είχε καμιά απολύτως ανάμνηση από την προηγούμενη συνάντησή μας. Αυτό μου έκανε μεγάλη έκπληξη μα, όπως μου ψιθύρισε ο σύντροφός μου, ήταν τόσο τεντωμένα τα νεύρα του και είχε με τέτοια βία ξαναγυρίσει στο φυσικό του σώμα που κάθε ανάμνηση είχε σβήσει. Ωστε θέλεις ν' αφήσεις το σώμα σου. Ρώτησα. Βεβαίως και θέλω, μου

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

αποκρίθηκε απότομα. Δεν μπορώ αυτή την κατάσταση εδώ. Τον κοίταξα κι ένιωσα ένα τρεμούλιασμα, ένα πραγματικό φόβο, για να χρησιμοποιήσω μια ήπια λέξη. Πως θα έμπαινα στο σώμα ενός ανθρώπου όπως αυτός. Ενός τόσο νευρικού, τόσο δύσκολου ανθρώπου. Μα, αυτό ήταν. Τον είδα να λείι γελώντας. Ώστε εσύ θέλεις το σώμα μου. Εντάξει, δεν έχει σημασία τι ζητάς, δεν έχει σημασία στην Αγγλία το ποιός είσαι, το μόνο που έχει σημασία σ' αυτή τη χώρα είναι το ποιόν ξέρεις και το πόσα έχεις.121

Συνομιλήσαμε για λίγη ώρα και πετύχαμε να τον ηρεμήσουμε. Λοιπόν, μένει ακόμα ένα πράγμα, του είπα, πρέπει ν' αφήσεις γενειάδα. Δεν μπορώ να ξυριστώ γιατί τα σαγόνια μου είναι κατεστραμμένα από τους Γιαπωνέζους. Μπορείς ν' αφήσεις γενειάδα. Ναι κύριε, αποκρίθηκε, μπορώ και θα το κάνω. Σκέφτηκα για μια στιγμή κι ύστερα πρόσθεσα, πολύ καλά, η γενειάδα σου θα πρέπει να έχει αναπτυχθεί αρκετά σ' ένα μήνα. Σ' ένα μήνα, λοιπόν, θα έρθω και θα καταλάβω το σώμα σου. Σ' εσένα θα επιτραπεί να επισκεφτείς έναν Αστρικό κόσμο όπου θα μπορέσεις να ξαναποκτήσεις την γαλήνη σου και νά συνειδητοποιήσεις πως αληθινά στη ζωή κρύβεται ευτυχία. Σταμάτησα για λίγο και πρόσθεσα. Θα μας βοηθούσε πάρα πολύ αν μας έλεγες ο ίδιος την ιστορία της ζωής σου, γιατί παρόλο που ξέρουμε μεγάλο μέρος της από τα Ακασικά αρχεία και πάλι θα μας είναι μεγάλη βοήθεια να την ακούσουμε και από εσένα που την έζησες. Εκείνος έδειξε και πάλι φοβερά ταραγμένος, και είπε. Όχι, όχι, δεν αντέχω να μιλήσω για αυτό, δεν θα πω ούτε λέξη. Λυπημένα τον αφήσαμε μόνο και περάσαμε στον Αστρικό κόσμο ώστε να μπορέσουμε και πάλι να συμβουλευτούμε το Ακασικό αρχείο για να δούμε ένα μέρος της ζωής του, όμως στο Ακασικό αρχείο βλέπει κανείς όλα όσα συνέβησαν, όχι όμως και τα κρυφά αισθήματα του ενδιαφερόμενου προσώπου. Βλέπει κανείς την πράξη, όχι όμως και τις σκέψεις που προηγήθηκαν άπ' αυτή. Μα ας αφήσουμε τώρα εκείνες τις μέρες κι ας κινηθούμε πολλά χρόνια προς το μέλλον. Θα βρούμε τον νεαρό, που ήδη βρίσκεται πολλά χρόνια στον Αστρικό κόσμο, να έχει γαληνέψει κάπως και να έχει μάθει να εκτιμά ως ένα μικρό βαθμό τις δυσκολίες τις οποίες αντιμετωπίζουμε. Χάρη στην γαλήνη που έχει πια αποκτήσει, συμφώνησε να μας διηγηθεί την ιστορία του. Να διηγηθεί την ιστορία του εκείνος από τον Αστρικό κόσμο κι εγώ, ο Λόμπσανγκ Ράμπα, από τον κόσμο της Γης προσπαθώντας να γράψω στο χαρτί μ' ακρίβεια εκείνα που διηγόταν ο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

νεαρός. Θα σας παρουσιάσω σύντομα την ιστορία του, μα είναι απαραίτητο πρώτα να τονιστεί πως δεν θα δοθούν ονόματα γιατί κάτι τέτοιο θα δημιουργούσε προβλήματα στους κατόχους τους. Δεν πρόκειται για μια ιστορία που λέγεται για εκδίκηση, ούτε και μια πικρή ιστορία. Αληθινά, είναι μια ιστορία απλή σ' αυτό το βιβλίο που είναι πραγματικός θρίαμβος μπροστά σε αξεπέραστα, φαινομενικά, εμπόδια. Υπήρξαν πολλές προσπάθειες για να σταματήσουν τα βιβλία μου, μα πρόσεχα πάντα στον δρόμο μου, σαν άνθρωπος που βηματίζει ανάμεσα σε σκυλιά που γαβγίζουν στα πόδια του.
122

Πάντα κρατούσα μέσα μου σταθερή την πίστη πως μπορεί να συνεχίζει κανείς την εργασία του ακόμα κι αν συσσωρεύονται γύρω του κάθε είδους έντομα. Έτσι μπορώ να βεβαιώσω τους αναγνώστες μου, δεν έχω καμιά ανάγκη να εκφράζω πικρία γιατί εκείνο που ήθελα να κάνω είναι πλέον μέσα στις δυνατότητές μου και γιατί το καθήκον μου προς το παρόν είναι να συνεχίσω το έργο κάποιου άλλου που τον γονάτισε ο δρόμος. Και πάλι, δηλώνω με κάθε ειλικρίνεια πως καθένα άπ' τα βιβλία μου είναι αληθινό, ολότελα αληθινό, πως δεν έχει γραφεί ποιητική άδεια και πως περιέχει την αλήθεια για όσα πράγματα συνέβησαν στην ζωή μου. Όλα εκείνα τα όποια περιγράφω είμαι σε θέση να τα κάνω, όχι όμως για δημόσιο θέαμα γιατί δεν είμαι ούτε τσαρλατάνος ούτε κλόουν. Οι ικανότητες μου προορίζονται να με διευκολύνουν στο έργο μου. Καιρός όμως τώρα να γυρίσετε σελίδα και να διαβάσετε τη διήγηση του νεαρού εκείνου.123

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

Αυτή είναι η ιστορία της ζωής του προκατόχου του σημερινού μου σώματος. Είναι μια ιστορία δύσκολη στην γραφή της γιατί εκείνος που τη διηγείται βρίσκεται στο Αστρικό επίπεδο και εκείνος που την μεταγράφει στο Γήινο επίπεδο, στην πόλη του Καλγκάρι, της Αλμπέρτα του Καναδά. Αυτή η ιστορία μιας ζωής είναι εκτός κειμένου, παρεμβάλλεται ανάμεσα σ' εκείνα που ήδη έχουν γραφεί και σ' εκείνα που φυσιολογικά θα αποτελούσαν τη συνέχειά τους, μα όταν έχει να κάνει κανείς με υποθέσεις του Αστρικού κόσμου πρέπει να κάνει ορισμένες υποχωρήσεις στο θέμα του χρόνου. Ο χρόνος στο Αστρικό επίπεδο δεν είναι το ίδιο πράγμα όπως ο χρόνος της Γης. Έτσι είμαι αναγκασμένος να δώσω εδώ αυτή την ιστορία. Από αυτό το σημείο και πέρα λοιπόν, και ως το σημείο που θα σημειώσω ανάλογα, ότι γράφεται έχει γραφεί καθ' υπαγόρευση του προσώπου που θα ονομάζω προκατόχο. **Ο παππούς μου ήταν ένας** πραγματικά σημαντικός άνθρωπος, στην επαρχιακή περιοχή του Πλίμπτον τουλάχιστον, η οποία, άπ' όσα μπορώ να θυμηθώ, περιελάμβανε το Πλίμπτον Σάιντ Μαίρη, το Πλίμπτον Σάιντ Μώρις, το Αντεργουντ και το Κόλμπρουκ, μαζί με ένα αριθμό άλλων πιο ασήμαντων χωριών. Ο παππούς ήταν επικεφαλής των υδραυλικών έργων στο Πλίμπτον. Κάθε μέρα συνήθιζε να παίρνει το μικρόσωμο αλόγο του και να καλπάζει ως πάνω στον λόφο. Ένα μίλι από την κορυφή του, εκεί όπου βρισκόταν, σε περιφραγμένο χώρο, η σκεπαστή ύδατοδεξαμενή, σταματούσε. Ο παππούς συνήθιζε να ανεβαίνει ως τη δεξαμενή κρατώντας

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

ένα ραβδί κάπου ενάμισι μέτρο σε μήκος, το ένα άκρο του οποίου είχε σχήμα δίσκου και το άλλο σφαιρικό. Περιπατώντας κρατούσε το αυτί του κολλημένο στο δισκοειδές άκρο, ενώ έχωνε το σφαιρικό άκρο στο χώμα. 125

Έτσι μπορούσε να ακούσει το νερό που έτρεχε στους σωλήνες κάτω άπ' τα πόδια του για να τροφοδοτήσει τις βρύσες στο Πλίμπτον, το Αντερί Γουντ, το Κόλμπρουκ και άλλες περιοχές. Ο παππούς είχε ακόμα μια πολύ αποδοτική δουλειά. Είχε στη δούλεψή του πολλούς άντρες και ακόμα περισσότερους μαθητές, στους οποίους δίδασκε την υδραυλική τέχνη άπ' όπου έμελλε να ξεπηδήσουν αργότερα οι άδικες φήμες την τέχνη της επικασσιτέρωσης και γενική μηχανολογία. Εκείνες τις μέρες, ακριβώς στο ξεκίνημα του αιώνα, οι άνθρωποι δεν έτρεχαν στα σούπερ μάρκετ για να βρουν χύτρες, τηγάνια, ταψιά και καθετί παρόμοιο. Αυτά τα πράγματα γίνονταν με το χέρι, και οι άνθρωποι του παππού τα έφτιαχναν. Ο παππούς ζούσε στο δημαρχείο του Πλίμπτον Σαίντ Μώρις, το σπίτι του ήταν πραγματικά κάποτε το σπίτι του δήμαρχου, και βρισκόταν ακριβώς απέναντι από τον σταθμό της χωροφυλακής και την αίθουσα της κοινότητας. Στο δημαρχείο ανήκαν τέσσερα με πέντε εκτάρια Γης που ήταν διαιρεμένα σε τρία τμήματα. Το πρώτο τμήμα ξεκινούσε από το τετραώροφο σπίτι και σχημάτιζε ένα περιφραγμένο κήπο που κάλυπτε μια έκταση λίγο μικρότερη από ένα υπόστεγο καμωμένο από πολύ μεγάλα βότσαλα και με παράθυρα από διάφορα πολύχρωμα γυαλιά. Μετά άπ' αυτό υπήρχε μια μικρή έκταση καλυμμένη από περιποιημένο γρασίδι, με λουλούδια και διάφορα φυτά στις άκρες της. Στο κέντρο της υπήρχε μια μεγάλη δεξαμενή με ψάρια, όμορφα κτισμένη με βότσαλα και στολισμένη με συντριβάνι και τροχούς που γύρναγαν με το νερό. Όταν άνοιγαν το νερό οι τροχοί στριφογύριζαν τρελά. Σ' ένα σημείο της η λιμνούλα είχε πολύ μικρό βάθος κι εκεί έβγαιναν ορισμένες ώρες την μέρα τα ψάρια, χτύπαγε ένα κουδουνάκι και τους έριχναν τροφή. Αντίκρυ από την λιμνούλα υπήρχαν δυο μεγάλα κλουβιά, πολύ προσεκτικά διατηρημένα και πάντα καθαρά. Σ' αυτά είχαν τοποθετήσει δυο νεκρά δέντρα που, στερεωμένα καθώς ήταν στους τοίχους των κλουβιών, ήταν ιδανικά για καταφύγιο των τόσο ήμερων πουλιών. Τα

πουλιά ήταν τόσο ήρεμα που όταν ο παππούς έμπαινε σε κάποιο άπ' τα κλουβιά, ανοίγοντας φυσικά τις πόρτες, κανένα δεν έφευγε. Πιο κάτω από το πρώτο μέρος του κήπου υπήρχε ένα θερμοκήπιο, μια από τις αγαπημένες ασχολίες του παππού. Και πέρα άπ' αυτό ένας μικρός κήπος με οπωροφόρα. Έξω από τον περιτοιχισμένο κήπο υπήρχε ένας ιδιωτικός δρόμος που άφηνε τον δημόσιο δρόμο και συνέχιζε κάτω από ένα τμήμα του δημαρχείου, που σχημάτιζε γέφυρα από πάνω του. 126

Σ' εκείνη την πλευρά του δημαρχείου υπήρχαν κάτι κτίσματα που κάποτε ήταν βυνοποιείο. Το βυνοποιείο δεν χρησιμοποιούταν πια όταν τα γνώρισα γιατί θεωρούσαν πολύ φτηνότερο, άπ' ότι φαίνεται, να φέρνουν με τα πλοία βύνη στο Πλίμπτον από κάμποσες εκατοντάδες μίλια μακριά. Δίπλα στο βυνοποιείο ήταν ο σταθμός της πυροσβεστικής. Ο παππούς ήταν ιδιοκτήτης της πυροσβεστικής και διέθετε άλογα που έσερναν ως τον τόπο της πυρκαγιάς τις αντλίες. Τα έκανε όλα αυτά σαν είδος υπηρεσίας προς το δημόσιο, μα όταν κατάφερνε να σώσει άπ' την απανθράκωση μεγάλες επιχειρήσεις η πλούσια σπίτια, τότε φυσικά χρέωνε ένα λογικό ποσό. Από τους φτωχούς όμως δεν έπαιρνε τίποτα. Οι πυροσβεστικές μηχανές ήταν πάντα σε καλή κατάσταση και τις χειρίζονταν είτε εθελοντές είτε άνθρωποι της υπηρεσίας του. Εδώ, επίσης, ήταν οι αποθήκες όπου φύλαγε το μεγαλύτερο μέρος των εργαλείων του, καρότσια και άλλα παρόμοια. Εδώ ακόμα διατηρούσε δύο παγόνια, που ήταν η χαρά του κι η περηφάνια του. Όταν τα φώναζε με ορισμένο τρόπο εκείνα πάντα έτρεχαν κοντά του. Περνούσε κανείς από αυτή την αυλή και από μια πύλη και βρισκόταν έπειτα σ' ένα κήπο που ήταν, υποθέτω, κάπου δυόμιση εκτάρια σε έκταση. Εδώ καλλιεργούσε λαχανικά και οπωροφόρα δέντρα. Ολόκληρος ο κήπος φροντιζόταν πολύ καλά. Κάτω από το σπίτι κάτω από το τετραώροφο εκείνο σπίτι υπήρχαν τα εργαστήρια. Δεν είχαν παράθυρα μα αερίζονταν καλά. Εκεί δούλευαν αρχιτεχνίτες, έπικασιτερωτές και χαλκουργοί, αλλά και μαθητές, που δούλευαν εξίσου σκληρά. Ο παππούς είχε δυο γιους και μια κόρη. Και οι δυο γιοί, θέλοντας και μη, άρχισαν να μαθητεύουν από νωρίς στα εργαστήρια. Έπρεπε να μάθουν γενική μηχανολογία, την τεχνική της κασσιτέρωσης και της χαλκουργίας αλλά και την πανταχού παρούσα υδραυλική τέχνη. Και συνέχιζαν τις σπουδές τους ώσπου να περάσουν όλες τις δοκιμασίες και εξετάσεις και να πάρουν αποδεικτικά φοίτησης. Ο πατέρας μου ήταν ένας αρκετά καλός μηχανικός. Μετά από κάμποσο καιρό

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

όμως έφυγε από τη δουλειά του παππού λέγοντας πως ο έλεγχος που εξασκούσε εκείνος ήταν πολύ αυστηρός, πολύ εξουσιαστικός. Ο πατέρας μου μετακόμισε σ' ένα σπίτι και πάλι στο Σαϊντ Μώρις. Ήταν γνωστό σαν το σπίτι με τα τούβλα γιατί ήταν το μοναδικό σπίτι σ' εκείνο το δρόμο που ήταν χτισμένο με τούβλα.127

Ο πατέρας παντρεύτηκε κι έμεινε για λίγο καιρό στο Σαϊντ Μώρις. Στην αρχή γεννήθηκε ένας γιος που πέθανε σύντομα και κατόπιν μια κόρη. Μετά από κάμποσο καιρό γεννήθηκα εγώ. Από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου πάντα πίστευα πως η γέννησή μου ήταν κάτι σαν ατύχημα για τους δικούς μου. Ποτέ δεν έδειξαν να με αγαπούν, ποτέ δεν μου επέτρεψαν να έχω φίλους. Ότι κι αν έκανα γινόταν αυτόματα λάθος, ότι κι αν έκανε η αδερφή μου ήταν αυτόματα σωστό. Μα πια χάνει κανείς κάθε όρεξη και πίστη στον εαυτό του όταν πάντα αισθάνεται πως κανείς δεν τον θέλει, όταν βλέπει την ευνοούμενη αδελφή του να παίρνει ότι θέλει, να έχει τους φίλους της, τα πάρτι της και τα πάντα. Ακόμα και το δεύτερης διαλογής παιχνίδι το θεωρούσαν πολύ καλό για μένα. Οι μητέρα κι ο πατέρας μετακόμισαν στο Ρίτζγουεν στην ενορία της Σαϊντ Μαίρη. Εκεί ξεκίνησαν μια επιχείρηση όχι, όχι υδραυλικά μα μια επιχείρηση που στις ασχολίες της περιλαμβάνονταν ο ηλεκτρισμός, ο οποίος τότε ακόμα άρχιζε να χρησιμοποιείται. Ο πατέρας μου ήταν ένας πολύ καλός άνθρωπος αληθινά, για όσους βέβαια ήθελε να είναι. Εκείνος ήταν σκορπιός, και η μητέρα παρθένος. Προερχόταν από μια εξαιρετικά πλούσια οικογένεια από ένα άλλο μέρος του Ντέβονσάιρ. Η οικογένεια της όμως είχε ορισμένες διαφορές με ένα γείτονα και κατέληξαν στο δικαστήριο. Πάνω στην πρώτη απόφαση του δικαστηρίου ασκήθηκε έφεση, και πάνω στη δεύτερη, και αυτό συνεχίστηκε ώσπου οι δυο αντίδικοι να μην διαθέτουν πια χρήματα. Τέτοια πράγματα συνέβαιναν πάντα. Η αδελφή μου αποκτούσε ένα υπέροχο ποδήλατο, εγώ έμενα να περπατώ. Μα δεν είναι αυτός ο σκοπός τούτης της ιστορίας. Είμαι υποχρεωμένος να τα διηγηθώ όλα αυτά γιατί, όπως μου είπαν, ήταν μέρος της συμφωνίας μας όταν έδινα τη συγκατάθεσή μου για να καταληφθεί το σώμα μου από κάποιον άλλο. Έτσι κι αλλιώς το είχα βαρεθεί το καταραμένο σώμα. Όλα πήγαιναν στραβά μαζί του. Γεννήθηκα άσχημα, και η γέννησή μου έριξε βαριά άρρωστη τη μητέρα μου. Έδειχνε σαν να είχε δηλητηριαστεί κατά κάποιο τρόπο από τη γέννησή μου, και για

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

κάποιο παράξενο λόγο αυτό τους έκανε να στρέφονται εναντίον μου, σαν να την δηλητηρίασα εγώ. Δεν μπορούσα να κάνω τίποτα γι' αυτό ήμουν πολύ μικρός για να ξέρω τίποτα για αυτό. Πάντως, η μητέρα μου, ήταν πολύ άρρωστη, και το ίδιο ήμουν κι εγώ σ' όλη τη διάρκεια της ζωής μου στη Γη. Ήμουν ασθενικός. 128

Είχαμε ένα γιατρό, τον δρα. Ντιούν Καν Στάμπ, έναν από τους αληθινούς γιατρούς απ' αυτούς που δεν σταματούν ποτέ να μελετούν, απ' αυτούς που δεν σταματούν να προσθέτουν τίτλους δίπλα στο όνομά τους. Δεν ήταν από τους ανθρώπους που έδειχναν πολύ καλοσύνη, είχε όμως πολλές γνώσεις. Δεν με συμπαθούσε και δεν τον συμπαθούσα. Μα θυμάμαι ένα καταπληκτικό πράγμα. Μια μέρα ήμουν πολύ άσχημα έλεγαν ότι θα πέθαινα. Αυτός ο δρ. Στάμπ ήρθε κοντά στο κρεβάτι μου και κρέμασε κάτι από ένα ψηλό σημείο, κάτι απ' όπου ξεκινούσαν σωλήνες ως το σώμα μου. Ως σήμερα δεν ξέρω τι έκανε, πάντως έγινα καλά, κι από εκείνη τη στιγμή θεωρούσα κάτι σαν θαυματοποιό τον δρα. Στάμπ. Θυμάμαι τον μεγάλο πόλεμο, τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο. Οι γονείς μου, εγώ κι η αδελφή μου, βρισκόμαστε στο Νόρθ Ρόουντ Στέησον, στο Πλίμουθ. Βρισκόμαστε εκεί γιατί έπρεπε να επισκεφτούμε κάποιον στην περιοχή που λεγόταν Πεννυκάμ Κουίκ. Αργά τη νύχτα ακούσαμε ξαφνικά πυροβολισμούς, και αντικρίσαμε αντιαεροπορικούς προβολείς ν' ανιχνεύουν τον ουρανό. Στο φως ενός τέτοιου προβολέα αντίκρισα το πρώτο μου Ζέπελιν. Πέταξε πάνω από το Πλίμουθ κι ύστερα γύρισε πάλι προς τη θάλασσα. Ποτέ δεν θα ξεχάσω όμως την εικόνα που έδινε αυτό το πλοίο καθώς φωτιζόταν απ' τους διασταυρωμένους προβολείς. Το Πλίμπτον είναι ένας παλιός τόπος, γεμάτος ιστορία. Στους πρόποδες του λόφου της εκκλησίας υπάρχει ο μεγάλος ναός της Σαίντ Μαίρη. Όταν ανέβαινε κανείς τον λόφο του φαινόταν πως ο τρούλος της εκκλησίας έμενε πάντα ψηλότερα απ' την κορυφή του. Για να κατεβεί κανείς περνούσε από την αυλή της εκκλησίας κι ύστερα έστριβε αριστερά. Περνώντας κανείς την εκκλησία έφτανε στο μοναστήρι και σε διάφορα άλλα οικήματα της εκκλησίας η χρήση των όποιων όμως είχε σταματήσει γιατί, από ότι φαινόταν, είχε γίνει κάποια νέα διοικητική εκκλησιαστική διαίρεση και τα γραφεία της εκκλησίας είχαν μεταφερθεί στο Μπάκφαστ. Πίσω από το μοναστήρι ήταν ένα όμορφο ποταμάκι με καλαμιές και ιτιές. Από εδώ έπαιρναν οι κάτοικοι ευλύγιστα κλαδιά και ψάθα για να

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

φτιάξουν καλάθια κι άλλα δοχεία. Εδώ, ακόμα πριν έναν αιώνα περίπου, συνήθιζαν να φτιάχνουν οινόμελι, που ήταν το ποτό της εποχής. Η εκκλησία ήταν ένα κτίσμα πολύ μεγαλόπρεπο, από γκρίζα πέτρα με ένα μεγάλο πύργο και τέσσερις κολόνες σε κάθε γωνιά του πύργου. Οι καμπάνες ήταν υπέροχες όταν βέβαια ηχούσαν όπως πρέπει, και ειδικοί κωδωνολόγοι συνήθιζαν να έρχονται πέρα από το Ντέβον για να τις ακούσουν. 129

Οι κωδωνοκρούστες του Πλίμπτον έρχονταν κι αυτοί κι έδειχναν ο καθένας με τη σειρά τους το ταλέντο τους. Η εκκλησία του Σάιντ Μώρις δεν ήταν τόσο μεγάλη όσο αυτή της Σάιντ Μαίρη. Ήταν μικρότερη και δεν υπήρχε καμιά σχεδόν κοινωνική κίνηση ανάμεσά τους. Το Κόλμπρουκ και το Αντεργουντ δεν είχαν εκκλησίες, κι έτσι οι κάτοικοί τους πήγαιναν είτε στη μία είτε στην άλλη. Το Πλίμπτον είχε κι αυτό τα μεγάλα του σπίτια, μόνο που τα περισσότερα τους είχαν πάθει μεγάλες ζημιές από τους άντρες του Ολιβερ Κρόμγουελ. Πολλά άπ' αυτά είχαν κατεδαφιστεί με διαταγή του δικαστή Τζέφρεϋς. Το κάστρο του Πλίμπτον, πάντως ήταν ένα μέρος που πάντα με γοήτευε. Ήταν ένας μικρός λόφος με τα υπολείμματα ενός πανίσχυρου τείχους γύρω του. Τα τείχη είχαν υπερβολικό πάχος, και μερικά από εμάς τα παιδιά ανακάλυψαν πως υπήρχε ένα τούνελ που διέσχιζε το μήκος του τείχους. μερικά από τα πιο ριψοκίνδυνα παιδιά έλεγαν πως είχαν επισκεφτεί ένα παράξενο δωμάτιο κάτω από τα τείχη όπου, έλεγαν, είχαν βρει ανθρώπινους σκελετούς, μα εγώ ποτέ δεν είχα κλίση για περιπέτειες, περιοριζόμουν να πιστεύω τα λόγια τους. Το κάστρο του Πλίμπτον ήταν κτισμένο αμφιθεατρικά, καλύπτοντας ένα μεγάλο κυκλικό χώρο με ένα ανάχωμα γύρω του. Το ανάχωμα ήταν ένα όμορφο μέρος για περιπάτους μα το εσωτερικό του χώρου όπως το κέντρο ενός δίσκου χρησιμοποιόταν πολύ από το τσίρκο και διάφορα άλλα είδη δημόσιας ψυχαγωγίας. Το πρώτο σχολείο όπου μ' έστειλαν βρισκόταν σ' ένα τόπο που είχε το απίθανο όνομα λιβάδι της εταιρείας. Το έλεγαν έτσι γιατί αρχικά ανήκε σε μια εταιρεία του Πλίμπτον, που πούλησε τη Γη για να βρει κεφάλαια. Στην αρχή κτίστηκαν λίγα σπίτια, ύστερα λίγα ακόμα κι ύστερα περισσότερα, έτσι που στο τέλος έγινε μια ξεχωριστή κοινότητα, σχεδόν, ένα μικρό χωριό. Και εκεί πήγαινα σχολείο. Ήταν τουλάχιστον, θα μπορούσε να πει κανείς ότι ήταν, σαν οικοτροφείο. Το διεύθυναν η μίς Τζίλινγκς και η αδερφή της. Είχαν τη φιλοδοξία να ονομάζονται δασκάλες, μα το μόνο που κατάφερναν ήταν ν' απαλλάσσουν τους αδιάφορους γονείς από τα απειθάρχητα παιδιά τους. Ο δρόμος από το Ρίτζγουαίη ως το σχολείο της μίς Τζίλινγκς ήταν πραγματική

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

δοκιμασία για το ασθενικό μου σώμα, μα δεν μπορούσα να κάνω τίποτα γι' αυτό, ήμουν υποχρεωμένος να πηγαίνω. Μετά από αρκετό καιρό, πάντως, θεώρησαν πως ήμουν πλέον αρκετά άλλο μεγάλος για να πηγαίνω σε αυτό το σχολείο και με μετέφεραν σε άλλο.130

Ήταν η σχολή του κύριου Μπήαρντ. Ο κύριος Μπήαρντ ήταν ένας καλός κι έξυπνος γέροντας, μόνο που δεν μπορούσε να επιβάλλει και σημαντική πειθαρχία. Ήταν παλιός δάσκαλος που είχε πάρει σύνταξη μα πλήττοντας με το να μην κάνει τίποτα, είχε ανοίξει το δικό του σχολείο χρησιμοποιώντας την μοναδική αίθουσα που μπορούσε να βρει, μια αίθουσα του ξενοδοχείου Τζώρτζ. Το ξενοδοχείο αυτό βρισκόταν στην κορυφή του ομώνυμου λόφου και ήταν πολύ γνωστό. Περνούσε κανείς από μια αψιδωτή είσοδο, ακολουθούσε ένα πλακόστρωτο διάδρομο και ύστερα, για να φτάσει ως τη σχολή του κυρίου Μπήαρντ, περνούσε μέσα από την αυλή του ξενοδοχείου, μπροστά από όλους τους παλιούς σταύλους και μπροστά από τις παλιές αποθήκες. Στην άλλη άκρη της αυλής υπήρχαν κάτι ξύλινα σκαλοπάτια που οδηγούσαν σε μια αίθουσα που έμοιαζε περισσότερο με αίθουσα συγκεντρώσεων. Αυτό ήταν το πρώτο σχολείο όπου έμαθα κάτι. Τώρα, αν αυτό το κάτι δεν ήταν πολύ το φταίξιμο ήταν δικό μου και όχι του κυρίου Μπήαρντ που ήταν υπερβολικά μαλακός για δάσκαλος. Αρκετοί εκμεταλλεύονταν τον καλό χαρακτήρα του. Μετά από λίγο καιρό άνοιξε η σχολή του Πλίμπτον σε νέα τοποθεσία. Η σχολή του Πλίμπτον ήταν ένα από τα πιο διάσημα σχολεία στην Αγγλία, στους αποφοίτους του συγκαταλέγονταν πολλές προσωπικότητες. Στο παλιό σχολείο στο Σαίντ Μώρις τα ονόματα τους ήταν σκαλισμένα στα θρανία και στις ξύλινες κολόνες, μα εκείνο το κτίριο έπρεπε να κλείσει γιατί ο χρόνος το είχε φθείρει ανεπανόρθωτα και το πάνω πάτωμα δεν ήταν πια ασφαλές. Μετά από αρκετές αναζητήσεις εξασφαλίστηκε ένα πολύ μεγάλο σπίτι που βρισκόταν στην σκιά του κάστρου του Πλίμπτον, κυριολεκτικά στη σκιά του, πίσω από το κυκλικό μέρος όπου συνήθιζε να εμφανίζεται το τσίρκο. Τεράστια ποσά ξοδεύτηκαν για την μετατροπή του, κι ήμουν ένας από τους πρώτους μαθητές που γράφτηκαν σ' αυτό. Δεν μου άρεσε όμως καθόλου, το μισούσα αυτό το μέρος. Μερικοί από τους δάσκαλους προέρχονταν από τον στρατό και αντί να φέρονται στα παιδιά σαν να ήταν παιδιά, τους φέρονταν σαν να ήταν αιμοβόροι στρατιώτες. Ένας δάσκαλος ιδιαίτερα είχε την πολύ άσχημη συνήθεια να σπάει στα δύο τις κιμωλίες και να πετάει τα κομμάτια τους μ'

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

όλη του τη δύναμη στα κεφάλια των άτακτών. Και, παρόλο που θα νόμιζε κανείς ότι η κιωλία δεν θα μπορούσε να κάνει πολύ κακό, είχα δει με τα ίδια μου τα μάτια το πρόσωπο ενός παιδιού να ξεσκίζεται από το βίαιο κτύπημα.¹³¹

Σήμερα, υποθέτω ο δάσκαλος θα είχε καταδικαστεί σε φυλάκιση για σωματικές βλάβες, τότε όμως αυτός ήταν ο τρόπος που επέβαλε πειθαρχία. Για γυμναστική έπρεπε να πάμε στο προαύλιο του παλιού σχολείου. Περπατούσαμε ένα μίλι για να φτάσουμε εκεί, ύστερα κάναμε ασκήσεις και παιχνίδια και μετά ένα μίλι πάλι για να φτάσουμε πίσω. Κάποτε ήρθε η εποχή ν' αφήσω το σχολείο. Δεν τα είχα πάει και πολύ καλά βέβαια, δεν ήταν όμως και άσχημα. Όσο πήγαινα σχολείο παρακολουθούσα και μαθήματα δια αλληλογραφίας και στο τέλος πήρα κάμποσα χαρτιά που έλεγαν πως είχα την τάδε η τη δείνα γνώση. Όταν όμως έφτασε ο καιρός ν' αφήσω το σχολείο οι γονείς μου χωρίς βέβαια τις περιττές ευγένειες του να ρωτήσουν τι θα ήθελα να γίνω, με έγραψαν σαν μαθητευόμενο σε μια εταιρεία που έφτιαχνε κινητήρες στο Πλίμουθ. Έτσι, ακριβώς σχεδόν τη μέρα που άφησα το σχολείο του κυρίου Μπήαρντ έφυγα για εκείνη την εταιρεία στην Ολντ Τάουν Στρήτ στο Πλίμουθ. Πουλούσαν λίγα αυτοκίνητα και ανταλλακτικά, μα τους ενδιέφεραν περισσότερο οι μοτοσικλέτες. Ήταν μάλιστα αντιπρόσωποι για το Ντέβον της εταιρείας Ντάγκλας. Και πάλι, βρέθηκα σ' ένα πολύ δυσάρεστο μέρος, γιατί το μόνο που είχε σημασία εκεί ήταν η δουλειά. Συνήθιζα να φεύγω νωρίς το πρωί από το Πλίμπτον και να ταξιδεύω με λεωφορείο ως το Πλίμουθ, εννέα χιλιόμετρα μακριά. Όταν ερχόταν η ώρα για το μεσημεριανό διάλειμμα πεινούσα τόσο που έπαιρνα τα σάντουιτς μου, και ο,τι καιρό κι αν έκανε πήγαινα στο μικρό πάρκο που βρισκόταν στο πίσω μέρος της εκκλησίας του Σαίντ Αντριου. Εκεί καθόμουν και καταβρόχιζα όσο γρηγορότερα γινόταν τα σάντουιτς, για να μην αργήσω. Η δουλειά ήταν πραγματικά σκληρή γιατί μερικές φορές έστελναν εμάς τους μαθητευόμενους ακόμα μέχρι και το Κράουν Χιλ για να φέρουμε κάποια βαριά μοτοσικλέτα. Πηγαίναμε στον προορισμό μας με το λεωφορείο μα ύστερα αντιμετωπίζαμε το πρόβλημα της μεταφοράς της καταραμένης μηχανής πίσω. Δεν μπορούσαμε να την οδηγήσουμε γιατί βέβαια είχε βλάβη, κι έτσι το μόνο εύκολο ήταν οι κατηφόρες. Θυμάμαι μια φορά μου είχαν αναθέσει να φέρω από το Κράουν Χιλ μια πολύ βαριά Χάρλεϋ Ντάβιντσον. Ο ιδιοκτήτης είχε τηλεφωνήσει στην εταιρεία και είχε πει ότι η μοτοσικλέτα του θα βρισκόταν

ακριβώς στην στάση του λεωφορείου. 132

Έτσι πήγα εκεί,κατέβηκα από το λεωφορείο και βλέποντας την μοτοσικλέτα, την πήρα κι άρχισα να την σπρώχνω προς το συνεργείο μας. Είχα μόλις καλύψει πέντε χιλιόμετρα όταν σταμάτησε δίπλα μου ένα περιπολικό της αστυνομίας. Δύο αστυνομικοί πετάχτηκαν έξω και έδειχναν τόσο άγριοι που νόμισα ότι θα με σκότωναν! Μ' άρπαξε ένας από τον λαιμό και ένας άλλος έφερε τα χέρια μου πίσω από την πλάτη. Κι όλα έγιναν τόσο απότομα που η μοτοσικλέτα έπεσε και κτύπησε τα πόδια μου. Οι αστυνομικοί στερέωσαν την μοτοσικλέτα στο πλάι του δρόμου μ' έσπρωξαν στο περιπολικό και με οδήγησαν στο αστυνομικό τμήμα του Κράουν Χιλ. Εκεί ένας φωνακλός αρχιφύλακας μ' απείλησε με όλα τα είδη φριχτών θανάτων για να του ομολογήσω την πράξη μου και να του μαρτυρήσω τα ονόματα των συνεργατών μου. Εκείνο τον καιρό δεν ήμουν και τόσο μεγάλος για να καταλαβαίνω ακριβώς τι γινόταν, έτσι, αφού δέχτηκα αρκετά δυνατά χαστούκια, βρέθηκα σε λίγο κλεισμένος σ' ένα κελί. Δεν ήθελε ν' ακούσει τις εξηγήσεις μου, ότι είχα έρθει να πάρω μια μοτοσικλέτα για επισκευή, όπως είχε πει ο ιδιοκτήτης της. Κάπου οχτώ ώρες αργότερα ήρθε κάποιος από την εταιρεία και με αναγνώρισε, επιβεβαιώνοντας ταυτόχρονα πως νόμιμα έπαιρνα τη μοτοσικλέτα για επισκευή. Ο αρχιφύλακας με χαστούκισε δυνατά και μου είπε να προσέχω άλλη φορά και να μην τους ενοχλήσω ποτέ πια. Από τότε γεννήθηκε μέσα μου μια αντιπάθεια με την αστυνομία. Σ' ολόκληρη τη ζωή μου είχα φασαρίες μαζί της, μα το ορκίζομαι, ποτέ δεν είχα κάνει κάτι που να αξίζει αστυνομική καταδίωξη. Όλες τις φορές η ταλαιπωρία μου οφείλονταν στην αστυνομική καχυποψία, όπως αυτή τη φορά που δεν μ' άφηναν να εξηγήσω τι είχε συμβεί. Την επόμενη μέρα πάντως, ο ιδιοκτήτης της μοτοσικλέτας ήρθε στο συνεργείο κι άρχισε να γελάσαν μανιακός. Δεν έδειξε καθόλου να νοιάζεται για μένα, δεν φάνηκε να σκέφτεται καθόλου το σοκ που πέρασα καθώς μ' άρπαζαν οι αστυνομικοί σαν κοινό κλέφτη. Μια μέρα σχεδόν δεν μπορούσα να σηκωθώ από το κρεβάτι, ένιωθα πολύ άρρωστος, ένιωθα τόσο άρρωστος που το μόνο που ήθελα ήταν να πεθάνω. Η μητέρα όμως επέμενε να σηκωθώ. Τελικά ξεκίνησα να φύγω εκείνη την υγρή και ψυχρή μέρα χωρίς να προλάβω να πάρω πρόγευμα. Η μητέρα με πήγε ως τη στάση κι όταν ήρθε το λεωφορείο μ'

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

έσπρωξε τόσο βίαια μέσα που έπεσα στα γόνατα. Έφτασα στη δουλειά, μα ύστερα από δυο ώρες λιποθύμησα και κάποιος είπε πως έπρεπε να μεταφερθώ σπίτι μου. 133

Ο επικεφαλής του αποκρίθηκε πως δεν είχαν χρόνο ν' ασχολούνται με τα προβλήματα των μαθητευομένων. Μ' άφησαν λοιπόν εκεί ως το τέλος της μέρας, χωρίς καθόλου φαγητό, χωρίς καμιά φροντίδα. Στο τέλος της βάρδιας κατάφερα παραπατώντας να φτάσω ως την στάση μπροστά στην εκκλησία του Σαίντ Αντριου. Ευτυχώς το λεωφορείο περίμενε εκεί, κι έτσι σωριάστηκα σε μια άπ' τις πίσω θέσεις. Όταν έφτασα σπίτι δεν είχα άλλες δυνάμεις παρά μόνο για να συρθώ ως το κρεβάτι. Κανείς δεν έδειξε και πολύ ενδιαφέρον για την υγεία μου, κανείς δεν ρώτησε ούτε πως αισθανόμουν ούτε γιατί δεν είχα όρεξη να φάω τίποτα. Πέρασα μια φριχτή νύχτα, ένιωθα σαν να καιγόμουν ενώ ο ιδρώτας έτρεχε ποτάμι. Το πρωί ήρθε η μητέρα και με ξύπνησε αρκετά απότομα γιατί ήμουν βυθισμένος σ' ένα βαρύ ύπνο άπ' την εξάντληση και ακόμα κι αυτή κατάλαβε πια πως δεν ήμουν καλά. Στο τέλος τηλεφώνησαν στον δρα. Στάμπ. Έξι ώρες αργότερα έφτασε στο σπίτι. Μου έριξε μια ματιά και είπε, νοσοκομείο! Έτσι ήρθε το ασθενοφόρο εκείνες τις μέρες το ασθενοφόρο το οδηγούσε ο τοπικός εργολάβος κηδειών και με μετέφερε στο Σάουθ Ντέβον, στο νοσοκομείο του Ηστ Κόρνγουολ. Οι πνεύμονές μου ήταν σε άσχημη κατάσταση. Έμεινα σ' εκείνο το νοσοκομείο κάπου έντεκα βδομάδες. Μετά άπ' αυτό το διάστημα άρχισαν να γίνονται πολλές συζητήσεις για το αν έπρεπε η όχι να με στείλουν σε σανατόριο γιατί είχα φυματίωση. Η μητέρα κι ο πατέρας ήταν αντίθετοι με την ιδέα γιατί έλεγαν, δεν θα είχαν χρόνο να έρχονται να με βλέπουν αν πήγαινα σε ένα σανατόριο λίγα μίλια μακριά. Έτσι έμεινα σπίτι, χωρίς η υγεία μου να βελτιώνεται καθόλου. Κάθε λίγο υποχρεωνόμουν να πηγαίνω στο νοσοκομείο. Ύστερα άρχισα να έχω προβλήματα με τα μάτια μου και με πήγαν στο βασιλικό οφθαλμιατρείο στο Μάτλεη Πλέην, που δεν ήταν και σε μεγάλη απόσταση από το Σάουθ Ντέβον και το νοσοκομείο του Ηστ Κόρνγουολ. Το οφθαλμιατρείο ήταν αρκετά ευχάριστο μέρος, αν μπορεί κανείς να πει κάτι τέτοιο όταν είναι τυφλός. Κάποτε πάντως έφυγα από εκεί με σημαντικά ελαττωμένη όραση και γύρισα πάλι στο πατρικό μου. Εκείνη την εποχή ο ασύρματος όπως έλεγαν τότε το ραδιόφωνο είχε αρχίσει να διαδίδεται αρκετά. Ο πατέρας μου είχε ένα δέκτη, που για μένα ήταν το πιο θαυμαστό πράγμα που είχα δει ποτέ μου. Ο πατέρας μελετούσε πολύ γύρω από τα ραδιόφωνα και έφτιαχνε μόνος του μεγάλους δέκτες με λυχνίες, κάτι

Έτσι ξεκίνησε μια επιχείρηση, φτιάχνοντας ραδιόφωνα και επισκευάζοντας άλλα. Εκείνη την εποχή οι δικοί μου αποφάσισαν πως θα έπρεπε ν' αλλάξω λιγάκι τον αέρα μου, κι έτσι, άρρωστος όπως ήμουν, μ' έβαλαν σ' ένα παλιό ποδήλατο και μ' έστειλαν μ' έναν εργάτη στο Λίντφορντ όπου έμενε μία θεία μου. Συχνά ευχόμουν να ήταν μητέρα μου αυτή η θεία. Ήταν πράγματι μια πολύ καλή γυναίκα και την αγαπούσα όσο δεν αγαπούσα την μητέρα. Με φρόντιζε και με περιποιόταν σαν να ήμουν ένα από τα παιδιά της μα όπως έλεγε, δεν ήταν και σπουδαίο για ένα άρρωστο αγόρι που με δυσκολία ανάσαινε να κάνει σαράντα χιλιόμετρα τη μέρα. Αλλά ο καιρός πέρασε και έπρεπε να επιστρέφω στο σπίτι μου. Το ταξίδι τώρα ήταν πολύ πιο εύκολο. Το Λιντφορντ είναι πάνω στο ελώδες οροπέδιο του Ντεβονσάιρ, πάνω στο Ντάρμουρ, όχι πολύ μακριά από το Οκεχάμπτον και ο αέρας εκεί ήταν καθαρός και η τροφή καλή. Πίσω στο σπίτι στο πλίμπτον άρχισα να παρακολουθώ μαθήματα με αλληλογραφία. Η μητέρα μου όμως μου είπε ότι θα έπρεπε να δουλέψω. Ο πατέρας μου είχε ένα σωρό ραδιόφωνα και ηλεκτρικά υλικά έτσι αναγκάστηκα να ταξιδεύω για να τα πουλάω σε διάφορους μικροπωλητές. Ταξίδευα στο Ελμπουργτον, στο Μοντμπούρυ, στο Οκεχάμπτον και αλλού πουλώντας συσσωρευτές, εξαρτήματα ραδιοφώνου και ηλεκτρικό υλικό. Αλλά μετά από λίγο αυτή η αγχώδης ζωή αποδείχτηκε επικίνδυνη και η υγεία μου άρχισε να χειροτερεύει. Κάποια μέρα οδηγούσα ένα αυτοκίνητο και ξαφνικά τυφλώθηκα. Είναι κάτι το τρομερά δυσάρεστο να χάνεις ξαφνικά το φως σου και μάλιστα όταν οδηγείς. Ευτυχώς τα κατάφερα να σταματήσω το αυτοκίνητο χωρίς να κάνω καμιά ζημιά και έμεινα στην ίδια θέση ωστόσο ήρθε κάποιος να δει γιατί εμποδίζω την κυκλοφορία. Στην αρχή δεν τα κατάφερα να πείσω τους άλλους ότι ήμουν άρρωστος και ότι δεν μπορούσα να δω, αλλά μετά από λίγο ήρθε η αστυνομία και με πήραν με αυτοκίνητο στο νοσοκομείο. Ειδοποιήθηκαν οι γονείς μου και το πρώτο πράγμα που σκέφτηκαν ήταν το αυτοκίνητο. Όταν ο αστυνομικός το έφερε στο σπίτι, ανακάλυψαν ότι ο,τι υπήρχε μέσα το είχαν κλέψει, τα ραδιόφωνα, τις μπαταρίες τα πάντα. Αυτό δεν ήταν και τόσο ευχάριστο. Έμεινα για λίγο καιρό στο νοσοκομείο ώσπου να αποκατασταθεί η υγεία μου και έπειτα ξαναπήγα σπίτι. Μελέτησα για λίγο καιρό ακόμα και μετά αποφασίστηκε ότι θα έπρεπε να δοκιμάσω να γίνω χειριστής

ασυρμάτου. 135

Έτσι πήγα στο Σαουθάμπτον στα περίχωρα του οποίου υπήρχε μία ειδική σχολή που εκπαίδευε τους μαθητές της για να γίνουν χειριστές ασύρματου πάνω σε αεροπλάνα. Έμεινα εκεί λίγο καιρό, πέρασα τις εξετάσεις μου και πήρα μία άδεια σαν πρώτης τάξης χειριστής ασυρμάτου. Έπρεπε να πάω στο Κρόιντον για να δώσω εξετάσεις που τις πέρασα με επιτυχία. Την ίδια εποχή έμαθα να οδηγώ αεροπλάνο και κατάφερα να πάρω και άδεια οδηγήσεως. Αλλά δεν τα κατάφερα να περάσω την ιατρική εξέταση για να πάρω άδεια να δουλεύω στην πολιτική αεροπορία και έτσι προσγειώθηκα προτού ακόμα πετάξω. Πίσω στο σπίτι άκουσα αρκετές φωνές για την κακή μου υγεία και για το γεγονός ότι ξόδευα τόσα χρήματα για να πάρω μαθήματα τη στιγμή που ήμουν τόσο άρρωστος για να με δεχτούν. Εκείνο τον καιρό ένιωθα πολύ θυμωμένος με την κατάσταση. Εγώ δεν ήθελα καθόλου να είμαι άρρωστος, γιατί μου φώναζαν. Ακολούθησε μία μεγάλη οικογενειακή σύσκεψη και οι γονείς μου αποφάσισαν ότι κάτι θα έπρεπε να γίνει, δεν ήταν δυνατόν να σπαταλώ έτσι τη ζωή μου. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή ο τοπικός υγειονομικός επιθεωρητής, που ήταν πολύ φίλος με τον πατέρα μου, εμφανίστηκε και είπε ότι υπήρχε μία μεγάλη ευκαιρία για τους επιθεωρητές καπνού. Ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις οι άνθρωποι ανησυχούσαν για την οικολογία, υπήρχε μεγάλη μόλυνση από τον καπνό των εργοστασίων και των βιομηχανιών και έτσι είχε δημιουργηθεί μία καινούργια κατηγορία υγειονομικών επιθεωρητών, οι επιθεωρητές του καπνού. Υπήρχαν πολλές κατηγορίες, εκείνοι που ασχολούνταν με το κρέας, τα τρόφιμα, κλπ. Οι επιθεωρητές για τον καπνό ήταν ένας καινούργιος κλάδος. Ο φίλος μας είπε ότι αυτή η δουλειά θα ταν ότι πρέπει για μένα, ήταν μια καλή δουλειά, πλήρωναν καλά και φυσικά θα έπαιρνα ορισμένα μαθήματα. Έτσι άρχισα να παρακολουθώ καινούργια μαθήματα δια αλληλογραφίας, μαθήματα για επιθεωρητές καπνού. Μελετούσα στο σπίτι και πέρασα πολύ εύκολα τις εξετάσεις, μέσα σε τρεις μήνες. Έπειτα μου είπαν ότι θα έπρεπε να πάω να συνεχίσω στο Λονδίνο τις σπουδές μου, στο βασιλικό υγειονομικό ινστιτούτο στον δρόμο Μπάκιγχαμ Πάλας. Έτσι οι γονείς μου, όχι και τόσο χαρούμενοι, δέχτηκαν να δώσουν τα λεφτά για να πάω στο Λονδίνο. Παρακολουθούσα κάθε μέρα μαθήματα και αρκετά συχνά κάναμε και διάφορες επισκέψεις σε εργοστάσια, σε σταθμούς ενέργειας και σε παράξενους τόπους. Τελικά, μετά από τρεις μήνες, έπρεπε

να παρουσιαστούμε σε μία τεράστια αίθουσα εξετάσεων όπου φαίνονταν να τριγυρίζουν χιλιάδες άτομα. 136

Ήμαστε χωρισμένοι σε μικρές ομάδες. Όταν έφτανε η σειρά κάποιου να εξεταστεί απομονωνόταν από τους άλλους και εξεταζόταν με τον ίδιο καθιερωμένο τρόπο. Τελικά τα κατάφερα να περάσω τις εξετάσεις και πήρα ένα πιστοποιητικό ότι ήμουν επιθεωρητής καπνού. Ξαναγύρισα στο Πλίμπτον κουβαλώντας μαζί μου το πιστοποιητικό και έχοντας μέσα μου την ελπίδα ότι όλα τώρα θα πήγαιναν θαυμάσια. Αλλά δεν ήταν έτσι. Έκανα αίτηση για να πιάσω δουλειά στο Μπίρμινγκχαμ και μάλιστα πήγα ως εκεί στο Λοζέλς για μια συνέντευξη. Εκεί μου είπαν ότι δεν θα μπορούσα να πιάσω τη δουλειά γιατί δεν ήμουν κάτοικος της περιοχής. Πίσω στο Πλίμπτον, προσπάθησα για μία δουλειά στο Πλίμουθ. Αλλά το δημοτικό συμβούλιο του Πλίμουθ δεν μου έδωσε τη δουλειά πάνω-κάτω για τους ίδιους λόγους, βρισκόμουν τώρα στη σωστή κομητεία, αλλά όχι στη σωστή πόλη. Έτσι συνέχισαν τα πράγματα και μετά από λίγα χρόνια στη διάρκεια των οποίων έκανα τα πάντα τα πάντα που μπορούσα ώστε να κερδίσω αρκετά λεφτά για να τρέφομαι και να φοράω μερικά ρούχα πάνω μου. Ο πατέρας μου πέθανε, ήταν άρρωστος εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Τον περισσότερο καιρό τώρα τελευταία, τον περνούσε συνέχεια στο κρεβάτι και ένα χρόνο πριν πεθάνει είχε πουλήσει την επιχείρησή του και το μαγαζί του είχε γίνει ιατρείο. Τα τζάμια των παραθύρων ήταν βαμμένα πράσινα, το μαγαζί το ίδιο είχε γίνει το δωμάτιο εξέτασης των ασθενών, το λίβινγκ ρούμ το γραφείο και ο χώρος που παρασκευάζονταν τα φάρμακα. Η μητέρα μου κι εγώ χρησιμοποιούσαμε τα παλιά εργαστήρια. Αλλά μετά τον θάνατο του πατέρα μου, ο ενοικιαστής μας αποφάσισε να μετακινηθεί σε μία καινούργια περιοχή και έτσι μείναμε χωρίς κανένα εισόδημα. Η υγεία μου δεν ήταν καθόλου καλή και έτσι η μητέρα μου σηκώθηκε και πήγε να μείνει με την κόρη της, την αδελφή μου. Είχα κερδίσει παλιά μία υποτροφία από ένα κολέγιο και έτσι τα κατάφερα τελικά να βρω μία δουλειά σε μία εταιρεία κατασκευής χειρουργικών εργαλείων, στο Πέριβαλ, Μίντλσεξ. Στην αρχή μου έδωσαν τη θέση του διευθυντή εργασιών, αλλά όταν ο ιδιοκτήτης της εταιρείας ανακάλυψε ότι μπορούσα να γράφω καλές διαφημίσεις, τότε με έκαναν και διευθυντή των διαφημίσεων. Έπρεπε να παρακολουθήσω και ορισμένα μαθήματα γύρω από τη συναρμολόγηση των χειρουργικών εργαλείων και μετά από αυτό έγινα σύμβουλος και σ' αυτό το τμήμα. 137

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

Θεωρήθηκε ότι ήμουν πολύ καλός σ' αυτή τη δουλειά ώστε με μετέθεσαν από το Πέριβαλ στην καρδιά του Λονδίνου και έγινα ο επικεφαλής των γραφείων του Λονδίνου. Προτού ακόμα αφήσω τα γραφεία του Λονδίνου κηρύχτηκε ο πόλεμος ανάμεσα στην Αγγλία και τη Γερμανία. Εκείνη την εποχή έσβηναν και τα φώτα για το φόβο επιδρομής και σε λίγο ανακάλυψα ότι το ταξίδι από το Πέριβαλ στο Λονδίνο και η επιστροφή δοκίμαζε την υγεία μου. Σε εκείνο το διάστημα είχε γίνει και ο γάμος μου. Δεν προτίθεμαι να πω τίποτε περισσότερο γύρω από αυτό το θέμα, γιατί όπως καταλαβαίνω έχουν ήδη ειπωθεί πάρα πολλά, κυρίως ψέματα από τον τύπο. Μου ζητήθηκε να μιλήσω για τη δική μου τη ζωή και θα περιοριστώ μόνο σ' αυτή. Δεν μπορούσαμε να συνεχίσουμε να ζούμε στο Πέριβαλ, γιατί τα ταξίδια μας δυσκόλευαν τη ζωή και έτσι βρήκαμε ένα διαμέρισμα στην περιοχή Νάτισμπριτζ στο Λονδίνο. Ήταν ευλογία για μένα να μπορώ να πηγαίνω με το μετρό κάθε μέρα στο γραφείο μου. Ο πόλεμος άναβε συνέχεια, τα πράγματα γίνονταν δύσκολα! Κυκλοφορούσες με δελτία και υπήρχε έλλειψη τροφίμων. Βόμβες έπεφταν στο Λονδίνο. Τον περισσότερο καιρό μου τον περνούσα σκαρφαλώνοντας πάνω σε σιδερένιες σκάλες προς την κορυφή των κτιρίων για να δω μήπως έρχεται κανένα βομβαρδιστικό γερμανικό για να ειδοποιήσω τους εργάτες. Κάποια μέρα πήγαινα στη δουλειά μου με τς ποδήλατο και περνούσα μέσα από το Χάιντ παρκ όταν είδα μερικά βομβαρδιστικά να πλησιάζουν. Το ένα από αυτά έριξε τις βόμβες του που φαντάστηκα ότι θα έπεφταν κάπου εκεί κοντά, έτσι παράτησα το ποδήλατό μου και έτρεξε να κρυφτώ σε μερικά δέντρα. Οι βόμβες έπεσαν, δεν χτύπησαν το πάρκο, αλλά έπεσαν στο Μπάκιγχαμ πάλας όπου και έκαναν αρκετές ζημιές. Παντού φαινονταν να πέφτουν βόμβες. Κάποια μέρα έπρεπε να πάω σε κάποια σημαντική δουλειά του γραφείου και καθώς πλησίαζα τον σταθμό Τσάρινγκ Κρος είδα ξαφνικά να πέφτει μία μεγάλη βόμβα από τα σύννεφα, να κατευθύνεται στο σταθμό και μετά από κάτω, στον υπόγειο όπου ήταν μαζεμένοι πολλοί άνθρωποι. Μπορώ ακόμα και τώρα να ξαναδώ εκείνο το σύννεφο σκόνης και τα κομμάτια που ξεπετάχτηκε από την τρύπα που δημιουργήθηκε στην οροφή του σταθμού. Κάποια νύχτα έγινε μία τρομερή αεροπορική επιδρομή και ο χώρος που ζούσα εγώ με τη γυναίκα μου βομβαρδίστηκε. Αναγκαστήκαμε να βγούμε έξω τη νύχτα έτσι ακριβώς όπως ήμασταν. Για λίγη ώρα μείναμε να περιπλανόμαστε στη σκοτεινιά κι άλλοι

άνθρωποι έκαναν το ίδιο, το καθετί είχε πέσει σε κατάσταση χάους. 138

Βόμβες έπεφταν και ο ουρανός έλαμπε από τις φλόγες του Ηστ Εντ που καιγόταν. Μπορούσαμε να δούμε το περίγραμμα του καθεδρικού ναού του Αγίου Παύλου λουσμένο στις φλόγες και μεγάλα σύννεφα καπνού να ανεβαίνουν στους ουρανούς. Κάθε λίγο και λιγάκι ακούγαμε το κροτάλισμα από τα πολυβόλα και αρκετά συχνά βρίσκαμε γύρω μας άδειους κάλυκες από σφαίρες. Παντού έπεφτε βροχή από αυτούς τους κάλυκες και εμείς αναγκαζόμαστε να φοράμε τα ατσαλένια κράνη μας, γιατί τα καπνισμένα κομμάτια που έπεφταν κάτω θα μπορούσαν κάλλιστα να διαπεράσουν ένα απροστάτευτο σώμα. Τελικά ήρθε η αυγή και εγώ τηλεφώνησα στο αφεντικό μου για να του πω ότι είχε βομβαρδιστεί το σπίτι μου. Εκείνος μου απάντησε. Δεν έχει καμιά σημασία, πρέπει να έρθεις στη δουλειά. Αυτό συμβαίνει και σε άλλους ανθρώπους. Έτσι, βρώμικος και πεινασμένος πήρα το τρένο και πήγα στο γραφείο μου. Πλησιάζοντας στον δρόμο που βρισκόταν ανακάλυψα ότι όλο το κτίριο είχε αποκλειστεί με ένα σχοινί. Προσπάθησα να το περάσω και να μπω μέσα, αλλά ένας αυστηρός αστυφύλακας που ήρθε προς το μέρος μου με κατηγορήσε ότι ήμουν εκεί για να κλέψω. Τα Πνεύματα ήταν αρκετά οξυμένα τότε. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή ήρθε το αφεντικό μου, βγαίνοντας από το αυτοκίνητο του, έδειξε τα χαρτιά του στον αστυφύλακα και μπήκαμε και οι δύο μαζί μέσα στο κτίριο. Νερό έτρεχε από παντού. Το κτίριο είχε κτυπηθεί από μία βόμβα και είχε σπάσει τη δεξαμενή νερού. Από την οροφή του κτιρίου που βρισκόταν πολλά πατώματα πιο πάνω ένας καταρράκτης νερού κατέβαινε πάνω στο εμπόρευμά μας. Το ισόγειο ήταν γεμάτο νερά, παντού υπήρχαν γυαλιά, κομμάτια πέτρας και καθώς ψάξαμε λίγο βρήκαμε σφηνωμένη σε έναν τοίχο τη θήκη της βόμβας. Επικρατούσε μία κατάσταση χάους. Δεν υπήρχαν και πολλά που μπορούσαν να σωθούν. Τα καταφέραμε να βγάλουμε έξω μερικούς δίσκους και μερικά κομμάτια από το άλλο εμπόρευμα. Έπειτα καθίσαμε να καθαρίσουμε λίγο τον τόπο αλλά δεν υπήρχε καμιά ελπίδα, καμιά, αυτό το κτίριο δεν μπορούσε να επαναλειτουργήσει. Φυσικά το αφεντικό μου, όπως μου είπε θα μετακόμιζε σε κάποια άλλη πόλη και μάλιστα με προσκάλεσε μαζί του. Εγώ δυστυχώς δεν μπορούσα να τον ακολουθήσω, γιατί δεν είχα λεφτά. Δεν υπήρχαν τα χρήματα για να αγοραστούν καινούργια πράγματα, ούτε και για να χτιστεί από την αρχή ένα καινούργιο σπιτικό σε κάποιο μακρινό μέρος 139

Έτσι επειδή δεν μπορούσα να πάω, έμεινα χωρίς δουλειά, άνεργος τον καιρό του πολέμου στην Αγγλία. Πήγα σε διάφορα μέρη για να μπορέσω να βρω μια δουλειά. Προσπάθησα να γίνω στρατιωτικός αστυνομικός, αλλά δεν μπόρεσα να περάσω τις ιατρικές εξετάσεις. Οι συνθήκες γίνονταν απελπιστικές. Κανένας δεν μπορεί να ζήσει με αέρα και έτσι σαν τελευταία ελπίδα πήγα στα γραφεία της σχολής που έδινε μαθήματα δια αλληλογραφίας απ' όπου είχα πάρει τόσα πιστοποιητικά. Ευτυχώς συνέβη να θέλουν και εκείνοι έναν υπάλληλο, κάποιος δικός τους είχε φύγει για τον πόλεμο και καθώς εγώ όπως μου είπαν είχα ένα πολύ καλό φάκελο, θα μου έδιναν μία δουλειά στο συμβουλευτικό τμήμα. Η πληρωμή θα 'ταν πέντε λίρες τη βδομάδα και θα έπρεπε να ζω στο Γουέιμπριτζ, στο Σέρρει. Όχι, μου είπαν, δεν είχαν κανέναν τρόπο να μου προτείνουν για το πως να φτάσω εκεί. Θα έπρεπε πάντως να πάω εκεί για μία συνέντευξη με έναν από τους διευθυντές. Έκανα μερικές έρευνες και έμαθα ότι ο φθηνότερος τρόπος ήταν να πάω με τα λεωφορεία της πράσινης γραμμής. Έτσι λοιπόν την καθορισμένη μέρα έφτασα στο Γουέιμπριτζ, αλλά επειδή ο διευθυντής δεν είχε φτάσει ακόμα, περίμενα αρκετή ώρα. Το μόνο που μου είπαν ήταν. Α, μα ποτέ δεν έρχεται την ώρα που λέει, μπορεί να μην έρθει πριν τις τέσσερις το απόγευμα, θα πρέπει να περιμένετε. Φυσικά κάποια στιγμή ήρθε και ο διευθυντής, με είδε και συμφώνησε να μου δώσει μία δουλειά για πέντε λίρες τη βδομάδα. Μου είπε επίσης ότι πάνω από το γκαράζ ήταν ένα ανοίκιστο διαμέρισμα και ότι θα μπορούσα να το πιάσω. Εγώ επειδή βιαζόμουν να ταχτοποιηθώ δέχτηκα, αν και το νοίκι ήταν αρκετά ψηλό. Ξαναγύρισα στο Λονδίνο, μαζέψαμε τα φτωχικά μας πράγματα, πήγαμε στο Γουέιμπριτζ και τα ανεβάσαμε πάνω στις παλιές ξύλινες σκάλες ως το διαμέρισμά μας. Την άλλη μέρα άρχισα τη δουλειά μου σαν υπάλληλος για την αλληλογραφία σε μία σχολή μαθημάτων δια αλληλογραφίας. Υπάρχουν ένα σωρό καθώς πρέπει όροι. Οι σκουπιδιάρηδες τώρα ονομάζονται υγειονομικοί ελεγκτές, αλλά δεν παύουν να είναι σκουπιδιάρηδες. Μερικοί από τους υπάλληλους για την αλληλογραφία ονομάζονταν σύμβουλοι η και επαγγελματικοί σύμβουλοι, ενώ δεν ήταν τίποτε παραπάνω από υπάλληλοι για την αλληλογραφία. Φαίνεται ότι είναι έγκλημα να ανήκεις σε μία ορισμένη κατηγορία. 140

μου έλεγαν συνέχεια ότι ο πατέρας μου ήταν υδραυλικός. Στην πραγματικότητα δεν ήταν, αλλά και αν ήταν. Σίγουρα έμεινε για λίγο μαθητευόμενος κοντά σε έναν υδραυλικό, αλλά και αυτός όπως και εγώ δεν είχε καμιά άλλη εκλογή. Εγώ ήμουν μαθητευόμενος μηχανικός αυτοκινήτων. Και τελικά τι θα λέγατε για τον φημισμένο κύριο Κράππερ, τον τζέντλεμαν που εφεύρει τις τουαλέτες έτσι όπως είναι σήμερα. Από τις μέρες του δεν έγινε καμιά άλλη αλλαγή πάνω στα δικά του βασικά σχέδια. Ο Κράππερ, αν θυμάστε, ήταν ένας υδραυλικός, ένας χαρούμενος άνθρωπος, που οι εφευρέσεις του, το καζανάκι και η λεκάνη, τον έκαναν προσωπικό φίλο του βασιλιά Εδουάρδου. Έτσι βλέπετε μπορεί και ένας υδραυλικός να γίνει φίλος της βασιλικής οικογένειας όπως μπορεί και ένας οπωροπώλης. Ο Τόμας Λίπτον ήταν προορισμένος να γίνει οπωροπώλης. Είχε ένα μεγάλο μαγαζί και ήταν φίλος του βασιλιά Γεωργίου του Ε'. Στα σίγουρα δεν έχει καμιά σημασία ποιός ήταν ο πατέρας κάποιου. Γιατί να είναι προσβολή να έχεις πατέρα έμπορο. Στις μέρες μας οι κόρες της αριστοκρατίας δεν παντρεύονται έμπορους. Αλλά δεν μπορώ να μη χαμογελάσω όταν μου λένε ότι ο Ιησούς ήταν γιος ξυλουργού. Αυτό δεν ήταν ντροπή. Όλα αυτά όμως με απομακρύνουν από την ιστορία μου. Τελειώνοντας όμως θα είχα να προσθέσω ότι θα προτιμούσα να ήταν ο πατέρας μου υδραυλικός παρά δημοσιογράφος. Ο υδραυλικός πάντα ξεκαθαρίζει ορισμένα πράγματα, όχι όμως και ο δημοσιογράφος. Από τότε που βρέθηκα εδώ βρήκα διάφορα πράγματα να μου κινούν το ενδιαφέρον, αλλά αυτό που με εντυπωσιάζει περισσότερο είναι το εξής. Έχω ένα τιμημένο όνομα, όχι μόνο εξαιτίας του θείου Ρίτσαρντ, αλλά και εξαιτίας άλλων προγόνων μου. Ένας από αυτούς ήταν συνεργάτης του Σερ Τζόσουα Ρέινολντς και ένας άλλος ήταν αξιωματικός, η όπως αλλιώς τους λένε, στον πύργο του Λονδίνου και μάλιστα σε μία εποχή που είχε γίνει μία αποτυχημένη προσπάθεια να κλαπούν τα κοσμήματα του στέμματος. Εδώ υπάρχουν πολλά πράγματα για να δεις, για να μάθεις. Όπως μου λένε έχω πολλά πράγματα ακόμα να μάθω, γιατί δεν έχω μάθει ακόμα την ταπεινότητα και τη συνεργασία με τους άλλους ανθρώπους. Εγώ κάνω ότι μπορώ τώρα να υπαγορέψω σωστά αυτά τα πράγματα που ορκίζομαι, στην ιερή βίβλο, ότι είναι η αλήθεια και μόνο η αλήθεια.141

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Η ζωή στο Γουέιμπριτζ δεν ήταν ευτυχισμένη. Έγινα φύλακας για αεροπορικές επιδρομές. Κάποιος άλλος φύλακας με ζήλευε πάρα πολύ και άρχισε να κάνει το πάν για να βλάψει. Προσφέρθηκα να παραιτηθώ, αλλά η παραίτησή μου δεν έγινε δεκτή. Κάποια νύχτα έγινε μια αεροπορική επιδρομή ενώ εγώ βρισκόμουν στο Γουέιμπριτζ και μετά το τέλος της ήρθε στο σπίτι ένας αστυφύλακας. Φαίνεται ότι έλαμπε ένα μικρό φως τόσο μικρό που δεν ήταν δυνατό να φαίνεται πέρα από τριάντα μέτρα. Υπήρχε ένας ελαττωματικός διακόπτης στο διαμέρισμα, ήταν ένας από εκείνους τους παλιούς μπρούντζινους διακόπτες με το μεγάλο χερούλι και υποθέτω ότι οι δονήσεις από τα αεροπλάνα τον είχαν ταρακουνήσει και μετακινήσει. Ο αστυφύλακας μπορούσε να δει μόνος του ότι και μύγα αν φταρνιζόταν το φως θα άναβε, γιατί υπήρχε ελάττωμα στο καλώδιο. Αλλά όχι, το φως έλαμπε, αυτό πρόσεξε ο αστυφύλακας. Ακολούθησε μια δίκη και ένα χρηματικό πρόστιμο. Και αυτό το γεγονός στα χρόνια που ακολούθησαν το καταδίκασα τελείως, γιατί ήταν τόσο περιττό και μόνο ο φύλακας που με εχθρευόταν το είχε αναφέρει. Μετά από αυτό παραιτήθηκα από την αεροπορία, γιατί πίστευα ότι αν οι άνθρωποι δεν μπορούν να συνεργαστούν, τότε καλύτερα να το διαλύουν. Στο Γουέιμπριτζ τα έκανα όλα, απαντούσα σε γράμματα, έπειθα τους ανθρώπους να παρακολουθούν μαθήματα δι' αλληλογραφίας, πρόσεχα τα αυτοκίνητα του αφεντικού που τα άλλαζε τα καταραμένα κάθε μέρα μετέφερα μηνύματα, χωρίς πληρωμή, και τέλος έκανα τα πάντα. Κι όλα για πέντε λίρες τη βδομάδα! Καλούσαν συνέχεια όλο και περισσότερους, οι συνθήκες γίνονταν όλο και πιο δύσκολες, τα τρόφιμα όλο και τελείωναν και από το εργοστάσιο αεροπλάνων στο Μπρούκλαντς έρχονταν πάντα περίεργοι θόρυβοι. 143

Κάποια μέρα ένα Γουέλλιστον που δοκιμαζόταν συνετρίβη δίπλα ακριβώς στο χωριό Γουέιμπριτζ. Ο πιλότος έσωσε το χωριό σε βάρος της δικής του ζωής, γιατί προτίμησε να ρίξει το αεροπλάνο πάνω στην ηλεκτρισμένη σιδηροδρομική γραμμή. Το αεροπλάνο έμοιαζε με παιχνίδι που είχε σκορπιστεί παντού, σε χιλιάδες κομμάτια, αλλά οι κάτοικοι του Γουέιμπριτζ είχαν σωθεί από την αυτοθυσία του πιλότου. Τότε ακριβώς με κάλεσαν και μένα. Έπρεπε να παρουσιαστώ τυπικά μπροστά σε ένα ιατρικό συμβούλιο, προτού καταταγώ σε κάποια από τις δυνάμεις. Την προκαθορισμένη μέρα πήγα σε μια μεγάλη αίθουσα όπου πλήθη ανδρών περίμεναν να εξεταστούν. Είπα σε έναν υπάλληλο που βρισκόταν εκεί. Έχω φυματίωση, ξέρεις. Με κοίταξε και είπε. Φαίνεσαι χάλια πρέπει να το παραδεχτώ. Κάτσε εκεί. Κάθισα εκεί που είχε δείξει και περίμενα, περίμενα. Όταν σχεδόν όλοι που βρισκόταν μέσα στο δωμάτιο είχαν εξεταστεί, η ομάδα των γιατρών γύρισε προς το μέρος μου. Τι συμβαίνει. Είπε ο ένας, είπες ότι έχεις φυματίωση. Ξέρεις τι είναι η φυματίωση. Και βέβαια ξέρω κύριε, είπα, την έχω. Άρχισε να με ρωτάει τη μια ερώτηση πίσω από την άλλη, ενώ συνέχεια το πρόσωπό του κατσούφιαζε. Έπειτα γύρισε να μιλήσει λίγο με τους συνεργάτες του. Τελικά γύρισε προς το μέρος μου με ένα ύφος λες και είχε πάρει τη σημαντικότερη απόφαση στον κόσμο. Σε στέλνω στο νοσοκομείο Κίνγκστον, είπε. Εκεί θα σε εξετάσουν, θα βρουν πολύ σύντομα τι έχεις, αν έχεις φυματίωση η όχι, και αν λες ψέματα τότε ο Θεός να βάλει το χέρι του! Συμπλήρωσε προσεχτικά ένα έντυπο, το δίπλωσε, το έβαλε σε ένα φάκελλο, τον σφράγισε και έπειτα μου τον πέταξε. Το σήκωσα από το πάτωμα και γύρισα πάλι πίσω στο σπίτι μου. Την επόμενη μέρα είπα στον εργοδότη μου ότι έπρεπε να πάω στο νοσοκομείο για εξετάσεις. Δεν φάνηκε να ενδιαφέρεται ιδιαίτερα. Είχα την εντύπωση ότι σκεφτόταν. Γιατί τώρα αυτός ο τύπος σπαταλάει τον καιρό μου, γιατί δεν πάει στο στρατό να εξαφανιστεί από μπροστά μου. Τελικά, τελείωσα τη δουλειά μου εκείνη τη μέρα και την επομένη πήρα το αυτοκίνητο για το Κίνγκστον. Πήγα στο νοσοκομείο. Έκανα ένα σωρό τεστ και έπειτα πήγα στο δωμάτιο με τις ακτίνες. Αφού τελείωσε κι αυτό έμεινα να περιμένω μέσα σε ένα δωμάτιο που οι τοίχοι του ήταν γεμάτοι πλάκες που στέγνωναν. Μετά από μισή ώρα μπήκε μια γυναίκα και μου είπε. Εντάξει, μπορείς να φύγεις για το σπίτι σου! Τίποτε άλλο. Έτσι γύρισα σπίτι μου.144

Έπειτα ήρθε μια ειδοποίηση να πάω στην κλινική για φυματικούς του Γουέιμπριτζ. Φυσικά η ειδοποίηση δεν ήρθε την άλλη μέρα, αλλά μετά από τρεις η τέσσερις βδομάδες, εγώ όμως έκανα ότι έγραφε και πήγα στην κλινική σαν καλό παιδί. Είχα όμως πια βαρεθεί την όλη υπόθεση. Στην κλινική για τους φυματικούς με κοίταξε ένας θαυμάσιος γιατρός που ενσάρκωνε το ιδανικό του πραγματικού γιατρού. Είχε μαζί του και τις ακτινογραφίες μου και συμφώνησε μαζί μου ότι ήταν τελείως ανόητο να με στέλνουν από τη μια υπηρεσία στην άλλη. Πρόσθεσε μάλιστα ότι ήταν τελείως φανερό ότι τα πνευμόνια μου είχαν μεγάλα προβλήματα από τη φυματίωση και ότι αν πήγαινα στον στρατό δεν θα πρόσφερα και μεγάλη βοήθεια. Στα σίγουρα η Αγγλία δεν είχε φτάσει ακόμα στο σημείο να χρειάζεται τους αρρώστους. Θα στείλω μια αναφορά που θα λέει ότι δεν κάνεις για καμιά υπηρεσία στο στρατό, είπε. Ο καιρός περνούσε και τελικά πήρα μια κάρτα που έλεγε ότι δεν θα πήγαινα στο στρατό, γιατί με είχαν κατατάξει στην τάξη τέσσερα την κατώτερη που υπήρχε. Έδειξα την κάρτα στον εργοδότη μου και αυτός φάνηκε να σκέφτεται εντάξει, τουλάχιστον θα υπάρχει και κάποιος να βοηθάει αν φύγουν για το στρατό όλοι οι άλλοι. Εκείνες τις μέρες επικρατούσε μια τρελή κατάσταση, όλοι προσπαθούσαν να πάρουν αναβολή. Ο άνθρωπος που ήταν διευθυντής μας έφυγε για να δουλέψει αλλού και στη θέση του ήρθε κάποιος άλλος με τον όποιο δεν τα κατάφερνα να συνεννοηθώ. Ήταν το είδος του ανθρώπου που αντιπαθώ τελείως και φαίνεται ότι και εγώ ήμουν το είδος του ανθρώπου που αντιπαθούσε αυτός. Τέλος πάντων, έκανα ότι περνούσε από το χέρι μου για να καλυτερέψω τα πράγματα, αλλά δυστυχώς όλα δυσκόλευαν, γιατί η δουλειά γινόταν συνέχεια και πιο σκληρή, ενώ δεν υπήρχε και καμιά αύξηση στην πληρωμή. Φαίνεται ότι κάποιος πήγαινε και έλεγε διάφορες ιστορίες για μένα στον εργοδότη μου, όχι αναγκαστικά αληθινές ιστορίες. Μια μέρα, μετά τη δουλειά, περιπλανιόμουν στον κήπο. Είχαμε ένα κήπο τρεισήμισι εκταρίων που είχε ένα κομμάτι γεμάτο δέντρα. Ήταν απόγευμα και όλο και σκοτείνιαζε. Δεν έβλεπα και μπερδεύτηκα σε μια ρίζα που εξείχε και έπεσα κάτω με έναν τρομακτικό θόρυβο. Κυριολεκτικά βγήκα έξω από το σώμα μου! Στεκόμουν όρθιος, αλλά τότε Θεέ μου! Είδα ότι εγώ δεν ήμουν εγώ, γιατί ενώ εγώ βρισκόμουν όρθιος το σώμα μου βρισκόταν ξαπλωμένο μπρούμυτα στο χώμα. Κοίταξα τριγύρω μου και είδα ότι κοντά μου βρισκονταν μερικοί παράξενοι άνθρωποι.145

Μοναχοί, σκέφτηκα, τι στην ευχή κάνουν οι μοναχοί εδώ. Τους κοίταξα και μετά ξανακοίταξα το σώμα μου, στο χώμα. Έπειτα μια φωνή φάνηκε να γεμίζει το κεφάλι μου. Στην αρχή είχα την εντύπωση ότι ήταν κάποια ξένη γλώσσα, αλλά μετά ανακάλυψα ότι μπορούσα άνετα να καταλαβαίνω τι μου έλεγε. Νεαρέ μου, άρχισε η φωνή μέσα στο κεφάλι μου, σκέφτεσαι κάτι το πολύ κακό, σκέφτεσαι να αυτοκτονήσεις. Αυτό είναι πολύ άσχημο. Η αυτοκτονία είναι κάτι το λάθος, άσχετα με τις αιτίες που την προκαλούν, άσχετα με την αφορμή η την δικαιολογία, η αυτοκτονία είναι κάτι το κακό. Είναι εντάξει τα πράγματα για σένα και μιλάς έτσι, σκέφτηκα, δεν αντιμετωπίζεις προβλήματα που αντιμετωπίζω εγώ. Νάμαι, βρίσκομαι εδώ πέρασα δύσκολες στιγμές προσπαθώντας να προσαρμοστώ στην ιδέα να μην αναφέρω ακριβή ονόματά και δεν μπορώ να πάρω αύξηση, το αφεντικό μου φαίνεται να με αντιπαθεί, για ποιόν λόγο να παραμείνω εδώ. Υπάρχουν πολλά δέντρα τριγύρω και αρκετά σχοινιά για να τα κρεμάσω από κανένα κλαδί τους. Τελικά δεν πρόφτασα να πω πολλά γύρω από τη ζωή μου, γιατί μια σκέψη καρφώθηκε στο μυαλό μου που έλεγε ότι μπορούσα αν ήθελα να απαλλαγώ από τα βάσανα της Γης. Αν ήθελα, αν το είχα σκεφτεί σοβαρά, θα μπορούσα να κάνω κάτι για την ανθρωπότητα δίνοντας το σώμα μου σε κάποιο φάντασμα η Πνεύμα που μου φάνηκε τόσο ανυπόμονο να βρεθεί μέσα μου προτού εγώ προλάβω να βγω έξω. Όλα αυτά μου φαινόταν ανόητα, αλλά σκέφτηκα να τους αφήσω να μιλάνε. Αρχικά, μου είπαν, θα έπρεπε για να δείξω ότι δεχόμουν να αλλάξω το όνομα μου. Μου είπαν το καινούργιο όνομα που θα έπρεπε να πάρω, ένα παράξενο όνομα τελικά στη γυναίκα μου είπα μόνο ότι θα αλλάξω το όνομα μου, εκείνη σκέφτηκε ότι είχα τρελαθεί αλλά δεν προσπάθησε να με εμποδίσει και έτσι έγινε η αλλαγή με κάθε νόμιμο τρόπο. Έπειτα άρχισα να έχω προβλήματα με τα δόντια μου. Πονούσα φοβερά. Τελικά δεν μπόρεσα να αντέξω άλλο και πήγα σε έναν τοπικό γιατρό. Προσπάθησε να μου βγάλει το δόντι, αλλά δεν τα κατάφερε. Του έκανε μια τρύπα για να χρησιμοποιήσει ανυψωτήρα να σηκώσει δηλαδή το δόντι με τη βοήθεια μοχλικού συστήματος. Τελικά ο γιατρός επικοινωνήσε με κάποιον ειδικό από το Λονδίνο και εγώ αναγκάστηκα να τρέξω βιαστικά σε κάποιο νοσοκομείο. Η γυναίκα μου ειδοποίησε τον εργοδότη μου ότι είχα αναγκαστεί να πάω σε νοσοκομείο και η απάντηση ήταν.146

Εγώ όταν έχω πονόδοντο δουλεύω! Τόσο μεγάλη ήταν η συμπάθεια που είχαμε. Έτσι λοιπόν πήγα στο νοσοκομείο με δικά μου έξοδα φυσικά, γιατί δεν υπήρχε καμιά ιατρική βοήθεια τότε, και τελικά έκανα και μια εγχείριση στο δόντι που δεν ήταν καθόλου απλή. Ο γιατρός ήταν πολύ καλός, ο αναισθησιολόγος ακόμα καλύτερος. Έμεινα στο νοσοκομείο μία βδομάδα και μετά γύρισα στο Γουέμπριτζ. Ακολούθησαν διάφορα δυσάρεστα επεισόδια, φασαρίες και τέτοια που οδήγησαν σε άδικες κατηγορίες. Δεν έχει κανένα νόημα να γράψω εδώ λεπτομέρειες, αλλά τελικά εγώ και η γυναίκα μου αποφασίσαμε ότι θα ήταν καλύτερα, αφού δεν μπορούσαμε να αντέξουμε άλλο, να υποβάλλω την παραίτησή μου. Από εκείνη την στιγμή ήταν σαν να ήμουν λεπρός η ακόμα πιο άρρωστος, γιατί την υπόλοιπη βδομάδα κανένας δεν ήρθε να με δει στο γραφείο μου, ούτε μου δόθηκε δουλειά. Καθόμουν εκεί σαν ένας κατάδικος που εκτίει την ποινή του. Στο τέλος της βδομάδας όλα τελείωσαν. Φύγαμε από το Γουέμπριτζ χαρούμενοι και πήγαμε στο Λονδίνο. Πηγαίναμε πότε από δω και πότε από κει και, Ω Θεέ μου, έχω ξεχάσει πόσα μέρη γυρίσαμε, δεν έχει καμιά σημασία, γιατί οι συνθήκες ζωής ήταν υπερβολικά άσχημες και έτσι αναγκαστήκαμε να πάμε σε ένα προάστιο στο Λονδίνο με το όνομα Τέιμς Ντίπτον. Α μάλιστα, θέλω να τελειώσω όσο το δυνατόν πιο γρήγορα, γιατί δεν με ενθουσιάζει και τόσο η ιδέα να μιλάω για αυτά, ώστε ξεχάσα κάτι. Να τι είναι. Μου είχαν πει εδώ και λίγο καιρό να αφήσω γένια. Γιατί να μην το κάνω. Δεν με πείραζε. Έτσι όσο καιρό ήμουν στο Γουέμπριτζ άφησα γενειάδα, ενώ ο εργοδότης μου και πολλοί άλλοι που δούλευαν μαζί μου δεν το είχαν δει με καλό μάτι και φώναζαν. Δεν με ένοιαζε, δεν θα βρισκόμουν μαζί τους για πολύ καιρό. Πήγαμε λοιπόν στο Τέιμς Ντίπτον. Για λίγο καιρό μείναμε σε ένα πανδοχείο που το διηύθυνε μια αστεία ηλικιωμένη κυρία που είχε μια πάθηση στα μάτια της ώστε να μη μπορεί να δει τη βρωμιά. Εκείνη πίστευε ότι ζει σε κάποιο παλάτι κανενός δούκα και ήταν τελείως ανίκανη να δει τις τεράστιες κατσαρίδες που κυκλοφορούσαν στις γωνίες της σκάλας. Τελικά πίστευε ότι ήταν καθώς πρέπει και έτσι εμείς αναγκαστήκαμε να ψάξουμε για άλλον χώρο για να μείνουμε. Κάτω στον δρόμο υπήρχε ένα σπίτι που νοικιαζόταν σαν πάνω και κάτω διαμέρισμα. Το νοικιάσαμε χωρίς καθόλου να σκεφτούμε που θα βρούμε λεφτά να το πληρώσουμε, γιατί τότε δεν δούλευα πουθενά. 147

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

Έκανα βέβαια ότι περνούσε από το χέρι μου για να βγάλω αρκετά λεφτά ώστε να μείνουμε ζωντανοί. Πήγα στο ταμείο ανεργίας, αλλά επειδή είχα αφήσει τη δουλειά μου και δεν με είχαν απολύσει δεν μπόρεσα να πάρω καθόλου χρήματα. Τελικά χωρίς καμιά βοήθεια, τα κατάφερα δεν ξέρω και εγώ πως να έχω αρκετά ώστε να ζήσουμε. Είχα ένα παλιό ποδήλατο και παίρνοντάς το γύριζα τριγύρω για να βρω καμιά δουλειά, αλλά τίποτε, πουθενά. Ο πόλεμος είχε τελειώσει, οι άντρες είχαν γυρίσει από τον στρατό και η εργατική αγορά ήταν κορεσμένη. Για πολλούς άλλους τα πράγματα δεν ήταν και τόσο σοβαρά, γιατί μπορεί να είχαν επίδομα ανεργίας η και σύνταξη, εγώ δεν είχα τίποτε. Έπειτα κάποια νύχτα ήρθε μια ομάδα ανθρώπων και με βρήκε, με έβγαλαν από το σώμα μου και με ρώτησαν αν ήθελα ακόμα να το παρατήσω και να πάω στον Αστρικό κόσμο, όπως τον ονόμαζαν αυτοί, στον παράδεισο όπως πίστευα εγώ. Τους διαβεβαίωσα ότι τώρα το ήθελα ακόμα περισσότερο, έτσι μου είπαν ότι την επόμενη μέρα θα έπρεπε να μείνω σπίτι. Ένας άντρας ντυμένος σε έναν κίτρινο χιτώνα με πήρε και μου έδειξε από το παράθυρο ένα δέντρο. Είπε. Σ' εκείνο το δέντρο, πρέπει να πας σε εκείνο το δέντρο, να βάλεις τα χέρια σου σε εκείνο το κλαδί, να ανέβεις πάνω και μετά να πέσεις. Μου είπε την ακριβή ώρα που θα έπρεπε να το κάνω όπως επίσης μου τόνισε ότι θα έπρεπε να ακολουθήσω τις οδηγίες κατά γράμμα, διαφορετικά θα γνώριζα μεγάλο πόνο και μαζί με μένα και πολλοί άλλοι άνθρωποι. Αλλά το χειρότερο για μένα θα ήταν ότι δεν θα έφευγα ποτέ από τη Γη. Την άλλη μέρα η γυναίκα μου νόμισε ότι πια είχα βαρεθεί, γιατί δεν βγήκα έξω όπως συνήθως, αλλά έμεινα να τριγυρίζω. Έπειτα δύο λεπτά πριν την καθορισμένη ώρα, πήγα στον κήπο και προχώρησα προς το δέντρο. Τράβηξα ένα κλαδί από τον παρθενόκισσο η όπως αλλιώς το λένε αυτό που έχει, και έφτασα το κλαδί που μου είχαν υποδείξει. Και τότε ένιωσα σαν να με χτύπησε κεραυνός. Δεν χρειάστηκα καθόλου να πιέσω τον εαυτό μου για να πέσει κάτω. Μόλις βρέθηκα στο χώμα κοίταξα και είδα, Θεέ μου, ένα ασημένιο σχοινί να βγαίνει έξω από το σώμα μου. Θέλησα να το αρπάξω για να δω τι είναι, αλλά τα χέρια μου κρατήθηκαν απαλά αλλά σταθερά πίσω. Έμεινα στο χώμα νιώθοντας τρομερά φοβισμένος, γιατί από την άλλη μεριά του σχοινού ήταν δύο άντρες και κάτι του έκαναν και ένα τρίτο άτομο που κρατούσε στα χέρια του ένα άλλο ασημένιο σχοινί βρισκόταν μαζί τους και, ω φρίκη, μπορούσε το βλέμμα να τους διαπεράσει, έτσι άρχισα να αναρωτιέμαι αν τα έβλεπα όλα αυτά η αν τα μυαλά μου είχαν φύγει από τη θέση τους. Τόσο περίεργα ήταν όλα

αυτά. 148

Τελικά ακούστηκε ένας θόρυβος και ένα πλόπ και εγώ βρέθηκα με μεγάλη μου χαρά να πετάω ελεύτερος σε έναν θαυμάσιο, θαυμάσιο κόσμο. Αυτό σίγουρα βέβαια σήμαινε ότι εγώ είχα εκπληρώσει το δικό μου μέρος της συμφωνίας. Σας είπα ότι είχα να πω για την περασμένη μου ζωή. Τώρα πια **βρίσκομαι στη δική μου θέση στον Αστρικό κόσμο.** Είμαι ο Λόμπσανγκ Ράμπτα και μόλις τελείωσα να σας μεταφέρω αυτά που τόσο απρόθυμα μου είπε ο άνθρωπος το σώμα του όποιου χρησιμοποίησα. Ας συνεχίσω από εκεί που τα άφησε αυτός. Το σώμα του βρισκόταν πάνω στο χώμα, στριφογυρίζοντας ελαφρά και εγώ θα πρέπει να ομολογήσω, χωρίς και μεγάλη ντροπή, ότι στριφογύριζα και εγώ αλλά όχι από πόνο αλλά από τρόμο. Δεν μου άρεσε καθόλου το σώμα που βρισκόταν μπροστά μου, αλλά ένας Λάμα ακολουθεί πάντοτε τις διαταγές που του δίνονται, τις ευχάριστες όσο και τις δυσάρεστες, έτσι καθόμουν εκεί ενώ δύο αδερφοί μου Λάμα έφτιαχναν την αργυρή χορδή του άντρα. Έπρεπε να συνδέσουν τη δική μου σ' αυτή, προτού γίνει πλήρης αποσύνδεση. Ευτυχώς ο φτωχός άνθρωπος ήταν τόσο ζαλισμένος που ήταν ήρεμος. Τελικά, μετά από λίγες στιγμές που μου φάνηκαν ώρες, ενώ στην πραγματικότητα ήταν μόνο ένα πέμπτο του δευτερολέπτου, είχαν συνδέσει την δική μου αργυρή χορδή και είχαν αποσυνδέσει τη δική του. Εκείνος οδηγήθηκε γρήγορα μακριά και εγώ ξανακοίταξα αυτό το σώμα με το οποίο συνδεόμουν τώρα και ανατρίχιασα. Αλλά έπειτα, υπακούοντας σε διαταγές, άφησα την αστρική μου μορφή να βουλιάξει στο σώμα που θα γινόταν δικό μου. Ω!, Η πρώτη επαφή ήταν τρομερή, παγωμένη. Πετάχτηκα στο αέρα τρομοκρατημένος. Δύο Λάμα ήρθαν προς το μέρος μου για να με καθησυχάσουν και σιγά-σιγά ξαναβυθίστηκα. Φαίνεται ότι εγώ ήμουν πολύ μεγάλος η το σώμα πολύ μικρό. Ένωθα παγιδευμένος, φυλακισμένος και εκείνη η μυρωδιά! Τι διαφορά! Το παλιό μου σώμα ήταν κατεστραμμένο και ετοιμοθάνατο, αλλά τουλάχιστον ήταν δικό μου. Τώρα βρισκόμουν κλεισμένος μέσα σ' αυτό το ξένο πράγμα και αυτό δεν μου άρεσε καθόλου. Κάπως και δεν μπορώ να το εξηγήσω αυτό άρχισα να ψαχουλεύω το εσωτερικό προσπαθώντας να κατακτήσω τα κινητικά νεύρα στον εγκέφαλο. Πως τα κατάφερα και έκανα αυτό το φοβερό πράγμα να κινηθεί. Για λίγη ώρα βρισκόμουν εκεί, ξαπλωμένος, αβοήθητος, σαν παράλυτος. 149

Το σώμα δεν συνεργαζόταν. Έμοιαζα σαν άπειρος οδηγός που προσπαθούσε να οδηγήσει ένα αμάξι προχωρημένης τεχνολογίας. Αλλά τελικά με τη βοήθεια των Αστρικών μου αδερφών τα κατάφερα να πάρω τον έλεγχο του σώματός μου. Τα κατάφερα να κάνω το σώμα να κινηθεί. Σηκώθηκα τρέμοντας στα πόδια μου και σχεδόν ούρλιαξα από τον τρόμο καθώς βρήκα ότι προχωρούσα προς τα πίσω αντί προς τα εμπρός. Παραπάτησα και έπεσα κάτω πάλι. Ήταν πράγματι μια τρομερή εμπειρία. Είχα στα αλήθεια αηδιάσει και φοβόμουν. Ότι ποτέ δεν θα τα κατάφερα να το ελέγξω. Βρισκόμουν ξαπλωμένος μπρούμυτα πάνω στο χώμα και δεν μπορούσα να κουνηθώ καθόλου, έπειτα από τη γωνία του ματιού μου είδα δύο Λάμα να στέκονται σκεφτικοί γύρω από τα προβλήματα που φαινόμουν να έχω. Μούγκρισα. Για προσπαθείστε και εσείς να πείσετε αυτό το ακατονόμαστο πράγμα να κάνει ότι του λέτε! Ξαφνικά ένας από τους Λάμα είπε. Λόμπσανγκ! Τα δάχτυλα! Των χεριών σου κινούνται, για δοκίμασε με τα πόδια σου. Το. Δοκίμασα και είδα έκπληκτος μια τρομακτική διαφορά ανάμεσα στα σώματα των δυτικών και των ανατολικών. Ποτέ δεν είχα φανταστεί ότι θα υπήρχε τέτοια διαφορά, αλλά μετά θυμήθηκα κάτι που είχα μάθει όταν ήμουν μηχανικός στο καράβι. Για τα καράβια στα νερά της δύσης η προπέλα θα πρέπει να γυρίζει προς τη μία διεύθυνση, ενώ στα νερά της ανατολής θα πρέπει να γυρίζει προς την αντίθετη. Ήταν ξεκάθαρο πια για μένα ότι θα έπρεπε να αρχίσω να μαθαίνω ορισμένα πράγματα. Κράτησα την ηρεμία μου τραβήχτηκα έξω από το σώμα και το κοίταξα προσεχτικά. Όσο περισσότερο το κοίταζα τόσο λιγότερο μου άρεσε, αλλά. Σκέφτηκα δεν υπάρχει τίποτα άλλο να κάνω από το να δοκιμάσω πάλι. Έτσι ξαναγλίστησα μέσα σ' αυτό το γλιστερό, παγωμένο. Πράγμα που ήταν το δυτικό αυτό σώμα. Με τρομερή προσπάθεια τα κατάφερα να σηκωθώ, αλλά ξανάπεσα κάτω. Τελικά με χίλιες προσπάθειες ξαναβρέθηκα στα πόδια(μου ακουμπώντας την πλάτη μου πάνω στο δέντρο. Ένας ξαφνικός θόρυβος ακούστηκε από το σπίτι και μια πόρτα άνοιξε. Μια γυναίκα ήρθε τρέχοντας προς το μέρος μου λέγοντας. Τι έκανες πάλι. Έλα μέσα να ξαπλώσεις. Έμεινα έκπληκτος. Σκέφτηκα τους δύο Λάμα που ήταν μαζί μου και για μια στιγμή φοβήθηκα το τι θα μπορούσε να πάθει η γυναίκα μόλις τους έβλεπε, αλλά φυσικά εκείνη δεν μπορούσε να τους δει. Πολύ συχνά μια τέτοια κατάσταση μου είχε προκαλέσει έμενα προβλήματα. 150

Μπορούσα πάντοτε να βλέπω ανθρώπους που έρχονταν να με επισκεφτούν από τον Αστρικό κόσμο, αλλά αν όταν τους μιλούσα, έμπαινε κανείς άλλος μέσα, τότε σκεφτόταν ότι μιλούσα στον εαυτό μου. Η γυναίκα ήρθε προς το μέρος μου και, καθώς το βλέμμα της έπεσε πάνω μου, το πρόσωπό της πήρε μια κατάπληκτη έκφραση. Εκείνη τη στιγμή φαντάστηκα ότι θα την έπιανε υστερία, αλλά τα κατάφερε να ελέγξει τον εαυτό της και έβαλε γύρω από τους ώμους μου το χέρι της. Σιωπηλά σκεφτόμουν πως να κάνω αυτό το σώμα να κινηθεί, σκεφτόμουν το κάθε βήμα και μετά το έκανα. Έτσι φτάσαμε στο σπίτι, ανεβήκαμε τις σκάλες και ρίχτηκα πάνω στο κρεβάτι που μάλλον θα ήταν πια δικό μου. Έμεινα τρεις μέρες σ' αυτό το δωμάτιο προσποιούμενος τον άρρωστο, ενώ έξασκώμουν στο να τα καταφέρω να κάνει το σώμα, αυτό που ήθελα εγώ και προσπαθούσα να συγκροτήσω την ορμή που με τραβούσε προς τα έξω, γιατί αυτή ήταν η πιο τρομακτική εμπειρία της ζωής μου. Είχα περάσει από πολλά βασανιστήρια, στην Κίνα, στο Θιβέτ και στην Ιαπωνία, αλλά αυτή ήταν μια νέα και εντελώς φοβερή εμπειρία, η εμπειρία του να είσαι φυλακισμένος μέσα στο σώμα ενός άλλου ανθρώπου και να πρέπει να το ελέγχεις. Σκέφτηκα αυτά που είχα μάθει πριν από πολλά, πολλά χρόνια, τόσα πολλά που ήταν σαν να ανήκαν σε κάποια άλλη ζωή. Λόμπσανγκ, μου είχαν πει, στα παλιά χρόνια, μεγάλα Όντα, που έρχονταν από πολύ πιο πέρα από αυτό το σύστημα, και άλλα Όντα, που δεν ήταν ανθρώπινα, έπρεπε να επισκεφτούν τη Γη για ειδικούς λόγους. Τώρα αν έρχονταν με το δικό τους σώμα θα προκαλούσαν πολύ μεγάλη προσοχή, έτσι έπρεπε να βρουν σώματα κατάλληλα για να τους δεχτούν ώστε να φαίνονται σαν ιθαγενείς αυτού του τόπου. Στις μέρες που θα έρθουν, μου είχαν πει, θα έχεις και εσύ μια τέτοια εμπειρία που θα την βρεις τρομερή έτσι ήταν. Για όφελος εκείνων που πραγματικά ενδιαφέρονται ας πω εδώ δυο λόγια για τη μεταφορά σε άλλο σώμα, γιατί έχω πράγματι τόσα πολλά να πω στον κόσμο, που δυστυχώς παρασυρμένος από διάφορες συκοφαντίες δεν με πιστεύει. Θα μιλήσω περισσότερο για αυτό το θέμα στο επόμενο βιβλίο, αλλά εδώ θα μιλήσω για το πως γίνεται η μεταφορά, γιατί έχει πράγματι τόσα πλεονεκτήματα. Σκεφθείτε αυτό που σας λέω ότι είναι μία σίγουρη πιθανότητα. 151

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

Η ανθρωπότητα έστειλε άνθρωπο στο φεγγάρι, αλλά φυσικά η ανθρωπότητα δεν ξέρει να ταξιδεύει στο διάστημα. Σε σχέση με τις αποστάσεις του σύμπαντος, το ταξίδι στο φεγγάρι χλομιάζει και γίνεται ασήμαντο. Ένα διαστημόπλοιο θα έκανε χιλιάδες χρόνια να φτάσει σε μερικά άλλα αστέρια κι όμως υπάρχει ένας πολύ απλός δρόμος και σας διαβεβαιώνω ότι αυτός είναι το Αστρικό ταξίδι. Έχει γίνει στο παρελθόν, γίνεται τώρα από μερικά όντα και λέω όντα γιατί δεν έχουν ανθρώπινη μορφή) που έρχονται από κάποιον διαφορετικό γαλαξία. Βρίσκονται τώρα εδώ, έχουν έρθει με Αστρικό ταξίδι και μερικοί από αυτούς έχουν καταλάβει ανθρώπινα σώματα, όπως ακριβώς έκαναν και οι αρχαίοι των χαμένων πολιτισμών. Οι άνθρωποι, αν ήξεραν το πως, θα μπορούσαν να στείλουν Αστρικούς ταξιδιώτες παντού. Το Αστρικό ταξίδι είναι τόσο γρήγορο όσο και η σκέψη και αν δεν ξέρετε πόσο γρήγορη είναι η σκέψη θα σας πω εγώ θα σας έπαιρνε ένα δέκατο του δευτερολέπτου να πάτε από δω ως τον Άρη. Αλλά σε μελλοντικές μέρες εξερευνητές θα μπορούν να πηγαίνουν σε άλλους κόσμους με Αστρικό ταξίδι και εκεί, με μεταφορά στο σώμα κάποιου ιθαγενούς, θα είναι σε θέση να ζήσουν σε εκείνων το κόσμο. Αυτό δεν είναι επιστημονική φαντασία. Είναι απόλυτη αλήθεια. Αν μπορούν να το κάνουν όντα από άλλους κόσμους, τότε σίγουρα μπορούν να το κάνουν και οι άνθρωποι. Αλλά με μεγάλη μου λύπη θα πω, ότι εξαιτίας της λαθεμένης στάσης που έχουν οι άνθρωποι απέναντι στα λόγια μου, αυτό το θέμα δεν έχει διδαχτεί ακόμα στον κόσμο. Δυστυχώς όταν κάποιος παίρνει το σώμα κάποιου άλλου έχει να συναντήσει μεγάλα προβλήματα. Να σας δώσω ένα παράδειγμα. Λίγο μετά από τότε που είχα καταλάβει το ξένο σώμα, ανακάλυψα ότι δεν μπορούσα να γράψω Σανσκριτικά η Κινέζικα. Ναι, σίγουρα ήξερα τη γλώσσα, ήξερα τι θα έπρεπε να γράψω, αλλά το σώμα που κατοικούσα δεν ήταν πρόθυμο να φτιάξει αυτά τα κατασκευάσματα που είναι τα Σανσκριτικά η τα Κινέζικα. Ήταν σε θέση να γράφει γράμματα μόνο ας πούμε Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά η Ισπανικά. Το θέμα έχει να κάνει με τον μυϊκό έλεγχο. Το ίδιο πράγμα θα συναντούσατε, στη δύση, όταν θα βλέπατε κάποιο Γερμανό περισσότερο μορφωμένο από πολλούς Άγγλους να μη μπορεί να προφέρει τα Αγγλικά όπως κάνουν οι γεννημένοι στην Αγγλία. Δεν μπορεί να παράγει η γλώσσα του τους ήχους. Έτσι άσχετα με το πόσο μορφωμένος είναι, δεν θα μπορεί να προφέρει σωστά.152

Λέγεται παντού, σ' όλον τον κόσμο, ότι μπορείς πάντα να ξεχωρίσεις αν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

κάποιος είναι ιθαγενής μιας περιοχής η όχι από τον τρόπο που προφέρει τα λόγια του, δηλαδή μπορεί να χειριστεί τις φωνητικές του χορδές όπως τις χειρίζονται οι ιθαγενείς η η συνήθεια τον κάνει να προφέρει λάθος ήχους. Καταλαμβάνοντας ένα ξένο σώμα, μπορείς να προφέρεις όλους τους ήχους, αλλά το θέμα της γραφής είναι κάτι το διαφορετικό. Δείτε το μ' αυτόν τον τρόπο. Μερικοί άνθρωποι μπορούν να σχεδιάζουν η να ζωγραφίζουν. Έτσι σας πούμε ότι αυτοί οι άνθρωποι οι καλλιτέχνες έχουν μια ικανότητα να παράγουν ορισμένα σχήματα που μεταφέρουν κάποιο μήνυμα. Τώρα πολλοί άνθρωποι, ακόμα και της ίδιας φυλής, δεν μπορούν να το κάνουν αυτό και ακόμα και αν εξασκηθούν και προσπαθούν χρόνια δεν πρόκειται να παράγουν φόρμες αποδεκτές, μόνο οι γεννημένοι καλλιτέχνες το καταφέρνουν αυτό. Το ίδιο πράγμα συμβαίνει και όταν μια Ανατολική οντότητα καταλαμβάνει ένα Δυτικό σώμα. Μπορεί να μιλήσει και ξέρει τι πρέπει να γραφτεί αλλά δεν μπορεί πια να γράψει καθόλου στη γλώσσα του, τα Σανσκριτικά, τα Κινέζικα η τα Γιαπωνέζικα, γιατί χρειάζονται χρόνια εξάσκησης και οι προσπάθειές του τώρα το μόνο που βγάζουν είναι μερικά σχήματα χωρίς κανένα νόημα. Μια άλλη δυσκολία είναι ότι η οντότητα έρχεται από την ανατολή και το σώμα η το όχημα είναι δυτικό. Αν αυτό σας φαίνεται παράξενο ακούστε αυτό που θα σας πω. Αν ήσασταν στην Αγγλία θα οδηγούσατε στην αριστερή πλευρά του δρόμου, αλλά αν βρίσκεστε στην Αμερική θα έχετε το τιμόνι στην αριστερή μεριά του αυτοκινήτου, θα οδηγείτε δηλαδή στην δεξιά μεριά του δρόμου. Ο καθένας το ξέρει αυτό, έτσι έ. Για πάрте λοιπόν κάποιον όχι και τόσο καλό οδηγό που έχει συνηθίσει να οδηγεί στους δρόμους της Αγγλίας, βάλτε τον να οδηγήσει ένα αμερικάνικο αυτοκίνητο, χωρίς να τον διδάξει κανείς, και αφήστε τον ελεύτερο στους δρόμους της Αμερικής. Ο φτωχός μας άνθρωπος δεν θα καταφέρει και πολλά πράγματα. Δεν θα άντεχε και πολύ. Όλα τα αντανακλαστικά του, που θα έχουν συνηθίσει για μια ολόκληρη ζωή να αντιδρούν με έναν ορισμένο τρόπο δεν θα μπορούσαν να αντέξουν την ξαφνική αλλαγή και σε κάποια δύσκολη στιγμή θα ανάγκαζαν τον οδηγό να ακολουθήσει τη λαθεμένη πλευρά του δρόμου και να προκαλέσει έτσι το δυστύχημα που ο ίδιος θα ήθελε να αποφύγει. Μπορείτε να με παρακολουθήσετε. Πιστέψτε με, το ξέρω αυτό, μου έχει συμβεί. 153

Έτσι η μεταφορά σε ένα άλλο σώμα, δεν απευθύνεται στους αμήνητους. Σας

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

λέω με κάθε ειλικρίνεια ότι θα μπορούσαμε να κερδίσουμε πάρα πολλά πράγματα από τη μεταφορά σε άλλο σώμα, αν υπήρχε βέβαια σαν υπόβαθρο και η κατάλληλη γνώση και είμαι έκπληκτος που οι Ρώσοι που προηγούνται σε τόσα πράγματα δεν έχουν ερευνήσει και αυτό το θέμα. Είναι εύκολο αν ξέρεις το πως. Είναι εύκολο αν μπορείς να πάρεις τις κατάλληλες προφυλάξεις. Αλλά αν προσπαθείς να διδάξεις αυτά τα πράγματα στους ανθρώπους και οι άλλοι σου φέρονται σαν να είναι ανόητα παιδιά, τότε η όλη υπόθεση αποκτά αρνητικό χαρακτήρα προτού ακόμα αρχίσει. Κάποιο άλλο σημείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι και η ανεύρεση του κατάλληλου οχήματος η σώματος, γιατί φυσικά δεν μπορείς απλώς να πηδήξεις στο πρώτο σώμα που θα βρεις, σαν κλέφτης που μπαίνει σε κάποιο τυχαίο αυτοκίνητο, σταματημένο μπροστά στα φανάρια. Όχι, είναι κάπως πιο δύσκολα τα πράγματα. Θα πρέπει να βρεις ένα σώμα που να έχει μια ορισμένη αρμονία με το δικό σου και αυτό δεν σημαίνει ότι ο κάτοχός του θα πρέπει να είναι καλός η κακός, όχι, αυτό έχει σχέση μόνο με τη συχνότητα των δονήσεων του σώματος. Αν σας ενδιαφέρει το ραδιόφωνο, τότε θα ξέρετε ότι μπορείτε να έχετε ένα υπερετερόδυνο δέκτη από αυτούς που διαθέτουν και βαθμίδα ενίσχυσης ραδιοσυχνότητας. Αν λοιπόν αυτός ο δέκτης εργάζεται κανονικά, ακούτε καθαρά έναν μόνο σταθμό, καθώς όμως υπάρχουν και οι αρμονικές, μπορείτε ουσιαστικά να ακούσετε το ίδιο σήμα σε διαφορετικά μήκη κύματος η διαφορετικές συχνότητες είναι όλα το ίδιο πράγμα. Όταν μιλάμε για συχνότητα μετρούμε απλώς πόσες φορές μέσα σε έναν ορισμένο χρόνο αλλάζει το κύμα από θετικό αρνητικό κλπ. Όταν μιλάμε για μήκος κύματος μετρούμε την απόσταση ανάμεσα σε γειτονικές κορυφές του κύματος. Είναι το ίδιο σαν να ονομάζουμε ένα τριαντάφυλλο με κάποιο άλλο όνομα, και τα δύο το ίδιο πράγμα σημαίνουν. Εκείνο που προσπαθώ να πω εδώ τέλος πάντων είναι πως αν γνωρίζει κανείς τον τρόπο είναι δυνατή η μεταφορά μιας ψυχής σε ένα άλλο σώμα και όχι μόνο είναι δυνατή, αλλά στο μακρινό μέλλον, εδώ στη Γη, θα γίνει μια καθημερινότητα. Αλλά πίσω στο Τέιμς Ντίττον. Ήταν ένας αρκετά όμορφος τόπος, ένα από τα προάστια της μεγάλης πόλης του Λονδίνου. Υπήρχαν και αρκετά δέντρα τριγύρω και κάθε πρωί μπορούσες να δεις τους εργαζόμενους να τρέχουν στον σταθμό για να πάρουν το τρένο για το Ούιμπλετον και άλλα μέρη του Λονδίνου για την καθημερινή τους εργασία. 154

Πολλοί από αυτούς προέρχονταν από το Λονδίνο, χρηματιστές, ασφαλιστές, τραπεζιτικοί και άλλοι. Το σπίτι που έμενα ήταν απέναντι από το νοσοκομείο Κόττατζ. Λίγο πιο πέρα στα δεξιά υπήρχε ένας αθλητικός

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

χώρος κοντά στον οποίο βρισκόταν και ένα μεγάλο κτίριο το κέντρο εμπορίας γάλακτος. Το Τέιμς Ντίττον ήταν ανώτερης τάξης και μερικές από τις φωνές που μπορούσα να ακούω από τα ανοιχτά μου παράθυρα πρόφεραν τις λέξεις με τέτοιο τρόπο, με βαριά προφορά, ώστε δεν μπορούσα να καταλάβω τι έλεγαν. Αλλά το να μιλάω δεν ήταν κάτι το εύκολο για μένα. Έπρεπε να σκεφτώ πρώτα, προτού προφέρω κάποιον ήχο και έπειτα να δω με το μυαλό μου το σχήμα του ήχου που ήθελα να πω. Η ομιλία είναι κάτι το φυσικό για τους περισσότερους ανθρώπους. Μπορούν να μιλούν χωρίς καμιά δυσκολία, χωρίς καμιά σκέψη, αλλά αυτό βέβαια δεν γίνεται αν είσαι Ανατολίτης που έχεις καταλάβει ένα Δυτικό σώμα. Ακόμα και σήμερα πρέπει πρώτα να σκεφτώ τι θέλω να πω και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να φαίνεται ότι μιλάω αργά και διατακτικά. Τα πρώτα δύο χρόνια το σώμα που έχει καταληφθεί ανήκει βασικά στον άνθρωπο που το έχει αφήσει. Αλλά στην πορεία του χρόνου η συχνότητα του σώματος αλλάζει και σιγά-σιγά γίνεται ίδια με τη συχνότητα του δικού σου παλιού σώματος και εμφανίζονται ακόμα και οι δικές σου ουλές. Μοιάζει με ηλεκτρόλυση γιατί γίνεται αλλαγή μόριο προς μόριο. Αυτό δεν πρέπει να σας φαίνεται απίστευτο, γιατί αν κοπείτε σε ένα σημείο και μετά η πληγή θεραπευτεί, αυτό σημαίνει ότι τα μόριά σας εκεί έχουν αντικατασταθεί, έτσι δεν είναι. Δεν είναι τα ίδια μόρια με τα προηγούμενα, εκείνα έχουν καταστραφεί και για αυτό έχουν αναπτυχθεί καινούργια μόρια για να αντικαταστήσουν τα παλιά. Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και με τη μεταφορά σ' ένα άλλο σώμα. Το σώμα αυτό παύει σιγά-σιγά να είναι ξένο, αντίθετα με την αλλαγή μορίου προς μόριο γίνεται δικό σου, γίνεται το σώμα που έχεις μεγαλώσει μαζί του. Μια πληροφορία ακόμα για τη μεταφορά. Σε κάνει διαφορετικό. Δημιουργεί μια περίεργη αίσθηση σ' αυτούς που βρίσκονται κοντά στο σώμα που έχει αλλάξει κάτοχο και αν μάλιστα τους αγγίζει κατά λάθος, τότε τους κάνει να ούρλιάζουν από τον τρόμο. Έτσι λοιπόν αν θέλεις να κάνεις μεταφορά σε κάποιο άλλο σώμα, τότε θα πρέπει να πάρεις πολύ σοβαρά υπόψη σου τα κατά και τα υπέρ. Έχετε δει κάτι παράξενα σκυλιά να τριγυρίζουν μυρίζοντας περιμένοντας από τα άλλα να κάνουν την πρώτη κίνηση.155

Έτσι κάπως μου έχουν συμπεριφερθεί και οι Δυτικοί. Δεν με καταλαβαίνουν, δεν γνωρίζουν τα πράγματα για τα όποια μιλάω, νιώθουν ότι υπάρχει κάτι το διαφορετικό, δεν ξέρουν τι είναι και έτσι νιώθουν αβέβαιοι απέναντι μου. Δεν είναι σίγουροι αν με συμπαθούν η αν με αντιπαθούν και αυτό μου

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

δημιουργεί πολλές δυσκολίες, δυσκολίες που παρουσιάζονται στο τρόπο που με κοιτάζουν οι αστυνομικοί, στο ότι οι τελωνειακοί είναι έτοιμοι να πιστέψουν το χειρότερο και στο ότι οι υπάλληλοι του γραφείου μεταναστών κάνουν πάντα ερωτήσεις για το που, πως και γιατί κλπ., Κλπ. Σε κάνουν να νιώθεις ανεπιθύμητος από τους κατοίκους της περιοχής. Θα πρέπει να συνεχίσουμε τώρα τη συγγραφή του επόμενου βιβλίου, αλλά προτού το κάνω θα πρέπει να σας πω λίγα λόγια για να καταλάβετε ίσως καλύτερα αυτά που έχω γράψει για εκείνους τους ανατολίτες που, έχοντας μεταφερθεί σε άλλο σώμα, δεν μπορούν να γράφουν στη δική τους γλώσσα. Αν είστε δεξιόχειρες, τότε γράψτε αυτή την παράγραφο με το δεξί σας χέρι και έπειτα προσπαθήστε να την ξαναγράψετε με το αριστερό. Έτσι τελειώνει και το τρίτο βιβλίο, το βιβλίο των αλλαγών.156

ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΗΜΕΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

Το φως του ήλιου έπεφτε πάνω στα ήρεμα νερά που ταξίδευαν τόσο ήρεμα, κατεβαίνοντας ως τη θάλασσα σαν τα Ακασικά αρχεία που ταξιδεύουν μέσα στη θάλασσα της παγκόσμιας γνώσης. Τώρα όμως αυτό το ποτάμι τραβούσε την προσοχή μου. Κοιτούσα με μισόκλειστα μάτια τα σπινθηροβλήματα του νερού και την ταραγμένη επιφάνεια του, καθώς έπεφτε με ένα ωραίο ήχο κάποιο φύλλο. Ακολούθησε κάποια αναταραχή και τρία νεροπούλια όρμησαν με δύναμη προς την επιφάνεια του νερού. Για λίγα λεπτά έμειναν να πλατσουρίζουν ρίχνοντας νερό πάνω τους, ψάχνοντας κάτω από τα φτερά τους και γενικά περνώντας πολύ ωραία. Έπειτα, σαν να τους δόθηκε κάποιο ξαφνικό σινιάλο άπλωσαν τα φτερά τους, κούνησαν τα πόδια τους και ξεκίνησαν σε σχηματισμό αφήνοντας πίσω τους, πάνω στην επιφάνεια του νερού, τρεις κύκλους. Το φως του ήλιου περνούσε μέσα από τα φύλλα των δέντρων δημιουργώντας κηλίδες φωτός και σκιάς πάνω στην άκρη του νερού που βρισκόταν μπροστά μου. Ο ήλιος ήταν ζεστός. Ξάπλωσα προς τα πίσω και τότε συνειδητοποίησα ότι από πολύ κοντά μου ερχόταν ένα βούισμα. Άνοιξα αργά τα μάτια μου και είδα ακριβώς μπροστά στη μύτη μου μία μέλισσα να με κοιτάζει με μεγάλο ενδιαφέρον. Έπειτα, αποφασίζοντας ότι δεν ήμουν κατάλληλη πηγή για νέκταρ η για ότι άλλο ζητούσε, έφυγε με δυνατότερο βουητό με κατεύθυνση προς ένα λουλούδι που βρισκόταν στη σκιά ενός δέντρου. Μπορούσα να την ακούσω να βουίζει από μακριά, καθώς γύριζε γύρω από το λουλούδι και όταν στο τέλος πέρασε από μπροστά μου πάλι ήταν καλυμμένη με κίτρινη σκόνη. 157

Ήταν ευχάριστα εδώ, ξαπλωμένος κάτω από τα δέντρα στις όχθες του Τάμεση στο Τέιμς Ντίπτον, αντικρίζοντας το μεγάλο ανάκτορο του χάμπτον κώρτ. Η προσοχή μου άρχισε να πλανιέται και σε λίγο υποθέτω ότι άποκοιμήθηκα. Ο,τι και νάταν σε λίγο πάντως άκουσα έναν θόρυβο από μακριά. Σαν σε όραμα είδα το βασιλικό ποταμόπλοιο να έρχεται από τον πύργο του Λονδίνου μεταφέροντας τη βασίλισσα Ελισάβετ την πρώτη με

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

τους δύο τότε ευνοούμενους της και την ακολουθία των υπηρετών, που ήταν κάτι το απαραίτητο για τους βασιλικούς κύκλους. Από το βασιλικό ποταμόπλοιο ερχόταν μουσική και μου φάνηκε κάπως άπρεπο να έχουν τέτοια μουσική, ενώ διαβαίνουν τον Τάμεση. Μπορούσα παράλληλα να ακούω και το θόρυβο από τα κουπιά που χτύπαγαν το νερό. Από μέσα ακούγονταν πολλά γελάκια και σκέφτηκα, μέσα στον ύπνο μου, ότι σίγουρα οι άνθρωποι στον καιρό της Ελισάβετ δεν συμπεριφέρονταν όπως οι σημερινοί έφηβοι. Άνοιξα τα μάτια μου και είδα να έρχεται ακριβώς στη στροφή μια μεγάλη βάρκα γεμάτη με έφηβους, με ένα πικάπ και ένα ραδιόφωνο που έπαιζαν και τα δύο, διαφορετικούς ρυθμούς όμως. Κωπηλατούσαν μιλώντας σε παρέες, για διαφορετικά θέματα χωρίς ο ένας να δίνει σημασία στον άλλο. Προχώρησαν, πέρασαν το Χάμπτον Κώρτ και σε λίγο εξαφανίστηκαν αφήνοντας για λίγο την ησυχία να επικρατήσει. Ξανασκέφτηκα πάλι τη βασίλισσα Ελισάβετ και τα ταξίδια της από τον πύργο του Λονδίνου προς το Χάμπτον Κώρτ, σχεδόν απέναντι από το σημείο που βρισκόμουν ξαπλωμένος, όπου υπήρχε μια μικρή αποβάθρα. Οι κωπηλάτες πλησίαζαν κοντά της και μετά ρίχνονταν σχοινιά και το ποταμόπλοιο πλησίαζε σιγά σιγά την ακτή για να μην ταραχτεί η βασίλισσα που δεν ήταν βέβαια και καλή ναυτικός, ούτε ακόμα και στον Τάμεση. Το ίδιο το Χάμπτον Κώρτ ήταν ένας χώρος φανταστικός, τον επισκεπτόμουν συχνά, ακόμα και κάτω από ασυνήθιστες συνθήκες, και μπορούσα να δω καθαρά ότι η περιοχή ήταν στοιχειωμένη από τα πνεύματα εκείνων που τα σώματά τους είχαν από καιρό αναχωρήσει από αυτόν τον κόσμο. Αλλά εκείνη τη στιγμή κατάλαβα ότι από πίσω μου έρχονταν πολλές φωνές, γύρισα και είδα τέσσερις ανθρώπους να έρχονται προς το μέρος μου. Θεέ μου, είπε μια γυναίκα, καθόσασταν τόσο ακίνητος δεν είχατε κουνηθεί τα τελευταία δέκα λεπτά φανταστήκαμε ότι είστε νεκρός. 158

Λέγοντας αυτά τα λόγια απομακρύνθηκαν μιλώντας, μιλώντας, μιλώντας. Ο κόσμος, σκέφτηκα, έχει τόσο πολύ θόρυβο, ο καθένας μιλάει τόσο πολύ, χωρίς να έχει τίποτε να πει. Με αυτές τις σκέψεις στο μυαλό μου, κοίταξα τριγύρω μου. Μερικές βάρκες περνούσαν από μπροστά μου, διασχίζοντας τον Τάμεση. Κάτω αριστερά μου, υπήρχε ένας γέροντας που θα μπορούσε να έχει το όνομα πατέρας χρόνος. Καθόταν εκεί σαν κορμός από κάποιο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

γέρικο δέντρο. Είχε μία πίπα στο στόμα του και μια ιδέα καπνού έβγαινε από αυτή. Μπροστά του υπήρχε ένα καλάμι ψαρέματος, κόκκινο και άσπρο. Έμεινα να τον κοιτάω για λίγη ώρα, δεν κουνιόταν καθόλου, αναρωτήθηκα τι έβρισκαν οι άνθρωποι στο ψάρεμα και μετά κατέληξα στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να ήταν μια δικαιολογία για τους ηλικιωμένους για να μπορούν να κάθονται ακίνητοι, να συλλογίζονται το παρελθόν και να αναρωτιόνται τι τους επιφυλάσσει το μέλλον. Το μέλλον. Κοίταξα με αγωνία το ρολόι μου, έτρεξα βιαστικά προς το παλιό ποδήλατο που βρισκόταν δίπλα μου στην όχθη του ποταμού και ανέβηκα πάνω του. Με περισσότερη βιασύνη από ότι συνήθως άρχισα να ποδηλατώ, κατέβηκα στον δρόμο, έστριψα δεξιά και πήρα τον δρόμο για το Γουέστ Μολέσει όπου ήταν το γραφείο για τα επιδόματα ενεργείας. Αλλά όχι, για μένα δεν υπήρχε ούτε επίδομα ενεργείας, ούτε καμιά δουλειά. Φαινόταν ότι πάρα πολλοί άνθρωποι έψαχναν για δουλειά και δεν υπήρχε τίποτε. Όσο για μένα, ίσχυε αυτό που μου είχε πει κάποιος με πλήρη ειλικρίνεια. Λοιπόν φίλε, εσύ άφησες τη δουλειά σου, χωρίς κανένα λόγο, έτσι λοιπόν εσύ την άφησες, δεν έχεις να παίρνεις και τίποτε. Η κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένη να πληρώνει κάποιον που είχε δουλειά και την παράτησε. Δεν πρόκειται να πάρεις ούτε πέννα, και όσο δεν παίρνεις ούτε πέννα αυτό εδώ το γραφείο δεν πρόκειται να σου βρει δουλειά. Το γραφείο κρατάει τις δουλειές για εκείνους που παίρνουν λεφτά, γιατί αν βρουν σε κανέναν από αυτούς δουλειά, τότε δεν θα χρειάζεται να τον πληρώνουν και έτσι τα βιβλία τους θα παρουσιάζουν μια πολύ ωραία εικόνα. Προσπάθησα να κάνω κάτι και με τα γραφεία ευρέσεως εργασίας όπου πας, πληρώνεις και υποτίθεται, θεωρητικά, ότι σου βρίσκουν δουλειά. Η δική μου περίπτωση ίσως να είχε επηρεαστεί από εξαιρετικά ατυχείς παράγοντες, αλλά, παρά το γεγονός ότι πήγα σε αρκετά, κανένα δεν μπόρεσε να μου βρει δουλειά. 159

Τα κατάφερνα να βρίσκω διάφορες παράξενες δουλειές στο Τέιμς Ντίττον και στην περιοχή. Ήμουν σε θέση να κάνω μερικές ιατρικές εργασίες που ο ορθόδοξος παθολόγος δεν μπορούσε η δεν ήθελε να κάνει και στο τέλος σκέφτηκα έχω όλα τα προσόντα για γιατρός και τα χαρτιά που να το αποδεικνύουν, γιατί λοιπόν να μην προσπαθήσω να δουλέψω σαν γιατρός στην Αγγλία. Λίγο αργότερα πλησίασα ανεπίσημα το γενικό ιατρικό συμβούλιο. Δηλαδή πήγα στα γραφεία τους και τους μίλησα για την περίπτωσή μου.

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

Μου απάντησαν ότι ναι, είχα όλα τα προσόντα, αλλά δυστυχώς τα χαρτιά μου είχαν βγει από το πανεπιστήμιο της Τσοανγκίνγκ που βρισκόταν τώρα στα χέρια των Κομμουνιστών και δεν θα έπρεπε να περιμένω να αναγνωριστούν. Έβγαλα τα χαρτιά μου και τα έβαλα κάτω από τη μύτη του γραμματέα. Κοιτάζτε, τους είπα, όταν ετοιμάζονταν αυτά τα χαρτιά, η Κίνα δεν ήταν Κομμουνιστική χώρα, ήταν σύμμαχος της Αγγλίας, της Γαλλίας, των ΗΠΑ και πολλών άλλων χωρών. Πολέμησα για την ειρήνη όπως ακριβώς πολέμησαν για την ειρήνη και οι κάτοικοι της Αγγλίας και επειδή βρισκόμουν σε μια ξένη χώρα δεν είναι λόγος να πιστεύετε ότι δεν έχω τα ίδια αισθήματα με σας. Εκείνος κοίταξε ανήσυχα τριγύρω και μετά είπε. Ελάτε σε ένα μήνα. Θα δούμε τι μπορούμε να κάνουμε. Συμφωνούμε ότι τα χαρτιά σας είναι εντάξει, μόνο που τώρα η Τσοανγκίνγκ είναι πόλη σε Κομμουνιστική χώρα. Άφησα το γραφείο του και πήγα στο Χαντέριαν μουσείο για να δω όλα αυτά τα δείγματα που υπήρχαν στα μπουκάλια. Όσο τα κοιτούσα σκεφτόμουν συνέχεια, πόσο τρομερό είναι που οι άνθρωποι σε όλον τον κόσμο είναι άνθρωποι, όλοι λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο κι όμως, αν κάποιος έχει μεγαλώσει σε μία ξένη χώρα δεν θεωρείται σωστό να τον αφήσουν να εξασκήσει το επάγγελμα που έχει μάθει σε μια άλλη χώρα. Ήταν όλα τόσο παράξενα για να τα καταλάβω. Αλλά δεν ήταν καθόλου εύκολο να βρίσκω έστω και την πιο μικρή δουλειά και το κόστος ζωής στο Τέιμς Ντίττον ήταν πολύ ανεβασμένο. Ανακάλυψα ότι σαν παντρεμένος, κάτι που θεωρητικά συνέβαινε, είχα πολλά έξοδα, πολύ περισσότερα από όσα μου χρειάζονταν για να ζήσω μόνος μου. Σ' αυτό το σημείο ίσως θα έπρεπε να σταματήσω για να απαντήσω σε μερικούς που μου γράφουν, και μάλιστα με άσχημο τρόπο, ρωτώντας με αν επιτρέπεται να ζει ένας Λάμα του Θιβέτ μαζί με μια γυναίκα να έχει σύζυγο. Σε όλες εσάς λοιπόν κυρίες μου που μου γράφετε με τόσο προσβλητικά λόγια αφήστε με να σας πω τα έξης. 160

Είμαι ακόμα μοναχός, ζω ακόμα σαν μοναχός και ίσως μερικές από σας να έχουν ακούσει για απομονωμένους άντρες που έχουν μια οικονόμο στο σπίτι τους η μια αδερφή χωρίς να τους περνάει από το μυαλό αυτό που σκέφτεστε εσείς. Έτσι λοιπόν κυρίες μου η απάντηση είναι όχι δεν γίνεται τίποτε. Αλλά είχε έρθει η ώρα να αφήσουμε το Τέιμς Ντίττον για να πάμε κάπου πιο κοντά στο Λονδίνο, όπου με δικές μου προσπάθειες είχα καταφέρει να βρω μια δουλειά. Έφτασα στο συμπέρασμα ότι επειδή το σώμα που κατείχα τώρα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

εγώ ζούσε πέρα από το κανονικό, δεν υπήρχαν και μεγάλες ευκαιρίες για αυτό. Ο προηγούμενός κάτοχος του σώματος, όπως είδα και στα Ακασικά αρχεία, σκεπτόταν στα σοβαρά να αυτοκτονήσει, πράγμα που θα έκοβε κάθε ευκαιρία που θα είχε το όχημά του, το σώμα του. Έτσι, άσχετα με το πόσο σκληρά προσπαθούσα δεν τα κατάφερα να βρω καμιά δουλειά, άποτύχωνα εκεί που άλλοι μπορούσαν να επιτύχουν. Η μόνη απασχόληση που μπόρεσα να βρω ήταν εκείνη που εγώ ο ίδιος δημιούργησα για τον εαυτό μου. Δεν προτίθεμαι να γράψω εδώ τι είδους δουλειά ήταν αυτή, η πού την έκανα, δεν έχει καμιά σημασία για την εξέλιξη της ιστορίας, αλλά τελικά μας παρείχε αρκετά ώστε να μπορούμε να καλύψουμε τις άμεσες ανάγκες μας και να ζήσουμε. Αλλά θα πρέπει ίσως εδώ να σας πω και μια ιστορία που με είχε εκνευρίσει αρκετά, ήταν πάλι με τους παλιούς μου φίλους τους αστυνομικούς. Οδηγούσα μέσα από το Σάουθ Κένσινγκτον έχοντας μία κούκλα στο πίσω μέρος του αυτοκινήτου μου. Ήταν μία από εκείνες τις κούκλες που χρησιμοποιούν τα καταστήματα ρούχων η καμιά φορά και τα πανεπιστήμια για την εκπαίδευση των φοιτητών. Η κούκλα βρισκόταν στο πίσω μέρος του αυτοκινήτου και όταν είχα ξεκινήσει ήταν καλυμμένη με μερικά ρούχα. Καθώς όμως οδηγούσα με το παράθυρο ανοιχτό, υποθέτω ότι το ρεύμα είχε απομακρύνει το κάλυμμα από πάνω της. Οδηγούσα αρκετά ήρεμα σκεπτόμενος τι θα έπρεπε να κάνω μετά, όταν ξαφνικά ακούστηκε μια δυνατή σειρήνα πίσω μου που με έκανε να πηδήξω σχεδόν ως τη σκεπή του αυτοκινήτου. Κοίταξα στον καθρέφτη μου και είδα δύο άντρες να μου κάνουν νόημα να τραβηχτώ στην άκρη του δρόμου. Υπήρχαν πολλά αυτοκίνητα σταματημένα στην άκρη του δρόμου και έτσι αναγκάστηκα να συνεχίσω λιγάκι ώσπου να βρω τον κατάλληλο χώρο για να σταματήσω. Το επόμενο πράγμα που έγινε ήταν το έξης. 161

Το αστυνομικό αυτοκίνητο προσπάθησε να με κλείσει επειδή σκέφτηκαν, καθώς μου είπαν, ότι ήθελα να ξεφύγω με εικοσιπέντε χιλιόμετρα την ώρα μέσα σε τόση κυκλοφορία. Σταμάτησα λοιπόν, κι εγώ εκεί ακριβώς που βρισκόμουν, καθυστερώντας την κυκλοφορία. Χωρίς να με νοιάζει καθόλου για το πόσο οργισμένοι ήταν οι άλλοι οδηγοί, σταμάτησα ακριβώς εκεί που βρισκόμουν. Ο αστυνομικός μου έκανε νόημα να κατέβω και να πάω προς το μέρος τους, αλλά σκέφτηκα όχι, εκείνοι θέλησαν να με δουν, εγώ δεν το θέλησα, έτσι έμεινα να περιμένω. Μετά από λίγο κατέβηκε ένας αστυνομικός

Τ. Λομπσανγκ Ραμπτα Η Αληθεια 1976

έχοντας το γκλομπ του στο χέρι. Έμοιαζε σαν να ήταν έτοιμος να αντιμετωπίσει κάποιον ένοπλο εγκληματία, έμοιαζε κυριολεκτικά φοβισμένος. Έρθε σιγά σιγά προς το πλάι του αυτοκινήτου μου, περπατώντας τόσο προσεχτικά σαν να φοβόταν να μη γίνει στόχος σε περίπτωση που θα άρχιζα να πυροβολώ. Έπειτα κοίταξε στο πίσω μέρος του αυτοκινήτου μου και κατακοκκίνησε. Λοιπόν, τι συμβαίνει. Τι υποτίθεται ότι έχω κάνει. Τον, ρώτησα. Ο αστυνομικός με κοίταξε με ένα χαζό ύφος, φαινόταν σαν αποβλακωμένος. Συγγνώμη, κύριε, είπε τελικά, αλλά μας είπαν ότι ένας άντρας τρέχει σ' αυτόν τον δρόμο έχοντας να φαίνονται από το πίσω παράθυρο τα πόδια μιας γυμνής γυναίκας. Γύρισα στο πίσω κάθισμα, τράβηξα όλο το κάλυμμα από την κούκλα και μετά του είπα. Για δείξτε μου κανένα ίχνος ζωής πάνω σ' αυτό το σώμα. Για δείξτε πως τη σκότωσα. Κοιτάξτε την καλά. Έπειτα σκέπασα το σώμα πολύ προσεχτικά. Ο αστυνομικός ξαναγύρισε χωρίς να πει τίποτε στο αυτοκίνητο του. Όλη αυτή την ώρα, τα αυτοκίνητά που βρίσκονταν από πίσω μου χτυπούσαν σαν να προσπαθούσαν να συνθέσουν κάποιο κονσέρτο. Νιώθοντας τρομακτικά νευριασμένος ξεκίνησα. Υπήρχε και άλλο ένα περιστατικό με την αστυνομία που μπορεί να σας κάνει να γελάσετε. Είχα ένα γραφείο στο Λονδίνο που βρισκόταν κοντά στο μετρό. Η γυναίκα μου ερχόταν να με δει συχνά, κυρίως γύρω στο μεσημέρι, και όταν έφευγε συνήθιζα να κοιτάζω από το παράθυρο για να βεβαιωθώ ότι θα περνούσε με ασφάλεια τον δρόμο. Μια μέρα ήμουν έτοιμος να τελειώσω και να γυρίσω σπίτι μου όταν ακούστηκε ένα δυνατό χτύπημα στην πόρτα. Σηκώθηκα, άνοιξα την πόρτα και είδα να κάθονται απέξω δύο μεγάλωσωμοι αστυνομικοί. Ο ένας από αυτούς είπε. Θα θέλαμε να ξέρουμε τι κάνεις εδώ. Οπισθοχώρησα και τους άφησα να περάσουν μέσα στο γραφείο. Ο ένας από αυτούς κοιτούσε τριγύρω με ενδιαφέρον, ενώ ο άλλος ήταν έτοιμος να κάνει τον μάρτυρα αν χρειαζόταν όπου κοιτούσε ο πρώτος, πήγαινε και κοιτούσε μετά από λίγη ώρα και ο άλλος. 162

Τους είπα να καθήσουν, αλλά εκείνοι μου απάντησαν ότι δεν ήθελαν να καθήσουν, ότι είχαν έρθει επίσημα για δουλειά στο γραφείο μου. Μου είπαν ότι πίστευαν ότι ήμουν αναμειγμένος σε κάποια παράνομη δραστηριότητα και ότι κάθε μεσημέρι έκανα σινιάλο σε κάποια συμμορία. Αυτό με άφησε άναυδο, κυριολεκτικά είχα πετρώσει από την έκπληξη, δεν μπορούσα να καταλάβω για τι πράγμα μιλάγανε. Τι θέλετε να πείτε. Τους ρώτησα στο τέλος. Ο επικεφαλής μου απάντησε. Μας αναφέρθηκε ότι κάθε μεσημέρι περίπου κάνετε κάτι περίεργα σινιάλα από το παράθυρο, σας παρακολούθησαμε και είδαμε ότι έλεγαν την αλήθεια. Σε ποιόν λοιπόν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

στέλνατε σήμα. Τότε κατάλαβα τι ήθελαν να πουν και ξεκαρδιστικά στα γέλια. Θεέ μου, τι είναι αυτά τα πράγματα. Τους είπα. Χαιρετάω απλώς τη γυναίκα μου όταν βεβαιωθώ ότι έχει περάσει με ασφάλεια τον δρόμο και είναι έτοιμη να μπει στο μετρό. Εκείνος μου απάντησε. Δεν μπορείς να λες αλήθεια, ο σταθμός δεν φαίνεται από δω. Χωρίς άλλη λέξη, σηκώθηκα όρθιος, άνοιξα το παράθυρο που βρισκόταν στα δεξιά μου και τους είπα. Κοιτάξτε μόνοι σας. Κοιτάχτηκαν πρώτα μεταξύ τους και έπειτα προχώρησαν προς το παράθυρο. Και να απέναντι τους βρισκόταν, όπως είχα πει, ο σταθμός του μετρό. Τους είδα να αλλάζουν χρώμα και εγώ για να τους κάνω να αλλάξουν περισσότερο τους είπα. Σας έχω δει εσάς τους δύο, βρισκόσασταν σε εκείνο το κτίριο απέναντι, σας είδα που προσπαθούσατε να κρυφτείτε πίσω από τις κουρτίνες. Είχα αναρωτηθεί τι να σχεδιάζατε. Ο επικεφαλής απάντησε θυμωμένα. Κρατάτε επίσης και το διαμέρισμα κάτω από αυτό το γραφείο. Έχουμε πληροφορίες ότι επιδίδεστε σε σεξουαλικές δραστηριότητες εκεί. Αρκετά τους είχα ανεχθεί. Είπα λοιπόν κι εγώ. Εντάξει, ελάτε μαζί μου για να δείτε και με τα ίδια σας τα μάτια όλα τα γυμνά θηλυκά που είναι μαζεμένα εκεί. Δεν ήταν καθόλου ευχαριστημένοι με τη στάση που κρατούσα και τους είδα να αναρωτιούνται στα κρυφά που είχαν κάνει λάθος. Κατεβήκαμε μαζί μερικές σκάλες, ξεκλείδωσα μια πόρτα και μπήκαμε όλοι μαζί σε ένα μεγάλο δωμάτιο επίδειξης, τα παράθυρα του οποίου ήταν κλειστά με βαρείες ακριβές κουρτίνες. Πάνω από τα παράθυρα με τις κουρτίνες υπήρχαν μικροί φεγγίτες που δεν ήταν φυσικά κλεισμένοι με τίποτε ούτε σκεπασμένοι.163

Πήγα προς μια ακουμπισμένη κούκλα, τη σήκωσα και τους είπα. Κοιτάξτε, αν ένας άνθρωπος μεταφέρει αυτή την κούκλα για να την ακουμπήσει ασ πούμε εδώ, τους έδειξα τότε κάποιο γριά γυναίκα που ενδιαφέρεται μόνο για τις υποθέσεις των άλλων, και συμπτωματικά ζει και απέναντι, μπορεί να υποθέσει ότι πρόκειται για γυμνό σώμα. Τους έδειξα όλες τις κούκλες και τους είπα. Εντάξει κοιτάξτε και μόνοι σας, σας φαίνεται τίποτε περίεργο. Οι αστυφύλακες άλλαξαν τελείως συμπεριφορά και ο πιο ηλικιωμένος μου είπε. Λυπάμαι πολύ κύριε για όλη τη φασαρία, λυπάμαι ειλικρινά, αλλά βλέπετε πήραμε παράπονα από την αδερφή ενός ηλικιωμένου αξιωματικού της αστυνομίας που έλεγαν ότι σ' αυτό το διαμέρισμα γίνονται πολλά περίεργα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

πράγματα. Ήμαστε τελείως ικανοποιημένοι με αυτά που είδαμε. Δεν πρόκειται να σας ξαναενοχλήσουμε. Και όμως με ενόχλησαν και πάλι. Κάποιο απόγευμα αναγκάστηκα να πάω στο γραφείο μου, γύρω στις εφτά η ώρα. Άνοιξα λοιπόν την πόρτα και μπήκα μέσα, όπως είχα κάθε δικαίωμα να κάνω, για να τελειώσω τη δουλειά που είχα αφήσει στη μέση. Όταν τέλειωσα και έφευγα, καθώς κλείδωνα την πόρτα όρμησαν δύο αστυφύλακες από πίσω μου, με άρπαξαν αρκετά απότομα και προσπάθησαν να με βάλουν μέσα σε ένα περιπολικό. Εγώ όμως ήξερα τα δικαιώματά μου και έτσι τους ζήτησα να μου εξηγήσουν αμέσως τι συνέβαινε. Μου απάντησαν ότι τους είχαν αναφέρει (ναι, ήταν η ίδια γυναίκα) ότι κάποιος ηλικιωμένος άντρας εγώ είχε προσπαθήσει να μπει λαθραία στο κτίριο και έτσι αυτοί με περίμεναν να βγω. Δεν μπορούσαν να πιστέψουν ότι είχα κάθε δικαίωμα να βρίσκομαι μέσα σε αυτό το κτίριο έτσι ξεκλείδωσα πάλι το γραφείο μου, μπήκαμε μέσα, τηλεφώνησα στον ιδιοκτήτη του γραφείου που μου το είχε νοικιάσει και εκείνος με αναγνώρισε και επιβεβαίωσε τα λόγια μου. Για μια φορά ακόμα οι αστυνομικοί κάθονταν σαν ανόητοι και έφυγαν χωρίς να πουν λέξη. Μετά από λίγο αποφάσισα ότι δεν είχε κανένα νόημα να μένω σε ένα γραφείο όταν ήταν σίγουρο ότι η απέναντί κουτσομπόλα δεν είχε τίποτε άλλο να κάνει από το να φαντάζεται ότι ήταν αστυνομικίνα που έκανε αναφορές για κάθε είδους έγκλημα. Έτσι λοιπόν άφησα αυτό το γραφείο και πήγα αλλού. Για μια φορά ακόμα έκανα ορισμένες ψυχολογικές εργασίες με ορισμένους ανθρώπους που δεν μπορούσαν να βοηθηθούν από την ορθόδοξη ιατρική και τα αποτελέσματα ήταν αρκετά καλά. 164

Θεράπευσα αρκετούς από αυτούς, αλλά κάποια μέρα εμφανίστηκε κάποιος που ήθελε να με εκβιάσει. Και έτσι έμαθα ότι αν δεν ήσουν καταχωρημένος σαν γιατρός, τότε ήσουν στο έλεος των ανθρώπων που δέχονται στην αρχή τις βοήθειες σου και μετά ήταν πρόθυμοι να σε εκμεταλλευτούν κιόλας. Τελικά ο εκβιαστής δεν κατάφερε τίποτε μαζί μου. Εκείνη ακριβώς την εποχή ήρθε μέσα στη ζωή μας μια νεαρή κοπέλα, ήρθε στη ζωή μας μόνη της, χωρίς να της το ζητήσουμε. Τη θεωρήσαμε σαν κόρη μας και ακόμα τη θεωρούμε, ακόμα ζει μαζί μας. Αλλά όπως μας είπε η ίδια, είχε νιώσει από καιρό ότι το πεπρωμένο της ήταν να ζήσει μαζί μας. Και αυτό έκανε. Αργότερα ο τύπος προσπάθησε να εκμεταλλευτεί αυτό το γεγονός γράφοντας ότι ήταν η

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα Η Αληθεια 1976

κλασική περίπτωση του τριγώνου. Αλλά το μόνο που είναι σωστό είναι η αλήθεια που έγραψα παραπάνω. Προτιμούμε να είμαστε συντηρητικοί παρά κορυφές κάποιου τριγώνου. Εκείνη την εποχή περίπου με σύστησαν σε έναν πράκτορα συγγραφέων. Εγώ στην αρχή είχα πιστέψει ότι θα μου έδινε καμιά δουλειά κοντά του διαβάζοντας και σχολιάζοντας τα γραπτά συγγραφέων, αλλά όχι, αυτός γνώριζε πάνω κάτω την ιστορία μου και με έπεισε παρά τη θέλησή μου να γράψω ένα βιβλίο. Δεν μπορεί κανένας να είναι πολύ αυστηρός με ορισμένα πράγματα όταν ξέρει ότι η πείνα τον περιμένει στη γωνία. Και μάλιστα, όπως στη δική μας περίπτωση, όταν η λιμοκτονία μας χτυπούσε την πόρτα. Έτσι έγραψα ένα βιβλίο και τότε ορισμένοι συγγραφείς που ζήλησαν τις γνώσεις μου για το Θιβέτ προσπάθησαν να με βρουν. Πλήρωσαν διάφορους ντετέκτιβς και μάλιστα ένας από αυτούς είχε βάλει μία αγγελία στους Τάιμς η στο Τέλεγραφ οφ Λόντον που έλεγε ότι ο Λόμπσανγκ Ράμπα θα έπρεπε να επικοινωνούσε με τον τάδε για μια υπόθεση που τον ενδιαφέρει. Το φαντάστηκα ότι θα ήταν καμιά παγίδα και το είπα στον πράκτορά μου, τον κύριο Μπρούκς. Εκείνος έβαλε τον γαμπρό του να πάρει τηλέφωνο για να δει τι συμβαίνει. Και ήταν πράγματι παγίδα. Ένας συγγραφέας από τη Γερμανία ήταν αρκετά θυμωμένος γιατί είχα γράψει για το Θιβέτ, κάτι που θεωρούσε δικό του και απαραβίαστο δικαίωμα., Έτσι προσπάθησε να με βρει για να αποφασίσει τι στάση να κρατήσει απέναντι μου. Εκείνη την εποχή μερικοί άνθρωποι που συνδέονταν με τη νεαρή κοπέλα που έμενε μαζί μας άρχισαν να μη βλέπουν με 165

πολύ καλό μάτι αυτή τη σχέση, γιατί φαντάζονταν ότι την είχα σπρώξει στον κακό δρόμο δεν το είχα κάνει και έβαλαν κι αυτοί έναν ιδιωτικό ντετέκτιβ να με παρακολουθεί. Αλλά αυτός ο φτωχός δεν μου φαινόταν και τόσο έξυπνος δεν προσπάθησε ούτε μια φορά να έρθει σε επαφή μαζί μου, ήταν σαν να ήταν φοβισμένος μαζί μου. Αλλά αντί να με ρωτήσει ξεκάθαρα σαν άντρας προς άντρα βασίστηκε σε λόγια που άκουσε από δω κι από κει. Όλοι όμως ξέρουμε ότι αυτά τα τυχαία λόγια δεν συνιστούν νομική απόδειξη. Έπειτα σηκώθηκαν και πήγαν σε κάποιον δημοσιογράφο όχι και τόσο δημοφιλή. Προσπάθησαν να με παγιδέψουν λίγο, πράγμα το οποίο το κατάλαβα, αλλά όταν αργότερα είχα μετακομίσει στην Ιρλανδία άρχισαν μια μεγάλη εκστρατεία εναντίον μου, λέγοντας ότι έκανα τελετές μαύρης μαγείας στο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

υπόγειο του σπιτιού μου, ότι είχα μυστικό ιερό, ότι ήμουν ένοχος για διάφορα σεξουαλικά όργια και ότι σε κάποια στιγμή της καριέρας μου είχα συγκρούσεις με την αστυνομία. Αυτό βέβαια το τελευταίο ήταν αλήθεια, είχα πάντα φασαρίες με την αστυνομία, αλλά ποτέ δεν είχα κατηγορηθεί για τίποτε, ποτέ δεν είχα κάνει τίποτε που να αξίζει την προσοχή των αστυνομικών. Αλλά δεν υπάρχει κανένας λόγος να ανασκαλίζω παλιές φασαρίες και μνήμες που θα έπρεπε να σβηστούν, αλλά θα ήθελα να επικαλεστώ τη μαρτυρία του συζύγου της νεαρής κοπέλας. Ήταν και είναι κύριος, ένας πολύ καλός άνθρωπος, ακόμα φίλος μας, και όπως ξέρει και όπως είπε και ο ίδιος όσα ειπώθηκαν για μένα ήταν τελείως λάθος. Δεν πρόκειται να μιλήσω άλλο για αυτό το θέμα, δεν πρόκειται να πω τίποτε άλλο για τον τύπο η για τους συγγενείς της νεαρής κοπέλας. Είναι ακόμα μαζί μας, ακόμα είναι σαν αγαπημένη κόρη μας. Τίποτε άλλο. Όταν συνέβησαν όλα αυτά είχαμε ήδη φύγει για την Ιρλανδία και η υγεία μου, τότε από το ένα πότε από το άλλο, είχε να αντιμετωπίσει άσχημα προβλήματα. Είχα θρόμβωση της στεφανιαίας και μάλιστα όλοι είχαν πιστέψει ότι θα πέθαινα, αλλά η ζωή είχε γίνει τόσο άσχημη στην Ιρλανδία εξαιτίας του τύπου που αναγκαστήκαμε να φύγουμε παρά το γεγονός ότι είχαμε πολλούς φίλους εκεί. Φύγαμε από την Ιρλανδία και πήγαμε στον Καναδά, όπου και μένουμε σήμερα. Περιπλανηθήκαμε αρκετό καιρό τριγύρω στον Καναδά, πήγαμε σε διάφορες πόλεις, σε διάφορες επαρχίες. Αλλά τελικά ήρθε ένα γράμμα που πρόσφερε πολλά. Κάποια μέρα ήρθε με το ταχυδρομείο ένα παχύ γράμμα.

166

Τα γραμματόσημα προέρχονταν από μια χώρα για την οποία εκείνη την εποχή ήξερα πολύ λίγα. Ήταν από την Ουρουγουάη, τη χώρα της νότιας Αμερικής που βρίσκεται ανάμεσα στην Αργεντινή και τη Βραζιλία. Το γράμμα ήταν ενδιαφέρον. Έλεγε ότι ο αποστολέας ήταν ο επικεφαλής μιας μεγάλης εταιρείας που τύπωνε και εξέδιδε βιβλία το καθετί. Μου ζητούσε να πάω στο Μοντεβίδεο με έξοδα της εταιρείας για να συνεχίσω εκεί την εργασία μου. Θα μου έδιναν γραμματείς, δακτυλογράφους, διερμηνείς καθετί που ήθελα. Ο αποστολέας μου έστειλε και μια φωτογραφία του, πολύ εντυπωσιακή, καθώς τον έδειχνε καθισμένο πίσω από ένα γραφείο στο οποίο βρισκόταν μία γραφομηχανή I.B.M., Ενώ πίσω του υπήρχε μια βιβλιοθήκη με πάρα πολλά βιβλία. Νομίζω υπήρχε στη φωτογραφία και μία

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

μηχανή υπαγόρευσης Φίλλιπς. Το συζητήσαμε, δηλαδή εγώ, η γυναίκα μου και η υιοθετημένη κόρη μας, και μετά από λίγο καιρό αποφασίσαμε ότι ήταν μια καλή ιδέα. Κάναμε όλες τις αναγκαίες έρευνες και μετά από ένα αρκετά μεγάλο διάστημα, γιατί οι διατυπώσεις μας πήραν πολύ καιρό, πήραμε το τρένο από το Φόρτ Ερι, οντάριο του Καναδά για τη Νέα Υόρκη. Μας είχαν πει ότι θα είμαστε επιβάτες σε ένα εμπορικό πλοίο, το Μούρ Μάκ Κόρμακ, που κανονικά παίρνει μόνο δώδεκα επιβάτες. Στη Νέα Υόρκη, όπως συνήθως, επικρατούσε μεγάλη αναταραχή. Μείναμε τη νύχτα σε ένα από τα μεγάλα ξενοδοχεία και το επόμενο πρωί ξεκινήσαμε για την αποβάθρα του Μούρ Μάκ Κόρμακ. Όταν φτάσαμε εκεί ανακάλυψα ότι βρισκόταν απέναντι από εκείνη στην οποία είχα καταφύγει κολυμπώντας πριν από τόσο καιρό. Δεν είπα βέβαια τίποτε, γιατί δεν έχει κανένα νόημα να ανασκαλίζεις τα παλιά, αλλά ομολογώ ότι σχεδόν ασυναίσθητα κοιτούσα τριγύρω μήπως δω κανέναν λιμενοφύλακα. Ανεβήκαμε στο πλοίο, βρήκαμε τις καμπίνες μας και αργά εκείνη τη νύχτα, αφού φορτώθηκαν πάνω στο πλοίο τέσσερις μηχανές τρένου, ξεκινήσαμε για τη Βιτόρια στη Βραζιλία. Εκεί διασχίσαμε πρώτα έναν αρκετά μεγάλο κόλπο προτού φτάσουμε σε μια πολύ γραφική, αρκετά ζεστή μικρή κοινότητα. Αυτός ήταν ο πρώτος σταθμός μας. Κάπου εκεί κοντά ξεφορτώθηκαν οι μηχανές-ντιζελομηχανές για τους Βραζιλιανούς σιδηρόδρομους. Κάναμε ακόμα δύο ή τρεις σταθμούς στη Βραζιλία προτού ξεκινήσουμε για το Μοντεβίδεο της Ουρουγουάης. Αλλά καθώς 167

πλησιάζαμε στο Μοντεβίδεο, βρισκόμασταν στο πούντα Ντέλ Εστε, ο καπετάνιος πληροφορήθηκε από τον ασύρματο ότι γινόταν μια απεργία στις αποβάθρες και έτσι αναγκαστήκαμε να πάμε στο Μπουένος Άιρες όπου και μείναμε για μια βδομάδα. Ήταν ένα αρκετά μεγάλο λιμάνι, με πυκνή κίνηση, και είδαμε να έρχονται συνέχεια καράβια από ξένες χώρες. Τα γερμανικά φαίνονταν να είναι τα πιο πολλά. Αρκετά από αυτά ανέβαιναν τον ποταμό που είναι το σύνορο ανάμεσα στην αργεντινή και στην Ουρουγουάη. Μας είπαν ότι λίγο πιο πάνω ήταν ένα εργοστάσιο συσκευασίας κρέατος, το εργοστάσιο του Φρέι Μπέντος. Τελικά, μας ειδοποίησαν ότι μπορούμε να φύγουμε, διασχίσαμε τον Ρίο Ντε Πλάτα και φτάσαμε στο Μοντεβίδεο, στον προορισμό μας. Μπήκαμε στο εξωτερικό λιμάνι και το πλοίο έριξε εκεί την άγκυρα. Εξαιτίας της απεργίας είχαν μαζευτεί πάρα πολλά πλοία τα όποια

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

επειδή ήταν πρώτα από μας έπρεπε να εξυπηρετηθούν και πρώτα, έτσι μείναμε στο πλοίο για μια βδομάδα περίπου. Τελικά δόθηκε η άδεια για να μπει στο λιμάνι το πλοίο και μετά από λίγο βρεθήκαμε στην ξηρά. Οι ελπίδες μας όμως κυριολεκτικά εξατμίστηκαν όταν ανακαλύψαμε ότι ο αποστολέας του γράμματος με την τεράστια επιχείρηση δεν ήταν και τόσο πετυχημένος. Αντίθετα, για να εκφραστώ εύγε νικά, ήταν ένας άνθρωπος με πολλές ιδέες που δεν είχε καταφέρει να τις βάλει όλες σε εφαρμογή. Η ζωή στο Μοντεβίδεο ήταν πολύ ακριβή. Φαίνεται ότι εκεί είχαν μια περίεργη ιδέα ότι τα πάντα θα έπρεπε να πληρώνονται με Αμερικάνικα δολάρια, και έτσι, παίρνοντας υπόψη την ισοδυναμία του νομίσματος, είχαμε φτάσει στο σημείο να πληρώνουμε φανταστικά ποσά ακόμα και για τα πιο βασικά πράγματα. Μείναμε όμως εκεί για ενάμιση χρόνο ώσπου οι συνεχείς απεργίες και οι αυξανόμενοι περιορισμοί σε βάρος των ξένων μας ανάγκασαν να φύγουμε. Στεναχωρήθηκα αρκετά που αναγκαστήκαμε να φύγουμε γιατί το Μοντεβίδεο ήταν ένας πολύ ωραίος τόπος. Οι κάτοικοί του όλοι σχεδόν εκτός από τους απεργούς, ήταν πολύ ευχάριστοι άνθρωποι, ευγενικοί. Ήταν σαν να βρίσκεσαι σε ευρωπαϊκή πόλη. Ήταν μια θαυμάσια πόλη με ένα υπέροχο λιμάνι και καταπληκτικές αμμουδιές. Για λίγο καιρό μέναμε σε έναν χώρο με το όνομα Καράσκο, κοντά στο αεροδρόμιο. Το σπίτι είχε ένα τρομερό ελάττωμα, όταν φυσούσε έφερνε σχεδόν μέσα ο αέρας σύννεφα λεπτής σκόνης. Γι αυτό τον λόγο και επειδή βρισκόμαστε και μακριά από το κέντρο της πόλης, μετακομίσαμε σε μια πολυκατοικία που έβλεπε προς τον φάρο. Λίγα χιλιόμετρα έξω από το λιμάνι υπήρχε ένα μισοκατεστραμμένο πλοίο.168

Υπήρξε για πολύ καιρό επιβατικό και για κάποιο λόγο κάποτε βυθίστηκε λίγο έξω από το λιμάνι, όπου και έμεινε. Στην άμπωτη μπορούσε κανείς να δε! Το κύριο κατάστρωμα και στην παλίρροια τη γέφυρα και το κατάστρωμα της γέφυρας. Στο πλοίο αυτό συχνά επικρατούσε αναταραχή γιατί χρησιμοποιούσαν από τους λαθρέμπορους σαν αποβάθρα. Υπήρχαν πολλά ωραία αξιοθέατα στο Μοντεβίδεο, ανάμεσα σ' αυτά ήταν και ένα αρκετά μεγάλο ύψωμα που βρισκόταν ακριβώς από την άλλη πλευρά του λιμανιού. Είχε το όνομα βουνό και στην κορυφή του είχε ένα είδος φρουρίου που αποτελούσε πόλο τουριστικής έλξης. Οι Βρετανοί είχαν κάνει πολλά για να εκμοντερνίσουν το Μοντεβίδεο. Είχαν αρχίσει τη λειτουργία των λεωφορείων και των εγκαταστάσεων αερίου και ένα από τα πλεονεκτήματα αυτού του γεγονότος ήταν ότι πάρα πολλοί άνθρωποι, ιθαγενείς της περιοχής, είχαν έστω και μια μικρή ιδέα αγγλικών. Κάποια μέρα, όταν είχαμε ήδη μεταφερθεί

σε κάποιο άλλο διαμέρισμα, ακόμα πιο κοντά στο κέντρο της πόλης, ο ουρανός έγινε κατάμαυρος και για λίγο διάστημα μια παγωνιά κάλυψε τα. Πάντα. Έπειτα ήρθε ένας κυκλώνας. Και οι τρεις μας προσπαθούσαμε απεγνωσμένα να κλείσουμε το ανοιχτό μας παράθυρο, όταν τα μάτια μας είδαν κάτι πράγματι εκπληκτικό. Η σκεπή του σταθμού των λεωφορείων που βρισκόταν κάτω από το διαμέρισμά μας ξαφνικά εξαφανίστηκε, όλα τα λεπτά σιδερένια φύλλα πετούσαν στον αέρα σαν να ήταν κομμάτια χαρτί. Κοιτάξαμε προς τα κάτω και είδαμε μέσα στον σταθμό τα λεωφορεία και τους οδηγούς τους δίπλα τους να έχουν μείνει με το στόμα ανοιχτό. Το μόνο διασκεδαστικό γεγονός για μας ήταν όταν ο αέρας πήρε μαζί του και τις κότες, που έμεναν στις ταρατσες των σπιτιών του Μοντεβίδεο, και άρχισε να τις στριφογυρίζει στον αέρα πηγαίνοντας τες πότε από δω πότε από κει, κάνοντάς τες να ζήσουν ίσως το μοναδικό πέταγμα στον αέρα της ζωής τους. Ήταν πραγματικά κάτι το εκπληκτικό να βλέπεις κότες να πετάνε στον αέρα έχοντας τα φτερά τους κολλημένα στα πλευρά τους. Αυτό που με διασκέδασε περισσότερο ήταν η αρπαγή από τον αέρα ενός σχοινού φορτωμένου με φρεσκοπλυμένα ρούχα. Το σχοινί ήταν τεντωμένο και σκληρό σαν σίδηρο και τα σεντόνια και τα άλλα ρούχα κρέμονταν προς τα κάτω σαν να μη φυσούσε καθόλου. Έχω δει πολλούς κυκλώνες, τυφώνες κλπ, αλλά αυτός εδώ για μένα ήταν πολύ διασκεδαστικός.169

Όμως το Μοντεβίδεο άρχισε να χάνει τη γοητεία του και έτσι αποφασίσαμε να γυρίσουμε πίσω στον Καναδά. Κι όμως θα προτιμούσα, για πολλούς λόγους, να ζούσα στην Ουρουγουάη παρά σε πολλές άλλες χώρες. Υπάρχει εκεί μια διαφορετική Πνευματικότητα. Οι ίδιοι οι ιθαγενείς ονομάζουν τη χώρα τους ανατολική δημοκρατία της Ουρουγουάης. Είναι μια φτωχή χώρα με θαυμάσια ιδανικά, αλλά ιδανικά πολύ απόκοσμα για να εφαρμοστούν ποτέ. Γυρίσαμε πίσω στον Καναδά από τη θάλασσα και καθώς είχε δημιουργηθεί πάλι χρηματικό πρόβλημα, έγραψα άλλο ένα βιβλίο. Η υγεία μου χειρότερη συνεχώς και η συγγραφή ήταν το μόνο πράγμα που μπορούσα να κάνω. Στη διάρκεια της απουσίας μου ανακάλυψα ότι κάποιος είχε γράψει ένα βιβλίο με βάση υλικό που είχα γράψει πριν από πολλά χρόνια για ένα αγγλικό περιοδικό. Ήταν ένας περίεργος τύπος που όποτε αντιμετώπιζε απειλές, νομικές η μη, διακήρυττε πάντοτε ότι είχε υποστεί πτώχευση και φίλοι η συγγενείς του έσπευσαν να αγοράσουν την επιχείρησή

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα Η Αληθεια 1976

του. Έτσι δεν μπόρεσα να καταφέρω και πολλά πράγματα μαζί του για να επανορθωθεί η αδικία. Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που είχα από τότε που έγραψα το τρίτο μάτι ήταν το πως να αντιμετωπίσω εκείνους που έβαζαν μια επιγραφή που έλεγε εγκεκριμένο από τον Λόμπσανγκ Ράμπα πάνω στα προϊόντα τους και έτσι πουλούσαν. Όμως αυτό είναι μεγάλο ψέμα. Εγώ δεν εγκρίνω τίποτε. Πάρα πολλοί επίσης έχουν επιχειρήσει να παρουσιαστούν αντί για μένα και σε αρκετές περιπτώσεις αναγκάστηκα να ειδοποιήσω την αστυνομία. Υπήρξε για παράδειγμα ένας άντρας στο Μαιάμι που έγραψε σε κάποιον βιβλιοπώλη στο Σαν Φρανσίσκο υπογράφοντας με το όνομα μου. Στο γράμμα του υπήρχαν αρκετές ασυναρτησίες και αφορισμοί, κάτι που εγώ ποτέ δεν το κάνω, και στο τέλος παρήγγειλε ένα σωρό βιβλία να του σταλούν σε μία ορισμένη διεύθυνση. Τελείως τυχαία έγραψα και εγώ την ίδια εποχή στον ίδιο βιβλιοπώλη από το Βανκούβερ και φυσικά ο άνθρωπος έμεινε έκπληκτος από αυτό το γεγονός ώστε κάθισε να μου γράψει για να με ρωτήσει πως τα καταφέρνω και μετακινούμαι τόσο γρήγορα. Και έτσι αποκαλύφτηκε ότι αυτός ο τύπος από το Μαιάμι έδινε τόσες παραγγελίες και έπαιρνε τόσα βιβλία υπογράφοντας με το όνομα μου και χωρίς να πληρώνει ποτέ. 170

Όπως είπα και τότε, αν κάποιος είναι τόσο ανόητος ώστε να πιστεύει ότι είναι δυνατόν να γράψω εγώ τόσες ανοησίες, τότε του αξίζει να την πάθει. Άλλά δεν ήταν μόνο αυτή η περίπτωση. Κάποιος άλλος είχε αποτραβηχτεί σε μία σπηλιά και καθισμένος οκλαδόν χωρίς σχεδόν κανένα ρούχο επάνω του έλεγε πως ήταν ο Λόμπσανγκ Ράμπα. Συμβούλευε τους νέους να ασχολούνται μόνο με τον έρωτα και τα ναρκωτικά λέγοντάς τους ότι μόνο έτσι θα πρόσφεραν κάτι το καλό στον εαυτό τους. Φυσικά οι εφημερίδες έτρεχαν να αρπάξουν κάτι τέτοια γεγονότα και να με κατηγορήσουν. Και όταν ακόμα αποδεικνυόταν ότι εγώ δεν είχα καμιά σχέση μ' αυτά δεν γινόταν καμιά διάψευση. Εγώ είμαι τελείως, τελείως, τελείως αντίθετος με την αυτοκτονία, τελείως τελείως, τελείως αντίθετος με τα ναρκωτικά. Και φυσικά πιστεύω ότι ο μέσος δημοσιογράφος δεν είναι σε θέση να γράφει για θέματα μεταφυσικής η μυστικιστικού περιεχομένου, του λείπει η γνώση και η πνευματικότητα, ίσως και η δύναμη του εγκεφάλου. Μετά από ένα διάστημα, που μείναμε στο Φόρτ Ερι μετά την επιστροφή μας από τη νότια

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

αμερική, πήγαμε στο Πρέσκοττ, του οντάριο, όπου μείναμε σε ένα μικρό ξενοδοχείο. Ο διευθυντής του ξενοδοχείου ήταν πράγματι ένας θαυμάσιος άνθρωπος. Μείναμε εκεί ένα χρόνο στη διάρκεια του οποίου δεν υπήρξε ούτε για μια στιγμή η παραμικρή δυσαρμονία η διαφωνία ανάμεσα στη διεύθυνση και σε μας. Το όνομα του διευθυντή ήταν Ιβαν Μίλλερ, ένας πραγματικός κύριος, που θα ήθελα πάρα πολύ να ήξερα τώρα τη διεύθυνσή του για να του εκφράσω για μια φορά ακόμα την ευγνωμοσύνη μου για δ,τι έκανε για μας. Ήταν ένας ογκώδης άντρας, τεράστιος, παλιός παλαιστής, που ήταν όμως πολύ πιο ευγενικός από πολλές γυναίκες.171

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Ήταν ωραίο να βρίσκεσαι στον Καναδά και να εξυπηρετείσαι κανονικά, τότε, από το ταχυδρομείο. Είχα αρκετές φασαρίες στην Ουρουγουάη και ένα γεγονός που με είχε κάνει κυριολεκτικά να βγω έξω από τα ρούχα μου ήταν αυτό. Σαν συγγραφέας είχα μια πολύ μεγάλη αλληλογραφία και το ταχυδρομείο του Μοντεβίδεο δεν με άφηνε να την πάρω. Είχα το κανονικό μου όνομα και είχα και το όνομα που έγραφα τα βιβλία μου, τ. Λόμπσανγκ Ράμπά, και οι υπάλληλοι του ταχυδρομείου του Μοντεβίδεο δεν ήθελαν με κανέναν τρόπο να μου δώσουν γράμματα που είχαν σταλεί, γιατί κατά τη γνώμη τους, δύο διαφορετικά πρόσωπα. Πίστευαν ότι μόνο οι παλιάνθρωποι

Τ. Λομπσανγκ Ράμππα Η Αληθεια 1976

έχουν δύο ονόματα και δεν άκουγαν τίποτε άλλο. Κάθισα λοιπόν και σκέφτηκα το θέμα και κατέληξα στο συμπέρασμα ότι με ενδιέφεραν περισσότερο τα γράμματα για τον Τ. Λόμπσανγκ Ράμππα, έτσι πήγα μια μέρα στο ταχυδρομείο και τα ζήτησα και τους είπα να κρατήσουν τα υπόλοιπα. Αλλά τότε ζήτησαν να δουν τα χαρτιά μου. Τα χαρτιά μου όμως είχαν άλλο όνομα γραμμένο επάνω τους και έτσι δεν μπόρεσα να πάρω τα γράμματά μου. Στο τέλος αναγκάστηκα να καταφύγω σε έναν δικηγόρο έναν Αμπογκάντο και να κάνω μία πράξη αλλαγής ονόματος. Έπρεπε να γίνουν όλα νομικά, διάφορα χαρτόσημα κολλήθηκαν πάνω σε έγγραφα, έπειτα έπρεπε να γίνει ανακοίνωση σε μία νομική εφημερίδα της Ουρουγουάης για την αλλαγή του ονόματος. Όταν συμπληρώθηκαν όλες οι διατυπώσεις μπόρεσα να πάω να πάρω τα γράμματα που είχαν στείλει για τον Τ. Λόμπσανγκ Ράμππα, αλλά μου απαγορεύτηκε τελείως να χρησιμοποιώ το άλλο όνομα. Τώρα, φυσικά το όνομα μου έχει και νομικά αλλαχθεί στον Καναδά σε τ. Λόμπσανγκ Ράμππα και αφού μιλάμε τώρα για γραφειοκρατία κλπ. Κλπ. Ας πω ότι τώρα είμαι Καναδός υπήκοος. 173

Και φυσικά και εδώ οι διατυπώσεις ήταν τρομερές αλλά τελικά φαίνεται ότι παντού στις μέρες μας υπάρχουν διατυπώσεις. Προσπάθησα να πάρω σύνταξη γήρατος, την οποία δικαιούμαι, αλλά η γραφειοκρατία είναι τέτοια που σίγουρα μου την αποκλείει η έτσι τουλάχιστον με κάνουν να πιστέψω οι υπάλληλοι εκτός και αν τους δώσω τις ακριβείς διευθύνσεις που έμεινα και τις ακριβείς ημερομηνίες άφιξης και αναχώρησης στον Καναδά. Εγώ όμως έχω πάει σε ένα σωρό τόπους από το Ούνιτσορ ως το Πρέσκοτ, το Μόντρεαλ, το Σαίντ Τζών, το Νιού Μπρούσνβικ, το Χάλιφαξ όλο το δρόμο πάνω στο Βανκούβερ και πίσω στο Κάλγκαρι κλπ. Κλπ. Φυσικά πάντοτε πίστευα ότι θα έπρεπε τώρα πια να θεωρούμαι Καναδός πολίτης, είχα και διαβατήριο και όλα τα χαρτιά, αλλά μάλλον αυτό δεν αρκεί για τους τρελούς γραφειοκράτες. Έτσι το θέμα ακόμα καίει. Όλα αυτά δεν σας θυμίζουν σάπιο μήλο. Χθες τη νύχτα δεν αισθανόμουν και τόσο καλά. Αργά το βράδυ ξύπνησα και είδα να με τριγυρίζουν από πάνω μου μερικοί παλιοί συνεργάτες μου, Λάμα από το Θιβέτ. Βρίσκονταν στον Αστρικό κόσμο και

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

με παρακινούσαν να πάω να τους βρω και να συζητήσω μαζί τους διάφορα θέματα. Τι σας συμβαίνει. Ρώτησα. Αν τα πράγματα πάνε λίγο πιο άσχημα ακόμα θα έρθω να σας κάνω παρέα για πάντα. Ο Λάμα μινγκυάρ Ντόνταπ χαμογέλασε και είπε. Ναι, αυτό φοβόμαστε όλοι μας. Θα θέλαμε πρώτα να έκανες ορισμένα πράγματα. Όταν κάποιος κάνει Αστρικά ταξίδια τόσο συχνά όσο κι εγώ, τότε του είναι τόσο εύκολα, όσο και το να σηκώνεσαι από το κρεβάτι, έτσι έφυγα από το σώμα μου και πήγα κοντά τους. Αρχίσαμε να περπατάμε όλοι μαζί δίπλα σε μια λίμνη όπου υπήρχαν πολλά νεροπούλια και τραγουδούσαν. Εδώ, στον Αστρικό κόσμο, ξέρετε, τα διάφορα πλάσματα δεν φοβούνται τον άνθρωπο, έτσι κι αυτά κάθονταν άφοβα μπροστά μας παίζοντας με το νερό. Καθίσαμε σε μία όχθη σκεπασμένη με τύρφη και ο οδηγός μου μου είπε. Ξέρεις Λόμπσανγκ, ο κόσμος δεν ξέρει αρκετά πράγματα γύρω από τη μεταφορά σε ένα άλλο σώμα. Θα θέλαμε να μιλούσες εσύ γύρω απ' αυτό το θέμα. Η ζωή στον Αστρικό κόσμο ήταν τόσο θαυμάσια για να μπορέσει κανείς να φέρει αντιρρήσεις και έτσι, χωρίς να το σκεφτώ απάντησα ότι την άλλη μέρα θα καθόμουν να μιλήσω για αυτό το θέμα προτού τελειώσει αυτό το βιβλίο. Όλα ήταν τόσο ευχάριστα στον Αστρικό κόσμο, μακριά από τον πόνο, μακριά από τις στεναχώριες. 174

Αλλά όπως μου υπενθύμισαν στη Γη δεν έρχεται κανένας για να βρει την ευχαρίστηση αλλά γιατί έχει κάτι να πει η να μάθει. Σήμερα, λοιπόν είναι μια άλλη μέρα, μια μέρα που πρέπει να γράψω ορισμένα πράγματα ακόμα γύρω από τη μεταφορά σε ένα άλλο σώμα. Στις μέρες της Ατλαντίδας και ω ναι, υπήρξε Ατλαντίδα, δεν ήταν μόνο η φαντασία ενός συγγραφέα που δούλευε, η Ατλαντίδα υπήρξε. Αλλά στις μέρες της Ατλαντίδα υπήρχε ένας πράγματι πολύ υψηλός πολιτισμός. Οι άνθρωποι περπατούσαν μαζί με τους θεούς. Οι σπορείς της Γης παρακολουθούσαν πάντα τις αναπτύξεις στη χώρα. Αλλά εκείνοι που παρακολουθούνται δεν αισθάνονται και τόσο καλά απέναντι στους επιτηρητές τους και έτσι οι σπορείς της Γης αποφάσισαν να χρησιμοποιήσουν τη μεταφορά σε άλλα σώματα έτσι ώστε να μη γίνονται εύκολα αντιληπτοί. Χρησιμοποιούσαν διάφορα κατάλληλα σώματα με τις σωστές δονήσεις μέσα στα όποια κατοικούσαν τα πνεύματα των σπορέων και έτσι μπορούσαν να αναμειχθούν με τους ανθρώπους και να δουν τις πραγματικές σκέψεις τους γύρω από τους σπορείς και τα πραγματικά τους σχέδια. Οι σπορείς της Γης που πρόσεχαν επίσης εκείνον τον μυστηριώδη

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

πολιτισμό τον γνωστό σαν τον Σουμέριο έστελναν πάλι δασκάλους στη Γη με τη μέθοδο της μεταφοράς. Τα μεγάλα διαστημόπλοια σπαταλούσαν πολύ χρόνο για να διανύσουν τις διάφορες αποστάσεις, ενώ η μεταφορά σε άλλα σώματα μπορούσε να γίνει μέσα σε δευτερόλεπτα. Οι Αιγύπτιοι επίσης ελέγχονταν και διδάσκονταν σε μεγάλο βαθμό από ανώτερες οντότητες που καταλάμβαναν ειδικά καλλιεργημένα σώματα και όταν αυτά τα σώματα δεν τα χρησιμοποιούσαν οι οντότητες, τότε τα καθάριζαν τα τύλιγαν και τα έβαζαν μέσα σε πέτρινα κουτιά. Οι αμαθείς Αιγύπτιοι ιθαγενείς είχαν δει τυχαία μερικές τελετές των σπορέων, όπου γινόταν το τύλιγμα των σωμάτων και είχαν τρέξει αμέσως στους ιερείς για να τους πουν τι είχαν δει. Οι ιερείς τότε σκέφτηκαν ότι θα έπρεπε ίσως να δοκίμαζαν να κάνουν κι αυτοί κάτι παρόμοιο και έτσι όταν πέθαινε κάποιο σημαντικό πρόσωπο τον τύλιγαν με επιδέσμους κλπ. Αλλά ανακάλυψαν ότι τα σώματα αποσυντίθενται. Έπειτα έβγαλαν το συμπέρασμα ότι το πρόβλημα το δημιουργούσαν τα έντερα, η καρδιά, το συκώτι και τα πνευμόνια και έτσι τα έβγαζαν προσεχτικά όλα και τα φύλαγαν μέσα σε χωριστά δοχεία. 175

Πάλι καλά που δεν προετοίμαζαν τα σώματα να δεχτούν Πνεύματα, γιατί τότε θα ήταν τελείως κενοί όλοι τους από μέσα. Φυσικά, μερικές φορές η ταρίχευση έτσι ονομαζόταν γινόταν και όταν κάποιος διαστημάνθρωπος άρρώσταινε και τον έβαζαν σε χειμέρια νάρκη ώστε να μπορέσει να μετακινηθεί τον κατάλληλο χρόνο με ένα διαστημόπλοιο σε κάποιο άλλο τόπο για τη σωστή θεραπεία. Υπήρξαν αρκετοί ηγέτες της Γης οντότητες που είχαν μεταφερθεί σε Γήινα σώματα, όπως ο Αβραάμ, ο Μωυσής, ο Γκαουτάμα, ο Χριστός και τέλος η γνωστή ιδιοφυΐα των ιδιοφυιών ο Λεονάρντο Ντα Βίντσι. Οι εφευρέσεις του Λεονάρντο Ντα Βίντσι είναι μυθικές που έσπρωξαν προς τα μπροστά κατά πολύ τις γνώσεις των ανθρώπων της εποχής του. Ο άνθρωπος αυτός, όπως υποθέτω θα συμφωνήσουν όλοι, είχε δυνατότητες και γνώριζε πράγματα που ξεπερνούσαν κατά πολύ τη γνώση των γήινων. Και όμως ο Λεονάρντο Ντα Βίντσι ήταν ένα παράνομο παιδί που δεν είχε μορφωθεί με κανένα ιδιαίτερο τρόπο. Ποιός ξέρει. Μπορεί να ήταν γιος κάποιου εργάτη. Το σώμα του ανθρώπου που έγινε γνωστός με το όνομα Λεονάρντο Ντα Βίντσι είχε μία τέτοια συχνότητα δονήσεων ώστε μπορούσε πολύ εύκολα να το

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

χρησιμοποιήσει μία ανώτερη οντότητα και να κάνει όλα αυτά τα πράγματα που κανένας άνθρωπος δεν θα μπορούσε να τα κάνει. Τελείως σοβαρά σας λέω ότι αν οι άνθρωποι αυτού του κόσμου άκουγαν καθόλου εκείνους που μπορούν να μεταφερθούν σε κάποιο άλλο σώμα, τότε θα είχαν αποκτήσει μία θαυμάσια ευκαιρία να εξερευνήσουν το διάστημα. Σκεφθείτε μόνο πόσοι κόσμοι υπάρχουν. Σκεφθείτε την πιθανότητα να είναι κάποιος σε θέση να επισκεφθεί έναν κόσμο μέσα σε δευτερόλεπτα. Μερικοί από τους κόσμους μπορεί να μην μπορούν ποτέ να δεχτούν σαν επισκέπτες τους τους ανθρώπους που θα έχουν πάει εκεί με ορθόδοξα μέσα, γιατί ίσως να υπάρχει κάτι το άσχημο με την ατμόσφαιρα, ίσως υπάρχει κάποιο λάθος στο κλίμα ή στη βαρύτητα. Αλλά όταν κάποιος καταλάβει το σώμα κάποιου ιθαγενή του Πλανήτη, τότε μπορεί να τον εξερευνήσει χωρίς να έχει να αντιμετωπίσει ιδιαίτερες δυσκολίες. Άνθρωποι, με τις σωστές γνώσεις γύρω από τη μεταφορά σε άλλο σώμα, θα μπορούν να καταλάβουν και σώματα ζώων έτσι ώστε να είναι σε θέση να μελετήσουν τη συμπεριφορά τους καλύτερα. Αυτό έχει ξαναγίνει παλιά και μάλιστα αρκετές φορές και, εξαιτίας μιας φυλετικής μνήμης υπάρχουν ορισμένες λαθεμένεςπίστεις ότι οι άνθρωποι ξαναγεννιούνται σαν ζώα. Αυτό δεν γίνεται ποτέ. 176

Ούτε ζώα ξαναγεννιούνται ποτέ σαν άνθρωποι. Τα ζώα δεν είναι κατώτερα από τον άνθρωπο. Αλλά επειδή υπάρχει μία φυλετική μνήμη γύρω από τους σπορείς της Γης που καταλάμβαναν σώματα ζώων για να τα μελετήσουν καλύτερα, έχει διατηρηθεί μέσα από τους μύθους μία διεστραμμένη ιδέα. Και έτσι σωστές, κατά τα άλλα θρησκείες χάνουν τη βάση τους και ακολουθούν λάθος δρόμο. Έχουμε ταξιδέψει αρκετά στον Καναδά. Πήγαμε από το Ούνιτσον, οντάριο στο Φόρτ Ερι και στο Πρέσκοτ και έπειτα στο Σαίντ Τζών, ν. Μπ. Για λίγο καιρό, όπως μπορείτε να διαβάσετε και στα άλλα μου βιβλία, ζήσαμε ευτυχισμένοι στο Νιού Μπρούνσγουικ, σ' αυτή την όμορφη πόλη δίπλα στη θάλασσα. Αλλά όπως λέει και ο λογιστής μου, ένας συγγραφέας πρέπει να ταξιδεύει, έτσι φύγαμε και μεις για το Μόντρεαλ και μείναμε για λίγο στο χάμπιτατ. Το χάμπιτατ είναι εκείνη η αστεία συλλογή σπιτιών που είναι τοποθετημένα το ένα πάνω στο άλλο και θυμίζουν τα τουβλάκια που έχουν και παίζουν τα παιδιά. Ήταν όμως ένα πολύ ωραίο μέρος για να ζεις και τόσο πολύ μας άρεσε που παρά το γεγονός ότι αναγκαστήκαμε κάποτε να φύγουμε, μετά από λίγο γυρίσαμε πίσω. Εδώ πάλι στο Μόντρεαλ γίνονταν συνέχεια απεργίες, η γλώσσα ήταν δύσκολη, γιατί οι Γαλλοκαναδοί δεν είναι καθόλου φιλικόι με εκείνους που δεν μιλούν γαλλικά, εγώ όμως

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά Η Αληθεια 1976

πάντα θεωρούσα τον Καναδά σαν μία Αγγλοφωνούμενη χώρα και έτσι αρνιόμουν να μιλάω Γαλλικά. Μετά από λίγο ξαναφύγαμε για το Βανκούβερ, Βρετανική Κολομβία, αυτή τη φορά, όπου πήγαμε να μείνουμε σε ένα ξενοδοχείο, ένα ξενοδοχείο όμως που διέθετε διαμερίσματα το Βανκούβερ ζούσε εδώ και αρκετό καιρό κάτω από μία κυβέρνηση που εγώ την έβρισκα τρομερή. Και ένα άλλο παράπονο για το Βανκούβερ. Παντού υπήρχε η επιγραφή όχι κατοικίδια ζώα, αλλά όπως μου είχε πει μια φορά ένας ξενοδόχος τα προβλήματα δεν τα δημιουργούσαν τα ζώα, αλλά τα μικρά παιδιά, τα ποτά και εκείνοι που συνήθιζαν να καπνίζουν στο κρεβάτι και να βάζουν φωτιά. Έχω ταξιδέψει τόσο πολύ στη ζωή μου και έχω μάθει πολλά πράγματα. Όλα αυτά με έπεισαν ότι θα πρέπει να γίνουν ορισμένες αλλαγές. Θα ήθελα για παράδειγμα να αλλάξει αρκετά ο τύπος, γιατί τα ανακριβή δελτία προκαλούν τόσες συμφορές. Με χαρά μου βλέπω τώρα όλο και περισσότερους ανθρώπους να συμφωνούν μαζί μου γύρω από την ανακρίβεια των ειδήσεων.177

Οι προβλέψεις που έγιναν για τη ζωή μου πριν από τόσο καιρό ήταν δυστυχώς τελείως σωστές. Μου είχαν πει ότι ακόμα και οι Δικοί μου άνθρωποι θα στραφούν εναντίον μου. Έτσι και έγινε γιατί τον καιρό που εγώ είχα φασαρίες κανένας δεν ήρθε να με βοηθήσει η να πει σε όλους ότι η ιστορία μου είναι αληθινή. Είχα τόσες πολλές ελπίδες για το πως θα μπορούσα να βοηθήσω το Θιβέτ. Είχα σκεφτεί, για παράδειγμα, ότι θα μπορούσα αν μου το επέτρεπαν, να μιλήσω μπροστά στα ενωμένα έθνη για το Θιβέτ. Έλπίζα ότι θα μπορούσα να έχω ένα ραδιοφωνικό πρόγραμμα για το ελεύθερο Θιβέτ, αλλά όχι καμιά βοήθεια δεν προσφέρθηκε από τους θιβετιανούς που έχουν φύγει από τη χώρα τους. Δυστυχώς χάνουν κι αυτοί κι εγώ. Τόσα πολλά πράγματα θα μπορούσαν να γίνουν. Το όνομά μου είναι αρκετά γνωστό και πιστεύεται ότι μπορώ και να γράφω και να μιλάω ήθελα να τα χρησιμοποιήσω και τα δύο για το καλό του Θιβέτ, και όμως οι Θιβετιανοί δεν φάνηκαν και ιδιαίτερα πρόθυμοι να με αναγνωρίσουν, όπως ακριβώς και στο παρελθόν ένας Δαλάι Λάμα δεν αναγνώριζε έναν Πάντσεν Λάμα. Είναι το ίδιο που γίνεται όταν ένας πολιτικός αγνοεί τον αντίπαλο του. Αλλά εγώ δέχομαι έναν τεράστιο αριθμό γραμμάτων, για παράδειγμα σήμερα πήρα εκατόν τρία. Πολύ συχνά τα γράμματα ξεπερνούν αυτόν τον αριθμό. Έρχονται από όλον τον κόσμο. Μαθαίνω διάφορα πράγματα που

Τ. Λομπσανγκ Ραμππα Η Αληθεια 1976

με ενδιαφέρουν και ανάμεσα σ' αυτά είναι το γεγονός ότι οι άνθρωποι που έχουν δραπετεύσει από το Θιβέτ δεν μπορούν να με αναγνωρίσουν γιατί κάποια άλλη θρησκευτική ομάδα που τους βοηθάει θα θύμωνε πολύ. Μάλιστα έχω όλες τις αποδείξεις για αυτά τα λόγια. Αλλά δεν υπάρχει κανένα νόημα να αρχίσω κάποιον μικρό θρησκευτικό πόλεμο, έτσι δεν είναι. Είναι κυρίως οι κατώτερες τάξεις των φυγάδων που δεν με θέλουν. Πριν από λίγους μήνες πήρα ένα γράμμα από κάποιο σημαντικό πρόσωπο που είχε πάει να δει τον Δαλάι Λάμα και είχε συζητήσει για μένα. Ο Δαλάι Λάμα λοιπόν έχει στο μυαλό του να μου κάνει πρόσκληση να ξαναγυρίσω στην Ποτάλα αμέσως μόλις φύγουν οι κομμουνιστές. Και λίγες βδομάδες πιο πριν η υιοθετημένη μας κόρη (δεν λέμε ονόματα πήρε ένα γράμμα που έλεγε ότι ο Δαλάι Λάμα ανησυχούσε πολύ για την υγεία του δόκτορα Ράμππα και ότι προσευχόταν κάθε μέρα για αυτόν το γράμμα βρίσκεται τώρα στα χέρια των εκδοτών μου κάτι άλλο που θα ήθελα να αλλάξω είναι αυτό. 178

Υπάρχουν αρκετά μυστικιστικά σώματα μερικά από τα όποια ισχυρίζονται ότι η καταγωγή τους ανάγεται πολύ παλιά στο παρελθόν, άσχετα αν δημιουργήθηκαν λίγα χρόνια πιο πριν από κάποια διαφήμιση. Το παράπονό μου είναι το εξής. Αν αυτοί οι άνθρωποι είναι τόσο άγιοι τόσο καλοί τόσο αφοσιωμένοι στα πνευματικά θέματα, γιατί τότε δεν ενώνονται όλοι μαζί, αφού αν είναι αλήθεια τα όσα λένε, τότε θα ξέρουν ότι όλα τα μονοπάτια οδηγούν στην αλήθεια. Μερικοί μαθητές από αυτές τις μυστικιστικές οργανώσεις με έχουν ρωτήσει γιατί δεν έρχομαι σε επαφή με αυτή η την άλλη ομάδα. Η απάντηση είναι ότι έχω έρθει, αλλά δέχτηκα τόσες προσβολές από αυτούς είτε γιατί με ζήλευαν είτε γιατί είχαν δηλητηριαστεί από τα άρθρα του τύπου. Εγώ δεν βλέπω τα πράγματα έτσι. Πιστεύω ότι δεν έχει καμιά σημασία το ποιά θρησκεία ακολουθεί κανείς η το πως μελετάει τον μυστικισμό. Αν οι άνθρωποι είναι ειλικρινείς, τότε σίγουρα μπορούν να δουλέψουν μαζί. Πριν από μερικά χρόνια με πλησίασε κάποιος άντρας, ο ιδρυτής της λεγόμενης Θιβετιανής επιστήμης. Μου έγραψε για να μου πει ότι θα μπορούσαμε μαζί να κάνουμε πολλά λεφτά, αν τον ακολουθούσα και τον άφηνα να χρησιμοποιεί το όνομά μου. Εγώ όμως δεν κάνω τέτοια πράγματα, δεν γράφω αυτά τα βιβλία για να βγάλω λεφτά. Οι πίστεις μου ισχύουν κάθε μέρα και ζω σύμφωνα με τον κώδικα που με δίδαξαν όταν ήμουν μικρός. Θα ήθελα να δω πάρα πολύ μερικές από αυτές τις λεγόμενες μεταφυσικές

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα Η Αληθεια 1976

εταιρείες η τάγματα να περνάνε από εξέταση. Πάρα πολλοί από αυτούς είναι σκέτη απάτη που εμπορεύονται το θέμα για να βγάλουν λεφτά. Ξέρω μία ομάδα που εντελώς φανερά παραδέχεται ότι παίρνει ότι θεωρεί καλύτερο από τα βιβλία πολλών συγγραφέων και μετά το παρουσιάζει σαν κάτι το διαφορετικό. Αυτό όμως είναι ατιμία. Εδώ είναι μία καλή ευκαιρία για να σας πω για μια φορά ακόμα σε περίπτωση που αρχίσετε το διάβασμα από το τέλος του βιβλίου και όχι από την αρχή όπως κάνουν πάρα πολλοί ότι όλα μου τα βιβλία γράφουν την αλήθεια. Το καθετί που έχω γράψει είναι γεγονός. Κάθε μεταφυσική εμπειρία που περιγράφω μπορώ και να την κάνω και η πιο ειλικρινής μου ευχή είναι να έρθει κάποτε η ώρα να αναγνωρίσουν οι άνθρωποι την αλήθεια των λόγων μου, γιατί έχω ακόμα πολλά να τους διδάξω. Μέχρι τώρα, εξαιτίας των ψεμάτων που έχουν ειπωθεί για μένα έχω αποτραβηχτεί στην άκρη σαν να ήμουν λεπρός η παρίας. Πολλοί άνθρωποι ξεφυλλίζουν τα βιβλία μου και έπειτα γράφουν διάφορα πράγματα σαν να ήταν δικά τους. 179

Λίγο παλιότερα είχα ακούσει με μεγάλη μου ευχαρίστηση να διαβάζουν από τα βραχεία κύματα. Ένα απόσπασμα από ένα βιβλίο μου, αλλά στο τέλος της ανάγνωσης είχα μείνει πετρωμένος από την έκπληξη όταν άκουσα ότι το κομμάτι αυτό το είχε γράψει μία γυναίκα που δεν ήξερε καν να βάλει την υπογραφή της! Πιστέψτε με όλα μου τα βιβλία γράφουν την αλήθεια. Πιστέψτε με ακόμα όταν σας λέω ότι έχω στα χέρια μου το σύστημα για να μπορούν άνθρωποι αυτού του κόσμου να επισκέπτονται άλλους κόσμους με ασφάλεια

ΕΤΣΙ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΒΙΒΛΙΟ Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ
ΣΗΜΕΡΑ 180